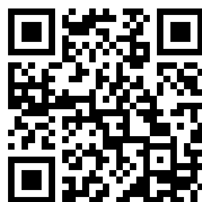
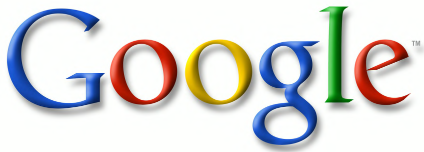
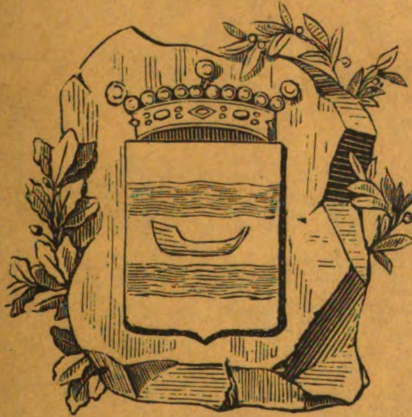

Google

Crescat Scientia
Vita Excolatur

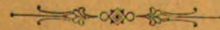
NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

III. NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

FÖRSTA DELEN.

HELSINGFORS, 1887.
NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

Pris: 8 mark.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

TREDJE HÄFTET.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

HELSINGFORS, 1887.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

ORDNADE OCH UTGIFNA

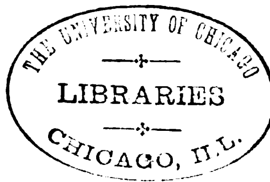
AF

ERNST LAGUS.

I.

HELSINGFORS,
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1887.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARIES
CHICAGO, ILL.

FÖRORD.

Vid redigeringen af det arbete, hvars första del härmed öfverlämnas åt allmänheten, har jag haft att tillgå följande handskrifna samlingar af folkvisor m. m.:

I. Samlingar tillhörande Nyländska afdelningen:

a) 128 visor, upptecknade år 1870 i Borgå, Esbo, Lappträsk, Liljendal, Mörskom, Pyttis, Pärnå och Sibbo af n. m. juris kandidaten *Th. Wegelius.**)

b) 127 visor, sånglekar m. m., upptecknade åren 1870—1871 i östra Nylands skärgård af n. m. rådman *Arv. Nyberg.*

c) 100 visor och sånglekar från Liljendal, Pärnå, Strömfors och andra socknar i östra Nyland, upptecknade år 1877 af n. m. pastor *Th. Ruuth.*

d) 80 visor från Pojo socken, upptecknade år 1876 af n. m. medicine kandidaten *K. Forsblom.*

e) 76 visor från Bromarf, Degerby, Karis, Ingå, Lojo, Snappertuna och Tenala, upptecknade af filosofie kandidaten *J. E. Wefvar.* Ett tiotal af dessa sakna melodier.

f) 11 visor från Borgå, upptecknade af fröken *A. Sundman* och n. m. aflidne filosofie doktor *Ivar Othman* samt inlämnade till Nyl. afdelningens arkiv d. 25/IV 1877. 4 stycken sakna melodier.

g) 9 visor från Strömfors, upptecknade af dr *I. Othman.*

h) 25 visor från Sjundeå och Kyrkslätt, upptecknade år 1885 af student *O. A. Sirén.*

i) c. 30 visor från Lojo, Esbo, Kyrkslätt, Sjundeå m. fl. socknar i västra Nyland, upptecknade af fil. kand. *J. E. Wefvar.* Utan melodier.

j) 25 visor från Pärnå, upptecknade år 1886 af pastor *Th. Ruuth.*

*) Ledsamt nog hafva emellertid orden till dessa visor förkommit på okändt sätt, så att endast melodierna och den eller de första verserna stått till mitt förfogande.

k) 6 visor från Borgå och Pärnå, upptecknade år 1884 af filosofie magister *A. A. Borenius.*
l) 13 visor från Kyrkslätt och Pojo, upptecknade 1883—1884 af student *I. Smeds.* Utan melodier.

II. Samlingar tillhörande härvarande svenska landsmålsförening:

a) 21 visor från Kullå by i Borgå socken, upptecknade år 1878 af student *F. W. Englund.* Utan melodier.
b) 44 visor och sånglekar från Pellinge i Borgå socken, upptecknade år 1880 af stud. *F. W. Englund.* Utan melodier.
c) 8 visor från Pellinge i Borgå socken, upptecknade år 1887 af stud. *F. W. Englund.* Utan melodier.
Anm. Till en del visor i de tre sist uppräknade samlingarna hafva melodier upptecknats af undertecknad efter hr *Englunds* föredrag.
d) 4 visor från Ekenäs (Pojo), upptecknade af stud. *I. Smeds* samt inlämnade till landsmålsföreningens bibliotek d. 23/III 1885. Utan melodier.
e) 5 visor, upptecknade år 1883 i Pojo skärgård af stud. *I. Smeds.* Utan melodier.
f) 1 kärleksvisa, upptecknad i Pellinge år 1880 af fil. mag. *P. Nordmann.* Utan melodi.
g) Några barnrim från Lappträsk och Sjundeå, upptecknade af e. o. professor *A. O. Freudenthal* samt inlämnade till landsmålsföreningens bibliotek d. 30/XI 1885.

III. Enskilda personers samlingar:

a) 32 visor från Köpbacka i Pärnå, upptecknade år 1884 af filosofie magister *A. Allardt.* Utan melodier.
b) c. 20 visor och några dansmelodier från Borgå socken, upptecknade af filosofie magister *A. Forsius.* Delvis utan melodier.
c) En stor mängd visor, sånglekar m. m., upptecknade 1885—87 i Helsinge socken af fröken *Anna Wasenius.* Melodierna till dessa äro upptecknade af undertecknad efter fr. *Wasenii* föredrag.
d) En större samling visor, sånglekar, barnrim m. m., mest från Borgå socken, upptecknade af kontorsskrifvaren *H. A.* och forstmästaren *C. F. Hollmerus.* Melodierna äro enligt deras föredrag upptecknade af undertecknad.

e) Enstaka visor eller mindre samlingar af följande personer: fröken *Anna Bengelsdorff*, fröken *F. Bjugg*, stud. *M. Björkstén*, faktor *A. Finander*, e. o. prof. *A. O. Freudenthal*, stud. *W. Hagelstam*, hofr. ausk. *A. Lindberg*, faktor *V. Pettersson*, fröken *Berta Reuter*, stud. *M. af Tengström*, fröken *Mila af Tengström*, docent *H. A. Vendell* och stud. *G. A. Åberg*. Melodierna till dem äro oftast upptecknade af undertecknad.

f) Diverse allmogemäns och -kvinnors visböcker, bl. hvilka må nämnas en från 1820-talet af snickar *Borgsten* i Botby af Helsinge socken.

g) En större samling vaggvisor, barnvisor och -rim, ramsor m. m., upptecknade 1885—1887 af fil. mag. *A. Allardt*, de flesta från landskapets östra delar.

h) Undertecknads egna samlingar från landskapets olika delar, gjorda under åren 1884—1887 och omfattande ett par hundra numror.

Då emellertid åtskilliga af ofvan uppräknade bidrag inkommit efter det tryckningen af de afdelningar i arbetet slutförts, till hvilka de bort hänföras, har en stor del af dem fått lof att stå öfver till nästa del, hvilken förutom ett *supplement*, i hvilket de skola ingå, kommer att innehålla: *Folkvisor af blandadt innehåll*, *Dryckessånger* och *sånger vid högtidliga tillfällen*, *Sånglekar*, *Barnvisor* och *barnrim*, *Dansmelodier* och *Fragmenter* af en myckenhet sånger. Obeaktadt de visor, som komma att inrymmas i supplementet, äfvensom fragmenterna, omfatta de för del II färdigt ordnade visorna, lekarna m. m. för närvarande ungefär 500 numror, förutom varianter.

Förutom dessa handskrifna samlingar har jag användt de delar af „Album, utgifvet af Nyländingar“, hvilka innehålla nyländska folkvisor (n:o II, IV, V, VI, VII och VIII), samt n. m. kommunalrådet *O. Höijers* „Bilder ur folklifvet“, I och II, där äfven sådana ingå. Vidare har jag ur Arwidssons „Svenska fornsånger“, Nordlanders „Svenska barnvisor och barnrim“, „Helsingfors Tidningar“ för år 1851 samt V. Petterssons „Bilder ur Skatuddslifvet i forna dagar“ afskrifvit sådana sånger, som angifvits vara från eller af mig hörts sjungas i Nyland, samt sist och slutligen, dock mycket sparsamt, några visor, som kunde inregistreras under den gemensamma titeln „Visor trykta i år“.

Hvad mitt förfarande vid redigeringen beträffar, må följande anföras:

Visorna äro i regeln återgifna fullkomligt sådana de förelegat i originalmanuskripten. Ändringar har jag tillåtit mig endast vid uppenbara felskrifningar. Den som jämför de i Nyländska afdelningens album intagna folkvisorna med motsvarande numror i denna samling, skall finna smärre afvikelser, men bero de uppå att jag hållit mig till

originaluppteckningarna, som ofta i förändrad form intagits i dessa album. Vis-à-vis varianterna har jag följt den princip, att jag intagit i samlingen alla dem, som på något karaktäristiskt sätt skilt sig från hufvudnummern, eller ock har jag i noter och andra tillägg observerat mera betydande afvikelser. En och annan variant, som ingår i något album och kunnat räkna på att införas i denna samling, har jag, för vinnande af utrymme, lämnat bort. Melodierna har jag ofta, i och för underlättandet af en jämförelse med närbesläktade, transponerat till annan tonart. Utsättandet af skiljetecken får i sista hand stå för min räkning, utan att jag dock kunnat genomföra någon bestämd princip, hvilket är mycket svårt, då ju vår folkvisa hopar efter hvarandra självständiga satser, hvilka emellertid ofta ur logisk synpunkt äro subordinerade. I manuskripten har jag härvidlag oftast haft ringa eller ingen ledning.

Stundom har jag gjort smärre uteslutningar ur visorna, då de innehållit ord och skildringar, hvilka ur estetisk eller moralisk synpunkt måst undvikas. Arbetet är väl i främsta rummet utgifvet i vetenskapligt syfte; men då det utan tvifvel äfven kommer i den stora allmänhetens händer, har jag ansett mig böra taga hänsyn äfven till dess åsikter angående anständighetens fordringar. Ett och annat har visserligen fått ingå, som kan såra ömtåligare öron, men sådant kan och får ej alltid undvikas i ett arbete af dettas natur. — Uteslutningarna äro alltid särskildt betecknade.

De socknar inom Nyland, från hvilka uppteckningar af en visa förefunnits eller på hvilka jag med säkerhet vetat att visan sjungits, äro uppräknade under ordningsnummern eller titeln. *V. N.* och *Ö. N.* (Västra och Östra Nyland) syfta på uppteckningar från dessa delar af landskapet utan uppgifter om resp. socknar.

Kämpavisorna och romanserna äro för att underlätta jämförelse ordnade så, att de sånger, till hvilka motsvarande uppteckningar finnas hos Geijer-Afzelius (Bergström-Höijers edition) ingå främst, därnäst de, som återfinnas i Arwidssons samling men ej i förstnämda, sedermera sådana, som äro upptagna i Berggrens sammelvärk (svenska delen) men ej återfinnas hos G.-Afz. och Arw., samt sist sånger, som ej finnas i något af dessa tre hufvudvärk. Kärleksvisorna, Sjömanssångerna och Skämtevisorna äro ordnade i bokstafsföljd enligt första versens början. Att flere af dem lika väl kunde hänföras till en annan kategori som till den, i hvilken de nu befinna sig, vill jag icke bestrida. Ett par smärre inadvertenser förefinnas hvad visornas plats beträffar och bero de på diverse omständigheter, som icke kunnat undvikas.

Oaktadt mycken möda från min sida hafva i arbetet insmugit sig en hop tryckfel, hvilka behagade rättas enligt förteckningen på sid. 397—8. Icke som ursäkt men som förklaring vill jag anteckna,

att felskrifningar i manuskripten varit ytterst talrika, att jag är ovan med den svåra korrekturläsningen af nottryck och att min syn under en stor del af tryckningstiden varit försvagad efter långvarig sjukdom. Jag hoppas i nästa del genom aktsamhet och större vana kunna betydligt förminska deras antal, ehuru jag, vid en blick på andra arbeten af samma slag inser, att felfrihet tyckes vara ett ouppbinneligt mål.

De anmärkningar, som eljes komma att göras mot redigeringen af detta arbete, skall jag med tacksamhet taga *ad notam* till härnäst. Och med denna förklaring rekommenderar jag denna första större samling af svenska folkvisor i vårt land samt mitt eget arbete — mina lediga stunders käraste sysselsättning under de senaste åren — till ett välvilligt mottagande från forskarens och allmänhetens sida.

Helsingfors den 15 december 1887.

Ernst Lagus.

I. Kämpavisor och Romanser.

1.

Kung Valdemo.

Karis, Pärnå.

a) Karis.

1. Kung Valdemo lät kringsko sin gångare god, Uti löndom,
Som int had varit salad på femton år. Det remmar sig så
väl i vår ungdom.

2. Sen rider han sig uppå konungens gård
Uti löndom.
Ute för honom må liten Stina stå.
Det remmar sig så väl i vår ungdom.

3. „Hör du liten Stina, hvad jag nu säger dej,
Vill du hålla lofven, den du lofvade mej?“

4. „Och väl vill jag hålla lofven, den jag lofvade dej,
Men jag har också många, som vaktar uppå mej.

5. På mig så vaktar fader, på mig så vaktar mor,
På mig så vaktar syster, på mig så vaktar bror.

6. Och på mig så vaktar den riddaren gröm,
Det mesta som jag rädes, så rädes jag för honom."

7. Kung Valdemo han svänger om sin gångare grå,
Sen lyfter han liten kär Stina däruppå.

8. Kung Valdemo han red sig en liten en stund,
Så mötte han riddaren i rosendelund.

9. „God dag, god dag, kung Valdemo, min rederliga vän,
Hvar har du nu tagit din lilla små vän?"

10. „Den hafver jag tagit på konungens gård
Med hårdaste våld genom järn och stål."

11. „Adjö, farväll kung Valdemo, min rederliga vän,
Du far nu icke illa med din lilla små vän!"

12. Kung Valdemo han red sig i grönande lund:
„Och lyster dig nu hvila en liten en stund?"

13. „Och intet är jag sömnig, och intet är jag trött,
Men liten en hvila, den kund väl vara söt."

14. Kung Valdemo han breder ut sin kappa blå,
Sen lyfter han lilla kär Stina däruppå.

15. „Kära kung Valdemo, I vaknen upp nu,
Jag hörer min moders gällande ljud.

16. Jag hörer min moders gällande ljud,
Som int har varit ut, sen som hon stod brud.

17. Jag hörer min moder, också min far,
Som int har varit ut sen han brudgumme var.

18. Kära kung Valdemo, I vaknen upp nu,
Jag hörer ock mina bröder alla sju."

19. „Och hörer du dina bröder alla sju,
Och heter jag kung Valdemo, så räds jag ej ännu."

20. Kung Valdemo tog liten Stina uti sin famn:
„I dag skall du icke mera nämna mitt namn."

21. Kung Valdemo han svänger om sin gångare grå,
Sen lyfter han lilla kär Stina däruppå.

22. Och första steget de redo ihop,
Tolftusen kungens hofmän han under sig slog.

23. Och somliga han sparka och somliga han slog,
Tolftusen kungens här för hans fötter dog.

24. „Och kära kung Valdemo, I stillen nu ert svärd,
Uti löndom.
Det var förvisst min far och mor, som ni där högg ihjäl“
Den sorgen var visst himma i vår ungdom.

25. Kung Valdemo han torkar af sitt blodiga svärd:
„Och vor du ej min vän, visst vor du detta värd.

26. Och vill du följa dina vänner him igen,
Eller vill du hällre följa en så blodigan sven?“

27. „Och väl vill jag följa mina vänner him igen,
Men hällre vill jag följa en så blodigan sven.“

28. Kung Valdemo han red sig genom tolfmilars skog,
Men aldrig talte han det ringaste ord.

29. Kung Valdemo han red sig öfver tolfmilars äng,
Men aldrig var han glad mot sin lilla små vän.

30. Kung Valdemo han red sig genom tolfmilars by,
Men aldrig så förde han den ringaste gny.

31. Kung Valdemo han red sig genom tolfmilars stad,
Men aldrig så var han mot lilla vännen glad.

32. Men sen så sade liten Stina förvisst:
„Jag undrar på att ni är så ängslig och tyst.“

33. „Skall jag ej vara ängslig, skall jag ej vara tyst,
Jag har sju styngar i mitt vänstra bryst.

34. Skall jag ej vara ängslig, skall jag ej fälla mod,
Uppå min vänstra sida där rinner hjärteblod.“

35. Kung Valdemo han red sig på sin kära faders gård,
Ja ute för honom hans kära far månd stå.

36. „God dag, god dag, kung Valdemo, min redelige son,
Hvar har du nu tagit en så blekander vän?"

37. „Hon må väl vara bleker och icke vara röd,
Hon har väl själf sett sin far och mor död.

38. Hon må väl vara bleker, hon må väl fälla mod,
Hon har väl själfver trampat uti sin far och moders blod.

39. „Och kära ni fader, I salar af min häst,
Och kära ni moder, I skaffen mig nu präst.

40. Och kära du min syster, du bäddar upp min säng,
Och kära du min broder, du fäster nu min vän."

41. „Och väl kan jag fästa vännen efter din död,
Om du kan säkert säja, att hon för dig är mö."

42. „Och intet annat har jag gjort henne förnär,
Än i den gröna lunden jag sof på hennes knä.

43. Adjö, farväll min fader, adjö, farväll min mor,
Adjö, farväll min syster, adjö, farväll min bror!

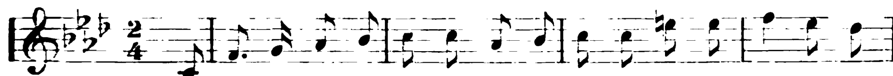
44. Adjö, farväll kär Stina, min allra kära vän,
Jag skiljs nu bort med kvida från dig, min kära vän."

45. Om morgon innan dagen blef ljus,
Så var där tre lik i kung Valdemos hus.

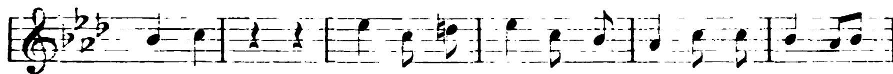
46. Den ena var kung Valdemo, den andra var hans mö,
Uti löndom,
Den tredje var hans moder, i sorgen blef hon död.
Den sorgen var visst himma i vår ungdom.

b) Ellibrand och fröken Gyllenborg.

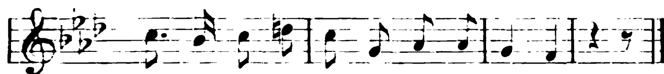
Pärnå.

1. Ack hör du fröken Gyllenborg, hvad jag nu säger dig,“ Uti

lunden: Vill du nu följa ur landet med mig?“ För

dem jag hafver tingat i min ungdom.

2. „Huru skall jag följa ur landet med dig?
Uti lunden.
Jag hafver så många, som vakta på mig.“
För dem jag hafver tingat i min ungdom.

3. Men Ellibrand han sadlar sin gångare grå,
Så rykte han fröken Gyllenborg däruppå.

4. Så redo de bägge ett litet stycke fram,
Där mötte fröken Gyllenborg sin förra fästeman.

5. „Och väl så känner jag den rödblommand kind,
Men inte så känner jag den hvita hermelin.“

6. „Kära min herre, I sägen icke så,
Det är ju så mången, som är hvarandra lik.“

7. Så redo de bägge alt till en grön lund,
Där lyste fröken Gyllenborg att hvila en stund.

8. Ellibrand la sitt hufvud i jumfrunens sköt;
Där somnade han en sömn så söt.

9. „Ack hör du nu Ellibrand, hvad jag säger dig,
Nu hörer jag min faders guldsmidda ljud.

10. Ack hör du nu Ellibrand, hvad jag säger dig,
Nu hörer jag min faders raska hofmän.“

11. „Ock hörer du din faders raska hofmän,
Så heter jag ock Ellibrand.

12. Men när som jag kommer till striden fram,
Du kära fröken Gyllenborg, nämn icke mitt namn.

13. Och när jag nu kommer till striden som mest,
Du kära fröken Gyllenborg, håll fast min häst."

14. Det första slaget som Ellibrand slog,
Så slog han hennes fader och sju bröder med.

15. „Och hör du nu Ellibrand, du stillar ditt svärd,
Nu hafver du slagit min fader ihjäl."

16. Och Ellibrand han torkade sitt blodiga svärd:
„Och vore du ej min fästemö, se detta vore du värd."

17. Och Ellibrand han sadlar sin gångare grå,
Själf lyfte han fröken Gyllenborg däruppå.

18. Och väl så redo de öfver trettimila skog,
Som inte han talte med henne ett ord.

19. „Och hör du Ellibrand hvad jag nu säger dig:
Hvarför så talar du ej mera med mig?"

20. „Jag orkar ej mera tala med dig,
Ty bloden den rinner så strid uti mig."

21. Så redo de bägge till Ellibrands gård,
Och Ellibrands moder för honom månde stå.

22. „Ack hör du Ellibrand, hvad jag nu säger dig:
Hvarför förer du en så bleker brud med dig?"

23. „Hon må nu vara blek och intet mera röd,
Hon hafver nu varit med på sin kära faders död.

24. Och kära min moder, I bädden upp min säng,
Sig lyster att hvila en sjuker ungersven.

25. Och kära min moder, I skaffen en präst,
Det tyckes behöfvas mig som allra mest."

26. Om morgonen bitti när dagen var ljus
Då var det tre lik uti Ellibrands hus.

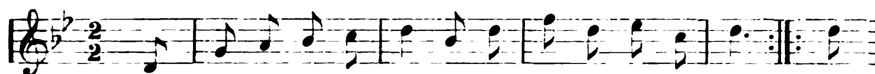
27. Den ena var Ellibrand, den andra var hans mö,
Uti lunden,
Den tredje var hans moder, af sorg var hon död,
För dem jag hafver tingat i min ungdom.

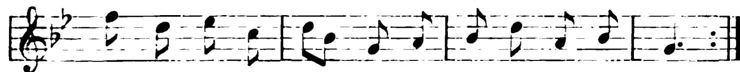
2.

Liten Karin.

Esbo, Kyrkslätt, Pärnä.

Pärnä.

2. Och liten Karin tjänte på unga kungens gård,
Och unga kungen talte till liten Karin så:

3. „Och hör du liten Karin, säg vill du blifva min?
Grå hästen och gullsalen dem vill jag gifva dig "

4. „Grå hästen och gullsalen dem passar jag ej på,
Gif dem åt unga drottningen, låt mig med äran gå."

5. „Och hör du liten Karin, säg vill du blifva min?
Min rödaste gullkrona den vill jag gifva dig."

6. „Din rödaste gullkrona den passar jag ej på,
Gif den åt unga drottningen, låt mig med äran gå."

7. „Och hör du liten Karin, säg vill du blifva min?
Mitt halfva kungarike det vill jag gifva dig."

8. „Ditt halfva kungarike det passar jag ej på,
Gif det åt unga drottningen, låt mig med äran gå."

9. „Och hör du liten Karin, vill du ej blifva min,
Så skall jag låta sätta dig i spiketunnan in."

10. „Och vill du låta sätta mig i spiketunnan in,
Guds änglar små se att jag oskyldig är därtill.“

11. De satte liten Karin i spiketunnan in,
Och konungens små svenner de rulla henne kring.

12. Då kom det ifrån himmelen två hvita dufvor ner,
De togo liten Karin, och strax så blef de tre.

13. Så kom två svarta korpar dit upp från helvete,
De togo unga kungen och strax så blef de tre.

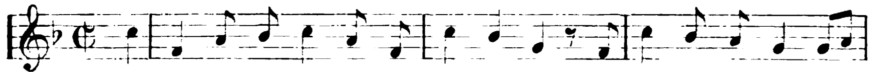
3.

Kämpen Grimborg.

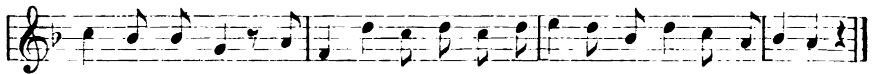
Ingå, Pojo, Sibbo.

a) Pojo.

Sibbo.

1. Och stallbroder sade till stallbror sin: „Och har du int tänkt att

gifta dig än?“ Men hvem skall föra våra runor så väl Med den äran?

2. „Jag skall visa dig fästemö fin,
Men gå inte dit, det kostar ditt lif.“
Men hvem skall föra våra runor så väl
Med den äran?

3. „Kära min stallbroder, visa mig dit,
Sjutusen gyllingar det vill jag gifva dig.“

4. „Konungens dotter är så fager och så fin,
Men gå inte dit, det kostar ditt lif.“

5. Och Grimborg han salar sin gångare grå,
Sen rider han upp till konungens gål.

6. Han knapprar på dörren med fingrarna små:
„Statt upp, sköna jungfru, dra låsen ifrå!“

7. „Låsen så hafver jag med stämpel fastsatt,
Att ingen så släpper jag in här i natt.“

8. Grimborg han tager upp dörren med kraft,
Att gångjärnen bågna och låsena brast.

9. Hastigt kom budet för konungen in:
„Grimborg han sofver hos dottern din.“

10. „Sofver nu Grimborg hos dottern min,
Då skall han komma aldrig mera ur min gål.“

11. Kungen lät uppkalla kring och mäla sitt land,
Att de skulle vara till redo alla man.

12. De rände på dörren med stafrar och spjut:
„Är Grimborg där inne, visst kommer han ut.“

13. Grimborg han ut genom fönstret han såg,
Han såg intet himmelen för rök och eld.

14. „Kära mina hofmän, ni vänten liten stund,
Att jag får raska mig litet andorlund!“

15. Grimborg han ut genom dörren han språng,
Femtusen hofmän för fötterna dog.

16. Somliga han sparka och somliga han slog,
Men femtusen hofmän för fötterna dog.

17. Grimborg tar jungfrun uti sin gulehvita lock,
Sen binder han henne vid saleknopp.

18. Grimborg han red och jungfrun månde löpa,
Så illa sina fötter hon månde sönderstöta.

19. Aldrig så var det en så liten en rot,
Det togo skinnstyckena af jungfrunes fot.

20. Aldrig så var det en så liten en sten
De togo skinnstyckena af jungfrunes ben.

21. Grimborg red öfver trettimila skog,
Aldrig talt han ett ord med sin jungfru så god.

22. Grimborg han breder ut kappan blå:
„Lyster sköna jungfrun att hvila där uppå?“

23. Grimborg tar jungfrun uti sin famn:
„Hvad tycker sköna jungfrun om en sådan en man?“

24. „Er vill jag hålla för en herre så båld
Som ni hafver tatt mig från faders gål genom järn och stål.“

25. Och när som hon kommer till Grimborgs gål,
Ute för han Grimborgs moder hon står.

26. „Varen välkommen herr Grimborg här in,
Gå nu upp i höggafvelsbur och spela gulltärning med din unga fru!“

27. Kungen lät uppkalla och mäla sitt land,
Att de skulle vara tillreds hvarendaste man.

28. „Kära mina hofmän, ni kläder er ej så falskt,
Jag känner väl Grimborg, han är en vågehals.“

29. När som de kommo till Grimborgs gål,
Ute för dem Grimborgs moder hon står.

30. „Säjen för oss hvar som Grimborg han fins?“
„Grimborg han är upp i höggafvelsbur.“

31. De rände på dörren med stafrar och spjut:
„Fins Grimborg där inne, visst kommer han ut.“

32. Grimborg han ut genom fönstret han såg,
Han såg inte himmelen för rök och eld.

33. Grimborg han ut genom dörren han språng,
Sjutusen hofmän för fötterna dog.

34. Somliga han sparka och somliga han slog,
Men sjutusen hofmän för fötterna dog.

35. Grimborg han salar sin gångare grå,
Sen rider han till konungens gål.

36. „Hvad gjorde du af de hofmän jag skicka dig i går?“
„De ligga på min gål alla slagna såsom får.“

37. „Ligger de på din gål alla slagna såsom får,
Men så skall du aldrig mera komma ur min gål."

38. Grimborg han svänger sin gångare om,
Alla kungens tjänare slog alla på en gång.

39. Grimborg han torkar sin värja rö:
„Vor int ni en konung, skull ni rätt nu ligga dö."

43. Grimborg han torkar sitt blodiga svärd:
„Och vor ni int min svärfar, så vor ni detta värd."

41. „Och kära Grimborg, du stilla ditt svärd,
Min dotter har du, och den äst du värd."
Men hvem kan föra våra runor så väl
Med den äran?

---

b) Ingå.

1. Och stallbroder tal-te till stallbroder sin: „Har du ej
lust att gifta dig än?" Och hvem skall föra våra runor så
väl Med den äran?

2. „Och fuller så vet jag af en jungfru så rik,
Och friar du till henne, så kostar det ditt lif."
Och hvem skall föra våra runor så väl
Med den äran?

3. „Och dig skall jag gifva min gångare hvit,
Om du följer med och visar mig dit."

4. „Och intet vill jag ha din gångare hvit,
Men nog skall jag följa med och visa dig dit."

5. Så redo de båda öfver en bro
Där tio par kvarnar gingo i blod.

6. Sen redo de båda öfver en dam,
Där rann intet vatten, men kämpablod fram.

7. Och när som de kommo till sköna jungfruns gård,
Sju blodiga hufvun på staflarna.

8. Och när som de kommo litet längre fram,
Där står sköna jungfruns fader med tolftusen man.

9. Men Grimborg han sparka och Grimborg han slog,
Och tolftusen kämpar för Grimborgs fötter dog.

10. Och Grimborg han sig till jungfruburen går:
„Stig upp, sköna jungfru, tag låsen från!“

11. „Nej, jag är en konungadotter så fin,
Och intet behöfver jag släppa dig in.“

12. Grimborg på dörren till jungfruburen sprang,
Så att gångjärnen de krokna och låsen de sang.

13. Och Grimborg han satt sig på förgyllene stol:
„Kom hit, sköna jungfru, drag af mig mina skor.“

14. „Nej, jag är en konungadotter så god,
Och intet så drar jag af dig dina skor.“

15. Och Grimborg han stickna vid sköna jungfruns ord,
Han sprang upp i sängen med strumpor och skor.

16. Där sof han sedan tils dagen var blå:
„Stig upp, sköna jungfru, följ med mig härifrån!“

17. „Nej, jag är en konungadotter så grann,
Och intet så vill jag ha dig till man.“

18. Så tog han sköna jungfrun i fagergulan lock,
Och fäste den fast vid sin sadelknopp.

19. Och så rider han genom sju milan skog,
Utan att tala ett endaste ord.

20. Och inte fans på vägen den minstaste sten,
Som inte tog ett stycke af sköna jungfruns ben.

21. Och inte fans på vägen den minstaste rot,
Som inte tog ett stycke från sköna jungfruns fot.

22. Och Grimborg han rider sig ut i en lund:
„Och lyster sköna jungfrun nu hvila en stund?"

23. Och Grimborg han breder ut sin kappa så blå:
„Kom hit, sköna jungfru, och hvila här uppå!

24. Och vill du nu hålla mig för herre och man,
Eller vill du fara hem i ditt eget land?"

25. „Nej dig vill jag hålla för herre och man,
Som har mig så fört genom sju konungaland."
Men hvem skall föra våra runor så väl
Med den äran?

4.

Skön Anna.

Ingå, Karis, Pojo.

a) Karis.

1. „God dag, god dag, min skön Anna i dag, Skön Anna min
rosa och min blomma! Mig skall du följa i främmande
land Och rö - - da gull - - kro - nan själf bä - - - ra."

2. „Nej intet vill jag följa dig i främmande land
Och röda gullkronan få bära;
Till mig hafver friat en annan en ren,
Åt den jag tillbjuder min ära."

3. „Bjud dig äran och bjud dig hvem som vill,
Skön Anna min rosa och min blomma,
Och mig skall du följa i främmande land
Och röde gullkronan få bära.“

4. „Nej intet skall jag kunna följa dig i främmande land
Och röde gullkronan få bära,
Förrän du räcker mig din fulltrogna hand,
Att jag ock må bära den med ära“

5. De lefde i åren, de lefde i sju,
Sju söner de aflade tillsammans;
Men när det led till det åttonde år,
Då fäste sig herr Peder en annan.

6. Skön Anna hon går sig till svärmodren in,
Kalla henne fru och furstinna:
„Månne herr Peder låter viga sig med mig i dag,
Att jag skall röde gullkronan få bära?“

7. Svärmodren går sig till herr Peder in:
„Ett, hvad jag dig ville fråga;
Skall du låta viga dig med skön Anna i dag,
Att hon skall röde gullkronan få bära?“

8. Herr Peder han går sig till skön Anna in:
„Ett, hvad jag dig ville fråga;
Hvad vill du din unga brud till morgongåfva ge,
För att få hennes vänskap bekomma?“

9. „Åt henne vill jag gifva mina utslitna skor,
Som jag har utslitit med möda,
Åt henne vill jag gifva mina små söner sju,
Som jag hafver uppburit med möda.

10. Åt henne vill jag gifva mina stålkvarnar sju
Som löper mellan Dannemark och Sverge.
Ej malas där hvete, ej malas där gryn,
Där malas ju ideliga mandel.“

11. Skön Anna hon går sig till svärmodren in,
Och kalla henne fru och furstinna:
„Hur skall jag nu töras i gröna gången gå
Och se huru bröllopsskaran rustar?“

12. „Hvarföre skall du ej töras i gröna gången gå,
Att se huru bröllopsskaran rustar?
Men först så skall du springa i höga luften upp
Och ömsa uppå dig granna kläder.“

13. Och hastigt skön Anna i höga luften sprang,
Och ömsa på sig granna kläder.
Hastigt skön Anna i gröna gången går,
Att se huru bröllopsskaran rustar.

14. Skön Anna hon går sig till svärmodren in,
Och kalla henne fru och furstinna:
„Hur skall jag nu tordas i brudasalen in,
Till att unga bruden beskåda?“

15. „Hvarföre skall du icke tordas i brudasalen in,
Till att unga bruden beskåda?
Först skall du springa i höga luften upp,
Och sen skall du ömsa på dig svarta kläder.“

16. Hastigt skön Anna i höga luften sprang,
Och ömsa uppå sig svarta kläder och guldbälte;
Hastigt skön Anna i brudasalen går
Med alla sina sju små söner.

17. Skön Anna hon går sig i brudasalen in,
När röda vinet började kringskänkas.
För hvar och en gång hon på herr Peder ser,
Strida tårar kring vinglaset stänkte.

18. Unga bruden sade till herr Peder så:
„Ett hvad jag dig ville fråga;
Hvad är det för en enkefru, som uppå golfvet går?
Hon fäller ju så modiga tårar.“

19. „Och det är ingen enkefru, fastän dig tyckes så“ —
Så mände han unga bruden svara —
„Det är en ung flicka, som bortmist sin far och mor i år,
Däröfver hon bittert månde gråta.“

20. Unga bruden sade till herr Peder så:
„Ett, hvad jag dig ville fråga;
Hvad är det för sju små herrar som uppå golfvet gå?
De bära ju sin kära faders vapen.“

21. „Sanningen måste jag säga för dig,
Sanningen kan jag ej dölja;
Det är ju skön Anna, kära fästekvinnan min,
Med henne har jag aflat sju söner.“

22. „Är denna skön Anna, kär systeren min.
Som i Österlanden blefvo borttröfvad?
Min moder har ej haft någon nöjsamer dag,
Alt sen hon skön Anna bortmiste.“

23. Unga bruden hon kastar en halfver gullring,
Och skön Anna hon kastar den andra.
Och två så söta syskon så voro de då,
Att ringarna de runno tillsammans

24. „Tack vare nu Gud i himmelens höjd,
Tack vare, som min ära bevarte!
Och lefven tillsammans, som ni har lefvat förr,
Men eder vill jag aldere åtskilja.“

25. „Jag hafver en broder hit upp i land,
En mycket rik och mäktiger herre;
Åt honom vill jag skänka min unga brud i dag,
Men skön Anna vill jag själfver behålla.“

---

b) Skön Anna och herr Peder.

Kyrkslätt.

1. Skön Anna hon in till sin fostermoder gick,
Och kalla henne fru och furstinna:
„Och får jag nu trolofvas med herr Peder i dag,
Ty det är min endaste begäran?“

2. Och fostermodern in till herr Peder gick;
Herr Peder satt och räkna gullet det röda:
„Skall du int trolofvas med skön Anna i dag,
Ty det är skön Annas endaste begäran?“

3. „Och int trolofvas jag med skön Anna i dag,
Ej häller må hon detta begära;
Ty jag har en annan, som jag har friat till,
En annan, som jag tillbjuder äran.“

4. „Och hvad så skall du vällan gifva då
Skön Anna till morgongåfva?“
„Åt henna vill jag ge mina utslitna skor,
Som jag har slitit med äran.

5. Åt henna vill jag gifva mina söner sju,
Som jag har aflat med henna;
Åt henna vill jag gifva mina stålkvarnar sju,
Som går emellan Dannemark och Sverge.

6. Och inte går det råg och inte går det malt,
Bara ideliga mandel på den kvarnen.“

7. Skön Anna hon in till sin fostermoder gick,
Och kalla henna fru och furstinna:
„Och får jag nu lof på gröna vallen gå
Och se, hur den brudaskaran rustar?“

8. „Jo, hvarför får du inte dit vällan gå,
Min rosa och fagraste lilja;
Men först skall du opp i höga loftet gå
Och kläda på dig svarta kläder.“

9. Skön Anna hon opp i höga loftet gick
Och klädde på sig svarta kläder,
Och hastigt sen skön Anna till gröna vallen gick
Med alla sina sju söner.

10. Skön Anna hon in till sin fostermoder gick,
Och kalla henna fru och furstinna:
„Och får jag nu lof i brudaskaran gå
Och se, hur den brudaskaran dansar?“

11. „Jo, hvarför int skall du i brudasalen gå,
Min rosa och fagraste lilja;
Men först skall du i höga loftet gå
Och sätta kring dig röda gullskärpet.“

12. Skön Anna hon upp till höga loftet gick
Och satte kring sig röda gullskärpet.
Så hastigt hon sedan i brudasalen gick,
Där vinet begynte kringskänkas.

13. Unga bruden talte till två svenner små:
„Hvad är det för små herrar, som här på golfvet gå
Och bära min kära faders vapen?“

14. Och unga bruden talte till två svenner små:
„Hvad är det för en enkefru, som här på golfvet går
Och fäller så modiga tårar?“

15. „Sanningen måste jag säga åt dig,
Jag kan den ej längre fördölja:
Det är skön Anna, kär fästekvinnan min,
Med henna jag har aflat sju söner.“

16. Unga bruden kasta ena halfva gullring,
Och skön Anna den andra halfva.
Så söta, så söta de syskonen voro då,
Att ringarne runno tillsamman.

17. „O Herre Gud i himmeln, som min ära bevarat har!
Ty det är ju skön Anna, kär systeren min,
Som blef bortstulen ifrån österlanden!“

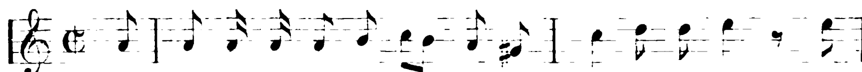
18. „Skön Anna, dig tar jag till käraste vif,
Min rosa och fagraste lilja!
Unga bruden ger jag åt broderen min,
Som är en så välduger konung.“

5.

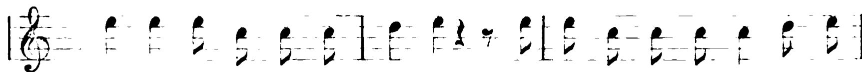
Peder och liten Stina.

Ingå, Karis, Pojo, Pärnå.

a) Karis.

1. Herr Peder och li - ten Sti - na de så - to till bords. Den

älskog ville vi be- - gyn-na. De talte sins - i - mil-lan så

2. Liten Stina sade till herr Peder så:
Den älskog ville vi begynna.
„När skall edert bröllop stå?“
Allra käristan min,
Jag kan eder alderig förglömma.

3. „Mitt bröllop skall stå så högt upp i ort,
Att ingen skön jungfru dit kommer fort.“

4. „Skall edert bröllop stå så högt upp i ort,
Och blifver jag bjuden, visst kommer jag fort“

5. „Mitt bröllop skall stå så högt upp i land,
Att ingen skön jungfru dit komma kan.“

6. „Skall edert bröllop stå högt upp i land,
Att ingen skön jungfru dit komma kan?“

7. Herr Peder han gjorde brede-bords språng,
Att gullspårena långt ner och benena sång.

8. Herr Peder låter till bröllop göra,
Och liten Stina lät sina bröllopskläder utskära.

9. Och tröjan den var utaf skarlakan röd,
Och kjortelen var utaf mantel så fin.

10. Och förklet det var utaf pärlor och gull,
Och fingrena utaf ädela stenar så full.

11. Liten Stina lät sko sin gångare grå,
Som int har varit salad på femton år.

12. Liten Stina red sig öfver en ström,
Och hennas hästar de lopp på röde gullsöm.

13. Liten Stina red sig öfver en bro,
Hennas hästar de lopp på röde gullsko.

14. Hon hastar sig väl och hon skyndar sig fram,
Hon skyndar sig dit, hon såg ljusena brann.

15. Liten Stina red sig på herr Peders gård,
Så binder hon hästen vid äppelagård.

16. Hertingen ut genom fönstret såg:
„Är här en skön jungfru på gården vår?

17. Är här en skön jungfru på gården vår?
Fagrare jungfru jag aldrig såg.“

18. „Det är herr Peders frilla så rik,
Alder vi sågom hennes gelik.

19. Och mera gull hafver hon på sin finger små,
Som herr Peder eger på brudstolar två

20. Och mera gull hafver hon på sin kjortelfåll,
Som herr Peder eger i hela sitt våld.“

21. „Är här en skön jungfru på gården min,
Så bjuden henne in på mjöd och vin.“

22. Herr Peder tog stolen, bjöd jungfrun sitta ner:
„För dig har jag blandat både mjöd och vin.“

23. „Ej lyster mig mjöd, ej lyster mig vin,
Men får jag lof att sitta vid unga bruden din?“

24. „Ej lyster dig mjöd, ej lyster dig vin,
Men intet får du sitta vid unga bruden min.“

25. Liten Stina går sig till herr Peders äppelagård,
Där hängde hon sig upp med sitt gullgula hår.

26. Hastigt kom budet för herr Peder in:
„Liten Stina hänger död i äppelgården din.“

27. Herr Peder opp utaf sängen sprang,
Han sparkar upp dören, att låsena sång.

28 Herr Peder satt spjutet emot en rot,
Att udden den togo hans hjärta emot.

29. Herr Peder satte spjutet emot en sten,
Att udden den togo hans hjärta till men.

30. Där utrann både vatten och blod,
Som vattnet uti rinnande flod.

31. Om morgonen innan dagen blef ljus,
Så var där tri lik i herr Peders hus

32. Den förste var herr Peder, den andra var hans mor.
Den älskog ville vi begynna.
Den tredje var unga bruden, i sorgen blef hon död.
Allra kärestan min
Jag kan eder alderig förglömma.

---

b) Melodi från *Pojo.*

1. Herr Peder och li - ten Kerstin de su - to öf - ver bord. Den
äl - - - skog sko - la vi be - - gyn - na. De
talte så många skäm-ti - ga ord. Allra kä - re - stan
min, Jag kan eder aldrig för - - - glömma.

6.

Den bortsålda.

Helsinge, Ingå, Ö. N.

a) Helsinge.

*)

1. Min fader och min moder de ledo en stor nöd, De
sålde mig bort för en liten beta bröd, De sålde mig
bort för en liten beta bröd.

**)

4. Hör du min fader, som hållit mig så kär, Sälj bort dina
går - dar och lös mig här - - i - - - - från, Att jag icke må
komma till det hed - ni - ska land För att vandra!

2. Sjömännen hifva sina åror öfver bord,
Skön Anna hon vrider sina händer uti blod.

3. „Och hören I sjömänner, vänten litet än,
Jag ser min fader komma, alt på en grönan äng.

4. Hör du, min fader, som hållit mig så kär,
Sälj bort dina gårdar och lös mig härifrån,
Att jag icke må komma till det hedniska land
För att vandra!“

5. „Gårdarna hafver jag icke fler än fem,
Och aldrig bortsäljer jag någon utaf dem.
Och du må gärna komma till det hedniska land
För att vandra.“

---

*) Melodi till v. 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 18, 19.
**) Melodi till v. 4, 5, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 20, 21.

6. Sjömännen hifva sina åror öfver bord,
Skön Anna hon vrider sina händer uti blod.

7. „Och hören I sjömänner, vänten litet än,
Jag ser min moder komma alt på en grönan äng.

8. Hör du min moder, som hållit mig så kär,
Sälj bort dina sjalar och lös mig härifrån,
Att jag icke må komma till det hedniska land
För att vandra!"

9. „Sjalarna hafver jag icke fler än fem,
Men aldrig bortsäljer jag någon utaf dem,
Och du må gärna komma till det hedniska land
För att vandra."

10. Sjömännen hifva sina åror öfver bord,
Skön Anna hon vrider sina händer uti blod.

11. „Och hören I sjömänner, vänten litet än,
Jag ser min syster komma alt på en grönan äng.

12. Hör du min syster, som hållit mig så kär,
Sälj bort dina ringar och lös mig härifrån,
Att jag icke må komma till det hedniska land
För att vandra!"

13. „Ringarna hafver jag icke fler än fem,
Och aldrig bortsäljer jag någon utaf dem,
Och du må gärna komma till det hedniska land
För att vandra."

14. Sjömännen hifva sina åror öfver bord,
Skön Anna hon vrider sina händer uti blod.

15. „Och hören I sjömänner, vänten litet än,
Jag ser min broder komma, alt på en grönan äng.

16. Hör du min broder, som hållit mig så kär,
Sälj bort dina pistoler och lös mig härifrån,
Att jag icke må komma till det hedniska land
För att vandra!"

17. „Pistolerna hafver jag icke fler än fem,
Och aldrig bortsäljer jag någon utaf dem,
Och du må gärna komma till det hedniska land
För att vandra.“

18. Sjömännen hifva sina åror öfver bord,
Skön Anna hon vrider sina händer uti blod.

19. „Och hören I sjömänner, vänten litet än,
Jag ser min fästman komma, alt på en grönan äng.

20. Hör du min fästman, som hållit mig så kär,
Sälj bort dina sadlar och lös mig härifrån,
Att jag icke må komma till det hedniska land
För att vandra!“

21. „Sadlarna hafver jag icke fler än två,
Den ena skall jag sälja, den andra skall du få,
Att du icke må komma till det hedniska land
För att vandra.“

---

b) Ingå.

1. Det bodde en bonde alt ute på en ö, Han
sålde bort sin dotter alt för ett stycke brö. Han
sålde bort sin dotter alt för ett stycke brö.

2. Sjömännen de lade sina åror ut att ro,
Och sköna jungfrun gråter, som hon kan gråta blod.

3. „Ack hören I sjömänner, I dröjen väl en stund,
Jag ser min fader komma, han är i rosenlund.

4. Ack hören I min fader, ni var mig alltid huld,
Ni säljer väl ert hemman att lösa ut min skuld?“

5. „Och hemman så hafver jag ej flera än fem,
Men intet jag bortsäljer för att lösa dig igen.“

6. Sjömännen de lade sina åror ut att ro,
Och sköna jungfrun gråter, som hon kan gråta blod.

7. „Ack hören I sjömänner, I dröjen väl en stund,
Jag ser min moder komma, hon är i rosenlund.

8. Ack hören I min moder, ni var mig alltid huld,
Ni säljer väl edra guldringar att lösa ut min skuld?“

9. „Guldringar hafver jag ej flera än fem,
Men ingen jag bortsäljer för att lösa dig igen.“

10. Sjömännen de lade sina åror ut att ro,
Och sköna jungfrun gråter, som hon kan gråta blod.

11. „Ack hören I sjömänner, I dröjen väl en stund,
Jag ser min broder komma, han är i rosenlund.

12 Ack hören I min broder, ni var mig alltid huld,
Ni säljer väl edra guldskrin att lösa ut min skuld?“

13. „Guldskrin så hafver jag ej flera än fem,
Men intet jag bortsäljer för att lösa dig igen.“

14. Sjömännen de lade sina åror ut att ro,
Och sköna jungfrun gråter, som hon kan gråta blod.

15. „Ack hören I sjömänner, I dröjen väl en stund,
Jag ser min fästman komma, han är i rosenlund.

16. Ack hören I min fästman, ni var mig alltid huld,
Ni säljer väl er guldkrona att lösa ut min skuld?“

17. „Och guldkronor hafver jag ej flera än som två,
Den ena står i brudlått, den andra kan du få.“

---

c) Ö. N.

1. När sjö männer lyfta sina å - ror öfver bord, Och
sköna jungfrun vrider si - na händer uti blod. Ty
hon skall nu föras till det ju - - di - ska land att fördärfvas.

2. „Kära ni sjömänner, ni töfven litet än,
Törhända att min fader kan lösa mig igen,
Förrän jag skall föras till det judiska land att fördärfvas.

3. Kära ni min fader, ni viljen mig så väl,
Ni säljen edra gårdar och lösen mig igen,
Förrän jag“ o. s. v.

4. „Gårdarna dem hafver jag flere än fem,
Men ingen del skall säljas och lösa dig igen,
Ty du skall nu“ o. s. v.

5. När sjömännerna lyfta sina åror öfver bord,
Och sköna jungfrun vrider sina händer uti blod,
Ty hon skall o. s. v.

6. „Kära ni min moder, ni viljen mig så väl,
Ni säljen edra ringar och lösen mig igen,
Förrän jag“ o. s. v.

7. „Ringarna hafver jag flere än fem,
Men ingen del skall säljas och lösa dig igen,
Ty du skall nu“ o. s. v.

8. Sjömännerna lyfta sina åror öfver bord,
Och sköna jungfrun vrider sina händer uti blod,
Ty hon skall nu o. s. v.

9. „Kära du min broder, du vill mig så väl,
Du säljer dina klockor och löser mig igen,
Förrän jag skall“ o. s. v.

10. „Klockorna hafver jag flere än som fem,
Men ingen del skall säljas och lösa dig igen,
Ty du skall“ o. s. v.

11. Sjömännerna lyfta sina åror öfver bord,
Och sköna jungfrun vrider sina händer uti blod,
Ty hon skall o. s. v.

12. Kära du min syster, du vill mig så väl,
Du säljer dina klädningar och löser mig igen,
Förrän jag skall“ o. s. v.

13. „Och klädningar hafver jag flere än fem,
Men ingen del skall säljas och lösa dig igen,
Ty du skall“ o. s. v.

14. Sjömännerna lyfta sina åror öfver bord,
Och sköna jungfrun vrider sina händer uti blod,
Ty hon skall o. s. v.

15. „Käre du min fästman, du vill mig så väl,
Du säljer dina kronor och löser mig igen,
Förrän jag skall“ o. s. v.

16. „Kronorna hafver jag flere än två,
Den ena skall jag sälja, den andra skall du få,
Ty aldrig skall du föras till det judiska land att fördärfvas.“

7.

De två systrarna.

Lappträsk, Ö. N.

a) Lappträsk.

1. Där bodde en bonde upå en ö, Ty Dannemark ligger så vi-da; Han ha--de två döttrar och bägge var de mö. De rodde uppå sjön*) med de å-ror.

*) I en annan uppteckning från Lappträsk: De rodde uppå sjön utan åror.

2. Systeren sade till systeren sin,
Ty Dannemarken ligger så vida:
„Vi ska till sjöstrand och tvätta våra ben.“
De rodde uppå sjön med de åror.

3. Den yngre hon satte sig ut på en sten,
Där stufvade den äldre den yngre uti sjön.

4. „Och käraste du min syster, du hjälp mig i land,
Dig så vill jag gifva mina guldringar fem.“

5. „Din guldringar fem dem får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå“.

6. „Och käraste du min syster, du hjälp mig i land,
Dig så vill jag gifva mitt guldbälte röd.“

7. „Ditt guldbälte röd det får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.“

8. „Och käraste du min syster, du hjälp mig i land,
Dig så vill jag gifva min guldkrona röd.“

9. „Din guldkrona röd den får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.“

10. „Och käraste du min syster, du hjälp mig i land,
Och dig så vill jag gifva min unga fästeman.“

11. „Din unga fästeman den får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.“

12. Det bodde en spelman invid den strand,
Han såg ut på sjön hvar liket sam.

13. På stranden unga jungfrun upp han tar,
Och gör utaf henne en harpa så rar.

14. Han tar den jungfruns snöhvita bröst,
Den harpan månd klinga med ljufvelig röst

15. Så tog han den jungfruns fingrar små,
Och gjorde i harpan skrufvar därå,

16. Så tog han den jungfruns gullgula hår,
Och gjorde harposträngar därå.

17. Första gången han på harpan slog,
Så blekna bruden på bägge sina kind.

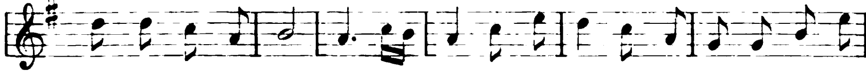
18. Andra gången han på harpan slog,
Så knicknade bruden till golfvet ned.

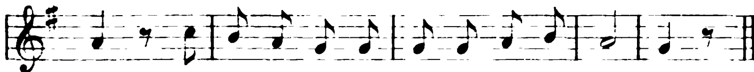
19. Tredje gången han på harpan slog,
Ty Dannemarken ligger så vida,
Så remnade murarna och fönstret sprang.
De rodde uppå sjön med de åror.

---

b) Ö. N.

2. Den äldre hon sade till den yngre så,
För Dannemarken ligger här så vida:
„Vi skall gå ner till stranden och leka på sand.“
De rodde uti sjöar med de åror.

3. Den yngre gick före, hon glimmade som en sol,
Den äldre kom efter, så svart som en jord.

4. Den yngre gick före med utslaget hår,
Den äldre kom efter med sju falska råd.

5. Den yngre hon satte sig ned på en sten,
Den äldre kom efter, sköt henne i sjön.

6. „Kära du min syster, kom hjälp mig i land,
Så vill jag dig gifva min röda guldpall.“

7. „Din röda guldpall den får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mera på Guds gröna jord gå.“

8. „Kära du min syster, kom hjälp mig i land,
Åt dig så vill jag gifva mitt halfva Sverges land.“

9. „Ditt halfva Sverges land det får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mera på Guds gröna jord gå.“

10. „Kära du min syster, kom hjälp mig i land,
Åt dig så vill jag gifva min unga fästeman.“

11. „Din unga fästeman den får jag väl ändå,
Men aldrig skall du mera på Guds gröna jord gå.“

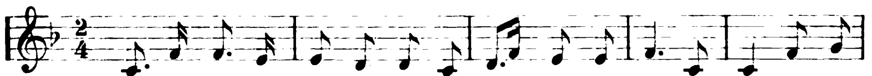
12. Där bodde en skeppare ett stycke ifrån,
För Dannemarken ligger här så vida;
Han hörde på jungfruns ynkeliga låt.
De rodde uti sjöar med de åror.

8.

Hertig Fröjdenborg och fröken Adling.

Pojo, Pärnå, Sibbo, Snappertuna, Ö. N.

a) Snappertuna.

1. Fröken Adling går sig ut i ro - sen - de - gård, För alt hvad som

kärt är i värl - den, Att plocka de rosor båd hvita och

blå. Mig tyckes det är tungt till att lef - - - va.

2. Herting Fröjdenborg ut genom fönstret såg,
För alt hvad som kärt är i världen;
Så fick han se hvar fröken Adling går,
Mig tyckes det är tungt till att lefva.

3. Herting Fröjdenborg tar sin hatt under arm,
Så går han sig för fröken Adling fram.

4. Han klappa fröken Adling på blomröda kind:
„Jag önskar du vore allra kärestan min.“

5. „Käre herting Fröjdenborg, I sägen icke så,
Jag fruktar min fader det veta får.“

6. „Vete hvad han veta vill,
Jag bjuder intet annat än äran därtill.“

7. Där stodo två tärnor och hörde därpå,
De måste nu för konungen ingå.

8. Sedan de kommo för konungen in:
„Herting Fröjdenborg lockar kär dotteren din.“

9. „Och lockar herting Fröjdenborg kär dotteren min,
Så skall jag låta sätta honom i tornet in.“

10. Och konungen talte till småsvennerna så:
„Sätten herting Fröjdenborg i tornet blå.“

11. De satte herting Fröjdenborg i tornet då:
„Här skall du nu sitta i femton år.“

12. Fröken Adling går sig till rosendegård,
Att plocka de rosor båd hvita och blå.

13. Konungen ut genom fönstret såg,
Där fick han se hvar fröken Adling går.

14. Och konungen talte till småsvennerna så:
„I bedjen fröken Adling att för mig komma in.“

15. De talte till fröken Adling altså:
„Du måste nu för din fader ingå.“

16. „Huru skall jag kunna för min fader ingå,
Han har intet velat se mig på femton år.“

17. Fröken Adling in genom dörren steg,
Hennes fader henne med vreda ögon neg.

18. Konungen talte till fröken Adling så:
„Hvad gjorde du till rosendegård?“

19. „Jag hämtade rosor båd hvita och blå,
Att binda herting Fröjdenborg en krans därutå.“

20. „Och har du intet glömt herting Fröjdenborg än,
Så skall jag göra på din kärlek ett sådant godt slut.“

21. „Nej om jag lefde i hundrade år,
Men herting Fröjdenborg aldrig ur mitt minne går.“

22. Och konungen talte till små svennerna så:
„Tagen herting Fröjdenborg ur tornet blå.“

23. De togo herting Fröjdenborg ur tornet blå,
Hans hår var grått, hans skägg likaså.

24. „Här hafver jag sittat i femton år,
Mig tyckes det har varit dagarna två.

25. Men om jag i dag skulle mista mitt lif,
Så mister jag det på ett ädelt kort vis.“

26. De bundo herting Fröjdenborg vid ett träd,
Där slaktade de honom som bönder slakta fä.

27. De lade herting Fröjdenborg uppå en disk,
Där rensa de honom som bönder rensa fisk.

28. De voro två tärnor som stodo där näst,
De togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt.

29. De togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt,
Att göra fröken Adling en kostelig rätt.

30. När rätten var lagad och färdig var gjord,
Så buro de den in på fröken Adlings bord.

31. Och fröken Adling satt med ett bedröfvadt mod,
Hon viste väl hvad pina herting Fröjdenborg utstod.

32. „Hvad är det för en rederlig kosträtt?
Mig tyckes mitt hjärta blir så förskräkt.“

33. „Det är herting Fröjdenborgs hjärta så färskt,
De laga åt fröken Adling en rederlig kosträtt.“

34. „Är det nu herting Fröjdenborgs hjärta så färskt,
Då skall det visst blifva min sista rätt.

35. Och hämten nu in de vinglasena två,
Därur så skall jag dricka min Fröjdenborgs skål.

36. Och hämten in ett glas med mjöd,
Därur så skall jag dricka mig själfver till död“

37. Och första drycken fröken Adling ur mjödglaset drack,
Hennes ögon runno och hennes hjärta sprack.

38. Hastigt kom budet för konungen in:
„Fröken Adling ligger död i kammaren sin.“

39. Konungen ut genom dörren sprang,
Att spikana remna och låsen de sang.

40. „Ack herre Gud, trösta mig arme man!
Nu har jag förrådt mitt endasta barn.

41. Och hafver jag vetat deras trohet så stark,
Jag sku int ha gjort det för hundratusen mark.

42. Och har jag nu vetat deras trohet så huld,
Jag har intet gjort det för hundra tunnor guld.“

43. De la de två liken uppå en bår,
Båd fröknar och jungfrur de krusa deras hår.

44. De la de två liken uti en graf,
Där sofva de sött till domedag.

45. Där växer en lind uppå deras graf,
Där ståndar hon grön intill domedag.

46. Den linden hon växer öfver kyrkokamb,
Det ena bladet tager det andra i famn.

47. Nu är denna visan slut,
För alt hvad kärt är i världen.
Jag önskar att ingen i världen kunde så stå ut.
Mig tyckes det är tungt till att lefva.

---

b) Sibbo (fragment).

1. Fröken A - de - lin hon gångar sig i ro - sen - de - gård; Hon plockar där rosor både sto - ra och små. Mig tyckes det är tungt till att lef - - va.

2. Hörten Fröjdenborg han sätter sin hatt under arm,
Så går han dit som fröken Adelin hon går.
Mig tyckes det är tungt till att lefva.

---

c) Melodi från *Pojo*.

Fröken Adling gångar sig i ro - sen - de - lund, För alt hvad som kärt är i värl - den, Att plocka de rosor båd stora och små. Mig tyckes det är tungt till att lef - - - va.

9.

Konungabarnen.

Pärnå.

1. Det var två ädla ko-nun-ga-barn, De lofte hvar-an-nan sin tro. Älskog och en god vil---ja Dem bägge till-sammans drog.

2. „Ack hör ni min sköna jungfru,
Hur skulle jag komma till er?
Här falla så starka strömmar
Emellan eder och mig.“

3. „I kläden af er kläder
Och simmen med er hand.
Jag tänder upp ljus i lyktan,
Där skolen I komma i land.“

4. Där stod en ond människa
Och lyddes på deras tal:
„Den vänskap skall jag åtskilja,
Den stund jag lefva må.“

5. „Ack hör ni min kära fader,
Hvad jag eder säga må;
Är mig lof gå till örtagård,
Där de små örter stå?“

6. „Dig är lof gå till örtagård,
Där de små örter stå,
Men väck upp din yngsta syster,
Hon skall väl med dig gå.“

7. „Ack hör ni min kära fader,
Hvad jag eder säga må;

Är mig lof gå till sjögastrand
Och hälsa på den hvita sand?"

8. „Dig är lof gå till sjögastrand
Och hälsa på den hvita sand,
Du väck upp din yngsta broder,
Han följer dig till den strand."

9. „Min syster och bror de äro så klen,
De kunna ej stort förstå,
De kunna dock icke åtskilja
De rosor bland ogräset stå."

10. Den jungfrun går så sörjande
Alt till den hvita sjöstrand.
Så kom hon till en fiskare,
Som fiskade vid ett land.

11. „Ack hör ni min kära fiskare,
Hvad jag eder säga må:
Fann ni någon ädel konungason
Här drunkna i böljan blå?"

12. „Fiskat hafver jag i allan natt
Vid landet med min lilla båt,
Jag fann en ädel konungason
Här drunkna i böljan blå."

13. Hon tog guldkedjan af sin hals
Och guldringar af sin hand.
Det gaf hon åt den fiskare
Och tager själf liket i famn.

14. „O fiskare, säg min moder godnatt,
Min fader och min bror,
Därtill också min syskon små,
Jag ser dem aldrig mer.

15. Hälsa dem alla med ett ord,
Och bed dem ej hafva harm;
Jag sänker mig ner i hafsens djup
Och har min käresta i famn."

16. Men ack hvad jämmer och stor sorg
Blef då i konungens land!
Konungens dotter var då död,
Också en konungsson.

17. Ty konungens var nu död
Och drunkna i böljan blå,
Därtill också en konungsson.
De voro skön båda två.

18. Men skam så få den människa,
Ja himlen gifve henne skam,
Som släkte ut ljuset ur lyktan
Som konungens son eftersam.

10.

Rosen lilla.

Helsinge, Karis, Kyrkslätt, Lappträsk, Pärnå, Sjundeå, Ö. N.

a) Ö. N.

1. Hertigen tjänte på konungens gård, Med ä - ra och med ed. Han tjänte där jämt ut - - i femton år. I vandren nu så varlig!

2. Han tjänte ock där för en ganska ringa lön,
Med ära och med ed.
För att han skull få Rosen lilla till sin fästemö.
I vandren nu så varlig!

3. När konungen detta förnam,
Så skickade han hertigen till främmande land.

4. Hertigen sade till Rosen lilla så:
„Vänt på mig i tjugu år, ja vänt i tjugutvå."

5. Det räkte knappast i halft annat år,
Förrän Rosen lilla brud skulle stå.

6. Rosen lilla skrifver ett bref och försann,
Så förer hon det själf uti skepparens hand.

7. Rosen lilla sade till skepparen så:
„Låten nu hertigen detta brefvet få."

8. Hertigen las detta brefvet försann,
Att tårarne neder med hans kinder rann.

9. Hertigen sadlade sin gångare försann,
Då rider han hastigt till mjölnaredam.

10. Hastigt kom budet till Rosen lilla fram,
Att hertigen hvilar sig i mjölnaredam.

11. Hastigt Rosen lilla öfver brudabordet sprang,
Att vinet och mjödet under hennes fötter rann.

12. Sen togo de hvarandra alt uti sin famn,
Där somnade bägge i Herrans namn.

13. De lade de likena bägge på en bår,
Fröknar och mamseller de kamma deras hår.

14. Rosen lilla svepte de i sidenduken blå,
Hertigen svepte de i vadmalen grå.

15. Rosen lilla grafva de i lunden så grön,
Hertigen grafva de nordsöderut.

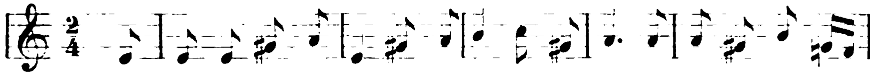
16. Sen växte där ett träd uppå bägge deras graf,
Att kvistarne böjde sig neder om hvarann.

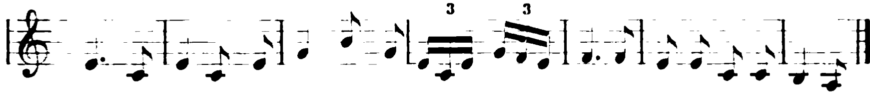
17. Så står där skrifvet på hvart annat blad,
Att ingen bör åtskilja dem hvarandra vill ha.

18. Så står där skrifvet på hvart tredje blad,
Med hand och med ed:
„Det skall din fader svara på den sista dag."
I vandren nu så varlig!

b) Helsinge.

Pärnå.

2. Hon tjänte där ej länge endast för lön,
Med ära och med dygd,
Förrän hon blef för unge hertigen för skön.
Gif andre nu så varlig!

3. När konungen fick höra detta försann,
Så skickade han hertigen till främmande land.

4. När hertigen var kommen till främmande land,
Så gaf man åt Rosen lilla en annan fästeman.

5. Men Rosen lilla skref då ett bref försann,
Och själf så gaf hon det åt skepparen i hand.

6. När skepparen var kommen till främmande land,
Så gaf han själf brefvet åt hertigen i hand.

7. Men hertigen tog brefvet och läste det försann,
Och hetaste tårar på kinderna de rann.

8. Och hertigen han sadlade sin gångare så hög,
Han red nu så fort liksom fågelen flög.

9. När hertigen var kommen till mjölnaredam,
Så såg han ljusen, som på brudabordet brann.

10 Och genast kom budet till Rosen lilla in,
Att hertigen han sitter nu på mjölnaredam.

11. Och Rosen lilla genast öfver brudabordet sprang,
Så att mjödet och vinet under fötterna rann.

12. De togo, de togo hvarandra uti famn,
Och de somnade båda i Herrans namn.

13. Och Rosen lilla svepte de i netteldukeni*) blå,
Och begrafvade henne uppå sin kyrkogård.

14. Men hertigen så svepte de i vadmalet grå,
Och begrafvade honom på nordangård.

15. Men hertigen han fick nu hvarken lisa eller ro,
Förrän han skull slippa dit där Rosen lilla låg.

16. Sen togo de honom från nordangården bort,
Och begrafvade honom uppå sin kyrkogård.

17. Där växte en lind uppå de bägges graf,
Och bladen de togo hvarandra uti famn.

18. Där stod det så skrifvet uppå hvartannat blad,
Att ingen skall åtskilja dem hvarandra vilja ha.

19. Där stod så skrifvet uppå hvartannat blad,
Med ära och med dygd:
„Min fader skall få svara på sista domedag."
Gif andre nu så varlig!

*) *Karis:* i kammarduk blå; *Kyrkslätt:* i kambritsen blå.

---

c) Lappträsk (fragment.)

1. Och Rosa lilla tjänte på konungens gård, Till sitt femtonde år. —
— — — — — — — — — — I vandren så varligt!

2. Hon tjänte där ganska litet för lön,
Med hand och med ed.
Men unga hertigen var henne altför skön.
I vandren så varligt!

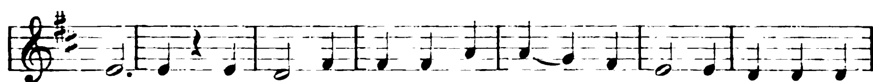
11.

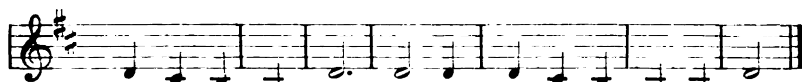
Axels och Valborgs visa.

Pojo och Pärnå.

Pärnå.

2. Fru Juli och drottningen Malfred
De lekte gulltärning med ära.
På golfvet går det barnet så hvit,
Med äppel och päron det lekte.
Lyckan vänder sig ofta om.

3. På golfvet går det barnet så hvit,
Med äppel och päron det lekte;
I salen herr Axel Toresson steg in,
Han skulle till Rom att resa.

4 På armen han tog sin lilla brud,
Han klappade henne på blekhvitan kind,
Han sade: „vor du fullvuxen nu,
Snart vore du kärestan min.“

5. Han tog en ring utaf sin hand,
Gaf barnet den med till att leka.
När hon växte till i ålder och förstånd,
Det gjorde hennes kinder bleka.

6. „Kom väll i håg min lilla brud,
I dag ville jag dig fästa,
Nu skall jag resa af landet ut,
De främmande herrar att gästa.“

7. Herr Axel drog af landet ut,
Honom följde tukt och ära.
I klostret sattes hans unga brud,
Att hon skulle dygder lära.

8. I klostret var hon i elfva år,
Till dess Gud hennes moder månd kalla.
Drottningen Malfred tog henne i sin gård,
Hon henne bäst där månd hålla.

9. Herr Axel han står på kejsarens gård,
Hans spårar som guld mände glimma,
Sitt svärd han vid sin sida bär
Och lät sig redelig finna.

10. Herr Axel han sofver i högan sal
Och hvilar på silket det fina,
Han hafver ej ro om nätterna all,
Han drömmer om fästmön sina.

11. Han drömmer om jungfrun Valborg fin;
Hon finnes klädd med ära. —
Hos henne satt Håkan konungen,
En bön han månde begära.

12. Rätt fort han (Axel) salar sin gångare grå,
Honom lyster i lund att rida,
Sin underliga tanke ur hågen slå
Och lyssna på fåglesång blida.

13. När nu herr Axel Toresson kom i den rosendelund,
Där möter honom en peligrim from
Uppå den samma stund.

14. „Välmött, god dag, herr peligrim from,
Hvarthän står er begäran?
Ifrån mitt land ni komma må,
Er kläder det mig må lära.“

15. „Väl är jag utaf Gillerot
Och utaf Gilliska stämma.
Till Rom jag har mig ärnat fort,
Om jag kan påfven finna.“

16. „Och är ni utaf Gillerot,
Visst är ni då min frände.
Hur lefver skön Valborg, fästmön min?
Säg mig om du känner henne?"

17. „Valborg hon är en jungfru så skön,
Jag henne så väl månde känna.
Där är så mången riddareson,
Som sätter sin lit till henna.

18. Under marmorsten hvilar fru Juli,
Alt hos sin herre den kära.
Och drottningen Malfred tog henne i sin gål,
Hon henne månd älska och ära.

19. Guld bär hon på sin snöhvita hand,
I pärlor hon flätar sitt hår.
Herr Axels brud af alla man
Hon kallas hvart hon går.

20. De kallar henne Axels fästemö,
Det gör de med godt glam.
Henne ärar Håkan konungen,
Jag tror han blir hennes man."

21. Herr Axel Toresson den ädle man
Han klädde sig i siden,
Sen gick han uti salen fram
För romiska kejsaren in.

22. „Här sitter ni, kejsar Hindrik så from,
I ären så väldelig herre.
Om lof att resa jag beder om
Till fäderneslandet kära."

23. „Om lof det skall du gärna få,
Det vill jag själf dig gifva.
Om du tillbaka komma må,
Din plats skall öppen blifva."

24. Herr Axel han reste af kejsarens gål,
Honom följer så härliga skara.
Och alla, som var uppå den gål,
Bad honom af hjärtat väl fara.

25. På resan var han rätt hastig och snar,
Honom följer trettio svenner.
Men när han kom på sin moders gål,
Då red den herrn allena.

26. När han kom nu fram till bordeled,
Då möter han Helfrid, syster sin,
Som hvilade där breve.

27. „Här står du Helfrid, syster min,
Du väntar mig ej att komma.
Hur lefver skön Valborg, fästmön min,
Den ros och dygdiga blomma?“

28. „Valborg hon lefver mycket väll,
Den skönaste jungfru bland alla;
Hon tjänar nu vår drottning själf,
Hon henne bäst månde hålla.“

29. „Säg mig nu Helfrid, syster min,
Gif mig rådet det goda,
Hur jag kunde tala med fästmön min,
Att ingen det förstode.“

30. „Kläd dig nu uti silke och guld,
Och sammet på dig drag,
Säg dig att vara mitt himliga bud,
Får tala med jungfrun i dag.“

31. När nu herr Axel Toresson
Kom öfver höganlofts spång,
Då mötte han drottningens jungfrur from,
När de kom från aftonsång.

32. Då räcker han Valborg sin hvita hand,
Med ära sad han till henne så:
„Jag är fru Helfrids sänningabud,
Att låta er något förstå.“

33. Hon bröt då upp det bref så stort,
Hon las det upp med alla.
Däruti stod mång älsko-ord,
Som kunna bäst uttalas.

34. Däruti lågo gullringar fem,
Hvar gjord på sätt det bästa.
„Er gifver herr Axel Toresson dem,
Som er så ung månde fästa.

35. I lofven att vara min fästemö,
Det skolen I hålla med ära.
Jag sviker ej er på världens ö,
Det lofvar jag eder, min kära."

36. De gick då öfver den höga bro,
Som Gud gaf dem till råda.
De lofvade hvarannan sin tro,
Med eder svuro de båda.

37. Herr Axel han rider af konungens gål,
Han var så glad till mod.
Hans jungfru opp i höganloft stod,
Hon både lekte och log.

38. Det stod uti månader tre.
Elfva grefsöner gingo fram,
Som då om henne ber.
Elfva voro de riddare skön, som till henne i ära månd gildra.

39. Den tolfte var Håkan konungen,
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

40. „Och hören I min jungfru skön och fin,
Och viljen I blifva min kära?
Då tar jag eder till drottningen min,
Och krona af rödan gull skall ni bära."

41. „Och hören I Håkan konungen
Det kan nu ej så gå,
Min tro har jag lofvat herr Axel from,
Den går jag aldrig ifrå."

42. Vred blef Håkan konungen.
Han klädde sig i siden,
Sen gick han in i salen skön
För sin kära moder in.

43. „Här sitten I, kär moder min.
Hvad råd I mig bete?
Jag beder om skön Valborg fin,
Hon bjuder mig spott och spe.

44. Jag bjuder henne heder och ära,
Land och rike tillika —
Hon säger hon har herr Axel så kär,
Att hon honom aldrig kan svika."

45. „Har hon sin tro bortlofvat försann,
Den bör hon visst hålla med ära.
Det fins väl flere af grefvestånd,
Så mäktiga som hon månde vara."

46. „Det fins väl grefvedöttrar fler,
Så sköna och så rika;
Men ingen så skön som Valborg är,
Ej häller så dygderika."

47. „Med makt kan du henne icke få,
Det vor ju skam att höra.
Men vapen, om du henne vinna må,
Sig kan herr Axel ej röra."

48 Vred blef då Håkan konungen,
Och vred så gick han ut.
Där möter honom hans skriftefader from,
Som hette svarte bror Knut.

49. „Här går nu min herre så sorgelig fram,
Hvarthän står hans begäran?
Är honom påkommen någon motgång?
Säg mig det min herre kära!"

50. „Stor motgång har kommit mig uppå,
Som tvingar mig allra mest:
Skön Valborg kan jag icke få,
Herr Axel har henne fäst."

51. „Nå hafver herr Axel skön Valborg fäst,
Han henne hem skall föra.
Deras hemkomst ligger i klostret mest,
Det skall ni få se och höra,

52. Min herre skrifver kring landet ut,
Kapitlet måste de lyda:
Herr Axel får ej sin unga brud,
Vi ville det honom förbjuda."

53. En stämning de utskrefvo fort,
Att de till tings skulle komma,
Den ädle herrn med fästmön sin,
Och stämningen intet försumma.

54. Herr Axel han stiger till högan häst,
Hans tankar så vida omvankar.
Skön Valborg hon följer i karmen därnäst
Och döljer sina sorgfulla tankar.

55. Af jungfruns fingrar man gullringarne tog
Och armbandet af hennes arm.
Sin gåfva fick igen den riddaren god,
Upplöst var kärlekens band.

56. Herr Axel kastar gullet på altaret då,
Gaf det sanne Olof till ära,
Svor alla dagar han lefva må,
Han Valborgs vän ville vara.

57. De bredde duk, de satte till bord,
De skänkte mjöd och vin.
Herr Axel satt med sorgefullt mod
Och talte till kärestan sin.

58. „I sägen nu Valborg, min ädla ros
Emedan vi alla är inne,
Hvad råd vi skola förtaga oss,
Att vår sorg kan försvinna?"

59. „Får jag konungen, om det så går,
Så sker det imot mitt minne.
Om jag än lefver i tusen år,
Går ni aldrig ur mitt sinne."

60. „Mitt fädernegods jag säljer försann
För silfver och guldet röda,
Sen vill jag draga i främmande land
Och sörja mig själf till döda."

61. „Min herre, I säljen ej godset bort,
Det är så svårt att mista.
Men sänden bud till Essbjörn fort:
Hans dotter den kunden I fästa!

62. Althed, hans dotter, I fästa må,
Och lefven med henne i ära.
I moders stad vill jag eder stå
Och sorgen för eder bära."

63. „Ingen, skön jungfru, jag hafva må,
Och ingen trolofvad vid mig,
Änskönt jag kejsarens dotter skull få,
När jag nu ej fick dig!"

64. Det kom så örlig på det land,
Där fiende så stark mände vara.
Håkan konungen försann
Han måste sitt land försvara.

65. Konungen lät bjuda kring alt sitt land
Så månge, som svärd kunna bära.
Herr Axel Toresson, den ädle man,
Han ville hans höfvisman vara.

66. När de kommo på marken fram
Och såg sina fiender glansa,
Det gälde mod och väldig arm
Och icke med jungfruna dansa.

67. Herr Axel bedref så manneligt värk
Sitt fäderneslaud till fromma.
För honom föllo de hofmän stark,
Han gjorde soldaterna toma.

68. Han slog ock så mången tapper man,
Han trampa dem under sina hästar;
Han skonade ingen för sin hand,
De yppersta och de bästa.

69. Han slog de herrar utaf Uppland,
Som redo på höga hästar,
Kung Aramons söner de föll för hans hand,
De grefvar, de hertingar bästa.

70. — — — — — — — — —
— — — — — — — — —
Håkan konungen blef sår,
Och snart så blef han dö.

71. Som nu herr Håkan konungen
Från hästen måste falla,
Axel Toresson, den ädle man,
Gaf sig härvid med alla.

72. „Och hör du Axel Toresson,
Du hämnar till fylles min död,
Så får du land och rike här
Och bägges vår fästemö!“

73. „Till fylles skall jag hämna din död,
Att det skall höras till by.
Jag flyr nu ej för slag eller stöt,
Nej aldrig skall jag fly!“

74. Herr Axel han ränner i hopen in,
Han var så vred till mod.
Hvem honom möter slog han geschvindt,
Att den slog ner till fot.

75. Den herrn så länge värjade sig,
Tils han mist början bäst,
Till dess hans goda svärd
Vid fästet månde brista.

76. Aderton voro de dödeliga stygn,
Den herrn hade i bröstet.
Sen bar de honom i tältet in;
Så nödigt de honom miste.

77. Af honom rann blodet så stridelig,
För seger då måste han dö.
Det sista ord han talt för sig
Var alt om hans fästemö.

78. „I sägen nu skön Valborg godnatt,
Vår herre skall än för oss råda!
I himmelriket vi träffas full snart
Och mötas gladeligt båda!“

79. In kom den lilla smådräng god
Och stod för bredan bord.
I talet var han snäll och klok,
Han kunde tillfoga sitt ord.

80. „I jungfrur, afkläden silke röd
Och bären det hvita linn!
Håkan konungen är död,
Herr Axel, kär herrn fin.

81. Seger hade de vunnit visst,
Alt romiskt land till ära,
Mång tappre krigsmän ha lifvet mist,
Ja mången ädel herre.“

82. Så svåra grät Malfred, drottning fin,
Det kan hvar moder väl röna.
Skön Valborg hon sörjer om kärestan sin
Och väter sin kind den sköna.

83. „I spännen grå gångarn för karmen röd!
Till klostret vill jag mig gifva.
Jag glömmer aldrig herr Axels död
Så länge jag här skall lefva.“

84. Det var så mången grefve båld,
Som hade därpå stor harm,
Då de kasta den svarta mull
Alt öfver skön Valborgs arm.

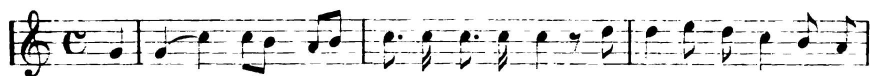
85. I klostret så mången gifven är,
Både jungfrur och dygdiga kvinnor;
Men ingen så skön som Valborg är,
Hvars like man aldrig kan finna
Lyckan vänder sig ofta om.

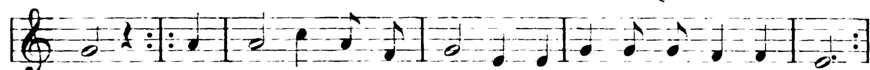
12.

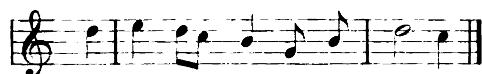
Herr Karl.

Ingå, Lappträsk, Pojo, Sibbo.

Ingå.

2. „Du gör dig sjuk, du gör dig död, du lägger dig på bår,
Låt ingen det få veta, bara svennerna små.“
Herr Karl han sofver allena.

3 Herr Karls små drängar va klädd i kläderna röd:
„Och behagar skön jungfrun ti vakstugan gå
Och se herr Karlen död?“

4. Herr Karls små drängar va klädd i kläderna blå:
„Och behagar skön jungfrun ti vakstugan gå
Och se herr Karl på bår?“

5. Herr Karls små drängar va klädd i kläderna hvit:
„Och behagar skön jungfrun ti vakstugan gå
Och se herr Karlen lik?“

6. Herr Karls små drängar va klädd i kläderna svart:
„Och behagar skön jungfrun ti vakstugan gå,
Så skall det ske strax.“

7. Sköna jungfrun hon frågade sin moder om råd:
„Skall jag nu till vakstugan gå och se herr Karl på bår?“

8. „Å intet jag dig nekar, ej häller jag dig ber,
Men när du kommer till herr Karls gård,
Herr Karl visst sviker han dig.“

9. Sköna jungfrun in genom dörren steg,
Hon glimmade som en sol.
Herr Karls falska hjärta
Det uppå båren log.

10. Sköna jungfrun steg litet bättre fram,
Hon klappade honom på knä:
„Hade du länge lefvat, visst hade du hållit mig kär.“

11. Sköna jungfrun hon steg litet bättre fram,
Hon klappade honom på kind:
„Â hade du länge lefvat, visst hade du varit min.“

12. Sköna jungfrun steg litet bättre fram,
Och lyfte på svepeduk:
„Så sant som jag lefver, så fins här lif ännu.“

13. Sköna jungfrun ut genom dörren steg,
Sina vänner hon bjuder godnatt.
Men herr Karl han sprang opp af båren
Och tog den jungfrunen fatt.

14. „I bären ut min likebår, I bären ut min säng,
Så sant som jag lefver, så håller jag jungfrunen.

15. I bären ut min likebår, I skuren i mitt golf,
I morgon så skall mitt bröllop stå, ja innan klockan tolf.“

16. De andra jungfrur i klostret satt de gräto den hela natt:
„Förvisst var det en ängel, som tog vår syster fatt.“
Herr Karl han *) sofver allena.

---

*) I uppteckningen från *Pojo* lyder refrängen i de fyra sista verserna: „Herr Karl han ej sofver allena.“

13.

Oväntad bröllopsgäst.

Borgå, Degerby, Esbo, Helsinge, Kyrkslätt, Pojo, Pyttis, Pärnå, Sibbo, Sjundeå, Snappertuna.

a) Snappertuna.

1. Och jungfrun hon gångar sig på högan bärg, Hon skådar i djupan dal. Där fick hon se ett [1])för- gån - gan - de skepp, Som fullt utaf grefvar var.

2. [2])Den yngsta och den älsta,
Som uppå det skeppet var,
Han ville den jungfrun trolofva sig,
Så unger som han var.

3. Och ungersven sade: „Min käraste,
Min allra utvaldaste vän,
Jag ämnar mig litet bortresa,
Men kommer snart igen.“

4. Ungersven han drager gullringarna fem
Och sätter på jungfrunens hand:
[3]) „Trolofva du mig, min lilla vän,
Det är en kärleks pant.“

5. „Men hur skall jag svara min moder,
När som jag kommer hem?“
„Ack säj, ack säj, du lille vän,
Du har hittat den i en grön äng.“

---

[1]) Förgyllene
[2]) Den allra yngsta grefven,
[3]) Se här, se här, min lille vän,
Det är vårt kärleksband (fästeband).

6. „Att för min moder att ljuga,
[4]) Det kan hon väl förstå;
Nej bättre är att säga sant,
Det är en kärleks pant."

7. [5]) „Ack vill du min allra käristans vän,
Jag skulle litet bortresa,
Men kommer snart igen."

8. När ungersven var bortrester,
Fick hon en annan vän,
Den hon tillförne älskade,
Hon älskade honom än.

9. När tre år voro förflutna,
Kom ungersven hem igen.
Då frågade han kär fadren sin:
„Hur mår allra käristan min?"

10. „Du har varit så länge bortrester,
I dag står allra käristan brud,
Hon kan väl blifva vännen din,
Det vet allenast Gud."

11. Ungersven han gångar sig i kammaren in,
Han kambar och [6])pudrar sitt hår,
Sen gångar han sig till bröllopets gård,
Och där som bröllopet står.

12. Han tar unga bruden i snöhvitan hand
[7]) Och dansar ett hvarf kring golf.
Så sakta som han dansade,
Så bleknade hon på kind.

13. „Hvarför är du så bleker,
[8]) Å är allsintet röd?"

---

[4]) Det går slätt intet an;
[5]) Och ungersven sade: „Min käraste,
Min allra utvaldaste vän,
Jag" o. s. v.
[6]) Krusar
[7]) Och dansar golfvet ikring.
Alt mera som han dansade,
[8]) Som förr har varit så röd?"
„De hafva för mig ljugit,

„De hafva ej talat sanningen,
De hafva sagt att du är död.“

14. Sen gångar han sig i kammaren in,
Slog dörren efter sig.
Så sätter han sig på förgyllene stol
Och skrifver ett skiljobref.

15. När brefvet det voro skrifvet,
Och timman var förbi,
Så drager han fram sitt förgyllene svärd
Och träder i sitt lif.

16. När blodet börjar att rinna,
Som strida strömmar ner,
[9]) Då öppnar han opp sin kammardörr,
Ber unga bruden att se.

17. „Ack hören I unga flickor,
Hur ynkeligt det är,
Att tala med en falsk tunga
Och ha en annan kär!

18.[10])Adjö nu alla flickor,
Adjö min otrogna vän!
Ja engång få vi träffas
Hos Gud i himmelen.

19. I himmelen, i himmelen,
I himmelens trånga port,
[11])Där skall du engång få svara för,
Hur illa du har gjort.“

---

[9]) Då sparkar han opp sin kammare dörr:
„Kom in min vän att se!“
[10]) Adjö nu min lilla ängel,
Adjö min utvalda vän!
[11]) Där skolen I engång få lön för
Hvad illa I hafven gjort,“

b) Melodi från *Pärnå.*

1. Och jungfrun hon gångar sig på hö - gan bärg, Och skå - dar i djupan dal. Där fick hon se ett gångande skepp, Som fullt utaf grefvar var.

c) Melodi från *Borgå.*

1. Och jungfrun hon gångar på hö - - gan bärg, Och skådar i dju - - pan dal.

14.

Herr Päders sjöresa.

Borgå, Helsinge, Ingå, Pojo, Sjundeå, Strömfors.

a) Helsinge.

1. Herr Päder han gångar sig till hafsstranden ned, För att bygga ett för - gån - gan - de skepp. Han bygde ett skepp utaf hval - fi - ske - - ben Och mästerna tre li - ka - - - - så.

2. Skeppet blef bygdt utaf hvalfiskeben
Och mästerna tre likaså,
Men knopparna som uppå topparna var
De voro af rödaste gull.

3. Herr Päder han gångar sig i kammaren in,
Han kammar och pudrar sitt hår.
Sen gångar han sig till fostermodrens gård
För att fråga hvad öde han skull få.

4. „Och inte så blifver du slagen i krig,
Ej häller på sotsängen död,
Men akta dig väl för de böljorna blå,
Att de icke förkorta ditt lif!“

5. „I dag så skola vi dricka,
Emedan vi ölet kund få,
Och i morgon så skola vi segla,
Om Gud låter vinden stå på.

6. Nu hafver vi seglat så långt ifrån land,
Att vi inga präster kan få,
Men fallen nu ned för de topparna två
Och beden Gud Fader om nåd!“

7. Tre prinsar de spelte gulltärning,
Hvem största synden af dem had gjort,
Och lotten den föll på herr Päder,
Den unge konungason.

8. „Tre kyrkor hafver jag stulit,
Och ett kloster så hafver jag bränt,
Och mången helig skön jungfru
Har jag uti fångenskap sändt.

9. Om någon utaf eder kommer till land,
Och min fader han frågar efter mig,
Så säg, att jag tjänar på konungens gård
Och står mig så utmärkt bra!

10. Om någon utaf eder kommer till land,
Och min moder hon frågar efter mig,
Så säg, att jag tjänar på konungens gård
Och står mig så ganska bra!

11. Om någon utaf eder kommer till land,
Och min käresta hon frågar efter mig,
Så säg, att jag hvilar i böljorna blå,
Och bed henne sörja mig!"

---

b) Pojo.

1. Pider han gångar sig i kammaren in,
Han kammar och pudrar sitt hår.
Sen gångar han in till sin kära fostermor,
Och frågar hvad död han skall få.

2. „Och intet skall du på sjuksängen dö,
Ej häller blifva slagen i krig,
Men akta dig noga uppå böljorna blå,
Att de icke förkortar ditt lif."

3. Och skeppet det bygdes utaf baraste kork,
Och mästerna af hvalfiskeben,
Och vimpelen skall vara utaf rödaste gull,
Och flaggorna likaså med.

4. Och när de hade seglat i femhundra mil,
Då börjar skeppet att stå still.
Och folket det bad till far och Gud i himmelen,
Att de hjälpande hjälp skulle få.

5. Kaptenen han var en förståndiger man,
Han talade förståndiga ord:
„Låt oss nu kasta en gulltärning öfver bord,
Att få se hvem största synd hafver gjort."

6. Första gulltärning som öfver sorgebordet rann
För dessa sjöfarande män,
Och lotten han föll på herr Pider,
För en älskeliger konungason.

7. Andra gulltärning som öfver sorgebordet rann,
För dessa sjöfarande män,
Lotten han föll på herr Pider andra gång,
För en älskeliger konungason.

8. Tredje gulltärning som öfver sorgebordet rann,
För dessa sjöfarande män,
Lotten han föll på herr Pider tredje gång,
För en älskeliger konungason.

9. „Och är det nu jag som största synden hafver gjort,
Visst vill jag den bekänna för er:
Ett hjärta har jag röfvat, i kyrkor har jag bränt,
Flickor har jag narrat och skändt.

10. Och skulle det så hända, att ni kommer i land,
Och min fostermor hon frågar hvar jag är,
Så säg, att jag tjänar i ett främmande land,
Och där hafver båd trefligt och bra.

11. Och skulle det så hända, att ni kommer i land,
Och min fästemö hon frågar hvar jag är,
Så säg, att jag hvilar under böljorna blå,
Och att hon gifter sig.“

12. Så ta de i herr Pider i hans lockiga hår
Och kasta honom öfver bord.
När Pider börjar sjunka, börjar skeppet till att gå,
Och de svajas uppå böljorna de blå.

15.

Prinsessan och båtsmannen.

Borgå, Pojo.

a) Pojo.

1. Jungfrun satt i kammaren och trädde guld på skinn. Så
kom lilla båtsman slankandes därin. Men de spelte, Och de
spe - la - de guldtärning.

2. „Hör du lilla båtsman hvad jag nu säger dej:
Och vill du kom och spela guldtärning med mej?“
Men de spelte,
Och de spelade guldtärning.

3. „Väl kunde jag komma och spela guldtärning med dej,
Men jag har inte röda guld att sätta emot dej.“

4. „Du får sätta opp din vadmalströja grå,
Och däremot så sätter jag min sidentröja blå.“

5. Första guldtärning på raffelbordet rann,
Lilla båtsman tappade och sköna jungfrun vann.

6. „Nu får du sätta opp dina vadmalsbyxor grå,
Och däremot så sätter jag en sidenklädning blå.“

7. Andra guldtärning på raffelbordet rann,
Lilla båtsman tappade och sköna jungfrun vann.

8. „Nu så får du sätta opp dina utslitna skor,
Och däremot så sätter jag båd ära och tro.“

9. Tredje guldtärning på raffelbordet rann,
Sköna jungfrun tappade och lilla båtsman vann.

10. „Ack hör du lilla båtsman, du skilj dej ifrån mej,
En silkestickad skjorta den vill jag gifva dej.“

11. „En silkestickad skjorta den får jag hur jag kan,
Men jag tar sköna jungfrun jag med guldtärning vann.“

12. „Ack hör du lilla båtsman, du skilj dej ifrån mej,
Guld och gröna ängar det vill jag gifva dej.“

13. „Guld och gröna ängar det får jag hur jag kan,
Men jag tar sköna jungfrun jag med guldtärning vann.“

14. „Hör du lilla båtsman, du skilj dej ifrån mej,
Sju skepp i floden det vill jag gifva dej.“

15. „Sju skepp i floden det får jag hur jag kan,
Men jag tar sköna jungfrun jag med guldtärning vann.“

16. „Ack hör du lilla båtsman, du skilj dej ifrån mej,
Min faders halfva rike det vill jag gifva dej.“

17. „Din faders halfva rike det får jag hur jag kan,
Men jag tar sköna jungfrun jag med guldtärning vann.“

18. Jungfrun går i kammaren och trasslar upp sitt hår:
„Gud nåd mig stackars flicka hvad giftismål jag får.“

19. Båtsman går i kammaren, han klappar på sitt svärd:
„Du får ett bättre giftismål, som du ej vore värd.

20. Är du bästa konungadotter, som på golfvet går,
Så är jag den bästa konungason, som i Österrike står.“

21. „Ja är du bästa konungason i Österrike står,
Så vill jag ge min mödom, ack om jag hade två.“
Men de spelte,
Ja de spelade guldtärning.

---

b) Borgå.

1. „Hör du nu becki båtsman, va ja nu säjer dej: Vill du inte
spela gulltärning med mej? Hej hopp fadi - ral - lal - - lej, Hej fa - di-
ral - lal - lal - lal - lej, Gull - tär - ning me mej?“

2. „Spela gull - tär - ning med dej? Men ja har ju in - genting att
sätta opp mot dej. Hej hopp fadi - ral - lal - lej, Hej fa - di - ral - lal - lal - lal-
lej, Att sätta opp mot dej.“

3. „Sätt du opp din jacka, så ny å vacker å blå,
Å därimot ja sätter opp min sidenkjortel blå.
Hej hopp o. s. v.
Min sidenkjortel blå."

4. När tärningen första gången på raffelbrädet rann,
Becki båtsman tappade å sköna jungfrun vann.

5. „Hör du nu becki båtsman, va ja nu säjer dej:
Vill du inte spela gulltärning med mej?"

6. „Spela gulltärning med dej?
Men ja har ju ingenting att sätta opp mot dej."

7. „Sätt du opp din mössa, så ny å vacker å go,
Å därimot ja sätter opp min gullbroderta sko."

8. När tärningen för andra gången på raffelbrädet rann,
Becki båtsman tappade å sköna jungfrun vann.

9. „Hör du nu becki båtsman, va ja nu säjer dej:
Vill du inte spela gulltärning med mej?"

10. „Spela gulltärning med dej?
Men ja har ju ingenting att sätta opp mot dej."

11. „Sätt du opp din klocka, så ny å vacker å go,
Å därimot ja sätter opp min ära å min tro."

12. När tärningen för tredje gången på raffelbrädet rann,
Sköna jungfrun tappade å becki båtsman vann.

13. „Hör du nu, becki båtsman, du gange ifrån mej,
Grå hästen å gullsadelen dem vill ja ge åt dej."

14. „Grå hästen å gullsadelen dem får ja som ja kan,
Men ja vill ha din jungfrudom, den ja på tärning vann."

15. „Hör du nu becki båtsman, du gange ifrån mej,
Ett skepp uti floden det vill ja ge åt dej."

16. „Ett skepp uti floden det får ja som ja kan,
Men ja vill ha din jungfrudom, den ja på tärning vann."

17. „Hör du nu becki båtsman, du gange ifrån mej,
Min faders halfva rike det vill ja ge åt dej."

18. Din faders halfva rike det får ja som ja kan,
Men ja vill ha din jungfrudom, den ja på tärning vann."

19. „Jag är ingen becki båtsman, fast kanske ja synes så;
Jag är den störste konungason som på jorden månde gå."

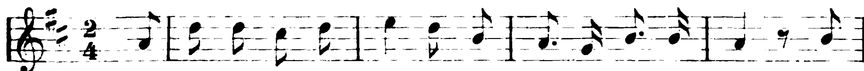
20. „Är du den största konungason, som på jorden månde gå,
Så skall du få min jungfrudom, ja om den vore två.
Hej hopp fadirallallej,
Hej fadirallallallallej,
Ja, om den vore två."

16.

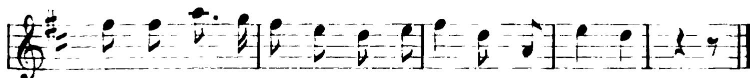
Riddar Olof.

Ingå, Pojo.

a) Pojo.

2. Han hälsade på henne med täcka ögon sin:
„Goddag, min sköna docka", och tårar föll på kind.
Riddar Olof.

3. „Ack du min sköna flicka, hvad jag dig säga må,
Och kunde du mig lofva din ära och din tro?"

4. „Ack nej, min sköna ungersven, det jag ej lofva kan,
Den ha de från mig lockat, det var en ung sjöman.

5. Min fader han var en välkunniger man,
Han bygde mig en bur och ställd 'en vid sjöstrand.

6. Då vände den buren alt rundter omkring,
Och sedan tog de fatt uppå äran min."

7. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad gaf han dig då för äran din?"

8. „Han gaf mig intet annat än en harpa utaf gull,
Den jag skulle spela på när jag blef sorgefull."

9. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad gaf han dig mera för äran din?"

10. „Han gaf mig intet annat än en silkeshviter särk,
Den jag skull utslita med möda och med värk."

11. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad gaf han dig mera för äran din?"

12. „Han gaf mig intet annat än gullringarne fem,
Att jag skulle minnas att jag hade en vän."

13. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad gaf han dig mera för äran din?"

14. „Han gaf mig intet annat än en silfverskaftad knif;
Jag önskar att den låge i riddar Olofs lif."

15. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad gaf han dig mera för äran din?"

16. „Han gaf mig intet annat än små sönerna två,
Som jag hafver födt till världen i år."

17. „Vännen lilla, vännen lilla, fästemön min,
Hvad ämnar du göra med små sönerna din?"

18. „Den ena så lägger jag under en sten,
Därföre bär jag många dagliga men.

19. Den andra nedgräfver jag under en torf,
Därföre bär jag mången dagliger sorg.“

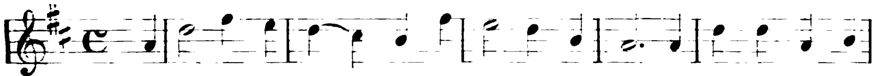
20. „Vännen lilla, vännen lilla, säg icke så,
Jag är ju fader för dina söner små.

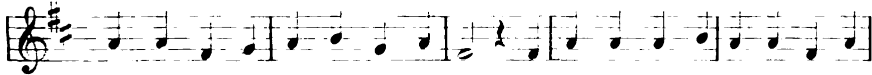
21. Jag har en syster så högt upp i land,
Och dit så skall vi föra små sönerna fram.

22. Och när de blifva stora och fullväxta män,
Så skall vi kalla dem för systersöner vår.“
Riddar Olof.

---

b) Ingå.

2. Och spelemannen spelade i harpone röd:
„Gud tröste dig Ida lilla, som intet är mö.“
Ida lilla.

3. Ida lilla gaf åt speleman sitt röda gullband,
Ett bättre ljud i harpone an.
Riddar Olof.

4. Men speleman han spela på harpan blå:
Lilla Ida är mor för sönerna två.

5. „Min fader han var en så förunderlig man,
Han bygde mig en bur på en skeppsbro vid strand,
Där alla sjöfarare skulle taga i land.

6. Och elfva voro de som först bröto sig in,
Och den tolfte var det som först borttog äran min.“

7. „Ida lilla, Ida lilla, allrakärestan min,
Huru var han klädd som borttog äran din?“

8. „Klädd så var han i kläderna blå,
Och gull och stjärnor lyste emellan hvar tråd.“

9. „Ida lilla, Ida lilla, allrakärestan min,
Hvad gaf han åt dig, som tog bort äran din?“

10. „Först gaf han åt mig en harpa utaf gull,
Han bad att jag skull spela, om jag blef sorgefull.

11. Sen gaf han åt mig gullringarna tolf,
Han bad att jag skull vara honom trogen och huld.

12. Sen gaf han åt mig en silfverskaftad knif,
Den önskar jag stod uti hans unga lif.“

13. „Och Ida lilla, Ida lilla, sörj intet så,
Jag är ju en far åt dina söner två.“

14. Och Ida lilla svänger sig hastigt omkring,
Och tårarna de strömmade på snöhvitan kind.

15. Så tog han henne uti sin famn,
Gaf henne gullkrona och drottninganamn.
Riddar Olof.

17.

Den förtrollade prinsessan.

Pojo och Snappertuna.

*) *Pojo.*

1. [1]) Jag vet väl hvar som står ett slott, Som är så väl ut - - si - radt, Af silf - - ver och det röda guld, Af silfver och det röda guld, Med mar - mor - sten upp-mu - - radt.

2. [2])Uti det slott där står en lind
Med löfven däjlig och gröna.
Uti den bor en näktergal,
Som väl kan röra sin tunga.

3 Det kom en riddare ridandes;
Han hörde den näktergal sjunga,
Hvaröfver han förundrade sig,
Ty det var om midnattsstunden.

4, „Och hör du liten näktergal,
En visa jag ber dig att kväda,
Dina fjädrar låter jag med guld beslå,
Och din hals med pärlor bekläda.“

5. „Jag passar ej på fjädrar af guld,
Dem jag för dig kan bära;

---

*) Snappertuna uppteckningen är alldeles lika, med följande små afvikelser:
[1]) Där står ett slott i Österrik,
Det är så kostligt siradt,
Med silfver och med röda guld,
Af huggen sten uppmuradt.
[2]) På slottets gård där stod en lind
Med däjeliga blader och sköna.
Däri så bodde en näktergal fin,
Som så ljufligt sin tunga månd röra.

[3]) I världen är jag en liten fågel,
Och ingen man mig känner."

6. „Är du i världen en liten fågel,
Och ingen man dig känner,
Tvingar dig ej hunger, köld eller snö,
Som faller vid vägen breda?"

7. „Ej tvingar mig hunger, köld eller snö,
Som faller vid vägen breda.
Mig tvingar mera en himlig sorg,
Den gör mig ångest och kvida.

8. Imellan bärg och djupan dal
Bortrinna de stridiga strömmar,
[4]) Men den, som har en trogen vän,
Den går så sent ur minne.

9. Jag hade mig en käresta båld,
En riddare väldig och mäktig;
Men min styfmor slog det hastigt omkull,
Hon ej det så hafva ville.

10. Mig gjorde hon till en näktergal,
[5]) Bad mig i världen utflyga;
Min bror gjorde hon till en ulf så gröm,
[6]) Bad honom i skogen utlöpa.

11. Men när han for i skogen ut,
Hon sad han ej skulle få bot,
Förrän han druckit hennes hjärteblod,
Som sju år därefter skedde.

12. En dag hon gick så lustelig
I rosendelund att spasera.
Min bror det såg så vredelig,
Gaf noga väl akt uppå henne.

13. Sen grep han henne i dess vänstra fot
Med ulfvaklon den leda.

---

[3]) I världen är jag en fågel vild,
[4]) Men den som har en fulltrogen vän,
Mister honom så sent ur minne.
[5]) Bad mig i världen omflyga.
[6]) Bad honom till skogs sig begifva.

Tog ut hennes hjärta och drack dess blod
Och blef på stunden helbrägda.

14. Ännu är jag en så liten fågel
Och flyger i de villa skogar;
Så jämmerligt må jag lefva min tid,
Men mest i vintertider.

15. Jag hafver ständigt sjungit förvisst
Med ljufliga näktergals stämma,
Men jag aldrig fann nånsin bättre kvist,
Än i den här gröna linden."

16. „Och hör du lilla näktergal
Hvad jag dig vill tillbjuda:
I vinter sitter du i bur hos mig,
I sommar igen utflyger."

17. „Haf tack, skön riddare för tillbuden din!
Det må nu ej så vara,
Ty det förbjöd styfmodern min,
Så länge jag har fjädrar."

18. Näktergalen stod och tänkte sig om:
„Jag aktar ej riddarens vilje!"
Sen tog han henne i foten om —
Försynen så hafva ville.

19 Han gick med henne till sin bur,
Tillstängde dörr och luckor.
Där gjorde hon sig till så många underliga djur,
Som man kan få höra och spöra.

20. Hon gjorde sig till båd lejon och björn,
[7]) Omsider till andra små ormar;
Sist gjorde hon sig till en lindorm så gröm,
[8]) Låss som hon ville riddaren mörda.

21. Han skar henne med en liten knif,
Att blodet det ut månde komma;
För honom strax på golfvet stod
En jungfru, klar som en blomma.

---

[7]) Omsider till hundra små ormar,
[8]) Låss som hon ville riddaren förgöra.

22. „Nu hafver jag frälsat dig ur din nöd
Och af din himliga kvida,
Säg mig nu din härkomst god
På faders och moders sida!“

23. „Egyfti lands konung min fader är,
Min moder hans drottning med ära,
Min broder måste en ulf vara
Och gå i de villa skogar.“

24. „Är Egyfti lands konung din fader kär,
Din moder hans drottning med ära,
Då är du systerdottren min,
*) Som förr en näktergal måst vara.“

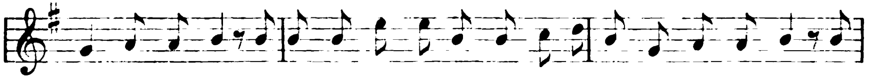
25. Det blef då glädje i den gål
Och öfver hela landet,
Ty riddaren fånga en näktergal,
Som i linden har bott så länge.

18.

Sven Svanan.

Liljendal.

2. „Spörsmålet hafver jag icke lärt,
Men väl hafver jag slagit Islands konung ihjäl.“

---

*) Du näktergal fagra och fina.“

„Och hafver du slagit Islands konung ihjäl,
Så visserligen hafver du slagit min fader ihjäl.

3. Hvem är hvitare än svanan?
Och hvem ropar högre än tranan?“
„Och ängeln är hvitare än svanan
Och askon ropar högre än tranan.“

4. „Och hvart går vägen som bredast,
Och hvart går syndarn som ledast?“
„Till helvete går vägen som bredast,
Och dit vandrar syndarn som ledast“

5. „Hvad är svartare än som ett röd,
Och hvad är raskare än lärkovingar små?“
„Synden är svartare än som ett röd,
Och själen är raskare än lärkovingar små.“

6. „Och hvad är rundare än som ett hjul,
Därunder så ligger det fagraste djur?
„Och solen är rundare än som ett hjul,
Därunder så ligger det täckaste djur.“

7. „Och hvar hafver solen sitt säte,
Och hvar hafver dödeman sitt jäte?“
„I öster hafver solen sitt säte,
I väster hafver dödeman sitt jäte.“

8. „Kan du väl detta, så kan du väl mer,
Nu hafva vi kämpat i dagarna fler.“
Sven Svanan strök guldringen af sin hand
Och gaf den så åt den vallereman.

19.

Herr Lager och Jon.

Kyrkslätt, Pojo, Snappertuna.

a) Snappertuna.

1. Herr Lager han tjänte på konungens gård. I va - ren väl mo! I fem - ton dagar och där - till ett år. „Tjäna tro - get“, sa Jon. Jag *)vanda det kosta mig rö - - da - ste gull. „Jag föl - jer“, sa Jon.

2. Han tjänte väl intet så mycket för lön,
I varen väl mo,
Ty konungens dotter var honom fast skön.
„Du blir narrad“, sa Jon.
Jag vanda det kosta mig rödaste gull,
„Jag följer“, sa Jon.

3. När detta året den sista dag såg,
Då månde herr Lager bli konungens måg.
„Det var orätt“, sa Jon.

4. De ledde den bruden till kyrkones gård,
På henne så gapa väl stora och små.
„Tycker ni om ’on“, sa Jon.

5. Och bruden hon går sig åt kyrkodörren in,
Med röda gullkrona och bleknade kind.
„Stå på dig“, sa Jon.

*) I Kyrkslätt uppteckningen: Jag vånda det o. s. v.; i Pojo uppt.: Jag vånde det o. s. v.

6. Och bruden spatserar i kyrkotornet fram,
Dess fägring berömde båd kvinna och man.
„Du blir min“, sa Jon.

7. Och bruden hon i fägring för altaret stod,
Med röda gullkläder och utslaget hår.
„Ja håller å dej“, sa Jon.

8. Snart reste de hem med det unga brudpar,
I konungens sal deras bröllop då var.
„Du ä nätter“, sa Jon.

9. De drucko i dagar, de drucko i två,
Men intet vill bruden i sängen gå.
„Sitt oppe“, sa Jon.

10. De drucko i dagar, de drucko i tre,
Men intet vill bruden åt sängen se.
„Håll ut“, sa Jon.

11. Den fjärde dagen, när åt kvällen det led,
Och då ville bruden åt sängen se.
„Blir du sömnig“, sa Jon.

12. Och bruden gångar sig i brudstugan fort,
Dess tärna drog af både strumpor och skor.
„Du är uttrötter“, sa Jon.

13. Unga bruden gick i sin kammare in,
Herr Jon han snöjde sig sakta ditin.
„Go afton“, sa Jon.

14. Och bruden hon la sig i sängen alt ner,
Och Jon han lade sig vackert bredvid.
„God afton“, sa Jon.

15. Men hastigt så kom det budskapet in:
„Jon ligger och sofver hos bruden din.“
„De ha skvallrat“, sa Jon.

16. Häraf blef herr Lager fast ifrig i sinn,
Så att han båd blekna och rodna om kind.
„Får du ondt“, sa Jon.

17. Herr Lager sprang sig öfver bredan bord,
Att vin, öl, mat åt golfvet for.
„Fälas vackert“, sa Jon.

18. I vrede herr Lager han fattar sitt svärd,
Och svär han skull hugga Jon ginast ihjäl.
„Det är roligt“, sa Jon.

19. Jon kastar herr Lager alt ut mot en vägg,
Att myggor och flugor förgylde hans skägg.
„Det var rätt“, sa Jon.

20. Han knapprar på dörren med fingrarna små:
„Sitt opp sköna jungfru, tag låset ifrå!“
„Hon sofver“, sa Jon.

21. „Skall jag nu stå ut, tills dagen blir ljus,
I morgon skall jag gånga upp till konungens hus.“
„Må göra“, sa Jon.

22. Och rätt som den dagen på himlen blir ljus,
Så gingo de bägge till konungens hus.
„Go morron“, sa Jon.

23. „Min nådigaste konung, ödmjukast jag ber,
Om lof att få lägga en klagan här ner.“
„Säg sanning“, sa Jon.

24. „Den harm som mig kval mer än dödspilar är,
Att Jon har sofvit när min unga brud.“
„Jag gjorde så“, sa Jon.

25. „Efter som I båda hållen henne kär,
Så skolen I brottas med två skarpa svärd.
„Jag vinner“, sa Jon.

26. Om middagen till strid på platsen de månde gå,
„I dag tror jag, det gäller att manneligen stå.“
„Slå från dig“, sa Jon.

27. Det första slaget som de slogo försann,
Då slog Jon herr Lager, att han föll på knä.
„Du blir efter“, sa Jon.

28. Det andra slaget de slogo försann,
Då slog Jon herr Lager att blodet rann.
„Tork af dig“, sa Jon.

29. Det tredje slaget med vrede fast svår,
Då slog Jon herr Lager ett fast dödande sår.
„Det läks nog“, sa Jon.

30. Men det fjärde slaget de slogo till,
Då slog Jon herr Lager, att han föll till jord.
„Ligg stilla“, sa Jon.

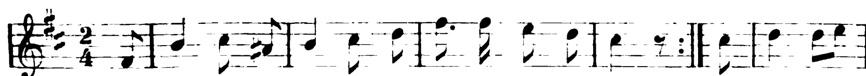
31. Herr Lagers brud hon sade med gamman:
I varen väl mo.
„Altså mig lyster att fröjdas, att Jon fick rå.“
„Du är min“, sa Jon.
Jag vanda det kosta mig rödaste gull,
„Jag följer“, sa Jon.

20.

Herr Riddervall.

Ingå, Kyrkslätt, Pojo.

a) Pojo.

2. Och modren hon talte till kära dottren sin:
„Hur har du fått mjölk i brösten din?
Hå hå, nå nå!
Hvar har du fått mjölk i brösten din?“

3. „Det är ingen mjölk fast ni tycker så,
Det är af den mjöd jag drack i går.“

4. Modren slog dottren på blomblekan kind:
„Skall du så svara kära modren din?“

5. „Sanningen kan jag icke dölja för er:
Herr Riddervall hafver lockat mig.“

6. „Dej vill jag låta basa med ris,
Och Riddervall låter jag hänga på kvist.“

7. Lilla Lisa hon salar sin gångare grå,
Då ville hon rida till herr Riddervalls gål.

8. När som hon kom på herr Riddervalls gål,
Ute för henne skön Riddervall står.

9. „Välkommen, välkommen, lilla Lisa till mig,
Hur står det till med kär modren din?„

10. „Min moder hon är nu så jämmerligt vred,
Ej mera hon hör, ej häller hon ser.

11. Mej lofvar hon låta basa med ris,
Och dej lofvar hon låta hänga på kvist.‘‘

12. „Horor och skökor skall basas med ris,
Och tjufvar och skälmar skall hänga på kvist.“

13. Herr Riddervall salar gångaren sin,
Och ville följa henne till rosendelund.

14. När som de kommo till rosendelund,
Där ville lilla Lisa hvila en stund.

15. Herr Riddervall breder sin kappa så grå,
Därpå födde lilla Lisa två sönerna små.

16. „Hade jag här min moder så kär,
Att hämta mig vatten och svalka mig med.“

17. Skön Riddervall visade lilla Lisa sin tro,
Och hämtade henne vatten i bägge sina skor.

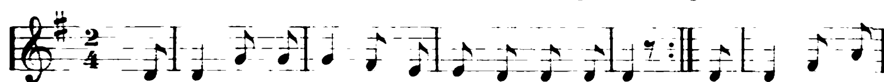
18. När som han kom till den rinnande ström,
Satt där en fågel i en lind som sjöng.

19. Hon sjunger om jungfrur och fästemör,
Men allra mest om att lilla Lisa var död.

20. Herr Riddervall viker ihop sin kappa så blå,
Därpå fäller han mång tusende tår.
Hå hå, nå nå!
Därpå fäller han mång tusende tår.

---

b) Melodi äfvensom olikheter i uppteckningen från *Kyrkslätt.*

16. „Och väl så vet jag af en rinnande brunn,
Ack, om jag hade vatten nu i samma stund!“

17. Och Riddervall sala sin gångare grå,
Och tog då vatten i skonana två.

18. Och så satt där en fågel i ett trä,
Den sjöng så vackert om flicka och mö.

19. Den sjöng så vackert om flicka och mö,
Men allersta mest om att Lisa hon var död.

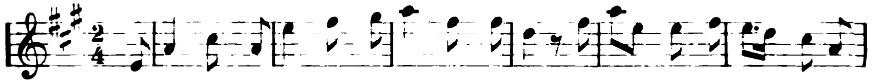
20. Och Riddervall stack svärdet uti sitt bröst,
Då var där fyra lik i herr Riddervalls hus.
Åh hå, åh hå!
Då var där fyra lik i herr Riddervalls hus.

21.

Där sitter en fågel.

Pojo, Strömfors.

a) Strömfors.

2. Där stod en bonde och hörde på:
„Vill du med mig följa till himlen i år?"
För Gud sänder ut sina nåde.

3. „Så gärna jag ville, men kan icke få,
Ty jag hafver barn som äro ganska små."

4. „I sköten nu barnen hvem som sköta vill,
Ty bättre är att höra Herren Jesu Kristi till."

5. Stod så en krigsman och hörde uppå:
„Vill du med mig följa till himlen i år?"

6. „Så gärna jag ville, men jag icke får,
Ty jag måste bära musköten i år."

7. „I bären musköten, hvem som bära vill,
Ty bättre är att höra Herren Jesu Kristi till."

8. Sen stod där en jungfru och hörde uppå:
„Vill du med mig följa till himlen i år?"

9. „Så gärna jag ville, men jag icke får,
Ty jag måste bära gullkronan i år."

10. „I bären gullkronan hvem som bära vill,
Ty bättre är att höra Herren Jesu Kristi till."

11. Klockan sju så sjuknade hon in,
Och klockan nio så låg hon ren i lik.

12. De buro det liket alt öfver en äng,
Och där föllo tårar, som där föll rägn.

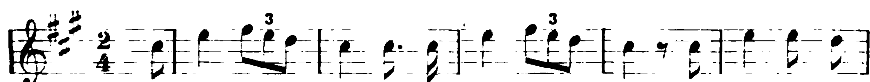
13. De buro det liket alt under en grön lind,
Och alla Guds änglar de hoppa däromkring.

14. De lyfte det liket alt uppå en bår,
Jungfru Maja Lisa hon krusa hennes hår.

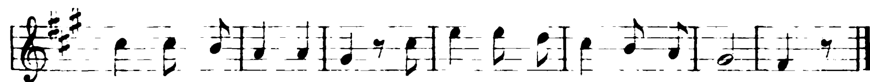
15. Där växte en lilja uppå hennes graf,
Och den skall stå där till den stora domedag.
För Gud sänder ut sina nåde.

---

b) Melodi från *Pojo.*

1. Där sit - ter en fågel på lil - jona - kvist, Han sjunger så

vackert om Jesu Krist. I him-me-len är en stor glädje.

22.

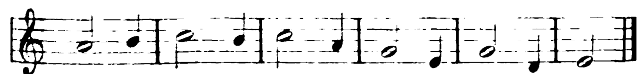
Styfmodern.

Lappträsk, Pojo.

a) Pojo.

1. Nu har döden kom - mit till vårt land, Och tatt fru Silja

bort i år. Ty det skall intet glömma mig.

2. Konungen följde sin drottning till graf,
Strax fick han se den han skulle ha.
Ty det skall intet glömma mig.

3. Fru Röjenborg in genom dörrena steg,
Små barnena strax åt knutarna gick.

4. Det ena hon sparka, det andra hon slog,
Det tredje hon tog i håret och drog.

5. Små barnena in till sin fader går
Och frågade lof på kyrkogård gå.

6. „Nej, mina små barn, ni får ej gå dit,
Det är så många, som ser uppå er.“

7. Små barnena tar af sitt eget lof,
Och gångar så sedan på kyrkogård.

8. Det ena grät vatten, det andra grät blod,
Det tredje sörjde sin moder på jord.

9. „Hvem är det, som snyftar uppå min graf?“
Guds ängel svara: „det är dina små barn.“

10. „I gåen nu hem, ni mina små barn,
I morgon skall ni få en hjärtans go tröst.“

11. Om andra dags morgon innan dager blef ljus,
Fru Silja gick in i fru Röjenborgs hus.

12. „Lämna jag int efter mig bolstrena blå,
Hvarför skall mina små barn hvila på stickor och strå?

13. Lämna jag int efter mig vaxeljus,
Hvarför skall mina små barn gå i mörkan hus?

14. Lämna jag int efter mig gullet så rödt,
Hvarför skall mina små barn lida hungersnöd?

15. Lämna jag int efter mig linkläder små,
Hvarför skall mina små barn nakna gå?

16. Vill du int vara mina små barn för en huldan mor,
Till helvetet skall jag tillreda din stol.

17. Men vill du vara mina små barn för en huldan mor,
Till himmelen skall jag tillreda din stol.“

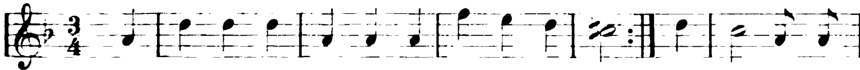
18. Fru Röjenborg lockar små barnen efter sig,
Och konungen stod och förundrade sig.

19. Det ena hon kamba, det andra hon borsta,
Det tredje hon tvätta med moders tår.

20. I det hus blef glädjen stor,
Små barnen fick sin huldaste mor.
Ty det skall intet glömma mig.

---

b) Lappträsk.

2. Och bröllopet stod i dagarna tre,
Men aldrig fick barnen benen på tallriken se.
Den sorgen tvingar små barnena.

3. Det yngsta barnet det gräto så hårdt,
Att modren hon vakna i kyrkogård.

4. Och modren upp till Jesus gick
Och frågte, om hon sku få se efter sin små barn.

5. „Visst slipper du se efter små barnen din,
Men när tuppen han gol, skall du vara igen.“

6. „Statt upp fru Silla, tag klädren på dig,
Att jag får tala några ord med dig!“

7. Det yngsta barnet tog hon på sitt knä,
Det äldre maka hon där breve.

8. Det yngsta barnet stack handen i iskallan barm,
Och hjärtat det rämna och bröstet sprack.

9. „Lämna jag ej här både bolsterna blå,
Att mina små barn sku få hvila därpå?

10. Nu hittar jag mina barn på stickor och strå,
Och själfver så hvilar du på bolstrarna blå.

11. Och lämna jag ej här både åker och äng,
Att du skulle hålla min små barn med säng?

12. Och lämna jag ej här både oxar och kor,
Att du skulle hålla mina små barn med skor?

13. Och lämna jag ej här både silfver och guld,
Att du skulle vara mina små barn huld?“

14. Och tuppen han klappa sina vingar och gol,
Och modren och dottren svann bort som dagg utaf jord.

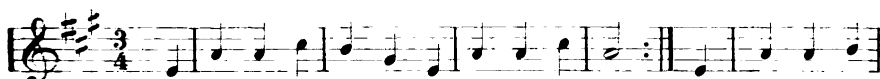
15. Nu hafver vi hört en så underlig saga,
Att modren och dottren till himlen for.
Den sorgen tvingar små barnena.

23.

Vallkulla.

Borgå, Pojo, Strömfors.

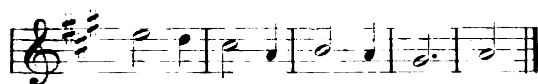
a) Pojo.

1. Vallkulla hon gick sig i kvarnen och mal. Hon sjunger långt

vackrare än en näktergal Så väl hon lullar, Så väl hon

kan, Så väl hon kväda kun -- de.

2. Konungen sade till små svennerna så:
„Hvem är det som på min gullharpa slår?“
Så väl hon lullar,
Så väl hon kan,
Så väl hon kväda kunde.

3. „Alls ingen på majestätets gullharpa slår,
Det är nu vallkulla som sjunger nu så.“

4. Konungen sade till små svennerna så:
„Bed nu vallkulla in för mig gå.“

5. „Hur skall jag kunna inför majestätet gå,
Då jag är nu klädd i vadmalet grå?“

6. Vallkulla in till konungen går;
Konungen på henne med milda ögon såg.

7. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Fem röda gullringar dem gifver jag dej.“

8. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

9. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
En röder gullklädning den gifver jag dej.“

10. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

11. „Kära vallkulla sjung visan för mej,
Gullklockan i kammaren gifver jag dej.“

12. „Nej bättre lön bör flickor få,
Allsintet jag sjunger för konungen då.“

13. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Gullharpan i kammaren gifver jag dej.“

14. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

15. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Ett rödan gullskrin det gifver jag dej.“

16. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

17. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Halfva mitt rike det gifver jag dej.“

18. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

19. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Hela mitt rike det gifver jag dej.“

20. „Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

21. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Halfva mitt hjärta det gifver jag dej.“

22. Nej bättre lön bör flickor få,
Alls intet jag sjunger för konungen då.“

23. „Kära vallkulla, sjung visan för mej,
Hela mitt hjärta det gifver jag dej.“

24. „Nu må jag väl sjunga och vara glad,
Nu har jag fått det som är efter mitt behag.“

25. Vallkulla sjungd en, vallkulla sjungd två,
Konungen dansar och hela hans hof.

26. Vallkulla sjungd fyra, vallkulla sjungd fem,
Konungen dansar och alla hans hofmän.

27. Bonden släft oxar och bonden släft kor,
Vallkulla sitter på röda gullstol.

28 Bonden släft oxar och bonden släft svin,
Vallkulla sitter i silke så fin.

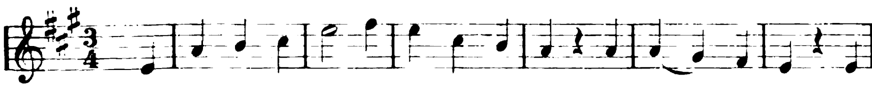
29. Bonden släft getter och bonden släft får,
Vallkulla sitter med utslaget hår.

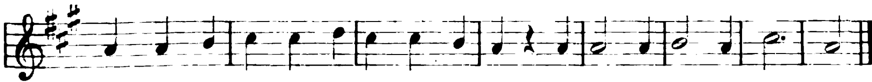
30. Bonden släft kalfvar och bonden släft lamm,
Vallkulla sitter i konungens famn.

31. Prinsessor och fröknar bar harm däruppå,
En simpel vallkulla blef konungens gemål.
Så väl hon lulla,
Så väl hon kan,
Så väl hon kväda kunde.

---

b) Borgå och *Strömfors.*

2. Och konungen stod uti fönstret och såg.
Så väl hon kan.
„Hvem är det väl, som på gullharpan slår?“
Så väl hon kväda kunde.

3. Och tjänaren sade till konungen då:
„Det är vallkulla, som kör sina får.“

4. Och konungen sade till tjänaren då:
„I morgon skall vallkulla inför mig stå.“

5. „Huru kan jag inför konungen stå,
Som klädd är i blaggarn och vadmalet blå?“

6. De klädde vallkulla i kammarduken blå,
I silkesstrumpor och gullbeslagna skor.

7. De hade vallkulla till konungen då.
Konungen sade till vallkulla så:

8. „Kära vallkulla, spel dansen för mig,
Min yngste riddare gifver jag dig.“

9. „Er yngste riddare passar jag ej på,
Min fader har lärt mig med fåren att gå.“

10. „Kära vallkulla, spel dansen för mig,
Min älste riddare gifver jag dig.“

11. „Er älste riddare passar jag ej på,
Min fader har lärt mig med fåren att gå.“

12. „Och hör du, vallkulla, spel dansen för mig,
Min ära och tro den gifver jag dig.“

13. Vallkulla hon spelar nu danserna två,
Att konungen själf på golfvet månd gå.

14. Vallkulla hon spelar nu danserna fem,
Då dansade konungen och alla hans män.

15. Vallkulla hon spelar nu danserna sju,
Då dansade kungen och hans unga brud.

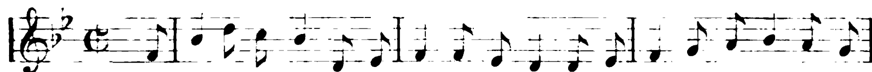
16. De lade vallkulla på konungens arm.
Så väl hon kan.
De jungfrur och fröknar de ledo stor harm.
Så väl hon kväda kunde.

24.

Vedergällningen.

Lappträsk, Pyttis, Sjundeå, Ö. N.

a) Ö. N.

1. „Om alla de bärg vor af rö-daste guld, Och alt vatten förvandladt i

vin, Så ön- - skar jag dock här i världen, Att

du vo- - re kä- -re - stan min."

2. „Hur har du fått en sådan en lust
Och en sådan begäran till mig?
Så stig nu upp till min kära faders gård
Och säg, att du mig begär."

3. „I går var jag upp till din kära faders gård,
Men han svarte mig ett kort nej;
Men skönaste jungfru, tag rådet af dig själf,
Och följ utur landet med mej!"

4. „Och hur kan jag följa ur landet med dig,
Och inte fråga vännen om råd?
När som jag kommer i främmande land,
Kan hända jag blifver försmådd."

5. „Huru så kunde jag svika dig där,
Ty du är inga fattigmans barn,
Ty du är den skönaste jungfru,
Som strålar på konungens gård."

6. Men när som hon kom uti främmande land,
Ibland fruar och jungfrur och mör,
Då fäste han sig en annan till dam
Och lämnade henne allen.

7. Jungfrun hon föll på sin baraste knän,
Hon bad så innerligen Gud,
Att den riddaren skull komma i mannaförakt
Och lida en stor sjönöd.

8. „Och väl kan jag komma i mannaförakt
Och lida en stor sjönöd,
Men aldrig så lefver jag den dagen,
Då jag ber sköna jungfrun om bröd."

9. Det var uti månar, det var uti fem,
Det var uti sju runda år omkring;
Då kom nu den riddaren till jungfruns faders gård,
Han var både halter och blind.

10. „Och kära svärfader, ni vare mig så huld,
Ni gifve mig ett litet stycke bröd,
Ty väl så minnes jag den dagen,
Då jag visste af ingen nöd."

11. „Stigen upp, stigen upp, I söner bägge två,
Och gen åt er fader ett glas vin,
Och ben att han påminner sig den dagen,
Då han svek allrakärestan sin!"

12. Och sönerna stego ur sängen bägge två
Och gåfvo sin fader ett glas vin;
Men svärfadren tager sitt förgyllande svärd
Och hugger hans hufvud utaf.

13. Och fadren tog hufvudet i sin hand,
Lade det uti dotterns knä:
„Och har han nu varit allrakärestan din,
Så må du begråta hans död."

14. „Och hur kan jag begråta hans död,
Han är ju intet annat än mull.
Så vilja vi honom begrafva
Alt uti den rosendelund."

b) Melodi från *Lappträsk* och *Pyttis.*

1. Om al - la dessa bär - gen de vore utaf guld, Och alt vatten för-vand-la-des till vin, Men långt häll-re så skulle jag det önska, Att du vore allra kä - ri - stan min.

25.

Herr Radibrand och lilla Lena.

Borgå, Pärnå.

a) Borgå.

1. „Lilla Lena, lilla Lena, lofvar du mig tro? Vore jag själfver ung som en lilja. Ja, dig vill jag ej svi - ka uppå denna jord.“ Och me - nandes det med jungfru Lena.

2. „Din ära och din tro trampar jag under fot.
Vore jag själfver ung som en lilja.
Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.“
Och menandes det med jungfru Lena.

3. Där kommo två falska bud på lilla Lenas gård
Och sade, att herr Radibrand blef döder i går.

4. Och lilla Lena sadlade sin gångare grå;
Hon skulle så rida till kyrkan då.

5. Och när som hon kom till rosendelund,
Så mötte hon herr Radibrands hund.

6. Hon klappade honom och gaf honom bröd:
„Jag tror att din herre alls icke är död.“

7. När som hon red ett litet stycke fram,
Så mötte hon självfver herr Radibrand.

8. „Herr Radibrand, herr Radibrand, lofvar du mig tro?
Jag vill dig ej svika på denna här jord.“

9. „Din ära och din tro trampar jag under fot.
Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.“

10. „Herr Radibrand, herr Radibrand, stilla nu ditt mod,
Att jag får tala vid dig några ord.

11. Min broder skall du gifva min gullkrona röd,
Att han får gifva den åt sin fästemö.

12. Min syster skall du gifva mitt röda gullskrin,
Med alt silfver och guld som finnes därin.

13. Min moder skall du gifva min silkessydda särk,
För det hon mig burit med sveda och värk.

14. Min fader skall du gifva min gångare grå,
På den skall han rida näst intill min bår.“

15. Herr Radibrand han drager ut sitt blodiga svärd
Och sticker så därmed lilla Lena ihjäl.

16. Sen sveptes lilla Lena i kammarduken blå;
Herr Radibrand sveptes i vadmalet grå.

17. De satte lilla Lena i snöhvitan sand.
Vore jag självfver ung som en lilja.
I svartan mull nedgräfdes herr Radibrand.
Och menandes det med jungfru Lena.

b) Skön Helena och riddaren Hildebrand.

Pärnå.

1. „Hör du Helena hvad jag dig säga må,
Vore jag sjålfva Rosendelilja:
Får jag lof att bjuda dig min ära och min tro?“
Menar du det jungfru Lena?

2. „Din ära och din tro tråder jag under fot.
Jag aktar dig ej mera än mina gamla skor.“

3. „Aktar du ej mig mera än din gamla sko,
Så skall jag försöka få ditt hjärteblod.“

4. Årena voro sex eller sju,
Som int Helena tordes till kyrkan gå.

5. Då kom två falska tärnor på Helenas gård,
Som sa att Hildebrand var död och lagder uppå bår.

6. Helena hon sade till sina drängar två:
„Ni salen nu på min gångare grå.

7. I salen på den bruna, I salen på den grå,
Den bästa så sätten I guldsadel uppå.“

8. Helena hon satte sig på guldsadlad häst,
Med utslaget hår och guldkronana på.

9. Helena hon red alt öfver en grön äng,
Der mötte hon lilla Hildebrands dräng.

10. Helena hon red alt genom en grön lund,
Der mötte hon lilla Hildebrands hund.

11. Helena hon gifver åt den hunden bröd:
„Jag fruktar att Hildebrand blifver min död.“

12. Helena hon red då ett litet stycke fram,
Så mötte hon själfva Hildebrand.

13. Herr Hildebrand han drager guldsvärdet fram:
„Får jag lof att hugga af Helena hufvud och arm?“

14. „Herr Hildebrand, herr Hildebrand, du stilla ditt svärd,
Till dess jag får skifta min arfvedel.

15. Min fader gifver jag min guldsadla häst,
Ty han har dragit sorgen för mig allra mest.

16. Min moder gifver jag min silkessydda särk,
Ty hon har slitit för mig båd sveda och värk.

17. Min broder gifver jag min guldkrona rö,
Att han får ge åt sin unga fästemö.

18. Min syster gifver jag mitt röda guldskrin,
Med guld och hermelin som ligga däruti.

19. Min piga gifver jag min guldspända sko,
Ty hon har tjänat mig med ära och tro.

20. Min drängar gifver jag min gångare grå,
Och vill de inte rida så må de gå.

21. Hemma hafver jag min guldskafta knif,
Jag önskar den stode i ditt hjärta och lif."

22. Herr Hildebrand han drog då guldsvärdet fram,
Så högg han af Helena hufvud och högra arm.

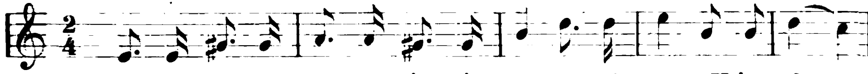
23. De förde det liket i kyrkan in,
Men Hildebrand han högdes i bitar fem.

24. De förde det liket från kyrkan ut.
Vore jag själfver Rosendelilja.
Men Hildebrand han fördes på stegel och hjul.
Menar du det jungfru Lena?

26.

Rosilias sorg.

Pojo.

1. Sköna jungfrun satte sig i buren och gråt, Uti lun-

den. Då kom hennes moder och frågt för hvad hon grät. Ty hon var tro-

lofvad med en konung.

2. „Skall jag int gråta och hafva sorgefullt mod,
Uti lunden,
Ty jag hafver låtit unga kungen narra mig "
Ty hon var trolofvad med en konung.

3 „Har du nu låtit unga kungen narra dig,
Så tag dina kläder och gå bort ifrån mig "

4. Sköna jungfrun packa sina kläder i ett skrin,
Och gångar så sedan till konungens gål.

5. Brådt kommer bådet för konungen in:
„Hvad är det för en jungfru här står på gålen din?"

6. „Väl hafver jag en jungfru i mitt sinne och begär,
Ack om jag kunde tycka, att hon vor mig så när.

7. Är det en jungfru här på gården min,
Bed henne var så god och komma till mig in!"

8. Sköna jungfrun in till konungen steg;
Konnngen henne med milda ögon neg

9. „Var nu välkommen, min sköna jungfru hit,
För dig så har jag blandat mjöd och vin."

10. „Ej lyster mig mjöd, ej lyster mig vin,
Ett sorgefullt hjärta det bär jag uppå dig."

11. „Hvarför skall du bära sorgefullt hjärta uppå mig,
Menar du att jag ej kan stå vid mina ord?"

12. Unga konungen tog jungfrun uppå sin arm,
Uti lunden.
Gaf henne guldringar och drottninganamn.
Ty hon var trolofvad med en konung.

27.

Visan om liten Malkum.

Helsinge.

1. En liten Mal - kum reser till en främ - man-de land. Där blef han ar - re - ste - rad med järn och bo - jor svårt. Och jag litter på hans nåder och min jung - - - - - - fru.

2. „Ack om min flicka visste, att jag här skulle dö,
Sen skull hon galgen kläda med rosorna de rö."
Och jag litter på hans nåder och min jungfru.

3. Det var en liten båtsman, som had en liten båt,
Han seglade, han rodde till sköna jungfruns slott.

4. Men lilla jungfrun läser de raderna snart,
Och tåren började rinna på rosenröda kind.

5. Men lilla jungfrun gångar sig i fålahuset in,
Hon sadlade guldsadeln på en appelgråer hingst,

6. Sen börjar hon att rida till konungens gård:
„God afton och god afton, skön riddar du!

7. Behagar skön riddarn hvarken punsch eller vin?“
„Nej, det behagar hvarken punsch eller vin.“

8. — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — —

9. „Nej, mitt fålahus det ligger så högt upp i tjäll,
Att ingen skön riddare kan rida dit upp i kväll.“

10. Men kungen han skådar genom salsfönstret ut,
Han kunde ej staden skilja för kulor och för krut.

11. Och kungen han kallar upp sina tjänare två,
Han bad dem lossa fången, som uti tornet är.

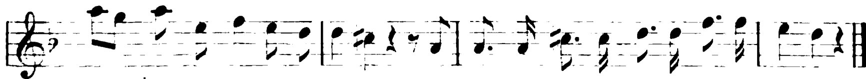
12. „Nej själf tar jag min Malkum och reser ur din stad,
Och du bör aldrig tänka att vi lämnar spiran kvar.“
Och jag litter på hans nåder och min jungfru.

28.

Konung Magnus.

Pojo.

2. „Är det ingen som dig kan hjälpa eller göra bot?“
„Nej förutom konung Magnus som kysser på min rot“
Men ingen månd min sorg fördrifva kunde.

3. „I morgon kommer friaren, som friar till dig,
Och då kommer timbermän, som skådar uppå mig.

4. Då hugga de mig till ett altareträ,
Där mången grof syndare skall falla på knä.

5. Då hugga de mej till en altarespång,
Där mången grof syndare skall hafva sin gång."

6. Sköna jungfrun satte sig bakom ett bord,
Där skref hon ett bref utaf kärleken stor.

7. Sköna jungfrun frågade till tjänaren så:
„Är det ingen af eder, som bref kan framföra?"

8. Så kom där en fågel, en falk så grå:
„Jag skall väl föra brefvet till konung Magnus' gål."

9. Fågeln han flög sig till konung Magnus' gål,
Och ute för honom konung Magnus där han står.

10. Konung Magnus tog brefvet ur falkens klor,
Och så las han därut hvart endaste ord.

11. Konung Magnus sade till tjänaren så:
„I sadlen uppå min gångare grå."

12. Och konung Magnus satte sig på gångaren rö;
Han red nästan fortare än fågelen han flög.

13. „Ack hörer du nu linde alt medan du står här,
Med förgyllande blader som du själf på dig bär,

14. Är det ingen som dig kan hjälpa eller göra bot?"
„Nej, förutan konung Magnus som kysser på min rot."

15. Konung Magnus steg strax neder till fot,
Då kyste han genast den linden på rot.

16. Konung Magnus tog linden och satte på sitt knä,
„Nu skall du bli min drottning, förr har du varit trä."

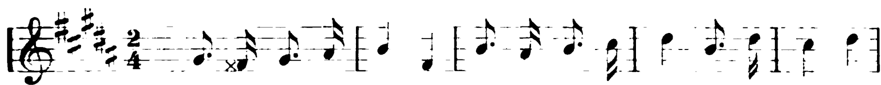
17. Konung Magnus tog linden och satte på sin arm,
Gaf henne gullringar och drottninganamn.
Men ingen månd min sorg fördrifva kunde.

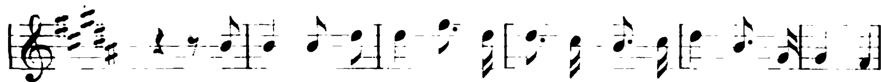
29.

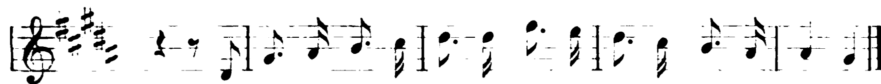
Lindormen.

Ingå, Karis, Pojo.

a) Pojo.

2. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må:
Och de lekte.
Du lofte mig din ära och din tro.“
Och de lekte;
De lekte uti nätter och i alla sina dagar.

3. „Hur skall jag kunna lofva dig min ära och min tro,
Du är ju en lindorm så långer och så gröm.“

4. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må:
Du ger mig en kyss och sedan låt mig gå.“

5. Signa lilla kastade båd sömmar och gullsax,
Och så följde hon den lindormen strax.

6. Så gingo de genom sju konungaland,
Och Signa lilla gick och lindormen rann.

7. Så kommo de till en rosengröner lund,
Där mötte hon sina sju bröder i samma stund.

8. „Och hör du Signa lilla hvad jag dig säga må,
Du följer ju en lindorm så långer och så gröm.“

9. „Och käre ni min bröder, I sägen icke så,
Det är ju en vidskepelse som följer mig nu åt.“

10. Så kommo de till en rosengröner äng,
Där fant hon för sig en silkesbäddad säng.

11. Signa lilla satt sig i sängen ned,
Hennes ögon de runno, sina händer hon vred.

12. Där sitter en fågel på liljonakvist:
„Gråt icke, Signa lilla, du lider ingen brist.“

13. Signa la sej i sängen ned,
Och ormen han la sej då vackert breve.

14. Om kvällen somna hon vid en lindorm så kall,
Om morgon vakna hon vid en konungsson så varm.

15. Konungen han satt sig upp och lofvade Gud:
„Nu är jag en människa, som jag har varit förr.“

16. Konungen tog Signa lilla uppå sitt knä,
Så gifver han henne guldringarne.

17. Och konungen tog Signa lilla bättre i sin famn,
Och de lekte.
Så gifver han henne drottninganamn.
Och de lekte;
De lekte uti nätter och i alla sina dagar.

---

b) Ingå.

1. Signa lilla satt och sydde guld på skinn;
Till henne kom en lindeorm där rinnandes in.
Och de lekte;
De lekte i nätter och alla sina dagar.

2. „Och hör du Signa lilla, lofva mig din ära och din tro,
Eller gif mig en kyss och låt mig sedan gå.“

3. „Hur kan jag lofva dig min ära och min tro,
Jag är ju en människa, och du är en lindeorm så stor?“

4. Signa lilla, Signa lilla, säg icke så.
Det är ett viktigt mål, som dig nu förestår."

5. Och Signa lilla lade bort sin nål och sin sax,
Så följde hon med den lindeormen strax.

6. Och lindeormen rann öfver en bro,
Där mötte Signa lilla sina bröder alla sju.

7. „Signa lilla, Signa lilla, följ med oss hem,
Han delar ju dig mellan ungarna sin!"

8. „Och kära mina bröder, sägen icke så,
Det är ett viktigt mål, som mig nu förestår."

9. Och Signa lilla gick och lindeormen rann,
Och så foro de genom sju kungaland.

10. Och lindeormen rann ut i en grön äng;
Där mötte Signa lilla en silkesbäddad säng.

11. Och Signa lilla satte sig på sängbalken ned
Och vred sina händer och hjärtligen grät.

12. Men liten fågel sjöng uppå liljonakvist:
„Gråt inte, du Signa lilla, du lider ingen brist."

13. Hon lade sig ned bredvid en lindeorm så kall,
Och vakna upp bredvid en konungsson så varm.

14. Och han tog Signa lilla, satte henne uti sin famn,
Gaf henne guldkrona och drottninganamn.
Och de lekte;
De lekte i nätter och alla sina dagar.

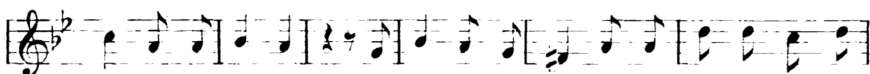
30.

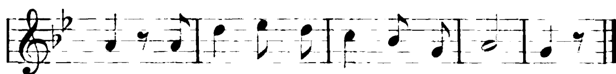
Necken.

Helsinge, Karis, Lappträsk, Pärnå, Strömfors.

a) Karis.

2. Den ena var så däjelig, den andra var så grann,
Vaker upp allaredan ur sömnen!
Den tredje hon förlofte att aldrig taga man.
Men I hafven sofvit för länge.

3. Necken han går sig till skräddareby:
„I dag skall ni göra mig kläderna ny!

4. I gören dem stora och icke små,
I dag skall jag blifva kung Axels måg.“

5. Necken han går sig i kyrkan in,
Han gjorde så mången bleker om kind.

6. De dansa på liljor, de dansa på strå,
Kung Axels dotter hon dansar också.

7. Det spordes öfver städer, det spordes öfver land,
Hur lyckligt den jungfrun vid hafsböljan sam.

8. Det spordes öfver städer, det spordes ut vidt,
Hur ynkligt den jungfrun vid hafsböljan grät,

9. Det spordes öfver städer, det spordes öfver land,
Det spordes ock till Necken vid Elfvebrons strand.
För den äran.

10. Necken han klädde, han klädde sig så grann,
Han klädde sig till herre, han klädde sig till man.
För den äran.

11. Necken han körde på sköna jungfruns gård,
Ute för honom mänd sköna jungfrun stå,
Med sin ära.

12. Jungfrun hon går sig i kammaren in:
„Krist gifve, Krist gifve den herren vore min,
För min ära.“

13. Jungfrun hon går sig i kammaren in:
„Hvar är nu den jungfru, som lofte bli min
Med sin ära?

14. Och lyster sköna jungfrun till kyrkan att gå,
Och jag skall blifva kusken och sitta fram uppå,
För den äran.“

15. Och jungfrun hon spatserade med herren uti vagn,
Däröfver var den herren det mycket glad,
För den äran.

16. Den herren han körde i fyllande fyrsprång,
Han körde den jungfrun för sista gång,
Med sin ära.

17. Den Necken han körde så jämmerligen hårdt,
Så att jorden hon dundrade och hällebärgen skalf
För den äran.

18. „Och kära ni min herre, I kören icke fast,
Ty edra tömmar är icke af silke och icke utaf bast,
För min ära “

19. Den Necken han körde ur kyrkogården fram,
På henne undras kvinna, på honom undras man,
För den äran.

20. „Och kära min herre, I släppen mig på strand,
Åt eder vill jag gifva mitt röda guldband,
För min ära.“

21. „Ditt röda guldband det passar jag ej på,
Men aldrig skall du mera ur vagnen min gå
Med din ära.“

22. „Kära ni min herre, I släppen mig på ö,
Åt eder vill jag gifva guldkronan min så röd,
För min ära.“

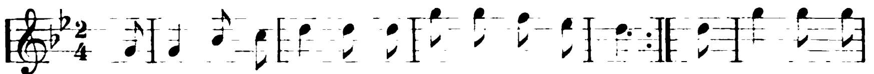
23. „Din röda guldkrona den passar jag ej på,
Men aldrig skall du mera ur vagnen min gå,
Med din ära.“

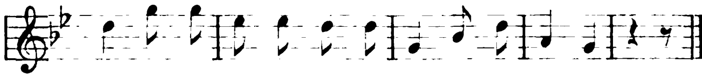
24. „Och himma gråter fader, och himma gråter mor,
Och himma gråter syster, och himma gråter bror,
För min ära.“

25. „Ja himma få de gråta och gråta hvad de vill,
Men nu så är du inne, nu hörer du mig till,
Med all ära.“

---

b) Helsinge.

2. Den ena hon var däjelig, den andra hon var grann,
Den tredje försvor sig att aldrig taga man.
Med all ära.

---

*) vid Hamburger bro (Lappträsk).
i Östergyllande (Strömfors).
på Roddarvalla ö (Pärnå).

3. Så kom där en herre på jumfrufadrens gård,
Han glimmade, han glittrade, han glimmade som en sol.

4. Hans tömmar vor af silke, hans betsel var af guld,
Hans hästar stod som lejon och stampade på muld.

5. Sen gångar den jumfrun i kammaren in:
„Krist gifve, Krist gifve den herrn vore min!“

6. Sen gångar den herrn i kammaren in:
„Hvar är den sköna jumfrun som lofvade blifva min?“

7. Sen tager han jumfrun uti snöhvitan hand,
Spatserade vägen till vagnarna fram.

8. Sen körde han den jumfrun öfver bäckar och spång,
Så att hela jorden rämnade och hällebärgen sprang.

9. „Hör nu min käre herre, släpp mig ur vagnen ned,
Min rödaste guldkrona den vill jag gifva dig!“

10. „Din rödaste guldkrona den passar jag ej på,
Ty aldrig skön jumfrun ur vagnen stiga må.“

11. „Hemma gråter fader och hemma gråter mor,
Hemma gråter syster och så min lilla bror“

12. „Hemma få de gråta och gråta om de vill,
Nu sitter du i vagnen och hörer mig till.“

13. „Hör nu min käre herre, släpp mig ur vagnen ned,
Mitt halfva fadersrike det vill jag gifva er.“

14. „Ditt halfva fadersrike det passar jag ej på,
Ty aldrig skön jumfrun på Guds gröna jord får gå.“

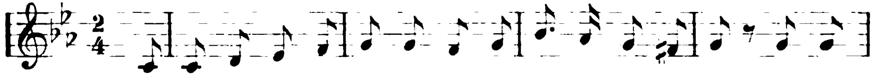
15. Sen körde han den jumfrun öfver åker och äng;
På honom undra kvinnor, på honom undra män.

16. Sen körde han den jumfrun öfver kyrkogården lång,
Han körde den jumfrun för allra sista gång.
Med all ära.

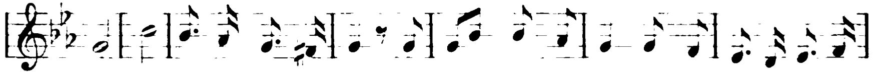
31.

Hafsfrun.

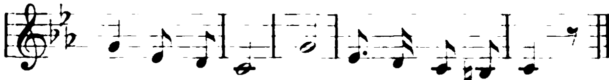
Kyrkslätt och Sjundeå.

1. Och rid-da-ren han gångar sig till hafsjöstranden ned, Blåser

kallt, kallt väder ifrån sjön. Där möt-te han hafsfrun så fager och så

fin. Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.

2. „Se god dag, se god dag, hälsa hafsfrun på mig!
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.
Och inte har jag sett någon vackrare än du."
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.

3. „Och har du inte sett någon vackrare än jag?
Men jag har en tärna, långt vackrare än jag."

4. „Jag har ju en gångare så fager och så hvit,
Jag ville den ge om jag den tärnan kan få si."

5. „Men håller ni er gångare båd fager och hvit,
Men ändå så skall ni den tärnan få si."

6. Hafsfrun hon drog på böljorna blå:
„Statt upp sköna tärna, till hertigen gå!"

7. „Och hur kan jag väl till unga hertigen gå,
Som inte har sett solen på femton år?"

8. De klädde på tärnan en guldbroderad särk,
Som femton fruar lagt på sin händers värk.

9. De klädde på tärnan en guldbroderad kjol,
Så guldet lyste i hvar ivesta en tråd.

10. Och tärnan spatserade med hafssjöstranden fram,
Hon bar en silfvernekanna på sin arm.

11. Och tärnan hon knapprade med fingrana små:
„Statt upp unga hertigen, drag låsena ifrå.“

12. „Och inte så tar jag låsena ifrå,
Förrän du säger din faders rätta namn.“

13. „Egyfti lands konung är kär faderen min,
Egyfti lands drottning kär moderen min.

14. Egyfti lands hertig är broderen min.“
„Då är du ju kär systeren min.“

15. Och hafsfrun hon väntade i dagarne tre,
Men alder så fick hon den tärnan mera se.

16. Och hafsfrun hon väntade i dagarne fem,
Men alder så kom den tärnan mer igen.

17. „Och hade jag vetat deras listefulla råd,
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön,
Så had jag väller gripit deras listefulla ord.“
Blåser kallt, kallt väder ifrån sjön.

32.

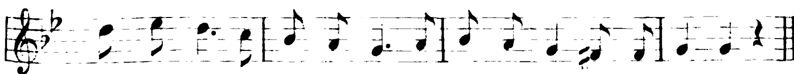
Magdalena.

Borgå, Helsinge, Ingå, Sjundeå, Snappertuna.

a) Borgå.

1. Jungfru Maja gick på käl-lar-bro, Solen sken vida. Vår

herre Krist till henne kom. Alt under lunden den gröna.

2. „Ack, om jag fick dricka vattnet ditt!"
Solen sken vida.
„Ja, om jag hade silvkannor tre "
Alt under lunden den gröna.

3. „Jag drucke utur din bara hand,
Men du har varit under mannavåld."

4. Men jungfru Maja svor vid Helge And:
„Aldrig har jag varit under mannavåld."

5. „Men jungfru Maja, svär inte så!
Tre barn har du till världen fått.

6. Det första fick du med din gamla far,
Det kastade du i vidan haf.

7. Det andra fick du med din egen bror,
Det kastade du alt uti en flod.

8. Det tredje fick du med din sockenpräst,
Men då var synden som allra störst.

9. Men ingen annan ro så skall du få,
Sju år du skall i skogen gå.

10. Och ingen annan mat skall du få,
Än gnaga bark ifrån en liljerot.

11. Och ingen annan dryck så skall du få,
Än suga saft ifrån en liljerot.

12. Och ingen annan bädd så skall du få,
Strå och stickor skall du hvila på.

13. Och ingen annan ro så skall du få,
Ormar och drakar skall du höra på."

14. När de sju åren förlidna vor,
Vår herre Krist till henne kom.

15. „Hvad tycker du om maten din?"
„Den smakar mig som den bästa rätt."

16. „Hvad tycker du om drycken din?“
„Den är mig som det söta vin.“

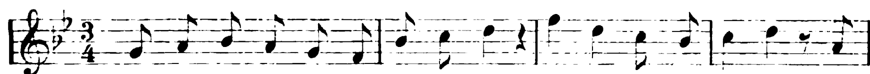
17. „Hvad tycker du om bädden din?“
„Den är för mig som svanedun.“

18. „Hvad tycker du om roan din?“
„Den är för mig som orgelspel.“

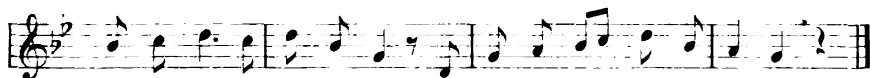
19. „I himmelen skall du ha din ro,
Solen sken vida,
Det skall du få för din starka tro.“
Alt under lunden den gröna.

---

b) Melodi från *Ingå.*

1. Magda - le - na gick på källarbro, Solen skiner vida; Vår

herre Krist till henne kom, Alt under lun - den den gröna.

---

c) Melodi från *Pyttis.*

1. Jungfrun stod vid källarbrunn, Och solen sken så vi - - da; Till

henne kom vår her - re Krist, Alt ut - - i lunden gröna.

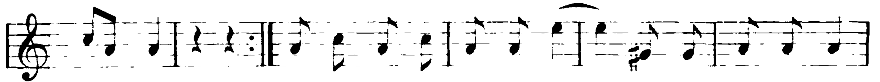
33.

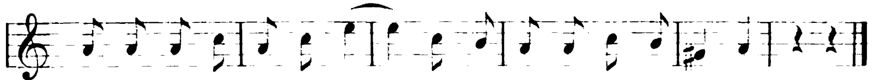
Ramunder.

Kyrkslätt, Pojo, Tenala, Ö. N.

a) Kyrkslätt.

2. Ramunder skulle vara bättre karl,
Bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gaf honom kläderna ny,
Silke och sammet det fina.
„Toko vill ja gärna ha",
Sade Ramunder;
„Toko står mej ganska bra",
Sade Ramunder den unge.

3. Och Ramunder gick sej i stenstugan in,
Där alla små skräddare voro:
„Och hören hvad jag nu eder säga vill,
Säg vill ni göra Ramunder kläder?"
„Hvarför inte det",
Sade Ramunder.
„Hä gör na ganska väl",
Sade Ramunder den unge.

4. Och femtio alnar till byxetyg,
Och femton till byxeremmar.
„Det är nu altför trångt",
Sade Ramunder.

„Jag kan int stig min rätta gång“,
Sade Ramunder den unge.

5. Och Ramunder steg i skeppet in,
Så de knaka och braka i hvarje vrangat.
„Int förgås vi än“,
Sade Ramunder.
„Vi ska segla än“,
Sade Ramunder den unge.

6. Ramunder steg sig ett stycke på land,
Där såg han hvar sju jättar stånda.
Den minsta sa: „Ramunder tar jag uppå lillfingret mitt
Och kastar honom högt öfver stången.“
„Ja int allena du“,
Sade Ramunder.
„Ja fast ni kommer alla sju“,
Sade Ramunder den unge.

7. Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så sju jättars hufvud utaf,
Så att de blödde till döda.
„Där ligger ni nu alla sju“,
Sade Ramunder.
„Här står jag karl ännu“,
Sade Ramunder den unge.

8. Ramunder gick sig ett stycke fram,
Där såg han storjätten stånda.
„Du har tänkt att narra mig“,
Sade Ramunder.
„Men nu skall jag hårda dig“,
Sade Ramunder den unge.

9. Och första taget de togo ihop,
Så togo de med händer.
Och Ramunder rykte i jättens skägg,
Så att tandköttet lossa från tänder.
„Illa grinar du väl nu“,
Sade Ramunder.
„Men värre ser du ut“,
Sade Ramunder den unge.

10. [1])Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så storjättens hufvud utaf,
Så mycket sju par oxar kunde draga.
„Och där så ligger du nu ren“,
Sade Ramunder.
„Här står jag karl allen“,
Sade Ramunder den unge.

11. Och Ramunder steg sig af bärget ned,
Där alla små trollena voro,
Körde dem alla uti en ring
Och dem till jorden dömde.
„Gråten int för mig“,
Sade Ramunder.
„Inte hårdar jag mot er“,
Sade Ramunder den unge.

12. Ramunder steg uppå borggården in,
Där de lekte båll och gulltärning.
„Vackert leker ni“,
Sade Ramunder.
„Får jag leka med“,
Sade Ramunder den unge.

13. Konungen öppnade luckor och dam,
Och såg sig ut öfver näjden.
„Hvad ä de för en kämpe så väldig och stor,
Som runnit upp här på min gård“, sade kungen.
„Och känner du inte mej“,
Sade Ramunder;
„Jag är nu alt Ramunder jag“,
Sade Ramunder den unge.

14. Ramunder slog sina händer ihop,
Så att jorden hon skälfva och bäfva.
Och alla små fåglar, som sjöngo så grant,
Till jorden nedföllo de döda.
„Och kommer du int ner“,

---

[1]) I uppteckningen från Pojo finnes här följande värs:
Det andra taget de togo ihop,
Så togo de med vrede.
Det stora blodbärget de stodo uppå
Det trampa de neder i lera,

Sade Ramunder,
„Så rättnu blir jag vred“,
Sade Ramunder den unge.

15. „Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
Du gör mig alls ingen skada,
Min yngsta dotter vill jag ge åt dig,
Och halfva mitt rike med henne.“
„Din yngsta dotter tar jag när jag vill“,
Sade Ramunder,
„Och halfva ditt rike därtill“,
Sade Ramunder den unge.

16. „Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
Du gör mig alls ingen skada,
Min älsta dotter vill jag ge åt dig
Och hela mitt rike med henne.“
„Din älsta dotter tar jag när jag vill“,
Sade Ramunder,
„Och hela ditt rike därtill“,
Sade Ramunder den unge.

17. Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
[2])Slog han så konungens hufvud utaf,
Så blodet rann an till döda.
„Där ligger du alt ren“,
Sade Ramunder,
„Här står jag karl allen“,
Sade Ramunder den unge.

---

[2]) *Pojo:* Högg han då konungens hufvudet utaf,
Så att det flög femton spanska mila.

b) Melodi från *Ö. N.*

Och Ramunder skulle vara bättre karl, Bara han sku ha bättre kläder. Drottningen gaf honom kläderna ny, Ba - stu-blaggarn det grofva. „Toko vill ja inte ha“, Sade Ramunder. „Toko står mej inte bra“, Sade Ramunder den unga.

34.

Lussi lilla.

Ingå.

1. Lussi lilla spe - la - de för fyra och fem, Och Lussi lilla spe - la - de för konungens hofmän, Lussi lil - la. Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

2. Där voro två herrar, som gjorde ett råd:
„Hvad skall nu Lussi lilla för spelandet få?“
Lussi lilla.
Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

3. „Nog skall Lussi lilla för spelandet få,
Ty hon skall aldrig jungfru ifrån oss mera gå."

4. Och Lussi lilla talte till broderen sin:
„Kära du min broder, försvar nu systren din."

5. Men brodern kastar värjan i Lussi lillas famn:
„Försvar dig själf, min syster, det bästa som du kan."

6. Och Lussi lilla svänger sig lustigt omkring,
Och femtio hofmän så slog hon på en gång.

7. Hastigt kom budet till konungen in:
„Nu slog Lussi lilla ihjäl hofmännerna din."

8. Och konungen han skickar efter Lussi lilla så:
„I morgon så skall du för konungen stå."

9. Och Lussi lilla träder för konungen in,
Och blommorna de brunno på snöhvitan kind.

10. Och konungen han talte till Lussi lilla så:
„Hvarföre slog du ihjäl mina hofmän i går?"

11. „Det var inga hofmän jag slog ihjäl för dig,
Det var en hop med skälmar, som öfverföllo mig.

12. Jag har varit jungfru ifrån det jag var barn,
Och nu få inga skälmar mer hvila på min arm.

13. Och jag har slitit silke från det att jag kund gå,
Och nu så är jag spådder en konung att få."

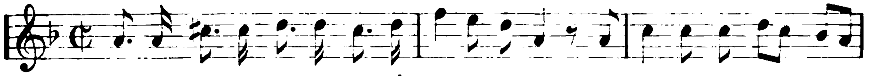
14. Och konungen tog Lussi lilla, satt henne på sitt knä,
Gaf henne gullringar och fäste henne me.

15. Och konungen satt Lussi lilla uti sin famn,
Gaf henne gullkrona och drottninganamn,
Lussi lilla.
Sen träder hon så lätt uppå tiljan.

35.

Herr Päder och hans syster.

Pojo.

2. Herr Päder sade till lilla Kirstin altså,
Alt under den gröna linden:
„Och vill du nu hålla trolofning med mig?“
Så väl torde honom förbida.

3. „Hur skull jag kunna hålla trolofning med dig,
Du är min broder, jag syster till dig.“

4. „Och vill du int hålla trolofning med mig,
Så skall jag väl ljuga en lögn uppå dig.“

5. „Och ljuga nu hvad du ljuga må,
Men aldrig du lifvet utaf mig får.“

6. När konungen och drottningen från Liba hemkom,
Herr Päder han stod och tänkte sig om.

7. „Goddag, herr Päder, kär sonen min!
Hur mår lilla Kirstin, kär systren din?“

8. „I fjol så gjorde hon båd hor och mord,
I år så förd hon ett svenbarn till jord.“

9. Konungen kalla tre män till sig:
„Och gå nu till skogs och huggin en bål.

10. Huggin den bålen af ek och asp,
Och huggin ett trä, som där finnes fast."

11. Lilla Kirstin ut genom fönstret såg:
„Gud nåd mig stackars flicka, hvad brudsäng jag får!

12. Lakanen röda och bolstren blå,
Som jag oskyldigt skall ligga uppå."

13. De ledde den jungfrun tri gånger omkring:
„Är jag därtill skyldig, så skjut mig därin."

14. Så kommo herr Päder, den falske man,
Och sköt lilla Kirstin i bålen, som brann.

15. Lilla Kirstin räkt ut sin snöhvita hand:
„Och gif mig att dricka i Jesu namn."

16. „Hvad skall jag gifva dig dricka utaf?
Int fins här såar, int fins här kar."

17. „Tag en silfverkanna och sätt uppå ett spjut,
Sätt henne därin, att hon aldrig går ut."

18. När bålen var brunnen och slocknad i brand,
Då låg lilla Kirstin med snöhvita hand.

19. När bålen var brunnen och flaskan var hvit,
Då låg lilla Kirstin med linnet så hvitt.

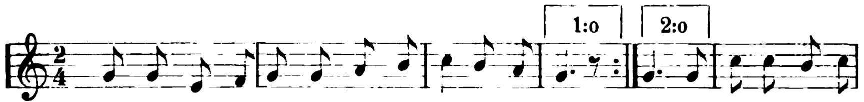
20. Sen kom där två dufvor från himmelen ner,
När de flögo upp, så voro de tre.

21. Sen kom där två korpar från helvetet opp,
Alt under den gröna linden,
Och togo herr Päder till själ och till kropp.
Så väl torde honom förbida.

36.

Klampfen.

Ö. N.

2. „Hör du min Stylter, hvad jag dig säga vill,
Vill du nu låna åt mig klampfen din?“

3. „Du är ju en konungason så fin,
Aldrig så lånar jag dig klampfen min.“

4 Konungsson han vredgades öfver dessa ord,
Då slog han den arma Stylter till jord.

5. Konungsson satte sig ned på en sten,
Då binder han klampfen vid sitt ben.

6. Konungsson han gångar till jungfruens gård:
„Statt upp, sköna jungfru, drag låsena ifrån!“

7. „Och är du min Stylter, så stig nu härin,
Jag hörer väl ljudet af klampfen din.“

8. Konungsson han satte sig ned på en stol:
„Statt upp, sköna jungfru, och drag af mig mina skor!“

9. „Jag är en konungadotter så fin,
Tro aldrig så drager jag skorna af dig!“

10. Konungsson han vredgades öfver dessa ord,
Och sprang uti sängen med båd strumpor och skor.

11. „Gud nåd mig, stackars flicka, nu är min Stylter död,
Nu har jag min ära förlorat!“

37.

Hertig Henrik och konungen.

Pojo.

2. „Och hör du hertig Henrik, hvad jag dig säga må,
Sal utaf marmorstenar,
Skulle jag din syster få till frilla i år?“
Det ringer i silkessträngar.

3. „Hå, hvad nu konungen säger till mig,
Hon är ju bara femton år.“

4. „Hå, hvad nu hertig Henrik säger till mig;
Skaffa mig den som är fyra eller fem!“

5. Hertig Henrik han rider till sin lilla systers gård,
Där möter han henne på farstukvisten stå.

6. „Och hör du nu min syster, hvad jag dig säga må:
Konungen vill ha dig till frilla i år.“

7. „Och hör du nu min broder och vis mig på råd!“
„Låt skära dig en klädning och sätta den på bår.“

8. Konungen han rider öfver en blomstrande grön äng,
Där fick kan höra klockor i fullande fläng.

9. Konungen han rider uppå kyrkogatan så stor,
Så möter han de som vakat här.

10. Konungen bredd ut sin kappa så blå:
„Släpp ner liket, tag locket utå!“

11. „Hvem är nu sjuk heller hvem är nu död?“
„Hertig Henriks lilla syster hon är nu död.“

12. Konungen tager nu henne uppå sitt knä,
Där gifver han henne gullringarne.

13. „Efter du har funnit på denna goda råd,
Sal utaf marmorstenar,
Så skall du få blifva min hustru i år.“
Det ringer i silkessträngar.

38.

Ella lilla.

Pojo, Strömfors.

a) Pojo.

1. Ella lilla satt uppå gålen och sjöng: „I dag skall jag resa till min

kära fä-ste man.“ I ror mig öfver sjön med de åror.

2. „Men Ella lilla säj, intet seglar du i dag,
Ty seglar du i dag, så går det i kvaf.“
I ror mig öfver sjön med de åror.

3. Ella lilla sprang till hafvets strand,
Befalte sin själ i Gud faders milda hand.

4 Och när som de kommo på Ålands haf,
Det blef ett Herrans väder, det börjar gå i kvaf.

5. Ella lilla kastar ut gullkronan så röd:
„Nu ha vi ingen undanväg, vi måste alla dö,

6. Om någon af eder skulle komma i land,
Så hälsa kung Gilleborg, min kära fästeman.

7. Hälsen kung Gilleborg så mången god stund,
Som sandkorn uti hafvet och löf uti lund!

8. Hälsen kung Gilleborg så mången god dag,
Att jag dricker mitt bröllop i Ålands haf!"

9. Och skepparen, som låg uti vågen och sam,
Han hade tretton mil till det närmaste land.

10. Skepparen han går på kung Gilleborgs gål,
Ute för honom kung Gilleborg står.

11. „Välkommen, välkommen, kära skeppare till mig!
Hur mår Ella lilla, fästemön min?"

12. „Ella lilla hälsar så mången god stund,
Som sandkorn uti hafvet och löf uti lund.

13. Ella lilla hälsar så mången god dag,
Hon dricker sitt bröllop i Ålands haf."

14. Kung Gilleborg han går till hafvets strand,
Där alla skeppslik plär flyta i land.

15. När han kom till stranden och såg,
Då fick han se, hvar Ella lilla låg

16. Sen tager han henne under sin arm
Och träder med henne till kyrkogården fram.

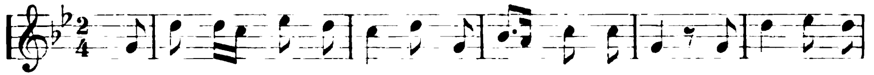
17. Med svärdet gräfver han grafven djup,
Med hatten bär han mullen ut.

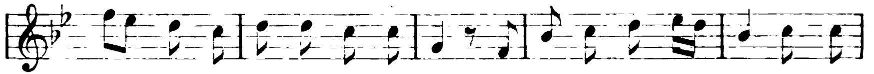
18. Han gräfver den grafven bred och lång,
Där de skulle ha sin spatseregång.

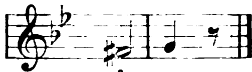
19. Sen lägger han svärdet mot en rot,
Att udden löft hans hjärta emot.
I ror mig öfver sjön med de åror.

b) Jungfru Inge.

Strömfors.

2. „Kära jungfru Inge, vi hafva så gjord,
Vi hafva nu pumpat att alla spotta blod.“
Vi ro 'en öfver sjön och till Åland.

3. „Och kasten i hafvet min gångare grå,
Ty här är ej annat än gullsadeln uppå.

4. Och kasten i hafvet mitt röda gullskrin.“
Ja, ofvanpå vattnet flöt det röda älmedin.

5. „Och kasten i hafvet min gullkrona röd!
Här hjälper ej annat, här måste vi dö.“

6. Och nio mil var där närmast till land:
„Så hälsen kung Källeborg, min käresta för sann!

7. Och hälsen kung Källeborg så mången god stund,
Som liljorna växa i rosendelund!

8. Och hälsen kung Källeborg så mången god natt,
Som stjärnorna äro på himmelen satt!

9. Och hälsen kung Källeborg så mången god dag,
Och sägen att mitt bröllop står på Ålands haf!“

10. „God dag, god dag, du skeppare fin!
Hur står det till med jungfru Inge, allra kärestan min?“

11. „Jungfru Inge låter hälsa er så mången god stund,
Som liljorna växa i rosendelund.

12. Jungfru Inge låter hälsa er så mången god natt,
Som stjärnorna äro på himmelen satt.

13. Jungfru Inge låter hälsa er så mången god dag,
Och säger, att hennes bröllop står på Ålands haf."

14. Kung Källeborg han svartnade i synen som en jord,
På tre hela timmar så talte han ej ett ord.
Vi ro 'en öfver sjö och till Åland.

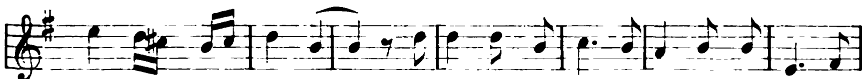
39.

Den sörjande.

Borgå, Helsinge, Karis, Lojo, Pojo, Pärnå, Sibbo.

a) Pärnå.

2. Och ungersven han följde sin herre till säng,
Och gjorde den tjänsten som han borde.
„Och kära ni min herre, får jag den lof i kväll?
Min käresta hon är så illa sjuker."

3. „Och hur har du det höra fått din käresta är sjuk,
Att ingen kan förlindra hennes kvida?

Så sadla nu på din gångare grå,
Och laga dig sen fort till att rida!“

4. Ungersven han red med den långaste väg,
Där mötte han sin älskliga broder.
Först frågar han efter kärestan sin,
Ja sedan efter fader och moder.

5. „Din allra hjärtans kära hon är så illa sjuk,
Att ingen kan förlindra hennes kvida.
Bedjer nu Gud för henne ännu,
I himmelriket skall hon sig infinna.“

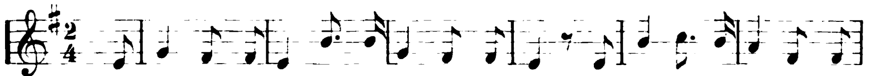
6. Ungersven han red med den långaste bro,
Där hörde han klockorna, som ringde.
„Gud nåde mig nu, jag stackars ungersven,
Nu hafver jag fördröjat mig för länge.“

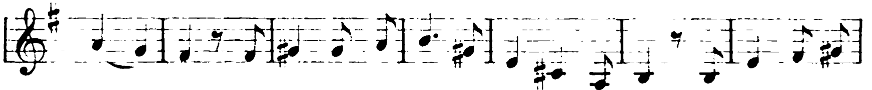
7. Ungersven han gångar sig i vakstugan in,
Där jungfrur och mamseller satt och gräto:
„Si nu får jag klappa på snöhvitan kind,
Som förr har varit rosenderöder.

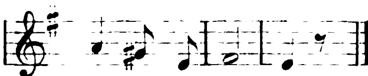
8. Väl så kan jag få mig en annan igen,
Men ingen i hennes gelike.
Hon finnes ej här uti detta här land,
Ej häller i sju konungariken.“

---

b) Melodi från *Sibbo.*

---

c) Helsinge.

1. Ungersven han frågte sin herre om råd: „Min kä-re-sta hon
ligger så sju - ker.“ „Sadla nu på din gån-ga-re grå, Och
skynda dig sedan att ri - - da!“

2. Ungersven han red nu den långaste väg,
Där mötte han sin kärestas broder.
Först frågte han efter kärestan sin,
Och sedan efter fader och moder.

3. „Kärestan hon ligger nu så hårdeligt sjuk,
Att ingen kan lindra hennes plåga;
Men bed nu Gud för henne ändå,
I himmelriket måste hon finnas.“

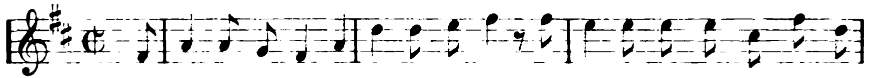
4. Ungersven han red nu den långaste väg;
Han fälde så bitterliga tårar,
Att alla de träd, som där vid vägen stod,
De flöto af bara hans tårar.

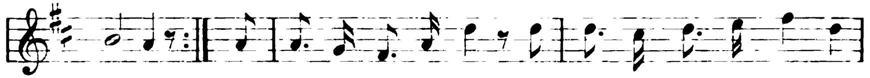
5. Ungersven han red på den långaste bro,
Där hörde han att klockorna ringde:
„Gud nåde mig väl, min fagra ungersven,
Nu hafver jag dröjt för länge.“

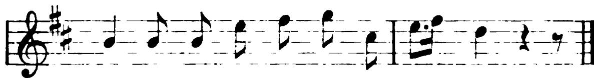
6. Och ungersven han gångar sig i vakastugan in;
Där sutto både fruar och jungfrur:
„Nu så får du klappa på snöhvitan kind,
Som förr hafver rosenröd varit.“

7. „Väl så kan jag finna mig en flicka igen,
Men inte hennes gelike.
En sådan en vän så finner jag ej mer,
Nej, inte i sju konungariken.“

d) Pojo.

2. Sen gångar jag till stallet med en fart
Och klappar den blacken på länden.
Sjung hopp farallalla, sjung hopp farallalla,
Och klappar den blacken på länden.

3. Sen kastade jag guldsadlen uppå,
Och betslet var silfver beslaget.

4. Sen redo jag tre trettio mil,
Alt medan de andra söteligen sofde.

5. Sen redo jag en liten stund igen,
Så fick jag hör klockorna de hvälfde.

6. Sen redo jag en liten stund igen,
Så fick jag si gräfvarne som gräfde.

7. „Och hören I gubbar, hvem gräfven I åt,
Som här in i jorden skall nerläggas?“

8. „Vi gräfver ju åt en ungersvens brud,
Som här in i jorden skall inläggas.“

9. Sen redo jag till höga loftets mur,
Där jag trodde min käresta sku vara.

10. Där var ju andra fruar och hofvets mamseller,
Som svepte min käresta till grafven.

11. Halsen var satt uti pärlor och gull,
Och håret var satt uti lockar.

12. Sen klappa jag henne på blekhvitan kind,
Som förr hade varit rosenderöder.

13. „Och hören I herre, hvad sörjen I så,
Kan ni icke skaffa er en annan?“

14 „Det vet jag visst väl, att jag kan skaffa mig en ann,
Men icke en hennes skön like.

15. Nej, inte så fins hon i detta Svea land,
Ja icke i sju konungariken.
Sjung hopp farallalla, sjung hopp farallalla,
Ja icke i sju konungariken.“

40.

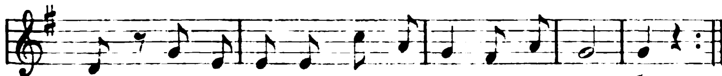
Den öfvergifna.

Karis, Ö. N.

Karis.

2. Brefven de låpo båd hurtig och snäll,
Och sändningabudena med.
Där stodo till att läsa de ynkeliga ord:
„Och hertingen fick korgen och nej.“

3. Hertingen går sig båd ute och in,
Han vrider sina händer uti blod:
„Nej förr än jag skall mista min lilla söta vän,
Nej förr skall jag dö i mina skor.“

4. Hertingen sad till småsvennerna sin:
„I varen både hurtig och snäll,
Och kasten gullsalen på gångaren grå,
Och jag skall rida till min lilla söta vän.

5. Här hafven I god dag, mina ädla bromän,
God dag mina klena bromän!
Hur står det nu till med min lilla söta vän,
Har hon sofvit med sin käresta ren?“

6. Hertingen går sig i brudasalen in,
Han gjorde sina kuplamenter rätt:
„I sitter nu här, min lilla söta vän,
Uppå eder en gullkrona så nätt.“

7. Bruden hon gångar sig i kammaren in
Och lad af sig förgyllene skrud:
„Och har jag vetat det min kärista lefvat än,
Skulle jag i dag än ej stått brud.“

8. Brudgummen han satte sin hand under kind,
Han sörjde allrakäristan sin:
„Nu är jag allena som fågelen på kvist,
När han mister maken sin.

9. Här hafven I adjö, mina ädla bromän,
Adjö mina klena bromän!
Tack skall ni hafva för hvar och en natt,
Som jag hafver sofvit allena!

10. Och jag var intet mer än på mitt adertonde år,
När jag till Engeland bortfor;
Det gjorde jag för min lilla söta vän,
Att hon skulle växa och blifva stor.

11. Och jag var intet annat än en torpareson,
Och jag var intet annat än gemen,
Men se, nu rider jag som en herre i fält
Med förgyllene sporrar uppå ben.“

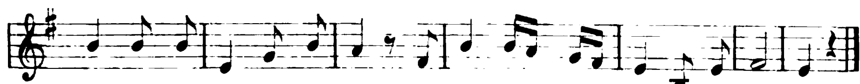
41.

Neckvisan.

Helsinge, Lojo, Pyttis, Pärnå, Sjundeå.

a) Lojo.

2. De plockade rosor båd gröna och blå,
Där bäddade de en säng, som de lade sig uppå,
Där lågo de en (hel) lång sommarnatt.

3. De sofde så litet, de talte dess mer,
De talte hvarannan sin mening.

4. Jungfrun hon steg upp, hon fladdrade sitt hår:
„Lika god jungfru är jag i dag som i går,
Fastän jag hafver sofvit ungersven så nära“

5. „Intet är det dagen än, fast jungfrun tycker så,
Det är den ljuse stjärnan, som före dagen går,
Som lyser öfver bärg och djupa dalar.“

6. Jungfrun steg upp, och hon kambade sitt hår:
„Gud nåd mig stackars flicka, hvad ord jag sa i går,
Nu är min jungfrudom alt förlorad.

7. När så skall vi brygga, och när så skall vi bru,
Och när så skall vi vänner och fränner till oss bjud,
Och när så skall vi bröllopet hålla?“

8. „Själf så får du baka, och själf så får du brygg,
Och själf så får du vänner och främmand till oss bjud,
Och själf så får du bröllop åt dig hålla.“

9. „Int är jag någon ungersven, fast jungfrun tycker så,
Jag är den lilla necken, som under böljan bor,
Jag bygger mitt hus under isen.“

10. Ungersven han stötte sin snäcka ifrån strand,
Sköna jungfrun stod uppå snöhvitan sand,
Och fälde så modiga tårar.

11. „Min fader och min moder de ä så långt härifrån,
Dit ingen kan segla, ej heller ro — — —
— — — — — — — — — — — —

---

b) Melodi från *Sjundeå.*

1. „Tag din lilla bös - - sa och tag din lilla hund! I morgon vill vi gå till ro - - - sen - de-lund, Där vilja vi vårt samtal be- gynna.

---

c) Pärnå.

1. „Jag vet utaf en jungfru så fager och så fin,
Jag önskade den jungfrun, att hon vore min,
Till henne står all min begäran.

2. Ack, om jag jungfrun skådade och ej kunde få,
Så ville jag vara så långt härifrån
Och aldrig till sköna jungfrun komma!“

3. „Sadla nu på hästen och rusten eder fort,
Vi skola resa till rosendelund,
Där skola vi käristan finna.“

4. Jungfrun plockade bladerna af de frodiga trän,
Hon reder sig en säng att hvila sig uti,
Där uppå de bägge skola hvila.

5. Jungfrun ståndar upp och salverar sitt hår:
„I dag är jag skön jungfru, liksom jag var i går,
Fast jag har sofvit hos en ungersven så blyg."

6. Ungersven tog jungfrunen den andra natt till sig,
Då förgjorde han henne på ett oförsiktigt vis,
Ty han var ingen ungersven så blyger.

7. Jungfrun ståndar upp och salverar sitt hår:
„Gud nåde mig stackars flicka, hvad ord jag sade i går,
Ty nu har jag min jungfrudom förlorat.

8. Min fader och min moder ha öfvergifvit mig,
Ack om jag kunde slippa i buren med dig,
Där skola vi vårt samtal begynna."

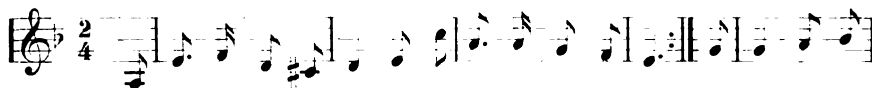
9. „Min bur den står bygder alt under en bro,
Att ingen dit kan komma, hvarken segla eller ro,
Ej häller taga härbärge öfver natten."

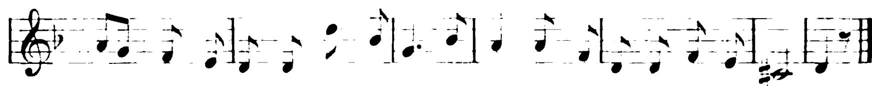
10. Det dagas uti östern, där tändes upp en rand,
Och jungfrunen hon vandrar på snöhvitan sand,
Hon fäller så bitterliga tårar.

11. „Det är ju ingen dag ännu, fast jungfrun tycker så,
Det är den klara stjärnan, som före dagen går,
Hon lyser så högt öfver bärg och dalar."

12. Men ungersven han stufvade ut sin lilla båt från land,
Sen räkte han jungfrun sin snöhvita hand,
Och därmed tog de afsked af hvarandra.

d) Helsinge.

2. „Int är jag någon jungfru, fast ni det tycker så,
Ty jag är lik den fågelen på böljorna blå,
Som bygger sitt bo långt under isen.

3. Min bur den är bygder långt under en bro,
Dit ingen kan segla ej häller kan ro,
Ej häller kan hällebärgen falla."

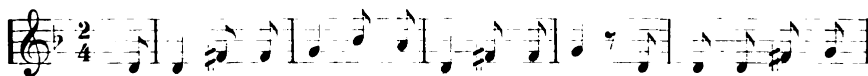
4. „Så sadlen edra hästar, att vi må rida ut,
Så skola vi rida till det brusande haf,
Där vi vår allra käresta få skåda.

5. Mitt bröst det är smått skuret och strödt så vidt omkring.
O, store herre Gud, som i höga himlen bor,
Du skall det väl snarligen uppsamla."

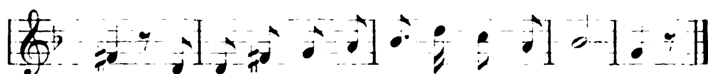
42.

Kyrkslätt, Pojo, Pyttis, Pärnå.

a) Pojo.

2. Den rika till den fattiga sade altså:
„Hur är du nu så sorglig och bedröfvad?
Sörjer du far, eller sörjer du mor,
Eller hafver du förlorat din ära?“

3. „Och inte sörjer jag hvarken far eller mor,
Ty Gud har ock bevarat min ära.
Långt mera sörjer jag den fager ungersven,
Ty vi ha hållit hvarannan så kära.“

4. „Hvad skall du nu sörja den fager ungersven,
Fast ni ha hållit hvarannan så kära.
Och vet du: han mig tar, som rikedomar har
Och låter dig, som fattig är, bortfara.“

5 Och ungersven han stod nu ett stycke därifrån
Och lyddes hvad de jungfrurna talte:
„O, store herre Gud, som uti höjden bor,
Vis mig hvilkendera jag skall taga!„

6. Och ungersven han steg nu ett steg längre fram,
Och räkte åt den fattiga handen:
„Här hafver du min hand, min ära och min tro,
Här har du ock mitt redeliga hjärta.“

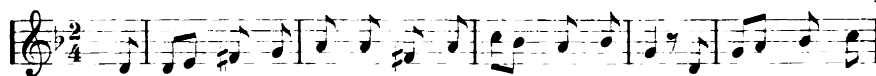
7. „Ack ungersven, ack ungersven, hvad gjorde du nu,
Som räkte åt den fattiga handen?
Kunde inte mig du ta, som rikedomar har,
Och låta den som fattig är bortgånga!“

8. „Och hvarför skulle jag dig ta, som rikedomar har,
Och låta den som fattig är bortfara,
Och låta henne sörja i alla sina dar
Och bära den sorgen intill grafven!

9. Ty rikedomen är ju ett lån utaf Gud,
Och fattigdomen är en belöning.
Så riker som du är, så fattig kan du bli,
Den fattiga långt rikare blifva.“

I *Pärnå* lyder slutvärsen:
Och aldrig växer äpplet så högt upp i topp,
Till jorden så måste det falla,
Och blifver jag sviken af dig min lilla vän,
Visst blifver jag sviken af alla.

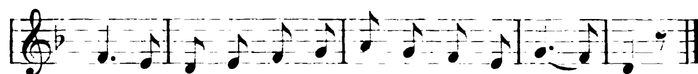
b)

1. Där gin - go två jungfrur ut - i ro - - sen - de-lund, De ploc - ka - de

rosor och de bla - - der. Den e - na hon var utaf hjär - tat så

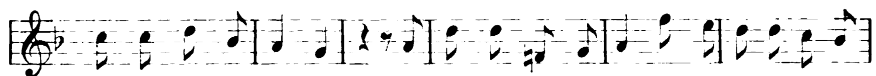
glad, Den andra var så sorgsen och be - - dröf - vad.

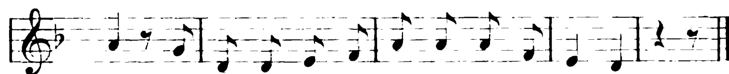
c) Melodi från *Pyttis.*

1. Två jungfrur de satt uti ro - sen - de - lund, De ploc-ka - de

blommor och de blader. Den ena var af hjärtat så innerligen

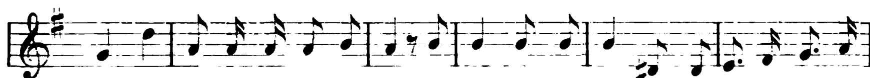
nöjd, Den andra var så sorgsen och bedröfvad.

43.

Riddaren och torpardrängen.

Ö. N., V. N.

2. Och riddaren han red nu, men torpardrängen sprang,
Sjung farallallallallej, hopp falladirallallej,
Och likväl hann torpardrängen fortare fram.
För alla de gullkronor och kransar.

3. Och torpardrängen knapprade med fingrarne de små:
„Statt upp sköna jungfru, drag låsena ifrå!"

4. Och sköna jungfrun tager fram sitt silfverprydda skrin:
„Se här skall du få dricka af det rödaste vin."

5. Skön jungfrun bäddar upp sin silkesprydda säng:
„Se här skall du få ligga på mjuka armen min."

6. „Och jag kan ej fördölja sanningen för dig,
Ty jag är nu endast din faders torpardräng!"

7. „Är du nu blott min faders torpardräng,
Så aldrig skall du komma med lifvet härifrån!"

8. Torpardrängen hastigt genom fönstret utsprang.
„Men hafver du min ära, så hafver jag din sko."

9. „Snart kan jag få mig ett par lappiga skor,
Sjung farallallallallej, hopp falladirallallej,
Men aldrig skön jungfrun får sin mödom igen.“
För alla de gullkronor och kransar.

44.

Tiggargubben.

Ingå, Pärnå.

a) Ingå.

1. Det bodde en jung - fru så högt upp i land. Dit fri - a - de rid-da-re, dit fri - a - de adelsmän. Men kärleken var intet kommen än.

2. Och riddaren och tiggaren de möttes på en rå,
Och riddaren han sade till tiggaren så,
Att kärleken var intet kommen än.

3. Och tiggaren bad riddaren att kasta af sin rock,
Den kastade han uppå tiggargubbens kropp.
Men kärleken var intet kommen än.

4. Och tiggargubben spatserade till sköna jungfruns gård,
Och riddaren följde med att se hur det skull tillgå.

5. Och tiggargubben spatserade i kammaren in:
„Hvar är den sköna jungfrun, som jag vill ha till min?

6. Och högt upp i land där har jag ett slott utaf bly,
Som sköna jungfrun själf skall få slanka uti.

7. Och högt upp i land har jag åker och äng,
Och åtta raska pigor, som bädda upp min säng.

8. Och högt upp i land har jag en stor afvelsgård,
Där har jag hundra par oxar och sexhundra får.

9. Och högt upp i land har jag hästar äppelkastad grå,
Som sköna jungfrun själf skall få rida uppå."

10. Och sköna jungfrun tvådde sina händer uti mjölk:
„Nu har jag fått en friare, som är utaf folk,
Och kärleken är välan kommen nu."

11. De gingo, de gingo i dagarna tri,
Men aldrig så kunde de det slottet få si.

12. „Och hvar hafver du det slottet utaf bly,
Som jag själf skulle få slanka uti?"

13. „Aldrig har jag haft något slott utaf bly,
Och aldrig har jag slitit någon skjorta från ny."

14. „Nå hvar hafver du din åker och din äng,
Och dina raska pigor, som bädda upp din säng?"

15. „Och aldrig har jag haft hvarken åker eller äng,
Och aldrig har jag sofvit i ärlig mans säng."

16. „Och hvar hafver du nu din stora afvelsgård,
Dina hundra par oxar och sexhundra får?"

17. „Och aldrig har jag hafvit hvarken oxe eller får,
Och knappast har jag sett någon afvelsgård."

18. „Nå hvar hafver du dina hästar äppelkastad grå,
Som jag själf skulle få rida uppå?"

19. „Aldrig har jag hafvit några hästar äppelkastad grå,
Ty emellan alla byar har jag måstat gå."

20. Och tiggargubben lätte på träperuken sin:
„Och lyster sköna jungfrun lyska skorfvenacken min?"

21. „Och fy dig, och fy dig, du gamla svinhund,
Du sof uti min famn och du kyste min mund.“
Och kärleken är välan kommen nu

---

b) Fragment från *Pärnå.*

1. „Upp i landet hafver jag en gård utaf bly, Behagar sköna jungfrun komma spatsera där-ut-i? Litet ri-ka-re var-der jag kommand än.“

— — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

Tiggargubben lyfter på peruken sin:
„Behagar sköna jungfrun skåda skorfnackan min?
Litet rikare varder jag väl kommand än.“

— — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

45.

Fragment från *Pojo.*

1. „Hvar hafver du din fader och din mor? Drive drunkande drej. Hvar hafver du din syster och din bror?“ Medan linden fäller löfvena de gröna.

2. „Hvar hafver du din fästemö,
Drive drunkande drej,
Eller hvar vill du både lefva och dö?“
Medan linden fäller löfvena de gröna.

3. „I Norge där har jag min syster och min bror,
I Norge där har jag min fästemö.“

4. „Hämta mej in två förgyllande horn,
Och sätt däri två glömningskorn!“

5. Första dricken herr Peder drack,
Så glömde han bort sin fader och sin mor.

6. Andra dricken herr Peder drack,
Glömde han bort sin syster och sin bror.

7. Tredje dricken herr Peder drack,
Så glömde han bort sin fästemö.

8. Fjärde dricken herr Peder drack,
Glömde han bort båd lefva och dö.

9. „Hvar hafver du din fader och din mor?“
Drifve drunkande drej.
„I hafvet där har jag min fader och min mor.“
Medan linden fäller löfvena de gröna.

46.

Fragment: *a)* från *Strömfors.*

1. Om af - - to - nen jumfru - nen sitt lil - - la foster fick,
Om mor - go - nen brud - - gum - men till hen - ne då gick.

Det var ju ett stort under att hon torde, Alt för den ynk-li - ga

handlingen hon gjorde.

2. „Min moder hon köpte sig en silfverkanna ny,
Med fagra förgyllande bokstäfver uti.
Hon fylde den med rödaste dukater;
Själf ville hon till kejsaren fara,
Blott att mitt unga lif få spara.

3. Mitt unga lif, mitt unga lif, det passar jag ej på,
Det är så af Gudi tillgifvet,
Att jag för mina synder skulle lida.

4. Men ett är det mig ångrar, det ångrar mig allra mest,
Min yngste morbroder han fängslade mig mest.
Han fängslade mig och hårdt bundo,
Gud nåde mig syndare till armod.

5. I dag så fyller jag mitt adertonde år,
I morgon ville jag att mitt bröllop skulle stå.
I morgon skall mitt röda blod rinna,
Som vattnet i de stridande strömmar.

6. Ack, hören I mig flickor, både stora och små,
Låten ingen falsker gosse er bedraga!
Då har ni sorg i alla edra dagar.

7. Gossars söta munnar och deras falska tal
Har gjort mången flicka i stor oro och kval.
Först göra de stor ångest och stor smärta,
Sen skratta de med glädjefullt hjärta.“

b) från *Sjundeå.*

1. I dag så fyller jag mitt adertonde år,
I morgon så vill jag, att mitt bröllop skall stå,
Och sedan mitt röda blod rinna,
Likt vattnet i de stridande strömmar.

2. Men ett är det som ångrar mig allra mest,
Min yngste morbror han fängslade mig mest,
Han fängslade mig hårdt och han bundo,
Gud nåde mig syndare arma!

3. Min moder lät köpa mig en silfverkanna ny,
Med fyra förgyllande fötter däruti.
Den fylde hon med blanka riksdalrar,
Själf ville hon till konungen fara,

4. Att lösa mitt unga lif, om hon det kunde få.
Mitt unga, vackra lif det passar jag ej på,
Om det är så af Herren förordnadt,
Att jag för mina synder skall lida.

5. Och hör ni fattig flickor, ett hvad jag beder er:
Låt eder aldrig gossar bedraga.
Sen har ni sorg i alla edra dagar.
— — — — — — — — — — —

6. För gossars falska hjärtan och deras söta tal
Ha gjort mången flicka stor smärta.
Nu sjunger jag med sorgefullt hjärta.
— — — — — — — — — — —

II. Kärleksvisor.

47.

Strömfors och Mörskom.

2. För din ögon har mig bundit,
Din gestalt har fängslat mig.
Jag har stor kärlek till dig burit,
Jag kan aldrig glömma dig.

3. Glöm ej vän utur ditt minne,
Som en vördnad för dig bär!
Glöm ej vän, hvars ömma sinne
Som i alla öden är!

4. Bädda dig invid mitt hjärta,
Och låt dig hos mig få bo,
Ty därför lider jag stor smärta,
Om ej din kärleks gunst jag får.

5. Så gå vi oss i lunden gröna,
Där alla lindar böja sig,
Där älsklings blad och blommor sköna
Jag i vägen strör för dig.

6. Mins du vid den gröna stranden,
Där solen uppå stranden låg?
Nog mins jag den första gången,
Där vår vänskap början tog.

7. Ack har nu himlen så beslutit,
Att jag aldrig kan bli fri
Från de band jag själf har knutit,
Och de öden, jag är i,

8. Ja, så låt mig tålig vara,
Lida hvad jag lida må!
Ingen skall min klagan höra
Hvad min Gud mig lägger på.

48.

Helsinge och Snappertuna.

a) Snappertuna.

2. Om du aldrig varit födder
Uppå denna usla jord,
Så hade jag haft mindre möda,
Lefvat uti större ro.

3. Kom ihåg de förra tider,
Då vår ungdom växte opp!
Men när det till målet skrider,
Hvilar jag i säkert hopp.

4. Kom i håg de många eder,
Som du själf utbringat har!
Eller var det dig en heder,
Att du mig bedragit har?

5. Eller var jag icke värdig
Denna fägring som du har?
Fastän du är skön och härlig,
Och jag ej så fager är.

6. Om din dyra kärleksgåfva
Varit fjärran ifrån mig!
All den stund du mig trolofvat,
Var du städse full med svek.

7. Kom ihåg de glädjens stunder,
Dem vi njutit med hvarann;
Kom ihåg de gröna lunder,
Där vår kärleks låga brann!

8. Men jag slutar och dig lämnar
I den högste Gudens vård,
Han är af alla när och dömer
Alla efter deras råd.

---

b) Melodi från *Helsinge.*

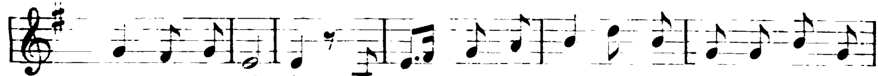

49.

Lappträsk, Lojo, Mörskom, Sibbo.

2. När vintern sig ändar och sommarn tillstundar,
Och alla gräs och örter de gro;
Då liljan uti dalar och lunder upprinner
Och dufvan uti ekarna bor;
Då lärkan och andra fåglar snäll
De spela uti luften så gäll,
De hålla icke upp förrn den senaste kväll.

3. Mina tankar de vandra så vida kring i världen,
De vandra så vida omkring.
Jag ser väl på den ena, jag ser på den andra,
Men ingen som faller i mitt sinn,
Förrän jag dina ögon fingo se,
Då tändes en stark kärlekseld i mig,
Mitt hjärta det brinner af kärlek till dig.

4. Och blodet det röres i alla mina ådror
Och hjärtat det svider i mitt bröst.
Ack om jag kund få äga den lilla förmågan,
Som jag i min ungdom har hyst!
Men ett är det som kväljer mig ändå,
Att jag skall höra det ynkeliga låt,
Min fader och min moder de binda mig så svårt.

5. Jag går nu här i världen så ensam och allena,
Jag hafver hvarken nöjen eller ro.
Jag är nu lik den fågelen, som flyger kring i skogen,
Som hvilar sig på fallande kvist,
Där ensam hon är i sitt bo,
Hon hafver hvarken nöjen eller tro.
Jag önskar dig långt bättre än du nånsin kan tro.

6. Soldaten uti fältet den månde jag mig likna,
Som hafver hvarken nöjen eller ro.
Han måste försöka sin lycka med sin ära,
Och våga sitt ungaste blod.
Jag får nu vandra världen vidt omkring,
Lik vattnet som flyter ikring sten.
Jag hoppas att Herren beskärmer min del.

7. Men ingen uti världen kan svårare lida,
Än som jag för din skull hafver gjort.
Mina ögon de brinna af lampor så klara,
Och jag skrifver brefvet så fort,
Att afsked af dig taga, lilla vän;
Gud gifve att vi råkades igen
Med ömhet och kärlek hos Gud i himmelen!

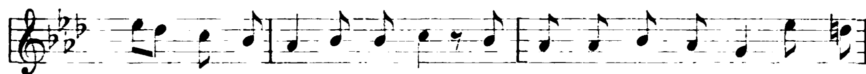
8. Nu slutar jag min visa och bjuder dig adjö;
Haf tack för hvar kärleksminut,
Som jag hafver njutit utaf dig min flicka,
Så bjuder jag dig till ett godt slut!
Hvar gång jag tager afsked utaf dig,
Så begynna tårar rinna ifrån mig.
Adjö lilla ängel, glöm aldrig bort mig!

50.

Borgå, Lappträsk.

(Melodin komponerad år 1874 af Lovisa Ekholm på Lillbengts i Kullå by till ersättning för en äldre och fulare.)

2. Du talar visst väl, men du tänker icke så,
Och när jag vänder ryggen så ler du däråt.
Hvar gång jag till dig kommer, visst roar det dig,
Att du får tala falskeligt och göra narr af mig.

3. Ett sådant falskt hjärta får aldrig se Gud,
Ty detta har jag läst i mitt åttonde bud.
Du med din öron hörer, du med din ögon ser,
Att aldrig ett falskt hjärta jag burit har mot dig.

4. Om dagen vid mitt arbete är du uti mitt sinn,
Om natten då jag sofver, är du i drömmen min,
Om morgon då jag vaknar, hvem saknar jag väl då?
Jag saknar lilla vännen, som är långt härifrån.

5. Din rosenröda kind och din sockersöta mun,
De lagt uppå mitt hjärta en börda så tung.
Den bördan får jag bära och draga efter dig,
Så länge som bloden är varm uti mig.

6. Du söker efter rikedom och pänningar och guld,
Men du får inte mera än trenne skoflar muld,
Blott fyra tunna bräder och så en svepeduk,
Blott fyra tunna bräder att hvila i till slut.

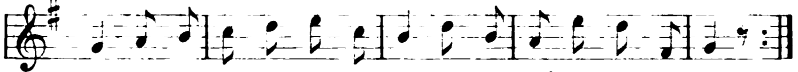
7. Nu får jag afsked taga och bjuda dig adjö;
Du kan ej längre vara min trogna fästemö,
Fast dig jag hafver älskat i lif och i död.
För dig så vill jag våga min hjärteblod så röd.

51.

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Ö. N.

a) Borgå.

2. Tror du att jag mig hänger om jag ej dig kan få?
Det fins nog flere vänner,
Jag hastigt dig bortglömmer
Och går ej sorgefull.

3. De blå och röda kolen de brinna ej så fort,
Och två förenta hjärtan
Ska lida kval och smärtan
När de ska skiljas åt.

4. [1])Alt uppå bärget höga där sitta fåglar små,
Dem vill åt dig jag gifva,
Ett straff till att förblifva
För otroheten din.

5. En gång, då jag blir döder och lagder uppå bår,
Då dina kinder blekna,
Och tårarna rinna,
Och falla ned till jord.

---

[1]) *Liljendal:* Alt uppå bärget höga där ligger stenen bred,
Den vill jag åt dig gifva,
En börda åt dig blifva
För otroheten din.

---

b) Ö. N.

1. Ack hör du min hjärtans gosse, Hvad ondt har jag dig gjort, Att du mig öf--ver-gif-ver Och bort i--från mig re--ser, Alt till en annan ort?

52.

Borgå, Kyrkslätt, Pärnå, Tenala.

Tenala.

Borgå.

1. Ack hör ni unga flickor, som här o-gif-ta gå, Som världen känner litet och mindre kan förstå, Skänk aldrig edert hjärta åt någon falsker vän, Skänk hällre det för evigt åt Gud i himmelen!

2. När som jag mig besinnar, hur alt förändrar sig,
Då börja mina tårar att rinna uppå mig.
Bäst glädjen står i blomstring i våra unga bröst,
Då flyttar all vår glädje i sorgens kulna höst.

3. Jag längtade som andra att välja mig en vän,
Den tänkte jag att älska näst Gud i himmelen.
Men för det jag var trogen, blef falskheten min lön,
Den skall engång belönas, så sant Gud hör min bön.

4. Den vännen som jag älskade, den hafver jag nu mist,
Och får nu sitta ensam som fåglen uppå kvist.
Jag tycker att mitt hjärta vill brista i mitt bröst,
Ty nu har från mig flyktat all glädje, hopp och tröst.

5. Låt människorna döma och göra gäck af mig,
När dem så litet roar, så låt dem roa sig.
Jag är en fattig flicka, som lefver ensam här,
Ja ensam och förskjuten af den jag hade kär.

6. Jag hafver nu här mera ej någon glädjedag,
Ej häller något mera, hvartill jag har behag.
När ungdomen sig samlar och följs till nöjen åt,
Då sitter jag i ensamhet och lugnar mig med gråt.

7. Skall jag nu gå och skämmas för alla som mig ser,
Ty alla som mig känner, de säkert åt mig ler.
Se fåglarna ha nästen, hvari de samla sig,
Men stackars jag har ingen, som väntar uppå mig.

8. Olycklig var den stunden jag satte tro till dig,
Ty sen har all min glädje i sorg förvandlat sig.
Dock dig jag aldrig glömmer, så länge hjärtat slår,
Och ej så länge jag här på jorden lefva får.

9. Ren kärlek har jag burit från första stund till dig,
Men du har varit falsker och otrogen mot mig.
Men Herren skall väl straffa den som otrogen är,
Och den som sådan falskhet uti sitt hjärta bär.

10. Nu har jag ock fått veta, hur du beljugit mig,
Fastän jag aldrig talat ett elakt ord om dig.
Men du har nog kamrater, som väl kan hjälpa dig,
Att sammandikta lögner och skicka dem åt mig.

11. Kanhända dagen kommer, då du får ångra dig,
För alt hvad du gjort illa och orätt emot mig.
Jag vill dig aldrig skåda för mina ögon mer,
Ty det i hjärtat svider, hvargång som jag dig ser.

12. Så sök dig då en maka, som bättre är än jag,
Och må dig lyckan följa intill din sista dag!
Men ett jag dig nu beder, om du vill lyda mig,
Gör aldrig mer så illa som du har gjort mot mig.

13. Om morgonen, när solen går upp på himmelen,
Då börjar jag att tänka på dig min falska vän,
Om kvällen, när som andra begifva sig till ro,
Då önskar jag mig döden och grafven till att bo.

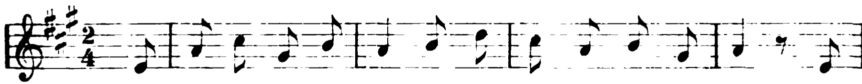
14. Nu slutar jag att skrifva, adjö min vän så kär!
Jag vill ej längre lefva af sorger och besvär,
När jag ej här i tiden fick bli din trogna brud.
Farväl vi träffas åter i himmelen hos Gud!

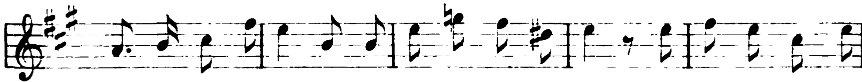
15. Å vilen I nu veta, hvem visan hafver gjort,
Så blygs jag ej att säga, och det är redan spordt.
Gif akt på femton verser och på det första ord,
Så får ni namnet veta, hvem visan hafver gjort.

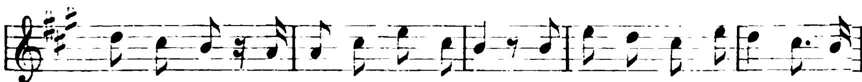
53.

Helsinge, Ingå, Liljendal, Mörskom.

Liljendal.

2. Ack om jag kunde skrifva om kärleken så svår,
Som mången väl får lära uti sin ungdoms vår.
Den som sin vän bortmister, sin glädje ej mer får;
En sådan sorg och ängslan alt annat öfvergår.

3. Men om det så skull hända, att du mig har bortglömt,
Fast jag så många gånger har suckat för dig ömt,
Du mig ditt hjärta gifvit, som du nu tagit igen,
Och har det nu förbundit alt med en annan vän.

4. Mina tårar hafva runnit, ty Gud mitt vittne är,
Att jag ej öfvergifver den vän, som jag har kär.
Ack, om jag kunde sluta dig alldeles ur mitt sinn,
När andra dig skall äga och du blir aldrig min.

5. Som solen änskönt lyser på himlarymden klar,
Så brinner ock den kärlek, som du själf upptändt har.
Men denna kärlekslåga, som du själf upptändt har,
Kan aldrig förr utslockna förrän jag läggs i graf.

6. Mitt hjärta bär stor ängslan, jag suckar ganska tungt,
Och vill ej gärna bära den motgång, som du unt.
Men Gud han är min glädje, när jag bedröfvad är,
Han kan oss båda hjälpa att lefva hvar för sig.

7. Hvart skall jag taga vägen, hvar skall jag finna bo?
När du mig öfvergifver, hvar skall jag finna ro?
Hos fåglar uti skogen alt uppå ensam kvist,
Som turturdufvan klagar, då hon sin make mist.

8. Fast mången kan väl tänka uti sitt sinne så:
„Det fins väl många vänner, fast jag dig ej kan få.“
Ack om jag kunde sluta dig alldeles ur mitt sinn,
När andra dig skall äga och du blir aldrig min!

9. Men himlen kan väl löna den, som otrogen är,
Den som en sådan falsket uti sitt hjärta bär.
Han kan nog lönter blifva hos Gud i himmelen,
För det han här i tiden bedragit har sin vän.

10. Nu slutar jag att sörja, farväl, min bästa vän!
Jag önskar dig all glädje, som uti världen är.
Jag kan ej annat göra än bedja väl för dig,
Fast jag med sorg och ängslan skall vandra här min tid.

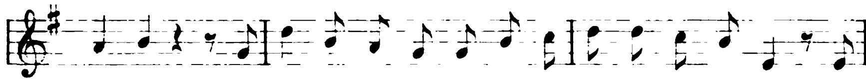
11. Nu slutar jag min visa, nu ändar jag min sång,
Och beder till den högsta, min tid må ej bli lång.
Den gossen som sig tänkte en trogen flicka ha,
Han blef så helt bedragen i all sin lefnadsdar.

54.

Lappträsk, Mörskom, Pärnå.

Pärnå.

2. Men om jag aldrig varit bekanter med dig,
Ej häller dina ögon had skådat,
Så hafver jag varit den sorgen alt fri,
Som ömmast mitt hjärta månd såra.

3. Och ensam jag dikta och ensam jag skref,
Och ensam i rummet jag sofde,
Och alla de stenar i murarna grät,
Och somliga sucka och sörjde.

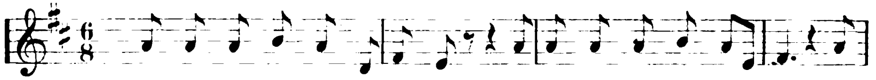
4. Men aldrig vill jag önska min största ovän,
Att råka i sådan en ängslan,
Bli sårad af kärlek och mista sin vän,
Min vän som jag aldrig kan glömma.

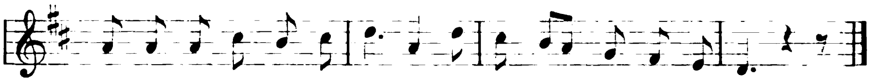
5. Med tårar jag skrifver i stället för bläck,
Och ängslan har varit min penna.
Jag vrider mina händer, jag gråter mig mätt,
Min vän kan jag aldrig förglömma!

55.

Mörskom, Ö. N.

Ö. N.

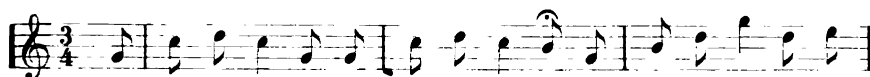
2. Han föll ju uti mitt sinne,
Jag rår ej själfver därför,
Han lofte mig trogen att vara
Alt intill den blekaste död.

3. Hur kan man då otrogen vara,
Man har ju ett hjärta blott;
Hur kan man då ge det åt flere,
När som man har gett det åt en!

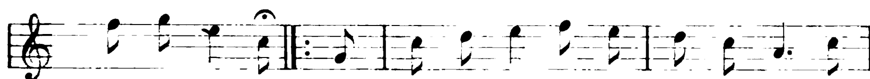
4. Jag kan ej honom bedöma,
Fast han har besvikit mig nu,
Men himmelens Gud skall belöna,
Hos honom, som falskheten bor!

56.

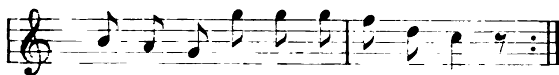
Borgå, Esbo, Helsinge, Ö. N.

1. A - man-da satt med en krans i håret, Hon var så skön som en

ros om våren: „Ack Herman, Herman, du trohet svor, Men

likväl falskhet i ditt hjärta bor.“

2. Amanda gångar sig ned i parken,
Att plocka blommorna uppå marken,
Att binda kransar — dem band hon om,
Men alt förgäfves — ej Herman kom.

3. Amanda gångar sig ned till porten,
Då fick hon se det hon icke trodde,
Där fick hon först sina ögon opp,
Att se sin Herman, med en ann gå bort.

4. Amanda dignade ned till jorden:
„O himlens Gud, hvad är jag nu vorden?
Men Herren Gud han bestraffar den,
Som öfvergifver en trogen vän.

5. Ack Herman, Herman! Vänd om tillbaka,
Till din Amanda, den du försakar,
Kom till Amanda, kom hit igen,
Hon är för evigt din trogna vän.“

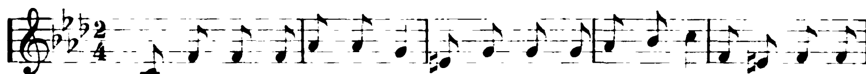
6. „Amanda, jag dig ej mera älskar,
Jag har en ann, som mitt hjärta fängslar.
Ja, hon skall blifva min äkta brud;
Gråt ej, Amanda, nu är det slut.“

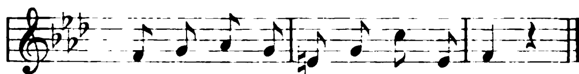
7. „Ack Herman, Herman! Ditt falska hjärta,
Har kunnat krossa all min smärta.
Förglömmer du din Amanda bort,
Skall Herren glömma dig innan kort!“

8. Amanda gångar sig ned till stranden,
Där vinkar hon med snöhvita handen;
Hon lossar jullen och ger sig ut —
På hafvets böljor tog Amanda slut.

57.

Snappertuna.

2. Ensam får du tiden njuta,
Ensam får du tiden sluta,
Ensam får du lefva, vaka,
Ensam får du dö.

3. Fordomtid det nöjsamt var,
Då vi varit hälften af ett par,
Vi som så goda vänner ha varit,
Men nu är det förbi.

4. Huru kan jag lycklig bli,
Om jag ej får ega dig?
Allas hjärtan kan du röra,
Alla älska dig.

5. Vi är ju ej hvarandra lik,
Min fader var fattig, och du är rik;
Men jag vill ej ha gods och gårdar,
Jag vill blott ha dig.

58.

Borgå och Pärnå.

1. Det var en lör-dags-af-ton, då jag till hvila skulle gå, Då

mötte mig en sorg, som till hjärtat månd gå; Jag trodde att mitt hjärta skulle

brista, Och all sorg och all ängslan tillbaka månde gå. Jag -baka månde gå.

2. Mins du hvad du lofvade och mins du hvad du sade,
Då vi voro bägge under himmelen den blå?
Du lofte att du aldrig skulle svika mig,
Men så falskt var ditt hjärta, du gjorde det ändå.

3. Gå ibland de rike, der finner du din like,
Band fattiga människor trifves du ej,
Du tycktes vara rik och stolt och mäktig,
Men kanhända den fattige behagar dig ändå

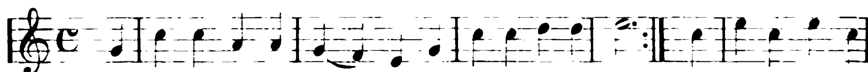
4. Blomman står på bordet och gossar dansa däromkring.
Den blomman har jag dansat ett helt år omkring.
Men blott för dig min vän jag fäller tårar,
Och mitt hjärta det svider i mitt ängsliga bröst.

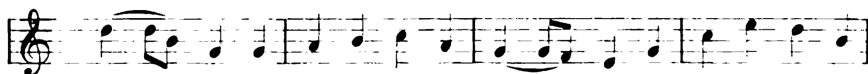
5. Nu slutar jag min visa, nu ändar jag min sorgesång,
Nu har du ej mera förhoppning om mig,
Men engång på den yttersta dagen,
Då skall du få belöning hur du varit har mot mig.

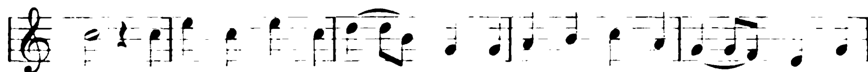
59.

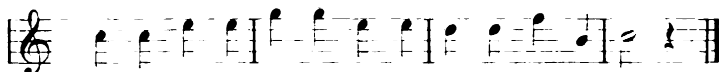
Helsinge och Ö. N.

a) Ö. N.

2. Det var en söndagsmorgon,
Jag klädde uppå mig.
Jag ämnade mig till kyrkan gå,
Aj dullai, dullai kyrkan gå,
För att få träffa dig.

3. Men när jag kom till kyrkan,
Så var du inte där.
Då föll det genast i mitt sinn,
Att du had en annan kär.

4. Och sjalen, som du gaf mig,
Med röda rosorna på,
Den kan du gärna få igen,
Ej får du mig ändå!

5. Och boken som du gaf mig,
Med nya pärmarna på,
Den kan du gärna ta igen,
Ej blir du min ändå.

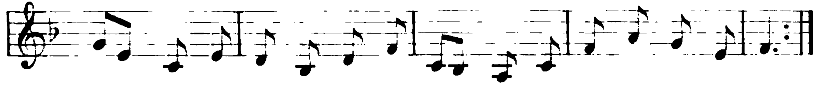
6. Och ringen som du gaf mig,
Med namnet mitt och ditt,
Den kan du gärna få igen,
Så bli vi kvitt om kvitt.

7. Hvar skall man plocka rosor
Uppå ett hälleberg?
Hvar skall man taga kärlek,
Aj dullai dullai kärlek,
Där ingen kärlek fins!

b) Helsinge.

1. En bok med gröna permar, Den har jag fått af dig. I den stod orden

skrif - na, Dal-dul-dal-dul-dal skrif - na, Att du skull älska mig.

2. En sjal med knutna fransar,
Den har jag fått af dig.
I den stod orden skrifna
Dalduldalduldal skrifna,
Att du skull älska mig.

3. En ring med tre bokstäfver,
Så har du gifvit mig.
I den stod äkta minnet,
Att du skull älska mig.

4. En vacker lördagsafton,
Satt jag och vänta dig,
Hvar gång det tog i nyckeln.
Så trodd jag det var du.

5. En vacker söndagsmorgon,
Stod jag och klädde mig,
Jag ämnade till dansen gå,
För att få träffa dig.

6. Men icke fick jag träffa dig,
På dansen denna kväll,
Ty du had fått en annan kär
Och var så glad och säll.

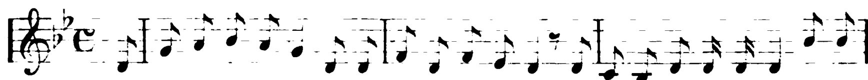
7. Den bok med gröna pärmar,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen,
Så är jag fri från dig.

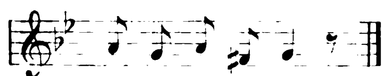
8. Den sjal med knutna fransar,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen,
Så är jag fri från dig.

9. Den ring med tre bokstäfver,
Som du har gifvit mig,
Den kan du gärna ta igen;
Dalduldalduldal ta igen,
Så är jag fri från dig.

60.

Pärnå.

2 Och gossen gick från flickan sin och tog en ann till vän.
När flickan detta höra fick, blef hon så ängsliger.

3. Flickan gick spaserande alt i en lund så grön,
Där mötte hon sin förriga vän med rosen i sin hand.

4. Han hälsade på henne: „god dag min lillade vän!"
„Nej, vännen kan jag aldrig bli, du har troloft en ann!"

5. „Se här är blomman, den vill jag ge åt dig."
„Nej blomman vill jag inte ta, ej häller gossen ha."

6. „Se här är ringen, den du åt mig gaf."
„Nej ringen vill jag intet ha, den vill jag lämna åt dig."

7. „Adjö, adjö min lilla vän, nu skiljs vi från hvarann,
Den vännen som du nu älskat, han är dig ej trogen till sin död.

8. Men kom ihåg de ordena, som jag har talat till dig,
Att det skall dig begrunda, att du varit falsk mot mig.

9. Men jag har eden svurit, att aldrig gifta mig,
Men som du har varit falsk och otrogen emot mig.

10. Jag får ej fred, jag får ej ro på denna usla jord,
När som du har öfvergifvit mig och älskat högt en ann!"

11. Gossen gick från flickan sin till lilla vännen sin,
Men när han kom till vännen sin, då had hon en annan in.

12. Gossen gick spatserande alt i en lund så grön,
Då tänkte han i sinnet sitt: „ack om hon vore min!

13. Nu har jag ångrat de ordena, som hon sade till mig,
Men nu är sent att ångra sig, då döden ligger mig på.

14. Jag har gråtit och ängslat mig alt för vännen min,
Men nu har jag fått erfara dessa sanna ord.

15. Adjö min vän, nu skiljas vi åt, nu se vi hvarann ej mer,
Nu sänkes jag i grafvens djupaste afgrund ner."

61.

Helsinge, Pojo, Pyttis, Pärnå, Ö. N.

a) Pärnå.

2. Flickan hon var fattig men gossen han var rik,
Och därför ville de tvinga mig att öfvergifva dig.

3. Ditt hjärta och mitt hjärta tillsammansknutit är,
Med röda sidenband och silfverked omkring.

4. Hur kan man kärlek finna, där ingen kärlek är,
Hur kan man bladena plocka utaf ett förvissnadt träd.

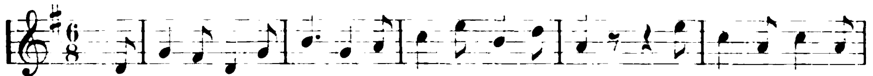
5 Ett träd har jag planterat uti min trädgård grön,
Och en flicka har jag trolofvat så fager och så skön,

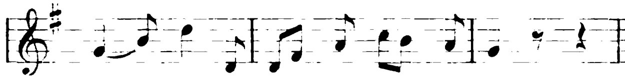
6. Så vacker som en lilja, så späd som ett band,
En silfverbricka bär hon uti sin högra hand.

7. Förr skall bärgen smälta, all himlar falla ner,
Förrän jag mitt hjärta bortskänker åt någon annu än dig.

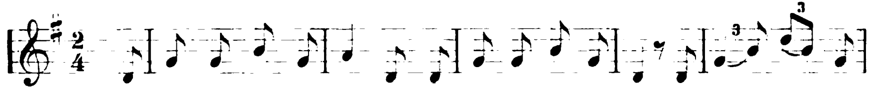
b) Melodi från *Pyttis.*

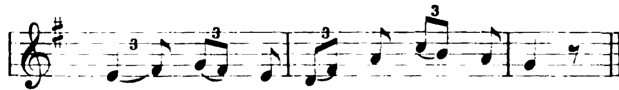

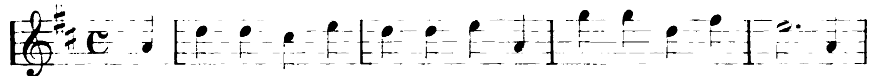
c) Melodi från *Pärnå.*

---

d) Pojo.

2. Så vacker som en lilja, så smaler som ett band,
Han klappar henne på kinderna med sin snöhvita hand.

3. Där följdes åt två vänner, en fattig och en rik,
De önska förtroligt hvarandra, till att lefva lyckelig.

4. Flickan hon var fattig och gossen han var rik,
Därför så ville de tvinga mig, till att öfvergifva dig.

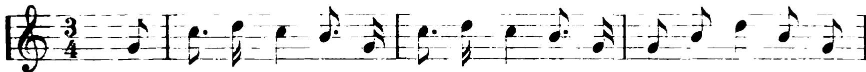
5. Fast den flickan hon är fattig håller jag henne lika kär.
Tro aldrig min vän att jag narrar dig, eller falsker mot dig är.

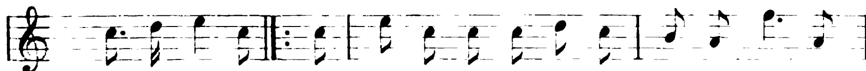
6. Om morgon när hon vaknade och steg opp af sin säng,
För mig så blir hon ståndande lik liljan i grön äng.

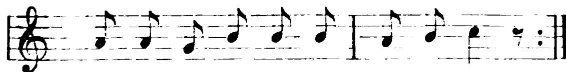
7. Rosorna hafver jag plockat och bladen hafver jag gömt,
Och alla vackra flickor har jag för din skuld glömt.

62.

Pärnå, V. N., Ö. N.

2. En kulen afton till sjös jag styrde,
När vinden rasade och vågen yrde;
Jag såg ej annat än hafvets våg,
Och ned i djupet min graf jag såg,

3. Men ändtligt syntes en båt i fjärran.
Och hvem som sändt den, det vete Herran;
Snart kom en flicka som en hvirfvelvind
Uti min båt som en uppskrämd hind.

4. Hon båten styrde, till landet förde,
En kyss mig brände, den kinden rörde;
Jag många kyssar ock af flickan fick,
Vid hennes arm till dess hem jag gick.

5. Jag mig där vänder till flickans moder
Och frågar: „säg får jag bli dess broder?
Hon har mig räddat utur hafvets nöd,
Säg får jag blifva hennes skydd och stöd?“

6. „Tag henne, yngling“, så talet klingar,
„På gamla dagar mig lyckan bringar,
Att se min dotter ibland lifvets larm
Få njuta skydd vid en broders barm.“

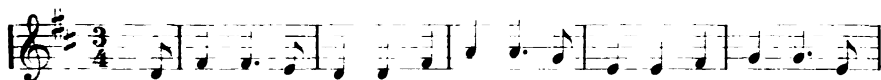
7. För mig hon står med utslagna håret,
Liksom en lilja i ljufva våren;
Och från dess öga smög fram en tår,
Hon hade gifvit mitt hjärta sår.

8. Och flickan svarar med häpet hjärta:
„O, jag vill dela hans fröjd och smärta;
Jag honom älskar mer än han tror,
Min kärlek har han förut, min mor.“

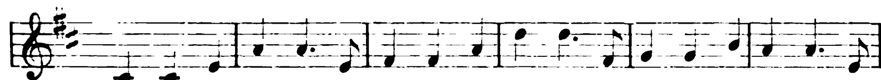
9. O skönsta del ibland lifvets lotter,
Att vara älskad af en hafvets dotter!
Med all sin kärlek och sin oskuldskrud
Blir skärgårdsflickan min ljufva brud.

63.

Ö. N.

1. En sommardags morgon, då solen sig höjde, Då satt vid en

kulle en yngling, som böjde Sitt gull-gu-la hår mot sin äl-ska-des

famn, Hon svor honom trohet i him-me-lens namn

2. „Trumpeterna skalla till kriget att vandra,
Jag måste ock följa i krig med de andra.
Men dig, min Hulda, dig lämnar jag här,
Jag älskar dig mer än mitt lif är mig kärt.

3. Så svär mig, min Hulda, vid himlen, som hör oss,
Att trogen mig blifva, hvart ödet än för oss.
Du måste ock bida tills jag kommer hem,
Du måste ock lida för Hjalmar, din vän.

4. Men sviker du mig, då slocknar min sol,
Då täres mitt hjärta af oro och kval,
Då finnes på jorden från pol och till pol
Ej någon som skänker mig glädje och tröst."

5. „Jag svär dig, min Hjalmar, vid himlen, som hör oss,
Att trogen dig blifva, hvart ödet än för oss.
Jag svär dig, min Hjalmar, i lust och i nöd,
Att trogen dig blifva i lif och i död."

6. Bort reser Hjalmar till främmande länder,
Och Hulda hon gråter vid insjöns stränder.
Men sorgen försvinner nog snart igen,
Ty Hulda har fått sig en annan till vän.

7. Hem kommer Hjalmar, ty kriget är slutadt,
Och fienden slagen — dess konung har stupat.
Med fröjd i sitt sinne han nalkas sitt hem,
Då plötsligt han mötes af en gammal vän.

8. „Var hälsad från hemmet min trognaste Hjalmar,
Tänk ej på din Hulda nu mera med allvar,
Ty hon med en silfverbroderader skrud
I dag står den stolte Sebastians brud.“

9. „O himmel, o afgrund“, röt Hjalmar och svor.
Han var så stolt som en sommardagssol.
Och från den gamle han rykte med hast
Bort tygeln och red till sin trolösa brud.

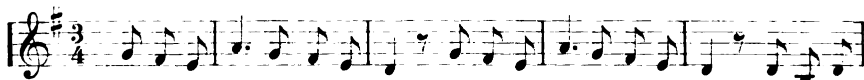
10. Till trappan red Hjalmar. Han stiger så neder;
Då hör han sin Hulda Sebastian beder
Att låta vigseln få gå med sång,
Och harpor och bägrar hörs alt på en gång.

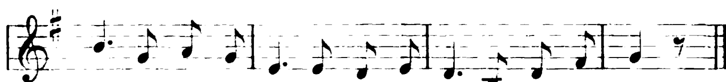
11. In träder Hjalmar i sin krigiska skrud;
Han går altså fram till sin trolösa brud;
Han rycker så brudkransen af hennes hår,
Hon dignade då neder, men Hjalmar han står.

12. „Ack ve mig, ack ve mig, min Hjalmar jag svikit,
Så trolöst från honom hafver jag vikit!“
Och mot sin Hjalmar hon lidande log
Och lade sig ned vid hans fötter och dog.

64.

Ö. N.

2. Jag gick mig ut en aftonstund,
Jag gick mig ut i en grön lund,
Där hörde jag en fågelsång,
Som var vid solens nedergång.

3 Där mötte mig en vandringsman,
Han talte mig de orden sann:
„Har du nu mist din lilla vän,
Har du nu ingen fästeman?

4. Sörj ej min ros, sörj ej min vän,
Ty samma Gud han lefver än,
Han älskar den, som trogen är,
Och hatar den, som falsker är."

*)

65.

Pärnå och Strömfors.

1. En visa vill jag sjunga om en yngling på vår jord, Om någon lyster höra där-up-på. Huru [1]) gossars kärlek alt uppå denna jord, Huru sta-di-ga de alltid vara må.

2. En[2]) var väl den, som utvalde sig en vän;
Han tänkte att få hålla den för sig.
Så kom där falska tungor uti vägen för mig,
Det förbund hann jag aldrig gå in.

3. Jag reste till min vän, att få tala med den.
[3])Han lofte mig sin ära och sin tro.
Tre dagar därefter så skref han[3]) mig ett bref,
Att [3])han ensam ville lefva i ro.

*) „Flere verser torde finnas."

4. Jag las nu detta bref med en kärlek så sann,
Att tårarna uppå mina kinder rann.
Då kunde jag först märka och förstå att det var sant,
Att [3])han hade tagit sig en ann.

5. [4])Flickornas kärlek den är nu så skön,
Den pryder marken så grön.
Men [5])gossarnas kärlek, den lämnar man till sist,
Den hänger man i skogen på en kvist.

6. Min fader och min moder, de dödde på en tid,
Men ingenting så lämnade de åt mig.
Men Gud kan gifva mig både kläder och föda,
Så blifver jag i världen lyckelig.

I *Pärnä* uppteckningen:
[1]) flickornas; [2]) En yngling var den; [3]) Hon; [4]) Gossarnas; [5]) flickornas;
v. 6: Ingenting i världen så hafver jag ärft,
Och ingentig så hafver jag haft.
Jag lefver här i världen som ett oskyldigt barn,
Tjäna andra — det blifver min lott.

66.

Helsinge, Strömfors.

1. En visa vill jag sjunga, som handlar om min lilla vän, Som
ny - li - gen bort - re - ste, men kommer snart i - - gen. Sörj ej, sörj
icke du min lilla vän! Med Guds hjälp kommer jag igen, då
skall vi nöjen ha.

2. Hur ljuft det är att gånga och taga lilla vän i hand,
Ja alt för att spatsera alt i den gröna lund,
Där fåglarna, där fåglarna i skogen de sjunga må,
För vännen min en vacker, en vacker fröjdesång.

3. Jag säger ej för mamma, fast jag till lilla vännen går,
Ty hon har gjort detsamma i sina unga år.
Ja lika väl, ja lika väl så gångar jag till vännen min,
Som solen nedsänker sig på himmelen den blå.

4. Pappa han är vreder om jag bortgifter mej i år,
Men dröjer jag längre, en annan vän jag får.
Jag dröja, jag dröja, jag dröja kan ännu ett år,
Ty jag är bara tjugu år, det fylde jag i går.

5. Flickan hon sig svänger i valsen, hon är röd och varm,
Och kärleken den brinner och hjärtat slår i barm.
Jag aktar, jag aktar, jag aktar väl på vännen min,
Hon är så röd på kinden sin, hon är den vackraste.

6. Jag har nog att skrifva, men tiden är ju redan kort,
Alt inom några timmar så skall jag resa bort.
Men sörj ej, men sörj ej, men sörj nu ej min lilla vän,
Ty engång kommer jag igen, det kan du lita på.

67.

Pärnå.

1. En visa vill jag sjunga, när ängslan trycker mig. När

vännen flyr mig undan, hvart skall jag då vända mig? Jo till

vännen al - le - na, den jag älskar.

2. Den tid, då jag var unger, utvald jag mig en vän,
Men hvem var orsaken, att jag ej kunde få den?
Ja hvem var orsaken? Du allena.

3. Din fader och din moder orsaken därtill var,
Och lilla söta vännen, som falskheten var,
Han hafver mig så svårliga bedragit.

4. Din syster och din broder och hela din släkt
De ville mig förbjuda, för det jag ej är täck,
För för jag inga rikedomar hade.

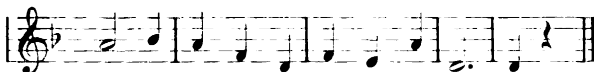
5. Men det kommer väl engång ock en räkenskapsdag,
Då skall du få se hvart du skall taga land,
När domaren den store han kommer.

68.

Lappträsk, Pärnå och Strömfors.

2 Rent hjärta i bröstet jag hyser och bär förutan all falsket och list,
Så länge som blodet är varmt uti mig, så har jag på kärlek ej brist.

3. Ej vill jag dig locka, ej tubba eller dra till något, som onyttigt är,
Likväl så vill jag dig låta förstå, att jag dig af hjärtat har kär.

4. Jag är väl ännu till åren för ung att veta hvad kärleken är,
Men aldrig jag sluter dig utur mitt sinn. Jag dig uti tankarna bär.

5. Kärleken är både bitter och söt, det hafver väl mången försökt;
Än gifver han glädje i hjärta och sinn, och än varder sorgen förökt.

6. När tvänne hvarandra sig älska med fröjd, så är det stor glädje och lust,
Men om ock den ena går bort från sin ord, så får ock den andra stor pust.

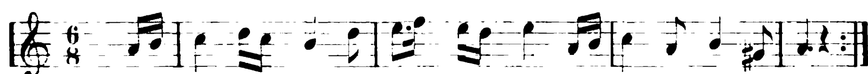
7. Om du skulle tycka, min vän, att jag är för fattig, för ringa och för låg,
Så säg mig din mening om du hafver tänkt att sluta mig utur din håg.

8. Om du vor så riker som vattnet är djupt, så kan han stjälpa ändå.
Om jag vor så fattig som sparfven på kvist, så kan han mig hjälpa också.

9. När Adam och Eva blef vigda ihop, så hade de intet till arf,
Gud gaf dem nog, så dem ingenting tröt, ty han viste nog deras tarf.

69.

Kyrkslätt.

7. Ett bref af kärleks läng - tan stor dig skrifver vännen huld,
Hur alt sen du från hen - - ne for hon går så sor - ge - full.

Hvi skull min ögon skåda kring, du är än - då ej där! För-

u - - tan dig slätt in - - gen - ting på jorden jag begär.

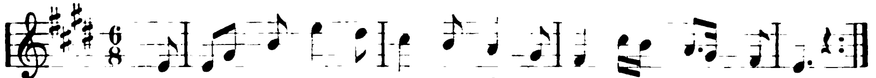
2. Går jag mig ut i lund och dal, så tänker jag på dig,
Och sjunger trast och näktergal, så sjunga de om dig.
Ser jag på ängen rosor stå och liljorna därhos,
Så ser jag endast dig ändå, min lilja och min ros.

3 Fullväl jag mins den aftonstund, alt när du blef min vän —
Det var så tyst i grönan lund, och stjärnklar himmelen.
I björken hördes vakans sång, de hviskade ditt namn;
Mig altför kort blef natten lång, att hvila i din famn.

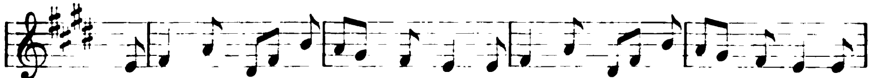
4. Som solen uppå himmelen hon stundar till sitt rum,
Så gör ock jag min lilla vän hvar timme och hvar stund.
Låt så din kärlek, vännen min, ej nånsin taga af,
Du aldrig går utur mitt sinn förrän jag läggs i graf.

70.

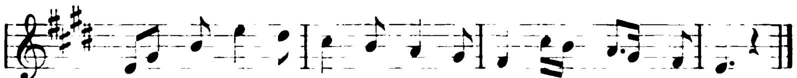
Sjundeå.

1. Ett är det som grämer mig, mitt hjärta sla - get är.
De öm - ma känslor rö - ra mig, att jag haft nå - gon kär.

Mitt sinne kväl-jes visst för den, Som jag har utvalt till min vän. Men

en gång kommer väl den tid, Då vi få ta - las vid.

2. Den flickan jag mig utvalt har, den kan jag aldrig få,
Det är så många däremot, det kan jag väl förstå.
Men Herren Gud visst lönar den,
Som skiljer mig ifrån min vän.
Men engång kommer visst den tid
Då vi få talas vid.

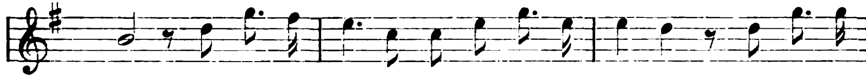
3. Törhända i min ungdomsdar jag flyktig varit har,
Och på den tid hållt dig så kär, för du mig trogen var.
O yngling, se när tider är,
En vän, den du kan hålla kär,
Ty snart förgår din ungdomsdar,
Sen vill dig ingen ha!

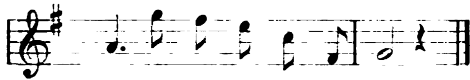
4. Nu slutar jag min lilla moral, min vän i famn jag tar.
Vi evigt blifva skall ett par i alla våra dar.
Adjö all flyktig ungdomströst!
Nu hvilar jag vid vännens bröst
Och somnar in uti dess famn,
Det är en säker hamn.

71.

Pärnå.

2. Men kom ihåg de många glada stunder,
Som jag med dig framlefvat har,
Då arm i arm vi gick i blomsterlunden,
Och blott små stjärnor därtill vittne var.

3. Hvad jag har lidit sedan jag fick höra,
Att otroheten i ditt hjärta brann,
Det vet du icke, ty ditt döfva öra,
Är lika kallt som hjärtat i din barm.

4. Blef du förförd af nöjets usla ära,
Blef du förförd af detta slagna guld?
Det hjälper icke dig en gång, min kära,
Du därmed ej betala kan din skuld.

5. Jag ville glömma dig om möjligt vore,
Men ack, det står icke uti min makt,
Ty om jag intill världens ända fore,
Så är du där för mig, du dyra skatt.

6. Nog är det sant, att kärleken är ömmer,
Ja, om den än blir sviken i sin vår,
Men kom ihåg att hon dig aldrig glömmer
Och ej sitt lidande på många år.

7. Men ett jag beder dig, var from och trogen,
Ty det är nog att du mig narrat har.
Den dag skall komma, då du skall bli mogen
Och falla offer blott för ditt behag.

8. Ty när man engång lofvat har sitt hjärta,
Skall man ej söka taga det igen,
Så många kvinnor hafva ju med smärta
Betalning fått af sina egna män.

9. Nog är det fåfängt till att kunna hoppas
Bevaka dig, som är så kall och hård.
Ty när som engång tidens blomma knoppas,
Du fälla skall en tår uppå min graf.

10. Då får du sakta smyga dig i gömma
Och själfver fråga dig: „hvem hvilar här?
Ja det är den, som aldrig mig kan glömma,
Som intill döden hade mig så kär.“

11. Nu är du hård. Ändock skall hjärtat brista,
Och mången tår skall falla på min graf.
Farväl du forna vän, det är det sista,
Det sista ord utaf din trogna slaf.

72.

Lojo.

1. „Flicka lilla med ditt mörkbruna hår, Säg hvarför du så
tank-lö - - ser står. Vill du ej bli allra kä - re-stan min, Så
skall jag kallas älsklingen din.“

2. „Min gosse du är toke, det går ju ej an,
Du är ju för unger att kallas för man,
Hvar skall vi bygga, hvar skall vi bo,
Eller hur kan jag dig på den kärleken tro?“

3. „I dag går jag in på mitt kommande år,
I dag fyller jag. mitt sextonde år.
Kände du amen och den väldiga Gud,
Och lyder ej hans heliga bud.

4. Sen gångar jag mig åt den grönskande skog,
Där få vi bland fåglarna bygga och bo,
Ja bygga oss en hydda af grenar och moss,
Där vi kan beskydda vår älskling och oss.

5. Och när vi bli hungriga, så plocka vi bär,
Ja vi skola lefva så lyckliga där,
Ja vi skola lefva så lyckliga där,
Också kysse och klappe och danse hvar kväll.“

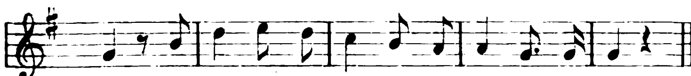
6. „Orden var härlig, det finner jag klart,
Bara det endast kunde ske med en fart.
Men må de nu af hjärtat säga blott nej,
Och utaf hjärtat så älskar jag dej.
Kunde jag intet få älska dej,
Så vill jag dö, och ej mer se dej.“

73.

Pojo.

2. Jag gick till min vän, jag fick tala med den,
Hon lofte mig sin ära och sin tro;
Tre dagar därefter så skrifver hon ett bref,
Att hon ensam vill lefva i ro.

3. Jag las detta brefvet så godt som jag kund,
Och tårarna på kinderna rann..
Sen fick jag det höra och veta det försann,
Att hon redan had tagit sig en ann.

4. Min fader och min moder de äro döda,
De lämnade alls ingenting åt mej;
Men om Gud ger mig helsan och födan,
Så lefver jag förnöjd utan dej.

5. Alls inga rikedomar har jag ärfvat,
Och alls inga rikedomar har jag fått;
Till föraktlighet i världen är jag födder,
Tjäna andra har varit min lott.

74.

Helsinge, Lappträsk, Strömfors.

Strömfors.

1. För-flut-na äro de sälla dagar, Som vi i världen upplefvat har. Då timmar gingo lik-som se--kun-der, Men blotta minnet nu står mig kvar.

2. Säg hvem var den, som oss åtskilde?
Jag vet så tydeligt du älskar mig.
Jag känner tydligt de hjärtats grunder,
Att kärleken är föränderlig.

3. Du var den vackraste bland jordens döttrar,
Ja därför kunde jag dig aldrig få.
Ja Gud han gifver oss lika tankar,
Ja lika laster äfvenså.

4. Farväl, jag får nu icke mer i kvällen
Förtroligt invid din sida gå.
Kom till de sälla barndomsländer,
Att höra näktergalens sång!

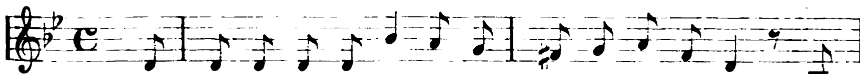
5. Farväl, jag får dig ej mera trycka
Intill mitt bröst nu som förut,
Ty du har varit min barndomsflicka,
Ja du har varit min enda tröst.

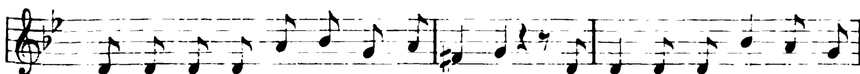
6. Engång du sanna skall få de orden,
Förtroligt fram till din lefnadsdar,
Att ingen älskar dig mer på jorden
Så ömt, förtroligt som jag gör.

7. Nu reser jag ifrån denna orten,
Jag kan ej trifvas i detta land,
Ty jag har sport, att du var otrogen,
Förglöm mig evigt, ja om du kan!

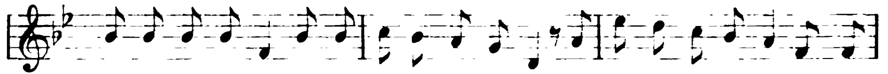
75.

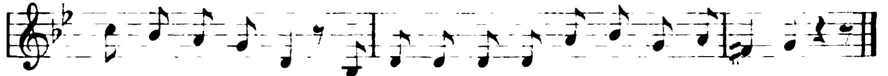
Pärnå.

2. En tid var det så roligt, den tid försvunnen är,
Då vänskap jag i hjärtat för dig hyste.
När jag gick ut ur lunden, då var du för mig där,
Det minnas himlens stjärnor, som oss lyste.
Och löftet som du gaf mig att bli min tröst och staf,
Ja om det vore större än det stora, vida haf,
Där rymdes aldrig glädjen som jag kände.

3. Jag har älskat fader och jag har älskat mor,
Men dig jag älskat mera än jag borde,
Ty aldrig än i världen den kärlek var så stor —
Kanhända att en synd jag däri gjorde.
Min mor jag gråtit har, till grafven sörjt min far,
Men aldrig större smärta då mitt hjärta bar,
Än den vännen gjort, som mig förskjutit.

4. Den tiden är framliden, den tiden var så lång,
Jag önskat den så mången gång till ända.
Du var i mina drömmar, du var uti min sång,
Du var i mina tankar vid min slända.
När våren åter kom med sång och glädjeton,
En annan har ditt hjärta, som var min egendom,
Jag aldrig därpå tänker utan tårar.

5. För solen ser jag smälta på bärget is och snö,
I klara vattubäckar som försvinna.
Men i ditt kalla hjärta kan hon ej göra tö,
Att dina ögons källor mände rinna.
Och liljorna de gro, och fåglarna i ro
De kvittra uppå kvisten och bygga sina bo,
Men jag går ensam sorgfull, stackars flicka.

6. När dufvan blifver enka, hon sig till freds ej ger,
Och hennes hjärtesår kan ingen lisa.

Om döden henne funnit sen solen runnit ner,
Då slutas hennes sång och klagovisa.
Som hennes dagar var mitt nöje och kval,
Och liksom gröna trädet, som fälles i sin graf,
Skall snart mitt unga hjärteblod förstelna.

7. Farväl min forna sällhet, farväl min falska vän,
Jag dig förlåta kan, men aldrig glömma;
Du har mig öfvergifvit, men jag dig älskar än,
Det känner jag på tårarna som strömma.
Du skall min bår kanske med torra ögon se,
Men bli de förr ej våta, så blifva kanske de,
När du inför din Gud engång skall svara.

8. Farväl i klara stjärnor, I liljor små farväl,
Farväl du snälla lärka med din tunga!
Ty snart i himmelrike Gud gifve mig så väl
De heliga Guds änglar för mig sjunga!
Farväl du gröna strand jag suttit på ibland,
Åt vännen plockat rosor och knutit önskeband,
Farväl alt hvad jag hållit kärt på jorden!

76.

Helsinge, Lappträsk, Strömfors.

a) Strömfors.

1. För - sta gången jag din ögon skå - da - - de, Det
var om en mid-som-markväll, Många sorger de mig då be-
bå - da - de, Många tårar för din skull de fält.

2. Du är en uppväxter tärna uppå jorden,
Stor glädje för far och för mor.
Märk nu uppå alla dessa orden,
Som stå skrifna om kärlekens grund.

3. En ostadig yngling har jag varit,
Min tid har jag illa användt;
Mitt tidsfördrif har varit ibland flickor,
Som mången i världen har händt.

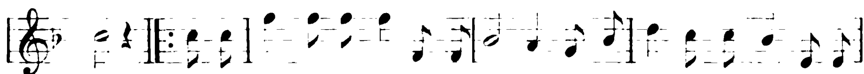
4. Jag är ju en främling ibland eder,
Är kommen i det främmande land.
Jag är liksom jag regnad vore neder,
Och mitt öde ej beskrifvas kan.

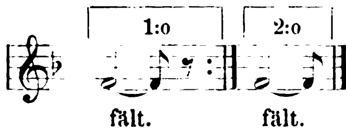
5. När jag engång slutat sjunga,
Så beder jag så innerligen Gud,
Att Gud belönar alla falska tungor,
Som har gjort att vänskapen blef slut.

---

b) Melodi från *Helsinge.*

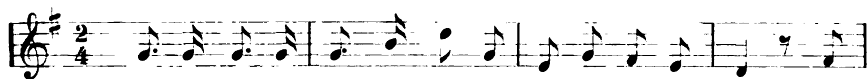

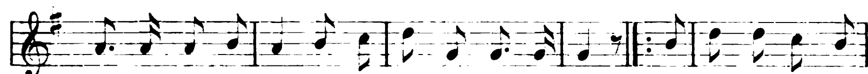
77.

Helsinge, Lojo och Ö. N.

a) Lojo.

1. För-sta lör-dags-af- - ton jag till lilla vännen gick, Så

knappra jag på dörren och jag slapp intet in. Så föll det i mitt

sinne: hon har en annan inne, Kan-hän-da och kan-hän-da jag

aldrig slipper in.

2. Andra lördagsafton jag till lilla vännen gick,
Så knappra jag på dörren, och jag slapp genast in,
Då var det fullt med herrar, och stöflarna de knarra,
Och alla vill förleda lilla vännen min.

3. Grefvar och baroner och redeliga män,
De skänkte gullringar, att hon skull bli dess vän.
Men hvad skall jag då tänka, som intet har att skänka?
Ti slut så säger lilla vännen: „jag älskar endast dig“.

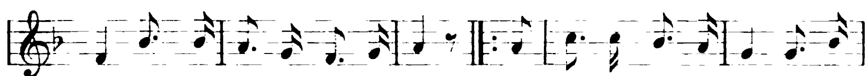
4. Jag lade af mig rocken, jag blef då litet varm,
Ti slut så la jag mig att hvila på lilla vännens arm.
Så skönt det är att hvila, det kan jag ej beskrifva,
På lilla vännens arm, ja på lilla vännens arm.

5. På mig så vaktar fader, på mig så vaktar mor,
På mig så vaktar syster, ja ock min lilla bror.
De må nu på mig vakta, jag går så tyst och sakta
Hvarenda lördagskväll till lilla vännen min.

b) Helsinge.

1. På mig så vaktar fader, på mig så vaktar mor, På mig så vaktar

syster och så min lilla bror; Men låt dem på mig vakta, Jag

går så tyst och sakta, Jag går till lilla vännen, fast ingen kan det tro.

2. Första lördagsafton jag till lilla vännen gick,
Så bultade jag på dörren, men icke slapp jag in.
Då rann det i mitt sinne:
Hon har en annan inne,
Därför kan jag ej blifva din lilla söta vän.

3. Men andra lördagsafton jag till lilla vännen gick,
Så knapprade jag på fönstret, och genast slapp jag in.
Men där inne voro herrar
Och redeliga män,
De sutto rundt kring bordet med punsch i hvar butelj.

4. Där inne sutto herrar och redeliga män,
De hade ju gullringar att skänka åt sin vän.
Men hvad skall jag väl tänka,
Som intet har att skänka,
Jo, jag får tänka så, att jag skänker, då jag får.

5. Men huru de där sprätta, så blef de ganska lätta:
„Kanhända och kanhända man eder kastar ut."
Sen tog de mig i armen
Och tänkte kasta ut,
Men lilla vännen sade: „nu kan det vara slut".

6. Sen tog jag af mig rocken, ty jag blef altför varm,
Och fattade förtroligt i lilla vännens hand.
Den kyssen, som hon gaf mig,
Den kan jag ej beskrifva,
Det var så ljuft att vara hos sin lilla söta vän.

78.

Pärnå.

1. Glöm icke mig, glöm ej de ljufva timmar,
Dem vi tillsammans haft, förglöm ej mig!
Då aftonsolen västans skugga glimmar,
O, himmelskt ljuft att hvila få hos dig.

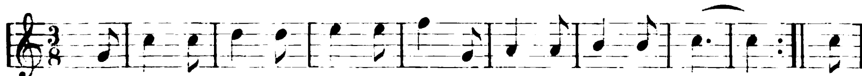
2 Du var förtrolig, som den oskuldssköna
Lik barnet i sin fulla enfaldhet
Du kunde snart din själ med min förena
Och snart få känna hjärtats hemlighet.

3. Blif som du är, var snäll, så skall jag komma,
En gång till dig ja mera glad och säll.
Då skall jag kyssa dig, min älsklingsblomma,
Ack låt oss njuta ro till lifvets kväll.

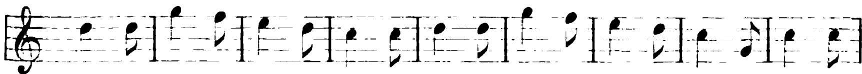
4. Då jag är glad och fri från lastens smärta
Och vandrar nöjd min törnbeströdda stig.
Kom, sköna flicka, tag mitt trogna hjärta,
Det gifver jag för evigt nu åt dig.

79.

Kyrkslätt(?) och Liljendal.

1. God afton flicka lilla vän, Förlåt jag gör o - - - mak,
Och än en gång be - svä - rar dig, Ty kärlek är vår sak! Jag

tror att du ej räknar på, Om jag en vacker stund skull få, För att få

tala med den här, Som du har hjärtligt kär.

2. Är icke du min lilla vän?
Jag dig visst älskat har.
Du aldrig ur mitt sinne går,
Så länge lif är kvar.
Hvar gång jag tänker uppå dig,
Så röres blodet uti mig,
Hvar gång jag dina ögon ser,
Mitt hjärta åt dig ler.

3. Nu frågar jag dig än en gång,
Mitt lilla hjärtekorn:
Har du en annan i ditt sinn,
Som du ej tycker om,
Som du har gifvit hjärtat ditt,
Som du har lofvat all trohet,
Som du har tänkt skull bli din vän
Och honom räkt din hand?

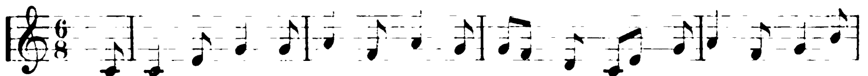
4. Jag hade visst ej yttrat mig
Till att begära dig,
Om du ej själf beviste dig
Till kärlek emot mig.
Nu har du bundit mig till träl,
Att jag mig ej kan lösa själf,
Nu får du handla med din vän
Som du vill ha igen.

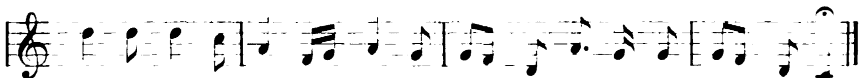
5. Att lofva dig stor rikedom,
Jag det slätt icke kan.
Att jag är utaf ringa stånd,
Det känner hvarje man.
Dock skall hvarenda blodedropp,
Som finns uti min ringa kropp,
Bevisa, att uppriktighet
Det finnes uti mig.

6. Af vatten släckes elden ut
Alt till den brinnande brand,
Den kärleksbranden öfvergår,
Den ingen dämpa kan.
Den kärlek, som jag till dig bär,
Den släckes aldrig ut igen,
Förrn jag af världen afsked tar,
Och vandrar till min graf.

7. Farväl min vän, och kom ihåg
Hvad jag har lofvat dig,
Jag aldrig nånsin glömmer bort
Hvad du har lofvat mig.
Gud låte oss här lefva så,
Att vi af grafven glad uppstå,
Och mötas uti himlens sal,
Där spörjas inga kval.

80.

2. Fast det synes fåfängt vara,
Hvem kan veta, hvad Gud kan göra?

Ty Herren, som så mången parar,
Kan visst ge sin hand därtill.

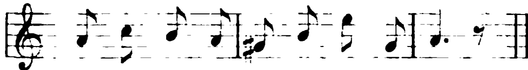
3. Men du min vän ock täcka flicka,
Ett hvad jag dig säga vill:
Låt ingen af dig hjärtat locka,
Låt det aldrig bli spordt för mig.

4. Sen gå vi i lunden gröna,
Där alla lindar böja sig,
All älsklingsblad och blommor sköna
Vill jag på vägen strö för dig.

81.

Lappträsk, Ö. N.

2. Aldrig kan jag glömma dig,
Fast du svikit hafver mig;
Ty ditt namn står ännu skrifvet
I mitt hjärta in.

3. När som andra roa sig,
Ingenting förnöjer mig,
Alla gröna lunder blekna,
När jag saknar dig.

4. Kommer du ej mer i håg,
När du vid min sida låg,
På min arm, du söta lilla,
Gud det ensam såg.

5. Hand i hand och bröst mot bröst,
Var du mig en ljuflig tröst;
Döden skulle dock åtskilja
Oss ifrån hvarann.

6. Alt hvad du och jag min vän,
Talade om kärleken,
Hvarje kyss och famntag än
Väkte lif i den.

7. Vägen mellan dig och mig
Var mig så behagelig,
Hvar gång, då jag besökte dig,
Som en rosenstig.

8. Tiden mellan hvarje gång
Var för mig så dryg och lång,
Intet kunde hjärtat hindra,
Falskhet eller tvång.

9. Ofta rann det i min håg,
Då jag vid din sida låg,
På din arm, du söta lilla,
Gud allena såg.

10. Om dagen är du städs för mig,
Natten drömmer jag om dig.
Aldrig nånsin jag trodde du
Skulle svika mig.

11. Hvarje timme från den dag
Suckade och tänkte jag,
Att du skulle öfvergifva
Kärleksgudens lag.

12. Men olyckligt har det händt,
Du ditt hjärta från mig vändt,
Glädjeskålen är uttömder,
Sorgeämnet skänkt.

13. Men för alt hvad jorden bär
Är jag endast hos dig kär,
Trohet skall mig aldrig tryta,
Fast du trolös är.

14. Är nu bandet slitet af,
Har din trohet gått i graf,
Vill jag ej på flickor tänka
Förrn jag läggs i graf.

15. Sök dig då en bättre vän,
Som dig mer behaga kan,
Torde hända att jag finner
Säkerhet hos en.

16. Ingen är så skickelig,
Att han ej förbryter sig,
Sådant skulle ni förlåta
Den, som ångrar sig.

17. Om nu himlens afsigt vore,
Oss förena till ett par,
Fåfängt söker man att skilja
Dem Gud parat har.

18. Hjärtans lilla ljufva vän,
Låt den förra kärleken,
Lika varm, som den har varit,
Yppa sig igen!

19. Snart kan dagen komma opp
Klarare för solens lopp;
Kärleken, som ömt har slocknat,
Åter flammar opp!

20. Slut mig då uti din famn,
Skrif i hjärtat in mitt namn!
Skändarens och afgrundstungan
Till förtret och skam!

21. Kärleken, som varit ren,
Blir en börda, tung som sten,
När den lämnas som en dufva
Ensam och allen.

22. Lycklig skall vår tid framgå;
Rosor skola växa på
Vägen, den vi vandra skola,
Tills vi blifva grå.

23. Hasta ej uti ditt val,
Tro ej falska tungors tal:
Kärleken är blind som döden,
Dygdens väg är smal!

82.

Mörskom, Ö. N.

2. Alla mina glada dagar
Uti sorg förvandlad är;
Den vännen jag högt älskat har,
Han är borta, han är ej här.

3. Ingen dyrk ej häller nyckel
Kan uppläsa detta bröst.
Ty det finnes ingen människa,
Som kan gifva mig någon tröst.

4. Mins du än den sälla dagen,
Då vi våra band hopknöt?
Då lofva vi hvarandra tro och kärlek. —
Men nu hafver du det upplöst.

5. Mins du i den gröna eken,
Där en dufva satt och grät? —
„Jo det mins jag, jo det mins jag,
Huru ynkeligt det lät“.

6. Ack, hon hafver mist sin maka,
Ack hon sörjer bitterlig.
Samma sorg får du ock smaka,
När din vän skiljs ifrån dig.

7. När som himlens klockor börja klämta,
Sista timmen för mig slå,
Ack om jag dej då kunde få följa,
Och med dig till himlen ingå!

8. Adjö, adjö min fader,
Adjö, adjö min mor,
Adjö, du trolösa maka —
Nu saknar du din ros!

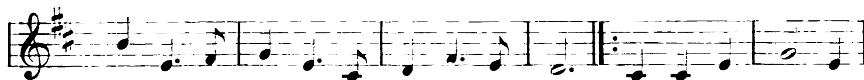
9. Nu har jag visan sjungen,
Den jag själf diktat har;
Det så gjorde jag alt för min lilla vän,
Uti mina unga dar.

83.

Helsinge och Pärnå.

2. Och längst ner i viken, där björken står hvit,
Skymtar bland tallen, den gröna — o dit,
O dit mina tankar de ila ibland,
Om söndag så styr jag min båt till din strand.
Där aspar och lind susa för vind
Flickan där bor, i vår blir hon min.

3. Och vassen han står där så grön invid strand,
Och fåglarna sjunga så kärligt på land,
Och hyddan hon skymtar, bland bärgen hon står,
Skynda dig båt, du dig hvila där får.
Ljufligt det är gunga så här
Vaggande båten till den man har kär.

4. Och flickan hon gångar så gladt ner till strand,
Tänker så ljuft på den kommande stund.
Då hon får trycka sin make i famn,
Drömma om kärlek och hviska hans namn.
O gosse, du är mig trogen och kär,
Engång i världen och sen aldrig mer.

84.

Lappträsk, Mörskom, Strömfors.

a) Strömfors.

2. Aldrig komma de förflutna dagar,
Som i nöjen framflutit för mig,
Då en vän jag med oro skall sakna
Och med ängslan framlefva min tid.

3. Nu den blomstrande tid är förfluten
Liksom vatten i forsande ström.
Mina år och mina ungdoms dagar
Hafva flytt som en tanke, en dröm,

4. En ros hade jag väl planterat,
Hvilken invid mitt hjärta sku bo,
Men en gång och sen aldrig mera,
Den inför mina ögon fick gro.

5. Redan hafver du mig öfvergifvit,
Redan du för mig allting bortglömt.
Ingen vän dig ock världen kan gifva,
Som dig nånsin kan älska så ömt.

6. Jag går här ibland strömmande ilar
Och mitt hjärta är utan all tröst.
Mig påminner hvar gång jag fick hvila
Så lung och så nöjd vid ditt bröst.

7. Kan väl hända den dagen kan komma,
Då din ungdom har rasat förbi,
Och ditt hjärta med smärta skall ångra,
Att du varit så falsk emot mig.

8. Linden gröna jag gick att beskåda,
För att lugna mitt hjärta och sinn.
Men en tanke inföll mig så svåra,
Att förtviflan bevekte mitt sinn.

9. Ingen finns här, som mig mera känner,
Ty för alla en främling jag är.
Mina ungdomsbekanta och vänner
Äro borta; de äro ej här.

10. När jag uppå hemorten tänker,
Där föräldrar och syskon jag har,
Jag besinnar, huru mot deras vilja
Jag rest bort och dem olydig var.

11. Detta får jag med tiden erfara,
Då åt andra en tjänare jag är.
Jag gick ut att världen försöka —
Hennes falskhet jag nu känna lärt.

12. Kvällen stundar och solen går neder,
Och mitt nöje skall slutas i dag.
Aldrig stundar för mig eller eder
Någon lycklig och nöjsam dag.

13. Vill jag sofva eller vill jag ock vakna,
Så vill oron all glädje bort ta,
Då lilla vännen jag alltid måste sakna
Och med sorgen jag ensam bli kvar.

14. Icke må du tro att jag sörjer
Mig till döds, fast din gunst jag ej får.
Tiden, som alla sorger fördöljer,
Den skall säkert ock läka mitt sår.

15. Sen farväl jag ock önskade taga
Utaf dig, du min älskade mö,
Utaf fruktan att sorgen få draga
Tills jag förr eller sent måste dö.

16. Till dig har jag längtat i åren sex,
Och dig har jag valt till min mö.
Men du har varit så falsker emot mig
Och du har bevekat mitt sinn.

17. Engång trodde jag att jag skulle få dig,
Men du var altför rik och för god åt mig.
Jar har för din skull trampat — — —
Hvad hafver jag för det?

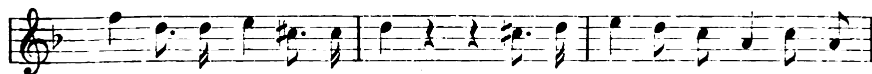
18. Ren till slut är nu visan skrifven,
Och mitt namn har jag tecknat däri.
Gifven akt uppå versernas början,
Därutaf I alt kunnen förstå.

---

b) Melodi från *Lappträsk, Mörskom.*

1. I min ungdom det roar mig att sjun - - ga, Fastän

sorgen till hjärtat mig går, För den blomstrande ungdom för-

kunna, Hur de världsli - ga nöjen förgå.

85.

Ö. N.

(Mel.: Ack Vermeland du sköna.)

1. I tysthet må jag klaga den sorgen, som mig kväl,
Men ett är det som sårar mitt hjärta:
En annan har bedragit den jag har hållit kär,
Däröfver jag fast klagar med stor smärta.
Nej aldrig i världen jag sådant hade tänkt,
Att en så starker kärlek skull blifva så omvändt,
Som nu emellan tvänne har varit.

2. Men Gud han omvände dina tankar och begär,
Låt satan ej öfver dig få råda!
Du störtar dig själfver till kropp och till själ
Och vållar dig evigt själavåda.
Bed Gud att han dig hjälper, om du dig besinna vill,
Han gifve dig nåden och kraften därtill,
Att du ej må evigt gå förlorad.

3. Här finns väl ingen trohet nu mer, bland tusende
Finns knapt en enda, som man kan i tysthet med tala.
De tala väl för ögonen, sen gör de däraf spe,
Med falskhetens olja de tala.
Hvem kunde sådant tro, då vi i tysthet taltes vid,
Att du skulle taga ditt hjärta ifrån mig,
Som du engång redan åt mig gifvit!

4. Ett får ibland ulfvar jag må mig likna vid,
Det ensamt sig aldrig kan försvara.
Det vandrar i skogen mång villosam stig
Och ser sig beständigt uti fara.
För himmelens konung jag beklaga vill min nöd,
Han blifve min hjälp uti lif och i död,
Hvart jag mig i världen skall vända.

5. Om jag ej är riker, det är dig välbekant,
Så är jag af hjärtat förnöjder;
Men tack vare Gud för ett redeligt namn
Och sen för ett hjärta, som är böjder.
Den, som är riker, han skattas ofta stort,
Men fattigdomen blifver af mången förspordt
Och rikedom har störtat så mången.

86.

Borgå.

Jag borde in - tet sjunga, Jag som så fat - tig är. En
gång var jag så dummer Och tog en rik för kär. Den jag ej ä - - ga
får. Nu får jag sorgsen gå, Alt intill bleka döden; Gud
gif den snart än - då!

87.

Helsinge.

1. Jag gick mig ut en afton att spatsera, Spatserande till min
flickas dörr. Hon mötte mig med öppna famnen: „Hör
du min hjärtans vän, kom icke in!“

2. En annan afton hände mig detsamma,
Ja, då hon kom till min dörr och bad.
Hon grät och bad med sorg och med tårar:
„Hör du min hjärtans vän, låt upp för mig!“

3. „Ack nej, du falska mö, det händer aldrig,
Ty du har stängt din hjärtans dörr för mig.“
„Nej aldrig, aldrig jag dig glömmer,
Men äfven kan jag stänga dörrn för dig.

4. Vida ut i världen har jag vandrat,
En liten väg kan blifva dryg för mig.
När jag har vågat mitt lif för andra,
Så vill jag också våga det för dig.

5. Gif mig genast hit bläck och penna,
Att jag får skrifva till dig ett bref,
Ja, i det brefvet skall du se och finna,
Att du har varit så falsk mot mig.

6. Brist mitt hjärta, brist i tusen stycken,
På dig jag tänker, men på ingen ann.
Jag fäller tårarna på pappersstycket,
Dig så älskar jag men ingen ann.“

88.

Helsinge och Kyrkslätt.

a) Helsinge.

1. Jag gick mig ut en afton, en afton uti lunden Att spat-
sera med min lil - - la mam - - sell. Och näktergalen spe - la - de en
stämma uppå kvist, Med en stämma och darrande röst.

2. Jag stannade och lyssnade på lilla fågelns sång,
Till dess tårarna på mina kinder rann.
O hur ledsamt är det icke, jag vet det af mig själf,
Att vara ensam och hafva ingen kär!

3. Jag kände här i världen en flicka, som var grann,
Med ett fagert ansikte som brann;
Hennes kinder voro röda, hennes ögon voro blå
Liksom uppå dufvorna de små.

4. Nu får folket tänka och säga hvad det vill,
Men den flickan hon skall blifva min.
Hon har ett trofast hjärta och ett uppriktigt sinn,
Och därför så skall hon blifva min.

5. Och villen I nu veta hvem denna visan diktat?
Detta har en yngling gjort;
Från Nyland var han hemma och han var vida känd
För sitt lynne och hurtiga humör.

---

b) Kyrkslätt.

1. Jag minnes uti världen en flicka, som var grann,
Med fagert ansigte, som brann.
Hennes kinder voro röd, hennes ögon voro blå,
Liksom uppå dufvorna de små.

2. En vacker sommarafton jag gick mig ut en kväll,
Spaserandes med min lilla mamsell;
Och näktergalen spelade en stämma uppå kvist,
En stämma med en darrande sång.

3. Jag stannade och lyssnade på lilla fågelns sång,
Till dess tårarna på mina kinder rann.
Men ack, hur ledsamt är det ej, jag känner af mig själf,
Att vara ensam och hafva ingen vän.

4. Denna flicka hon tänkte väl kanske så:
Denna gosse kan jag väl få,
Ty han har ett troget hjärta och ett uppriktigt sinn,
Och därför så kan han blifva min.

5. Om afton, när jag till hvilan går, så tänker jag så här:
Ack om jag hade min flicka hos mig här,

Så skulle jag ej sörja för någon vän för mig,
Se du är min och nu så hvilar jag hos dig.

6. Nu har jag ströfvat öfver hafvet, och nu har jag hunnit hamn
Nu hvilar jag förnöjder på vännens arm,
Och nu får folket tala och säga hvad de vill
Men nu så hörer du mitt hela hjärta till.

7. Och viljen I nu veta, hvem visan diktat har,
Det hafver en yngling väl gjort.
Från Värmeland är han hemma och är nu vida känd
För sitt hurtiga lynne och humör

89.

Strömfors.

1. Jag gick mig ut en morgonstund alt uti lunden gröna.
Där satt och spelte näktergal, där växte liljor sköna.
Jag satt och tänkte på min vän,
Att skrifva några ord till den,
Den vän, mig väl behagar.

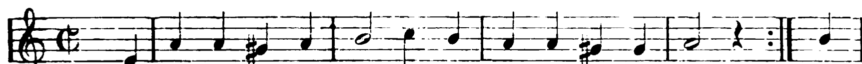
2. Om alla orgor spelade och lilla göken gal,
Och alla blad och blommor utsprickas ur sitt skal,
Då blir den ljufva sommaren,
Då jag och du, min vän,
Få mötas uti lunden.

3. Men om det så skull hända sig och Herren så behagar,
Att du ej skull få bli min vän, om döden så tillagar,
Så lefver jag förnöjd ändå;
Den delen Gud har mig beskärt,
Kan ingen från mig taga.

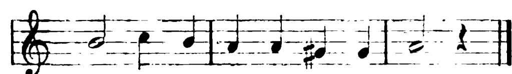
90.

Mörskom, Pojo, Pyttis, Pärnå.

a) Pojo.

2. Jag stannade och hörde på denna sorgeklang,
Tills mina kärlekstårar på mina kinder rann.
När jag med sorg betänker hvad kärlek innebär,
Hälst när som man uppriktig mellan två vänner är.

3. Stäm in och hjälp mig sjunga, som vet hvad kärlek är —
Med mun, också med tunga, hvad denna visan lär,
De flickor att berömma, som sina vänner trogna är,
Min flicka jag ej glömmer, så länge jag här är.

4. De ord jag mig påminner i skriften liknad är,
Att ingenting är ljufvare af alt hvad jorden bär,
Än vara uti sällskap alt med sin bästa vän,
Det vill jag och besanna för Gud i himmelen.

5. Tänk ej mitt kärlekssinne det bytes om hvar dag,
Att älska både här och där, nej, det är ej mitt behag.
Den som till mig har kärlek, som är af bästa slag,
Där fäster jag mitt hjärta, till dess jag läggs i graf.

6. Ack om jag hade ängladröst och tunga utaf stål,
Jag kunde ej uttala de stora kärlekssår,
Som för den flickan kära har svidit i mitt bröst.
Jag önskar dig den äran, som han med såren löst.

7. Om alla orgor sjungde, ja alla slags spel och sång,
Och alla fåglatungor instämde på engång,
Det mig ej glädja kunde alt för den ljufva röst,
Min vän, du endast sjungde att därmed ge mig tröst.

8. Som solens glittrande strålar de ge en ljuflig glans,
Så gör en segerfana, som står på fästnings-skans,
Så gör en täcker lilja, som rann ur jordens sköt,
Liksom en egen flicka med dygden purpursöt.

9. Som ung och oförståndig jag mig än räkna får,
En yngling helt okunnig omkring en tjugu år.
Dock vågar jag att skrifva få ord af ömt begär,
Till dig min ros och lilja, om du mig håller kär.

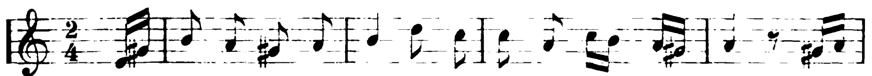
10. Ack, om jag hade vingar som turturdufvan snäll,
Jag flöge sedan fjärran, dit solen går om kväll,
Så kunde jag ej finna en sådan kärlig vän,
Den jag för alla älskar, näst Gud i himmelen.

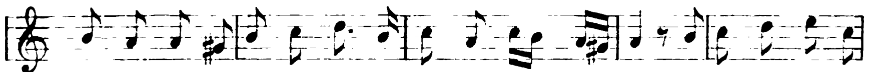
11. Låt ej så hastigt ända vår vänskap som är kär,
Tillåt mig något nämna om dygden, som du har!
Jag kan ej afsked taga af dig, min lilla vän,
Förlåt att jag var dristig, vill bli din fästeman.

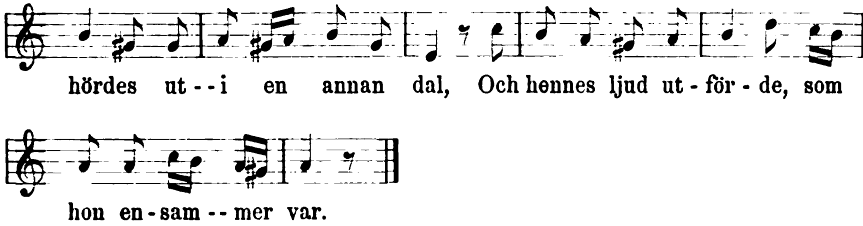
12. Lef väl, min sköna flicka, jag slutar denna gång,
Och denna visan skickar uti din egen hand.
Om du vill eftersinna, alt hvad hon innebär,
Så skall du säkert finna, att jag dig håller kär.

---

b) Melodi från *Mörskom* och *Pyttis*.

91.

Helsinge.

2. Den vännen gaf mig sorg i alla mina dagar,
Det aldrig ur mig går, så länge jag är till.
Det aldrig ur mig går, så länge jag är till,
Att du mig öfvergaf och hör en annan till.

3. Haf tack min lilla vän för hvarje stund och timme,
Som du har till mig gått, och suttit vid min sida!
Du tar nu hvem du vill, det hör ju synden till,
Men narra ingen mer med fagerheten din.

4. Där ställdes för mig fram två sorgefylda skålar;
Den ena drack jag ut och blandade med tårar,
Den andra står igen på galler och klaver,
Men dagen dricker den med gråt och grämelse.

5. Had jag dig aldrig sett, tillfreds had jag då varit,
Men dina ögon blå, de hade mig bedragit.
Ja dina ögon blå och så din kind så röd
De hafva lockat mig — ack om jag vore död!

92.

Helsinge, Kyrkslätt, Liljendal.

a) Kyrkslätt.

2. Jag ser så många liljor
I ödemark så däjelig,
Jag sörjer mig till döden,
Om jag dig ej kan få.
Men skulle jag till döden gå
För dig min vän så kär,
Tro aldrig här i världen,
Att du går ur mitt sinn.

3. Du var den enda flickan,
Som jag har satt min lit uppå,
Fastän du hafver andra,
Som du dig håller till.
Men det är sant försäkrar jag,
Var säker i fast tro:
Du var den enda flickan
På hela jordens klot.

4. Hällre vill jag vandra
En långan väg i stort besvär,
Än vara i ett sällskap,
Där falska gossar är.
Förr går jag ut i ödemark
Och där mitt tjäll uppslår;
För hvarje ord jag talar,
Af skogen svar jag får.

5. Had jag dig aldrig skådat,
Ditt ansikt och din ögon blå,
Så had jag aldrig kommit
I kammarn, där du var.
Nu är jag aldrig lyckelig
Och fri från sorg och kval.
Den dagen kommer aldrig,
Som gör mitt hjärta glad.

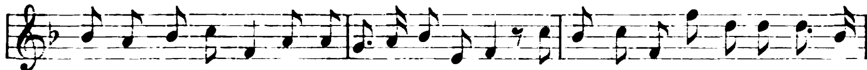
6. Min fader han väl säger:
„Du är ju född af ringa stånd,
Du är ju alltför fattig
Du äger ingenting.“
Men det kan vara lika bra
En fattig som en rik.
Att gifta sig för penningar
Är stort bedrägeri.

7. Nu slutar jag min visa
Och säger dig ett ömt farväl,
Fastän jag är förskjuten
Af dig, min vän så kär.
Min hand är stel, min hals är hes,
Min vän har jag bortmist.
Nu beder jag till Herren,
Så får jag en till sist.

---

b) Melodi från *Liljendal.*

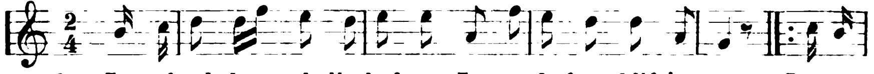

93.

Strömfors.

2. Jag är nu af ängslan slagen,
Jag suckar så mången gång.
Hvar timme är lång som dagen,
Hvar dag är en månad lång.

3. Men ett jag aldrig förglömmer:
En käresta jag här har.
Det är en jag öfver alt hafver älskat,
Näst Gud uti himmelen.

4. Men om han vore klädder uti rödaste guld,
Och jag vore blott och bar,
Så skulle han aldrig svika mig
Och jag nu honom vill ha.

5. Men flickorna vill man likna
Vid fiskarna i en bäck.
När som engång de stanna,
Så fångar man dem så lätt.

6. Men så är det ej med gossarne:
När de till flickorna gå,
Så räcka de åt dem handen,
Fast hjärtat är långt därifrån.

94.

Pyttis, Ö. N.

a) Ö. N.

1. Jag såg ett ljus i Österland, Det lyste som en stjärna,
Det var så likt den lilla vän, Jag ön-ska-de så gärna.

Jag tror den vännen lefver än Och tänder upp sitt ljus igen E-

mell två vänner kära.

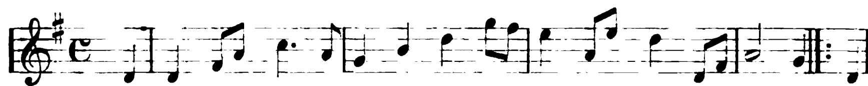
2. Så långt som himmel är från jord
Så långt det är till höjden,
Så långt går du från dina ord,
Som du med mig har talat;
Men vänd dig om och kom igen
Och blif så när din hulda vän,
Då är dig alt förlåtet.

3. Som turturdufvan på grön äng,
När hon sin make mistat,
Hon hvilar sig på ensam gren
Och ej på torra kvistar,
Hon flyger världen vidt omkring,
Till dess hon finner makan sin,
Då är hon helt utmattad.

4. En liten fågel i en bur,
Ja inom fyra murar,
Han sjunger väl af sin natur,
Fast hjärtat är betungadt.
Men hällre vill han glad och fri
Än i en guldbur fjättrad bli,
Och taga mat af andra.

5. Hvad hafver jag för det jag rest
Kring hela världen vida?
Hvad hafver jag för det jag läst,
Då jag så måste lida?
Men mina vänner ä mig ej huld
De göra mig stor smärta.
Det vållar mest min lilla vän,
Som först bedrog mitt hjärta.

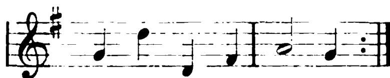
b) Melodi från *Pyttis.*

1. Det kom ett ljus från Österland, Det ly - - ser som en stjärna. Den
Jag

li - - ka var min lilla vän, Den li - - ka var min lilla vän, Den
tror att gnistan lefver än, Som kan upp - tän - da ljus igen E-

älskte jag så gärna.
mellan såta vänner.

95.

Ingå.

(Förf. af en ung flicka i Snappertuna 1855.)

1. Jag var ung och o -för-stån-dig yngling omkring sjutton år.
Du har lockat bort mitt hjärta ifrån fader, ifrån mor.

Du har dragit mig till dig. Si nu har du bortglömt mig.

2. Sorgen mig så svåra plågar,
Att jag måste resa bort.
Är det någon, som af mig frågar,
Hvad mitt hjärta kväljer så,
Jag då måste svara den:
Jag är skild ifrån min vän.

3. Skild från dig, min vän, mitt hjärta,
Du min altför täcka ros,
Varit skild ifrån all smärta,
Om jag dig ej varit hos.
Gode vän och ängel kär
Jag dig städs i minnet bär.

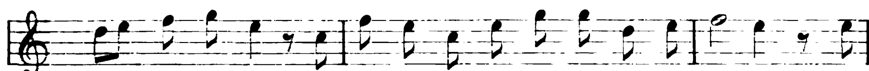
4. Jag är ensam, går och vankar
Under himlens skyar blå;
Endast, endast mina tankar:
Kunde jag ditt hjärta få,
Kunde jag som tanken min
Själf få stå vid sidan din!

96.

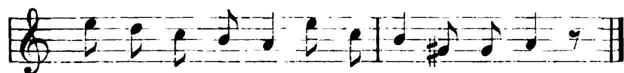
Liljendal.

1. Jag vänder mig till eder, I viljen mig förföra, Jag frågar eder till hvad jag

gjort er emot. I viljen nu min ungdomstid för - stö - ra, Det

bjuder ni mig till båd med trug och med hot.

2. Det är den största ängslan, som jorden månde bära,
Att älska en vän den man aldrig kan få,
Att lefva uti ensligheten —
Vi få väl ingen annan belöning än den.

3. Och mins du hvad du lofvade och mins du hvad du sade,
När som jag var uppå mitt adertonde år?
Du lofte att du aldrig skulle svika,
Och likväl så hafver du gjort det ändå.

4. Kärlekens griller ha gjort så mången illa,
De lagt uppå mitt hjärta en börda så tung;
Det är nu blott för dig jag fäller tårar,
Och mången gång har suckat med ängsligt bröst.

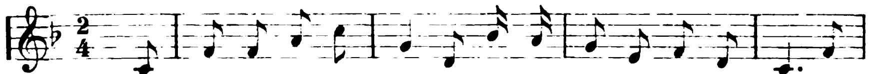
5. Far nu kring riket och sök dig en riker,
Visst är det din hugnad, visst blir det din tröst.
Men saknar du sedan Guds rike,
Hvad gagnar all den rikedom, hvaröfver du har sörjt?

6. Nu slutar jag min visa, jag vill ej längre skrifva,
Jag vet att jag aldrig kan få dig ändå.
Krist gifve vi råkades tillsamman
I himmelen hos Gud ibland änglarna små!

97.

Lappträsk, Pärnå, Ö. N.

a) Ö. N.

2. Och dagarna äro många,
Men timmarna äro än fler,
Och vägarna äro långa
För den, som ensam är.

3. Med hvad skall jag nu roa mig,
När du min vän bortfor?
Med harpor och trumpeter
Och annat spel ibland.

4. Med harpor och trumpeter —
Det passar jag ej på.
Jag sörjer efter vännen min
Som bort ifrån mig for.

5. Jag vandrar och jag vandrar
Lik haren på en ö,
Jag skjuter unga dufvor
Men nyttjar sällan krut.

6. Får jag den äran fråga dig:
Har du redan förskjutit mig?
Men hvem kan blifva vännen min,
Det vet allena Gud.

b) Fragment från *Lappträsk.*

1. Jag är utaf ängslan slagen Och suckar mången gång, Hvar
tim - me är lång som da - - gen, Hvar dag en månad lång.

2. Men ett är det jag ej kan förtiga:
Den käresta som jag har;
För honom så ville jag lefva
För honom ville jag dö.

98.

Liljendal och Pärnå.

1. Jag ön - skar af hjärtat att du vore min, Och att Herren din
hjälp mände vara. Om du mig ville va - - ra hjärteligt
kär, Och aldrig mer tän - ka på flera, Så skall du här finna en
vän som är huld, Som dig skall vär - de - - ra till svar - ta - ste muld, När
Her - ren oss al - - la bortglömmer,

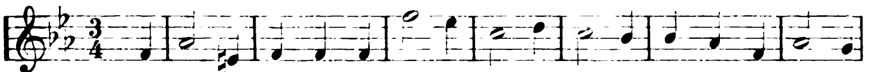
2. Din mun den liknar jag vid mandelen söt,
Din kinder vid lindelöfvet lena;
Din armar dem liknar jag vid svandunens bädd,
Ack, om jag på dem finge hvila!
Det vore visst en hugnad uti mitt unga lif,
Ack om jag kunde säga, att du vore min!
Jag älskar ingen högre uppå jorden.

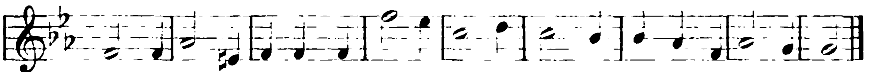
3. Hvar afton jag lägger mig uti min säng,
Så önskar jag dig en god hvila;
Jag önskar att du låge på armen hos mig,
Så hjärteligt kär vid min sida;
Jag aldrig bortglömmer den huldaste vän,
Som så hafver lockat mitt hjärta och sinn,
Så länge jag i världen här lefver.

4. Ack huldaste vän, ack rosendeblad,
I nöd du min tröst månde vara.
Din ögon dem liknar jag vid stjärnorna små,
Som sitta på himmelen den klara;
Ett famntag utaf dig långt kärare är
Än all ro och all glädje som hela jorden bär,
Det kan jag för ingen beskrifva.

99.

Helsinge.

2. Hon ser på grafven med tårfull blick;
En suck ifrån hennes hjärta gick.
På grafven tycktes hon digna ner,
Men tyst en bön hon till himlen ber;

3. „O Fredrik, Fredrik, du flyr från mig,
O, låt mig dö, låt mig följa dig,
Ty ingen glädje här finnes mer,
Men snart, o snart jag dig återser.

4. Den enda vän, som mig världen gaf,
Du hvilar här i den tysta graf.
Men snart jag dock hos dig hvila får,
Då minnesblomman här vissnad står.

5. Belyst af stjärnornas ljufva glans
Din graf jag pryder med denna krans.
Den har jag burit uti mitt hår,
Ett minne utaf vår barndoms vår.

6. Du västanvind, som mitt sällskap är,
Som säkert vet hvem jag håller kär,
För sista sucken invid ditt bröst
Jag hör dig klaga med bruten röst.

7. Farväl ni stjärnor, som blicka matt,
Som lyste mig i min lefnads natt!
Farväl alt som förr har gladt mig här,
Farväl, se Fredrik mig väntar där!

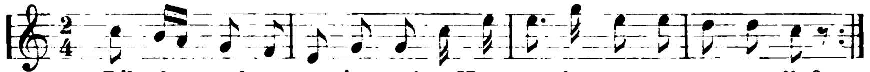
8. Farväl ni blommor, som här så ömt
Ha mina sorger i ert sköte gömt,
Ni skall mig här mer ej gråta se,
Men hälsa blott till den älskade!

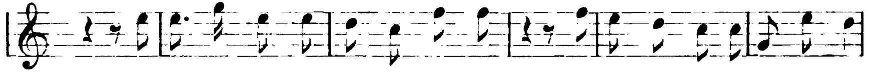
9. Nu har jag kämpat ut striden här,
Och jag får fly dit ej kvalen är;
Ack, huru lycklig blir jag ej då,
Där, Fredrik, skall jag dig återfå.“

10. Mot himlen blickar hon upp och ler;
Hos flickan höres ej klagan mer,
Ty hon fick följa sin varma vän,
Där ofvan stjärnorna hon finner den.

100.

Pojo.

2. För fosterland och Sverges krona,
Alt för flicka, söt och kär,
Mitt unga lif vill jag ej skona —
Kanhända lyckan med mig är.
Om så skull hända, att jag måst vandra,
Emot min fiende i strid,
Där lofvar jag som flere andra,
Jag våga vill mitt unga lif.

3. På sådant sätt min penna målar
Alt hvad mitt hjärta säga vet.
Ren kärlek alltid för dig lågar,
Min vän du blir i evighet.
Alt för min vän, låt sorgen fara
Och bry dig ej om hvad som hörs,
Jag vill städse trogen vara,
Så länge blodet i mig rörs.

4. Men jag har svurit och skall hålla,
Att ingen flicka älska mer.
Tusen plågor månd det vålla
Och ifrån den sänkas ned.
Jag deras träl har varit
Och dess bojor burit lätt,
Men till slut har jag erfarit,
Ingen af dem älskar rätt.

101.

Ö. N.

1. Lilla vännen i gröna lunden, Kom hit och hvila dig! Det

ljuf - li - ga som du talar, Visst roar det mig.

2. Ensammen till att spatsera
Gör vägen så lång,
Men kommer lilla vännen,
Visst blifver han kort.

3. Och ensam till att sofva
Gör sängen så kall,
Men kommer lilla vännen,
Visst blifver hon varm.

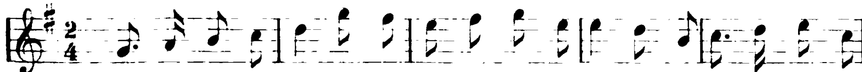
4. Som rinnande bäckar,
Som svallande sjö,
Så rinner mitt hjärta
Till dig, min fästemö.

5. Som rinnande bäckar,
Som svallande strand,
Så rinner mitt hjärta
Till dig, min fästeman.

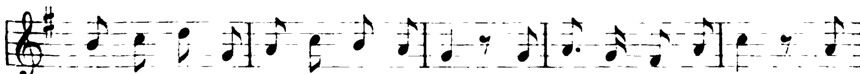
6. Tycker du att du är riker
Och har pengar nog?
Dina rikedomar de försvinna
Som snö, som föll i fjor.

102.

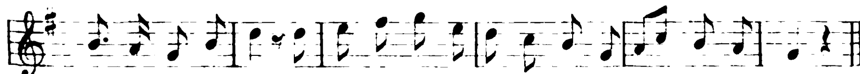
Helsinge, Lappträsk, Ö. N.

1. Lycklig är den yngling, som ej be - höf-ver tjäna, Som hemma kan få

vara hos sin hulda far och mor. Alls in - gen-ting försökt, alls

ingenting han vet, Han gör sin hulda far och mor så mången förtret.

2. Äpplet det växer så högt och så härligt,
Och när det blifver moget, så faller det till jord.
Så har det gått med mig, så går det ock med dig,
Så går det med oss alla, till världens sista tid.

3. Folket det hafver så mycket på sin tunga,
Det vore långt bättre att sörja hvar för sig.
Jag sörjer ej för er, jag själf har fått min del,
Min lott har varit ringa, den jag fått kännas vid.

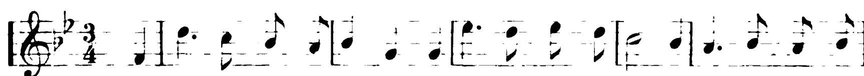
4. Alla mina dagar ha varit mig så svåra,
Altsedan jag afsked af lilla vännen tog.
Det får nu väl gå, lik vattnet i en å,
Lik tårarna ha runnit på mina kinder små.

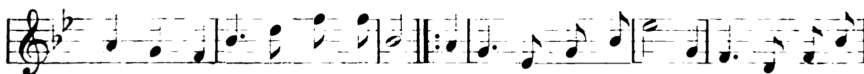
5. Om alla de tårarna vore på ett ställe,
Som jag under denna tiden hafver fält!
Men jag är ett litet lam på främmande strand,
Bland de rytande ulfvar, som locka mig fram.

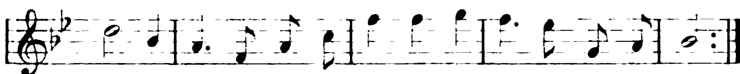
6. Och mig så vill jag likna vid vågorna på hafvet,
Som drifvas af vinden till obekanta land.
Men när jag hunnit fram till den sista strand,
Gud läte mig med äran få bära mitt namn.

103.

Pärnå.

2. „I höst så är jag åter, mitt sköna, unga vif",
Så sade han och slöt mig förtroligt till sitt lif.
Men vågorna de gå, och böljorna de slå,
Och aldrig kommer vännen, hur jag än vänta må.

3. Jag gråter och jag klagar, jag suckar och jag ber,
Och spejande som falken utöfver hafvet ser.
Men vågorna de gå, och böljorna de slå,
Och icke kommer vännen, hur jag än vänta må.

4. Ack om jag hade vingar som fåglarna i sky,
Så skulle jag helt säkert till andra länder fly.
Ty långt i fjärran är den som jag håller kär,
Men jag, hans bleka lilja, på stranden väntar här.

5. Nu har jag länge väntat, nu har jag ingen tröst,
När hjärtat ej mera kan klappa i mitt bröst.
När inga vågor gå och inga böljor slå,
Så får jag träffa vännen i himmelen den blå.

104.

Helsinge och Lojo.

a) Helsinge.

1. Med ängslan sätter jag mig ner Att skrifva några ord, För att jag

öf-ver-gifven är, Och nu så har jag ingen kär, Alt uppå denna jord.

2. Hvarför har du öfvergifvit mig,
Det jag alls icke vet.
O tyst, jag vet det ganska väl,
Min fattigdom och ringa själ —
Det anade mig nog.

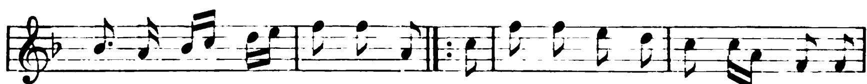
3. I början var vår kärlek stor,
Du sad det mången gång.
Hvad det var skönt du kom till mig
Alt under denna korta tid —
Nu tiden bytits om.

4. Nu slutar jag min korta sång,
För tårar hindra mig,
Och hjärtat klappar i mitt bröst,
Men nu så har jag ingen tröst,
Sen du har svikit mig.

---

b) Melodi från *Lojo.*

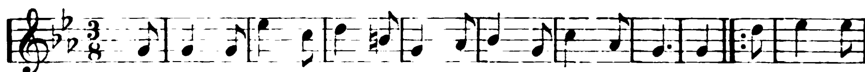

105.

Helsinge.

2. Olycklig var den dagen då,
Olycklig var den stund,
Då jag dina ögon såg
Alt i den gröna lund.

3. I tysthet uti åtta år
Jag kärlek till dig bar.
Men aldrig jag den svåra tanken
För dig yppat har.

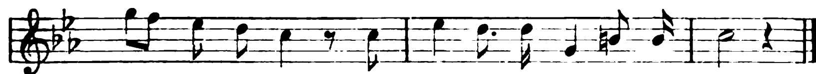
4. En flicka ung och skön och rar
Kan ej den bördan dra;
Den var för mig båd tung och svår,
Som tyckes vara karl

106.

Pojo.

2. Väntat hafver jag uppå dig, min lilla vän,
Liksom fågeln på ljusande dag.
För hvar och en gång jag dina ögon ser,
Så blifver jag hjärteligen glad.

3. Gud gifve jag lefvat i världen den dag,
Då jag finge njuta den fröjd,

Att jag kunde blifva din utvalda vän
Och lefva med dig helt förnöjd!

4. Du min enda tröst, som har hvilat vid mitt bröst,
Du har fängslat mitt hjärta så hårdt.
Men Gud, som i höga himlen bor,
Han vet, att det faller mig så svårt.

5. Flickorna de äro ju så falska i sitt sinn,
Då de kalla hvarje gosse för sin.
De tala ve den ena, uppå den andra ser,
De vinka till hvarandra: „där står min.“

6. Alla våra flickor de stodo i en ring,
De förkunna med hvarandra om sin.
Så kommer där en gosse och tager dem till sig
Och bjuder dem på kaffe och vin.

7. Men hur skall det tillgå, när som jag tänker på
Till att taga mig en annan till vän!
Först får du glömma mig, sen får jag glömma dig
Och sedan är vänskapen all.

8. När som jag kommer till Sidervalla bro,
Där ståndar de flickor uti flod.
Väl får jag den som håller mig kär,
Blott jag kunde komma därifrån.

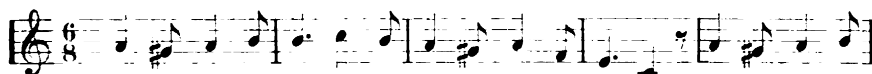
9. Väl vet jag du kunde en rikare få,
Men se dig då viseliga för,
Ty rikedomen har bringat så mången på fall,
Där fattigdom har blifvit min lott.

10. Kärleken hvaraf som jag är betagen,
Den kan icke slockna utaf. —
Nej förr kommer döden och jag läggs i graf,
Förrän kärleken slutas utaf.

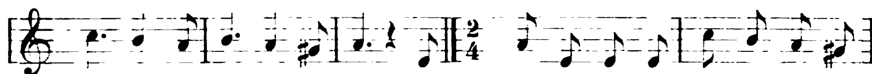
107.*)

Helsinge och Kyrkslätt.

a) Fragment från *Kyrkslätt.*

1. Mins du hur du talte och mins du hur du lofte, Mins du då vi

satt under himmelen blå? Du lofte, att du aldrig skulle

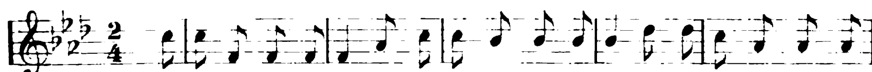

svi - - ka, Men du var full af falskhet, du gjorde det än - då.

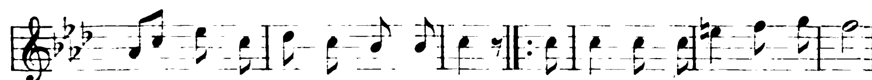
2. Sök ibland de rike, där finner du din like,
Bland fattiga människor så trifs jag allra bäst.
Fast du tycker att du riker är och mäktig,
Men törhända att den fattiga får äga dig ändå.

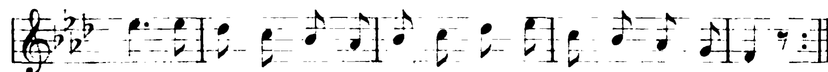
b) Helsinge.

1. De rosor och de blader de gör mitt hjärta glader, Och mins du hur vi

lef - de ut - i Norrköpings stad! Vi lefde ju där som sju - tu-

san, Jag önskar, att vi hade ännu några dagar kvar.

2. Uti den gröna lunden där ståndar upp en lilja,
Sen kom där en ovän och rykte liljan bort;
Den ovännen glömmer jag aldrig
Fast om jag läggs i grafven, i grafven inom kort.

---

*) Jfr n:o 58.

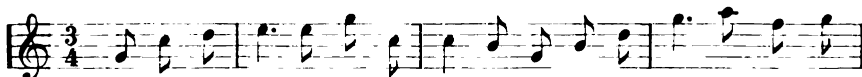
3. Hur tykte du det gladde dig då, att mitt hjärta blödde,
Och tårarna de runno uppå rosenrödan kind?
Ett är ändå som mig gläder,
Att himmelen för penningar dock ej kan blifva din.

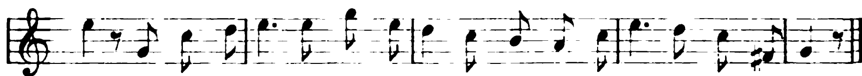
4. Och mins du hvad du lofvade och mins du hvad du sade,
Och mins du hvad du lofte vid ditt femtonde år?
Du lofte, att aldrig mig svika,
Och likväl försöker du att göra det ändå.

5. Men när jag blifver döder och lagder uppå bår,
Då kommer lilla vännen och frågar efter mig.
Tänk på den yttersta dagen,
Hur illa som du hafver behandlat med mig!

108.

Pärnå.

2. Det var en vän, som var min lycka,
Min ro, min tröst, mitt enda hopp,
Och den skull himlen från mig rycka —
Sen lyckans sol ej klarnat opp.

3. Natur, det tillhör dig att svara:
Att älska är alls intet brott.
Jag vill min sak med rätt förklara:
Af dig jag dessa känslor fått.

4. Jag har en vän så öm och trogen,
Fast vi så sällan träffas får.
Jag tror han bor i gröna skogen,
Jag tror, att jag dit ensam går.

5. Ja dig, min vän, jag aldrig glömmer,
Så länge som mitt hufvud står.
Om dig, min vän, jag hvar natt drömmer,
Och du är städse i min håg.

6. Om du, min vän, så trogen blifver,
Som jag, min vän, blir trogen dig,
Aldrig mer du mig sedan sviker,
Blott du af hjärtat känner mig.

7. Ack, att de orden för sanna vore,
Som du det själf mig hafver sagt,
Jag då uti glädje vore,
Och höll om dig då noga akt.

109.

Kyrkslätt.

(Mel.: Har Gud i himlen så beslutit.)

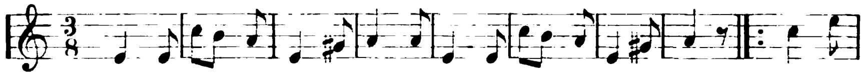
1. Mången grånar ej af ålder,
Men af längtan som är stor.
Se, jag har ett vekligt hjärta,
Mig är skänkt utaf min mor.

2. Men tro ej att jag till döds mig sörjer,
Om jag aldrig dig kan få,
Ty här i världen finns flickor många,
Som syns för mina ögon blå.

3. Men skåda på de liljor sköna,
Hur de stå och blomster bär.
En tanke full af kärlek strålar
Till den som all min fägnad är.

4. Men ack, de vackra lindar sköna,
De som bär de breda blad!
Men hur kan jag i nöjen lefva,
När jag ej får den jag vill ha!

110.

2. Mitt hus är tomt och nu i öde,
Jag har nu mist min lilla vän.
Jag skyndar mig nu till de döda
Och stänger fast min port igen.

3. Häng gardiner för mitt fönster,
Ett flor uppå min spegel fäst,
Där med glas och karafiner,
Gör processen som en präst.

4. Fäst en vacker på min kista,
En försilfrad mässingsplåt,
Att min födsel och mitt sista,
Kan läsas högt med sorg och gråt!

5. På min grafsten skall du skrifva
Med bokstäfver af latin,
Att därunder ligger och hvilar
En olycklig vandringsman.

111.

Pärnå.

1. Nu hafver jag kommit en så långer väg,
För att få träffa dig.
En så liten tid, men så hjärteligen kär,
Vi hvarandra älskat har.

2. Men har du någon annan uti ditt sinn,
Att du mig öfvergifva vill,
Så önskar jag utaf himmelen
Er bägge lycka därtill.

3. Jag satt en kväll uti en vrå
Med förundran och såg däruppå,
Hur du i dansen svängde dig,
Och hvem du famntog då.

4. Alla små fåglar de flyga bort,
Men de komma tillbaka igen.
Men vännen, den jag förlorat har,
Han kommer aldrig mer.

5. Men har du tänkt förskjuta mig,
För det att jag så fattig är —
Men är jag fattig, så är Gud rik,
Han kan visst hjälpa mig.

6. Jag ser på dina ögon, o ängel fin,
Att du håller en annan kär,
Men akta dig, att jag det ej ser,
Att du otrogen är!

112.

Helsinge och Pojo.

Pojo.

1. När jag var hemma hos min moder, Då visste
jag utaf ingen nöd, Då visste jag utaf inga
faror, Ej häller utaf någon motgångs tvång.

2. När jag for bort ifrån min moder,
För att söka mig självan bröd,
Då mötte mig så många faror,
Och ofta hafver jag lidit nöd.

3. Mins du icke, gosse lilla,
Första gången vi taltes vid
I en liten, ringa boning,
Där jag först blef bekant med dig?

4. Jag var en liten, oskyldig flicka,
Som mitt hjärta åt dig gaf,
Jag tänkte evigt med dig få lefva,
Men jag ser att du är falsk mot mig.

5. Mina vänner de äro ringa,
Jag har alls ingen mer som vårdar mig,
Men jag hoppas mig Herren hjälper
Att framlefva min tid ändå.

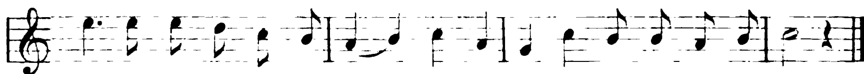
6. Fast jag glömder är af alla,
Glöm du, gosse, aldrig mig!
Fast vi långt skilda från hvarandra,
Skall jag ändå evigt minnas dig.

113.

Lappträsk, Snappertuna, Ö. N.

Snappertuna.

2. Du var den första, som jag älskade,
Du var den första jag tillbad;

För din skull är mitt hjärta fängsladt,
Din bild uti mitt bröst jag bär.

3. Vi skulle lefva sälla dagar,
Vi skulle lefva som ett par,
Ja, endast att du ger mig lagar,
Ja, endast att du har mig kär.

4. Jag kan ej skiljas vid din sida,
Mitt hjärta svarar endast ja.
Ja, annan smärta kan jag lida,
Men öfverge dig kan jag ej.

5. Om mamma skulle mig förneka
Att bli ett äkta par med dig,
Vår kärlek kan hon icke neka,
Om hon förnekar mig din hand.

6. Nu reser jag till främmand stränder,
Adjö, farväl, min lilla vän!
Men räck mig ej den falska handen,
Den trogna har jag gifvit dig.

7. När lifvet mig ej mer behagar
Och det för mig en plåga är,
Så vill jag sluta mina dagar,
O Gud, det är hvad jag begär.

114.

Pärnå.

1. När som jag i mina blomstrande år
Stor kärlek i hjärtat mitt bär,
Mig tyktes jag hade en trogen vän,
Mitt hjärta jag bortgaf åt den.

2. Med utvärtes sken brann kärleken här
I hans hjärta; det kunde jag se.
Men när som jag vände ryggen till,
Se, då började han åt mig le.

3. Du får nu betala alt illa du har gjort,
Förr får du icke frid i din själ.
Den skall ock badas i nådens flod
Till dess hon blir klar som en sol.

4. Sorg och bekymmer ha blifvit min lott
För alla trogna fjät jag har gått.
Falskhet mot trohet har du mig bemött —
Alt sådant har blifvit min lott.

5. Gläder det dig att se din trogna vän
Af sorgerna smärtas så hårdt,
Så har du visst hjärta hårdare än sten,
Och aldrig blifver det bevekt.

6. Nog grämer det mig att skiljas från dig
Och skiljas med tårar ur din famn.
Gifve Gud hans välsignelse må flöda till dig,
Då du blifver fäst vid någon ann.

7. Adjö, min ängel, Gud vare hos dig,
Jag sluter dig in i Guds famn.
Gud låte oss få träffas med fägnad och fröjd
Engång uti himmelens land!

115.

Pärnå

1. När våren och lär - kan den spelar, Och gräset begynner att gro, Där växer väl löf uppå lindekvist, Där finner jag en vän som är tro

2. Jag är här i världen född att lida,
Ingen här i världen är mig huld;
Lilla vännen har mig öfvergifvit —
Till hvem skall jag vända mig nu?

3. Min moder är för längesedan döder,
Min fader vet jag intet utaf.
Hvar skall jag finna den rättaste,
Hari och hari och hari?

4 Du tykte att jag vore för ringa,
För att jag inga rikedomar har,
Därföre så tog du dig en annan,
En annan som rikare var.

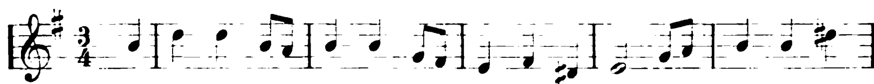
5. Rikemannen lefde här i världen,
Här i världen had han en stor huld.
Med stor ära och fröjd blef han begrafven,
I pinorummet lider han stor nöd.

6. Lazarus han lefde här i världen,
Här i världen led han stort tvång.
Han fick väl den däligas begrafvelse,
Men änglarna i himmelen de sjöng.

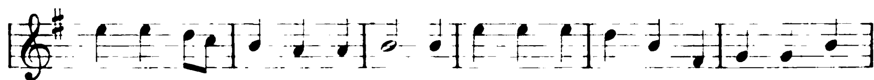
7. Synden den går här i världen,
Den går sina tusende mil;
Det finnes inga människor på jorderik,
Som min nöd och sorg beskrifva kan.

116.

Pojo, Lappträsk.

1. När vänner skall skiljas med sorg och med gråt, Gud löne den

vännen, som skiljer dem åt! Han bord ej få lefva bland vänner på

jord, Han hafver gjort värre än den som gör mord.

2. Han vill mig förmena till flickorna gå,
Jag kan väl dem älska i tysthet ändå.
Jag kan dem väl älska och vörda alt godt,
Så länge blodsdroppen finns kvar i min kropp.

3. Jag är en ung gosse, helt ängslig jag går;
Jag sörjer till döden, om jag dig ej får.
Den sorgen är tyngre än någon kan tro,
Han är ju långt tyngre än stenen på jord.

4. Dina svartbruna ögon, din sockersöta mund,
Har lagt på mitt hjärta en börda så tung.
Halsbandet kring halsen det glimmar som guld,
Därför vill jag vara lilla vännen så huld.

5. En vän utan kärlek den liknar jag vid
Ett träd, som bär blommor men ingen frukt ger.
Den är icke värd att kallas för vän,
Som tager en annan och lämnar mig allen.

6. När jag blifver döder och lagder på bår,
Hvar redelig flicka låt kärleken stå.
Gack först till min säng och sen till min graf,
Där hvilar lilla vännen, den du älskat har.

117.*)

Borgå, Kyrkslätt, Lappträsk, Mörskom, Pojo, Ö. N.

a) Kyrkslätt.

1. O tysta en-sam-het, Hvar skall jag nöjen fin--na? Bland sorg, som ingen vet, Skall mina dar försvinna. En börda tung som sten Mig möter hvart jag går. Bland tusen finns knapt en, Som vänskap rätt förstår.

2. Har jag dig aldrig sett,
Tillfreds har jag då varit,
Fast dina ögon blå
De hafva mig bedragit.
Alt intill denna dag,
Alt intill denna stund
Har jag ej annat trott,
Än att du skull bli min vän.

3. Det är den tyngsta sorg,
Som jorden månde bära,
Att man skall mista bort
Sin allra hjärtans kära.
Det är den tyngsta sorg,
Som solen öfvergår,
Att man skall älska en,
Den man aldrig kan få.

4. O store Herre Gud,
Gif mig den tröst och lycka,
Som tårar jag har fält
På detta pappersstycke.
Den första du, som jag
I världen älskat har,
Den sista blir ock du,
Till dess jag läggs i graf.

5. Det var en gång ett lam
Uppå en branter klippa,
En räf därefter sprang,
Men lammet ville dricka.
Ack, se det trogna lam
Af räfven blef bedragt.
Se, så är gossars art
Att narra flickor snart.

*) Orden till denna omtykta folkvisa äro af O. v. Dalin.

6. Nu har du dig omvändt,
Nu bär du afundssinne.
Nu har du hjärtat fullt
Med list och arghet inne.
Din tunga är ett svärd,
Som hugger djupa sår;
Du ställer dig mot mig
Lik ulfven mot ett får.

7. Fast det nu fägnar dig,
Att mina tårar flyta,
Men tro och redlighet
Skall aldrig hos mig tryta.
Jag önskar dig alt godt,
Jag önskar innerlig,
Fast Gud af hårdhetssinn
Han rättvist straffar dig.

---

b) Melodi från *Pojo.*

1. O store Herre Gud, Gif mig så mången lycka, Som tårar jag har fält, På detta pappersstycke! Den första du, som jag I världen älskat har, Den sista blir ock du, Till dess jag läggs i graf.

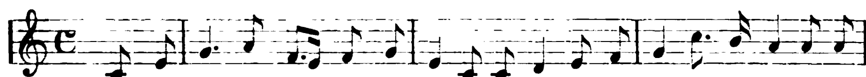
---

c) Melodi från *Ö. N.*

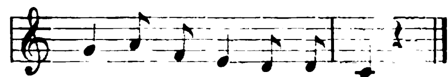
O tysta ensamhet, Hvar skall jag nöjen finna? Bland sorg, som ingen vet Skall mina dar för-svin-na. En börda tung som sten Mig möter hvar jag går. Bland tusen finns knapt en, Som vänskap rätt förstår.

118.

Pärnå.

2. Såsom fågeln jag kände mig så lycklig och glad,
Under tiden vår vänskap bestod,
Men nu liknar jag trädet med affallna blad,
Och i ådrorna stelnar mitt blod.

3. Kom ihåg dessa orden, som uttalas då,
Dessa trofasta löften du mig gaf,
Då mitt redeliga hjärta var fästadt vid dig,
Men af sorgen trycks neder i sin graf!

4. Alt ditt hjärta af falskhet var beroende då,
När jag räkte dig min redeliga hand,
Att ingen mera på jorden mitt hjärta skulle få,
Blott att döden åtskiljer våra band.

5. Rosenfärgad ögon och purpurröda kind
Och ett hjärta utaf falskhet du bär.
Gosse, tro mig, du liknar en fläktande vind,
Och du vet ej rätt hvem du skall hålla kär.

6. Räck mig hit falska handen och bjud mig farväl,
Ty som en vän vill jag skiljas från dig,
Ty min hand och min penna nu börjar att bli stel,
Och kinderna blekna uppå mig.

7. Om ditt hjärta nångång utaf falskhet skulle slå,
Kom ihåg hvad vi knutit för band!
Kom ihåg dessa orden, som uttalas då,
Det skall grönska i Skaparens hand.

8. Såsom dufvan i lunden jag liknar mig nu,
Som af fienden makan bortmist;
Hennes hjärta af oro och längtan månde slå,
Dess belöning blir döden till sist.

9. En uppriktig jungfru i världen jag är,
Fast ej rikedom är fästad vid mig,
Men jag hoppas engång att få en vän, som är kär,
Fast jag nu är förskjuten af dig.

10. Nu slutar jag min visa och bjuder dig farväl
Och räcker dig min redeliga hand.
Blicken öfver från början till slut,
Förste orden beteckna mitt namn. *)

119.

1. Ostadig vän, hvad var din ed väl till?
Jo, du har satt mitt hela lif på spel.
Sorgens tårar bränna på min kind,
Du svurit dyrt att evigt blifva min.

2. Men ditt löfte var blott som ett löf,
Som på jorden för en vindpust dref.
Gläd du dig i dans och svärmeri,
Dagen kommer, alt är då förbi.

3. Du är stolt af rosen på din kind,
Du har gjort så mången yngling blind,
Rosen vissnar snart och faller af,
Förglömd du blir af alla i din graf.

4. Betänk nån gång den ed du svurit har,
Förrän döden lämnar minnet kvar,

*) Oskar Rosén.

Betänk engång du svara skall därför,
Hvad godt och ondt, som du på jorden gör.

5. Sök dig nu en bättre vän än mig,
Men bruka icke falskhet eller svek.
Min vän han är i kista i sin graf,
När engång jag skiljs härifrån.

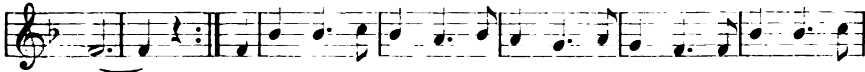
6. Och till slut jag säger dig farväl.
Gud vare nådig mot din arma själ!
Han vill dig för domen föra fram —
Hvad vill du svara honom, min kära vän?

120.

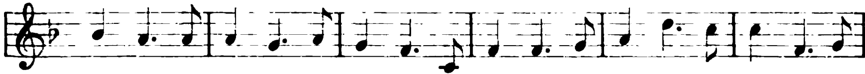
Esbo, V. N., Ö. N.

1. På blomsterklädd kulle satt Hjalmar och kvad Om forntida bragder en
Och lil - jor-nas kalkar och ro - sor - nas blad Sig bu - ga-de djupt för hans

gång,
sång; Och fåglarna sutto så tysta på träden, Som gyllene

axen på gungande säden. De nic-ka - de bifall vid vårvindars

fläkt, Mildt smekte hans panna hans kri - gi - ska dräkt.

2. Och hela naturen föryngrad och skön
Och ljuf i sin festrika skrud,
Med nyflätad blomkrans och vårmantel grön
Nu log som en längtande brud.
Och glädjen och äran och kärlekens minne,

De höllo sitt fjärrglas för ynglingens sinne;
De hoppet med vingar af guldskiftad glans,
Ljuft bjödo åt honom all sällhet som fanns.

3. Då nalkades Hulda, och drömmen försvann
För ynglingens tjusande syn;
Han såg endast henne, såg rodnan som brann,
Lik purpur på snöhvita hyn;
Han kyste en tår på det strålande öga,
Han tänkte på världen och striden så föga,
Lycksalig han sjönk i den tillbeddas famn,
Han glömde bort ära och rykte och namn

4. „Du älskar mig, Hulda, och jorden mig bär,
Som rosen på daggpärlans stig.
Du älskar mig, Hulda, och sällheten är
Ej mera en främling för mig,
Ty ledsnadens tomhet och saknadens smärta,
De hitta ej vägen ned till mitt hjärta,
Ty är ej naturen, o flicka, med dig
Ett paradis här uppå jorden för mig!

5. Men sviker du mig, o, då slocknar min sol,
Då brister af ångest mitt bröst,
Då finnes på jorden från pol och till pol
Ej någon, som skänker mig tröst;
Dock svär du mig, Hulda, vid himlen, som hör dig,
Att aldrig mig glömma, hvart ödet än för mig,
Att vara mig trogen i lif och i död,
Att älska din Hjalmar i lust och i nöd."

6. „O Hjalmar", sad Hulda med ljuf melodi,
Och tillslöt hans mun med en kyss,
„Hur ofta jag sagt, att jag trogen skall bli,
Det samma jag svor dig ju nyss;
Dock svär jag, o Hjalmar, vid himlen, som ser mig,
Att aldrig dig glömma, hvart ödet än för dig,
Och blott för min Hjalmar jag klär mig till brud,
Och bryter jag eden, så straffe mig Gud."

7. Och solen var sjunken och fullmånen log
Så mildt mot vårt älskade par.
Kring kullen sin dimslöja aftonen drog,
Men ännu de sutto där kvar;

Dock måste till olika hyddor de vandra,
De svuro nu högt att bli trogna hvarandra,
Och Hulda hon lofvar att möta sin vän
Vid nästa dags skymning på kullen igen.

8. Så lefde den lycklige Hjalmar en tid,
Och sommaren flydde sin kos.
Med sommarn ock flydde hans gyllene frid,
Lik dalens förvissnade ros,
Ty så utbrast krigets förhärjande låga,
Från sörjande mö måste Hjalmar nu tåga
I striden — men Hulda i kärlekens glöd
Svor honom trohet i lif och i död.

9. Ett år var han borta, och glädje och lif
Nu växte i riket på nytt;
Slut var nu det grymma, det blodiga kif,
Och sorgen i glädje förbytt;
Med ax och med frukter sågs jorden sig smycka,
Då skyndade Hjalmar sig hem, för att trycka
Sin längtande brud till sitt trofasta bröst,
Att byta dess saknad i sällhet och tröst.

10. Vid hemmet han mötte den åldrige Sven,
En granne, och trykte hans hand:
„Välkommen, behjärtade yngling igen
Från strider och främmande land!“
„Tack Sven“, sade Hjalmar, „men hur mår min flicka,
Jag ilar till henne, och snart skall hon blicka
Med himmelskt förtjusande ögon på mig. — — —
Du hindrar mig, Sven, jag begriper ej dig.“

11. Och Sven tog i betslet och rykte hans häst,
Den ystra, tillbaka ett steg.
„Jag fruktar du blir ingen välkommen gäst.“ — — —
Då studsade Hjalmar och teg.
„Bemanna dig, yngling, med mod för att höra
En hälsning, som hela din glädje kan störa:
Vet då, att skön Hulda, förskräckliga bud,
I dag är den store Sebastians brud.“

12. „O himmel och afgrund“ röt Hjalmar och slog
Förtviflad stålhandskar ihop;
„Menederska, vänta, jag träffar dig nog!“

Och döf för den åldriges rop
I sporrsträck han red till den trolösas hydda,
Där fönstren voro af blomkransar prydda
Och taket gaf genljud af gästernas sång,
Och harpor och bägarnes klang på en gång.

13. Och in trädde Hjalmar i krigareskrud,
Och harporna tystna med hast;
Förgrymmad han går mot sin trolösa brud
Och griper i brudkronan fast.
Han sliter den vildt ur det mörkbruna håret —
Så blek, som låge hon redan på båren,
Satt Hulda med dödsskräck och bäfvande barm,
För dårade älskarens hämnande arm.

14. Brudgummen han höjde mot Hjalmar sitt svärd,
Men Hjalmar han höjde ock sitt;
Han ropade: „usling, blott dö är du värd,
Mitt stål biter bättre än ditt";
Som lejon de kämpade nu mot hvarandra,
För lifvet stred han och af hämd stred den andra.
Som eld lyste ögonens gnistrande par,
Men saken dock oviss och oafgjord var.

15. Ung Hjalmar han stötte sin klinga med hast
I hatad motståndares bröst,
Men denne af honom ren dödssåret bragt,
Och bleknad med rosslande röst
Sjönk älsklingen ned vid förräderskans sida,
Som icke upphörde att gråta och kvida,
När hon på den döende ynglingen såg;
Så blek som en afhuggen lilja han låg.

16. „O, ve mig, o ve mig, min Hjalmar jag svek",
Hon ropte och händerna vred.
Att svärja är lätt, men det är ingen lek
Att bryta så trolöst sin ed.
Och samvetskval lägrade sig kring dess hjärta,
Och inom tre dagar hon dog utaf smärta.
Vid sidan af Hjalmar hon jordades då,
Ett brudpar i grafven de blefvo ändå.

17. Hvar gång, säger sagan, när midnatten har
Sin dimmiga nattslöja sträkt

Kring kullen och söft den med vingarnas par,
Står Hulda i silfverhvit dräkt
På platsen, där ofta med Hjalmar hon suttit,
Där hon gjort de eder, som trolöst hon brutit.
Hon klagar och suckar så tårögd och blek:
O ve mig, o ve mig, min Hjalmar jag svek!

121.

Pärnå.

1. Rikedom och silfver i stället för dygd
Mången väljer i världen sig ut,
Men ofta tör hända, att den som så gör
Han tör sig väl ångra till slut.

2. Stor rikedom i världen jag aldrig kan få
Ej häller den månde åtrå,
Allenast jag kunde mitt dagliga bröd
Af Herren i himmelen få.

3. Om du skulle tycka min vän,
Att jag är för ringa och låg,
Så säg meningen som du har tänkt
Att sluta mig ur din håg.

4. Nog vet jag du kunde en rikare få,
Men se dig, min vän, dock visligen om!
Låt rikedomen icke intaga ditt sinn
Att välja en ond för en from.

5. När Adam och Eva blefvo vigda ihop,
Så hade de intet i arf,
Men Gud gaf dem nog, så att intet dem tröt,
Ty han visste väl deras tarf.

6. Nej, yppersta rådet jag lära dig skall:
Sätt först dina tankar till Gud;
Låt dig åtnöja med hvad han dig ger,
Så blir du en lyckelig brud.

7. Han som allting af intet har gjort,
Som allting har alt med sitt ord,
Han kan så väl föda ett bi som en björn,
Hans makt är oföränderligt stor.

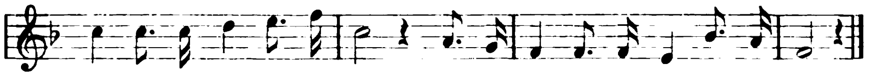
8. Om du vore rikare än vattnet är djupt,
Så kunde Gud dig stjälpa ändå;
Om du vore fattig som sparfven på kvist,
Så kunde han dig hjälpa också.

9. Låt vara att rikedomen fördöma ej kan
Och fattigdom salig ej gör,
Men den som af Herren fått större pund,
Han har ock mera att ansvara för.

122.

Lappträsk och Strömfors.

2. Har du hälsan och mår bra,
Som jag tror att du skall ha,
Har du nöjen, visst fägnar det mig.

3. Har du pengar, har du gull,
Har du dina kistor full,
Har du det, så visst roar det mig.

4. Har du ett förnöjsamt sinn,
Det är rikedomen din,
Det är bättre än pengar och gull!

5. När jag tänker uppå dig,
Röres blodet i mig,
Lilla vän, förglöm dock aldrig mig!

6. Se på stjärnorna de små,
Under himmelen den blå,
Falla neder till jorden liksom strå.

7. Förr skall sjöar och strand
Blifva torra liksom sand,
Förrän jag skall ta mig någon ann!

123.

Liljendal.

1. Se här så har du högra han-den, Se här så har du hjärtat mitt.
Kom nu och följ mig ned till stranden, Se där har jag min hydda bygt.

2. Ett rent hjärta, oförfalskadt,
Det älskar jag intill min död.
Mången vän har jag visst älskat,
Men blott en till öfverflöd.

3. Se uppå det vilda hafvet,
Se hur mången seglar där.
Hur mången vän har gått i kvalen
Ifrån vänner och besvär!

4. Mina vänner stå på gården,
Men ingen af dem känner mig.
Nog har man vänner uti glädjen,
Men ganska få i nöden stor.

124.

Snappertuna.

1. Sex runda år omkring en flicka jag begärde,
Alt med en fästningsring jag henne ock förärde;
Hon skönast var bland alla, som jag i världen sett.
Den dag vi olycklig kalla, då vi skull blifva ett.

2. Jag tyktes kunna tro, att kärlek skulle föra
All ljuflighet med sig och mig förnöjder göra;
Men nu har jag fått finna, hvad kval där följer vid,
Det som jag intet visste, den tid då jag var fri.

3. Som turturdufvan ren, när hon sin make mister,
Hon sitter helt allen i skogen uppå kvister
Och sjunger klagosånger uti sin enslighet;
Nu är jag full med ånger och ingen råd mig vet.

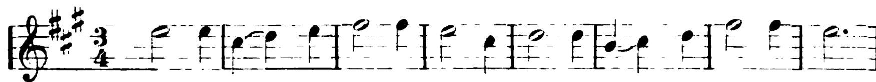
4. Jag bjuder dig farväl, min egen vän så såta,
Tack för jag var din träl, tack för jag fått dig gråta!
Farväl I röda kinder, farväl I ögonblick,
Som gjort mig många hinder, uti min ungdoms tid!

5. Jag bjuder nu godnatt af alla vackra flickor.
Ack, om jag had mig satt att spjälka törvesstickor!
Långt bättre för mig varit, än tjäna detta kön,
Som så otrogen varit, fått sviken tro till lön.

6. Jag tykte mig kunna tro och därpå säkert lita,
Att jag en gång med ro på hennes hand, den hvita,
Omsider skulle sofva och hvila sött hos den,
Som mig sin trohet lofvat och var min bästa vän.

125.

Pojo.

2. Men ibland den kärlek rena
Där bor också falskheten,
Ibland tvänne vänner kära
Ja, ock uti sällheten.

3. Ingen börda finns på jorden
Tyngre till att bära på,
Än att blifva öfvergifven
Af den vän man tänkte på.

4. Nog visst du att jag var fattig,
När du blef bekant med mig;
Nog visst du att jag var barnslig,
En narr, en narr som älskat dig.

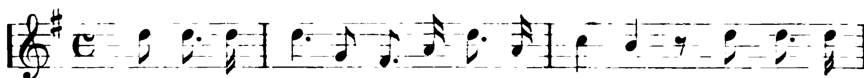
5. Nu jag själf utaf dig frågar,
Hvem som var orsak därtill.
Blott du mig af kärlek sväras,
Gör nu själfver hvad du vill.

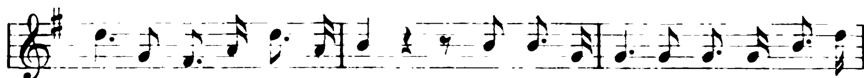
6. Då du mig i famnen tog
Och ställd ditt hjärta mot mitt bröst,
Ack, hur säll den stunden var,
Ack hur ljuflig var din tröst.

7. Du har låtit falska vänner
Locka kärlek ifrån dig.
Kom ihåg den ljufva tiden,
Då du var bekant med mig.

126.

Kyrkslätt.

2. Jag har dig sett, du har förtjust mitt hjärta,
Jag suckar rörd hvar gång jag hör ditt namn.
Ett ord, som går ur mitt beklämda hjärta:
Låt mig få inneslutas i din famn.

3. Jag fattig är och kan dig ej begära,
Jag endast blott begär ett svar så ömt.
Vore jag född att hjärtat med dig dela,
Då vore jag frälst och alt mitt kval vor glömt.

4. O grymma saknad, se nu hvad jag lider,
Och se hoppet du beröfvat mig.
Men se mitt hjärta, hur det alltid kvider,
Då jag för evigt blifver skild från dig.

127.

Ö. N.

1. Solen hon värkar så, att is i bärgen smälta, Och oxen spännes för

plogen nu, och å-ker-jor-den älter. Lärkan sjunger altför sött och

göken börjar gala, Fåg-lar-na de bygga bo och

kär - le - - ken tycks tala.

2. Träden ju alla sig i grönan dräkt sig kläder,
Herdarna och herdinnorna i vallehornet kväder;
Deras hjordar gå i bet och med hvarandra smeka,
Skogsmusiken öppnar sig och orren börjar leka.

3. Och bien suga blomstrens saft och samka ymnig honung,
Och deras riken ha sig vred drottning såsom konung.
Men alt hvad uppå jorden fins till kärlek mig uppväcker,
Flickan den jag såg i går, hon var båd skön och täcker.

4. Hon med sina får gick vall och sjöng en härlig visa,
Elden tändes i mitt bröst och brinner utan lisa.
Men ack, hon sprang sin kos, åt skogen hon sig gömde,
Och hela dagen sökte jag och hela natten drömde,
Hvart den sköna flickan for, tog vägen eller hamna.
Om natten uti sängen jag tykte henne få omfamna.

5. Men när jag vaknade och ensam var i sängen,
Harmades jag, steg strax upp och gick kring hela ängden,
Sökte henne, jag saknade, och fann rätt sent omsider,
När som månen den gick ner och solen börja skina.

128.

Ö. N.

2. Jag bandt uti blomstrande dalen
En krans, och jag gladdes däråt;
Den vissnade bort och jag klagar,
Den fuktas ej mer af min gråt.

3. Ett moln uppå himlen sig lägrar
Och slår emot rutan en skräll,
En tår för mitt öga sig hägrar
I sorgens och saknadens tjäll.

4. Men gläds då, att ödet är gifvet,
Och hör huru stormarna far.
En höst blir den sista i lifvet,
Det fins inga blommor mer kvar.

5. När jag blifver trötter vid stafven,
Blir tung och ej orkar mer gå,
Visst blir det så ödsligt i grafven,
Men hvilan jag finner ändå.

129.

Pärnå.

Om den stackars brugummen, som uträka för en falsk brud, som med falska ord läste brefvet för sin mor, när hon skildnad ville söka.

Han.

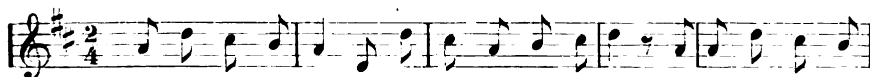
1. Tro mig, fast vi nu skiljas vida,
Vi blifva hos hvarandra, vi.
Du sitter ej invid min sida
Nej, ty du sitter däruti.
I vänstra sidan där det flammar
Ett hjärta, där du dyrkad är,
Där har du valt din hvilokammar,
Och ingen ann inslipper där.

Hon.

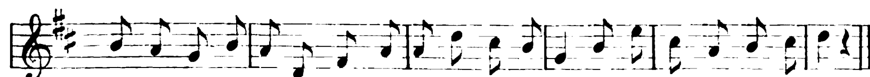
2. Din hulda vän och slaf
Jag aldrig nånsin blifver,
Jag blifver till min graf
Dig falsk och öfvergifver.
Min största glädje är,
Om du ifrån mig dör.
Om du får lefva här,
Du all min ro förstör.

130.

Pojo.

2. Jag älskar dig, min flicka, änskönt du hatar mig,
Men hvarutaf det kommer kan jag ej säga dig.
Är icke du min lilla vän?
Tro att jag vandrar redligen,
Så framt Gud mig ledsagar
På rätta vandringen.

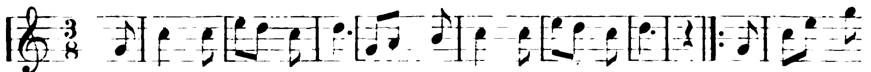
3. Min vän jag ej förglömmer i denna världen mer,
Fastän du åt en annan ditt hela hjärta ger,
Där röda rosor blomstrande, (?)
Min lilla vän förglöm ej mig!
Är icke du densamma,
Som i mitt hjärta bor?

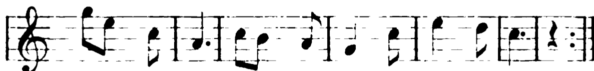
4. Min vän och hjärtans flicka, hvad ondt har jag dig gjort,
Som du mig öfvergifver och flyr till annan ort?
Du tänker dig till glädjen stå,
Men sorgen för mig öppen står,
När du till glädjen vänder,
Till sorgen du bortgår.

5 Nu får jag afsked taga och bjuda dig adjö,
Jag får ej längre vara din kära fästemö.
Men det må vara som det är,
Jag vet du har en annan kär.
Det fins väl många vänner
I vida världen här.

131.

Pärnå, Ö. N.

2. Jag aldrig i min lefnad
Har haft så kär visit.
Min kammare fick trefnad
Sen du, min vän, kom hit.

3. Du blickar — strax jag glömmer
De kval, som tära mig.
Du ler — och mig jag drömmer
I himlen jämte dig.

4. En sol på fönsterrutan
Hvar morgon hälsar mig.
Den vore jag förutan
Blott jag får äga dig!

5. I sömnens armar sluten,
Jag tror mig se din bild —
När drömmen är förfluten,
Jag var ifrån dig skild.

6. Ett hopp så skönt jag äger:
Jag tror du älskar mig.
En lika känsla säger,
Mitt hjärta tillhör dig.

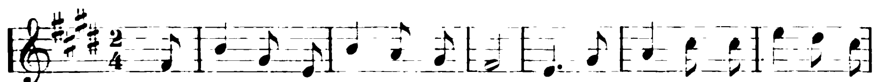
7. Lovis går ut att hvässa
Små spjut, att såra mig.
Tro mig, förutan dessa
Du vet jag älskar dig.

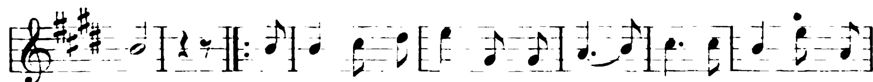
8. Så länge än jag andas
Är du uti min håg,
Tills lifvets afton randas
Och grafven öppen står.

132.

Pärnå, Ö. N.

a) Ö. N.

2. Hon flyr genom högtidens dalar,
Hon flyr som förskjuten af sin vän.
Och eko från bärgena svarar,
Och klipporna hviska hans namn.

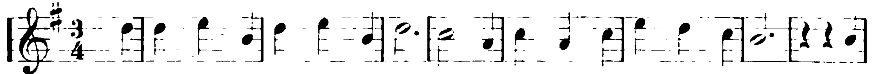
3. „Ömt älskade Leonard, hvar är du?“
Jag ropar, men får intet svar.
„Nu ser jag att jag är förskjuten,
Men hvarför, det vet inte jag.

4. Olycklig, hvad hafver jag brutit,
Som straffas så hårdt utaf dig?
Det kan du med sorg få betala,
Och oro skall jämt följa dig.

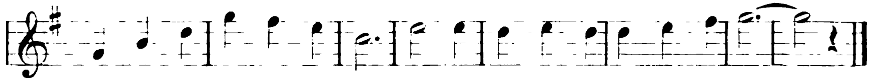
5. Och Gud, som har gifvit oss hjärta
Att dela mellan dig och mig —
Det band, som nu en gång är knutet,
Kan aldrig upplösas nu mer.“

---

b) Melodi från *Pärnä.*

1. „Ömt äl - ska-de Laura Måtilda“, Jag ropar men får intet svar. Nu

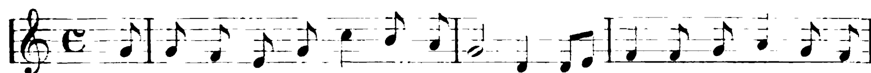
ser jag att jag är förskjuten, Men hvarföre vet icke jag.

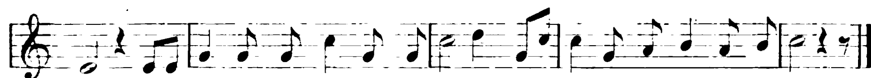
III. Sjömanssånger.

133.

Lappträsk, Liljendal, Pojo.

Pojo.

2. I vet ej huru hafvet det brusar
Och böljorna reser sig upp.
I vet ej huru häftigt det susar
Och knarkar i mäster och topp.

3. I vet ej hur detta har tillgångit
Med det svenska Ostindiska skepp,
Vid namnet Emanuel det kallades
När det ifrån stapeln gick.

4. Till Marstrand vi lyckeligen seglade
(Från Hangö vi lyckligt utsegla)
Den fjortonde Maj uti fjol,
Med en god vind Gud oss förlände
Och alla va vi glade ombord.

5. Men strax andra dagen därefter,
Då all vår glädje förles,
Ty stormen tog till altför häftigt,
Och skeppet en ända snart fick.

6. Det stötte så hårdt mot en klippa,
Alt med en förskräcklig fart,
Så att det uti tu månde spricka,
Vi alla oss däri fråntog.

7. En del blef förvillade i hafvet,
En del tänkt simma i land,
En del blef i skeppet begrafne,
Som var uppfyldt med vatten öfveralt.

8. Vi gjorde fast med pumpar och med ankar
Att undgå det stället så svårt.
De stolta matroser måste vanka
I hafvet på så ynkeligt vis.

9. Nu hafver jag fulländat min visa,
Och intet vet beklaga mig mer.
Men hällre vill jag Herren Gud prisa,
Ty han har frälsat mitt lif.

10. Nu har jag förnummit min nåda,
Nu är jag förnöjder igen.
Dess tackar jag Gud för hans nåde,
Till sjös står min åtrå igen.

134.

Krigsresa till Tripoli.

Ingå.

1. Ack kommen kamrater och rusten eder fort! Vi äro kommen-

de - ra - de, det redan är spordt. Vår resa hon länder åt Tur-ki - et

hän. Nu måste vi skiljas från vän och ovän.

2. Det årtal vi skrifva är 1801,
Den 8:de Oktober kommendering vi fick
Uppå fregatten Freja, som chefskepp skulle bli,
Kommando att föra alt under den tid.

3. Vår chef han var färdig och mönstring vi fick,
Den 17:de Oktober till segels vi gick;
Vi vinda vårt ankar och lotsen ombord gick,
Märssegel hissas och fyra man till rols.

4. Vi Karlskrona skansar passerade då,
I sällskap vi voro fregatterna två,
Samt briggen Husaren som oss följa må;
På Helsingörs redd vi ankrade då.

5. Vi gick sen till segels alt uti Helsingör,
Vår kurs han blef satter som omtalt är förr;
Vi tänkte då segla till Göteborg in,
Men sen under vägen oss möter motvind.

6. Vi viste signaler de nätterna lång,
Som var med granater och brännare mång,
Att vi skulle veta hvarandras begär,
Och sedan ej komma hvarandra för när.

7. Ack jämmer och ängslan jag berätta får,
Vårt sällskap blef skingradt och gick oss ifrån,
Vår kutterbrigg vi miste, hon gick uti kvaf,
Där fick både höga och låga sin graf.

8. Det var en kutterbrigg, Husaren var hans namn,
Dit voro ock kommenderade hundrafemton man,
Som alla tillsammans sina ögon lad ihop,
Och hände i Kattegat, den största djupa flod.

9. Med jämmer och ängslan, som jag tänker på,
Hvad sorg och hvad nöd, som där vara må,
När stormen och vågen dess skepp sönderslog
Och lämna dem alla uti denna flod.

10. Det blef väl många enkor och faderlösa barn,
Samt vänner åtskilda långt bort ifrån hvarann,
Som säkert ha lofvat hvarandra sin tro,
Att lefva tillsammans med glädje och ro.

11. När detta var ändadt, jag säger försann,
Så kom vi då ändtligt till Göteborg i hamn;
Där vi lät reparera och laga fort,
Vi skulle mottaga fregatten Sprengtport.

12. Vi gjorde oss klara och ordres vi fick,
När vinden sig fogat, till segels vi gick;
Vi lyfte vår förtöjning och togo vidare in,
Och gick så till segels alt för en god vind.

13. Om afton klockan 8, då korum var förbi,
Och allting observeras, vi Skagern gick förbi.
Två dagar därefter vi Danska Norge såg,
Och sedan åt Nordsjön vår rätta kurs vi tog.

14. Ej feltes där uppsikt af officerar all,
Båd höga och låga uträttade sitt kall:
Alt med sin oktant de klara sig förnöjd,
De noga uppassa, när solen har sin höjd.

15. Den 1:sta December, om jag minnas kan,
Vi nordan om Hetland passerade fram;
Vår chef han till oss talar hvad kungen oss består —
Vi banko för riksgäld i aflöning får.

16. Vi satte då kursen åt Spanska sjön an
I storm och oväder i vintermånan kall,
Där vi måste gånga i några veckors tid,
Till dess vi fingo Råhålet*) se

17. Alt uti Spanska sjön två man ifrån oss gick;
De fingo där sitt afsked och bort från tjänsten gick.
Vi dem måste lämna i böljan den blå,
Vi kunde dem ej hjälpa, vi gick därifrån.

18. Sina armar de utkasta på detta vida fält,
Och sjunka sedan neder — O Gud, var deras hjälp
Och tag dem upp till nåder, som du själf lofvat har,
Och var sedan dess enkors och faderlösas far!

19. När Gud gaf oss vind, vi genast segla må,
Vi gick då till staden, som kallas Malaga;

*) Gibraltar.

Där vi oss förtöjde och vatten hämta in,
Och sedan med mera vår tackling försåg.

20. Den tid, som vi i Malaga låg,
Där fyra man rymde, vi dem ej mera såg;
Den femte sitt afsked ifrån oss tar,
Som hände i Sverge och Göteborgs stad.

21. Vi gjorde oss klara, vårt skepp drifva må,
Den sjunde Januari från Malaga vi gå.
Vi lyfte vår förtöjning och varp utföra må,
Vi hissa våra segel och rodret passa på.

22. Vår kurs han blef satter på Medelhafvet då,
I storm och oväder, som oss träffa må,
Att vi nödgas kryssa i dagarna mång,
Förrän vi kom till staden som heter Toulun.

23. Där låg vi till ankars allenast några dar,
Helt sent om en afton vi därifrån far;
Alt för en god vind var seglen utbredd,
Och gick så till ankars på Livorno redd.

24. Vi måste proviantera och vatten hämta in,
Fortsatte sen vår resa, när Gud gaf oss vind.
Vi tänkte då segla till Tripoli fram,
Men gingo under vägen till Malta i hamn.

25. Där låg ett stort sällskap, som engelsmän var,
Vi hissa svenska flaggan, de väl emot oss tar.
Vi oss resolvera och litet vänta må;
Den tionde Mars vi gingo därifrån.

26. Vår resa från Malta hon anlände då,
Och gick till Sicilien, som ej var långt därifrån;
Vi styrde vår kurs, som jag säger nu,
Vi ankrade vid staden som kallas Arragu.

27. Där fick vi förfriskning och vatten hämta må;
Vi måla vår fregatt och svärta våra rår,
Vår tackling omändra som engelsmännen har,
Med bovenbramstänger och bovenbramrår.

28. Helt tidigt om morgon förrän solen gick upp,
Vi vinda våra ankar och seglen gjordes loss.
Vi satte då kursen åt Tripoli hän,
Där vi skulle möta vår store ovän

29. Vi kom innan kort till den turkiska vall,
Mång turkiska barkar vi gjorde motstånd;
Vi dem måste jaga med segel och skott,
Att de nödgas vända och segla till lopp.

30. April den elfte uti dess morgonstund
Tre turkiska barkar vi jagade på grund,
Den fjärde vi träffa ett stycke därifrån,
Han måste då genast ombord till oss gå.

31. Han beder ödmjukast hos vår amiral
Och säger han var ingen Tripolitan.
Men det må ej hjälpa, ty han måste fort
Afsända besättning till oss ombord.

32. Då blef det uttaget till besättning åtta man,
Tillika en fänrik så ock en styrman,
Som briggen skulle föra till Malta i hamn,
Men blef sedan drifven till turkiska vall.

33. Det var den femte Maj, som då följer på,
Helt nära under Tripoli fästning vi gå,
Altsammans passerade som jag skrifver om,
Nio stycken galerar från Tripoli kom.

34 De dricka oss till, men vi var icke sen,
Vi skänkte dem genast tillbaka igen.
Vi hade upptagit i kannor och krus,
Vi tänkte att gifva de gästerna rus.

35. Men Herren i höjden, som styrer alt krig,
Han gaf oss till bytes beständiger fred,
Och hvilket alt skedde inom en kort tid,
Den dagen han syntes oss härlig och blid.

36. Den morgon med solen all lycka upprann,
Helt tidigt om dagen kom orderne fram,
Från franska kommendören till vår amiral,
Att han skulle komma till honom rätt snart.

37. Den andra Oktober, då freden var gjord,
Samt svensken och franskman stadfäste sina ord
Och fredsförbund gjorde med Turken;
Däröfver vi glädjas hvarendaste man.

38. Oktober den tredje, som då följer på,
Vi gjorde oss klara från Tripoli att gå.
De för oss salutera, vi svara därpå,
Vi lyfte vårt ankar och gick därifrån.

39. Till sjös vi då gingo i dagarna mång,
Och gick så till ankars vid staden Toulun;
Där vi måste undergå reparation stor,
Vår fregatt vi drifver och kopparbeslår.

40. Alt uti fyra månader, som vi där ligga må,
Och vänta presenter, som vi där skulle få:
Att gå till Tripolien och presenterna få,
Att vi af honom där skulle våra fångar få.

41. Den tionde Mars som jag säger nu,
Vi lyfte vårt ankar vid pass klockan sju.
Märssegel upphissas och allting göres klart,
Gud Han oss välsignar med vind och passad.

42. Vår kurs han blef satter som ämnader vardt,
Vårt skepp gjorde milar till flere knops fart,
— — — — — — — — — — — — —
Där vi skulle få våra fångar igen.

43. Till Tripoli kom vi den tjugunde Mars,
Och lämna presenter, som var föresatt.
Om eftermiddagen vid pass klockan två,
Vårt ankar vi fälla och segel beslå.

44. Presenten i penningar såsom den består:
Ett hundrade femtio tusen det går,
Af silfver till vikten, som vi där mottar,
Ett hundrade sextio lispund det var.

45. Vi bjuda den turken adjö och farväl,
Samt önska hvarandra beständigt må väl.
Vi sköto svensk lösen med tjugu skott å rad,
Vårt ankare upphissas, vi därifrån far.

46. De turkiska herrar af vredefullt mod,
De tänkte sig mätta af svenskarnes blod,
Men fick ingen droppa från början till slut,
Men dräggen af bullan de dricka själf ut.

47. Den turken må liknas vid lejon och björn,
Som ofta få rofvet i klon som en örn;
Han mången gjort armer, ja mången lagt lik,
Af rofvet han tänker att göra sig rik.

48. Men Gud vare lof för nåde och frid,
Som Han oss här sänder af himmelen ned,
Han välsigne vår konung och hans trogna råd,
Som vi skola följa i råd och i dåd!

49. Välkommen till Livorno, där vi först tänkte på,
Att vi skulle gärna till Malaga få gå.
Från Malaga till Tanger alt på den samma dag,
Och dagen därefter vi gingo därifrån.

50. Maj månad den andra vi grunnan finna må,
Alt utanför Kanalen en tjugu mil vi gå.
Som alt var observeradt och efter samma grad,
Och dagen därefter vi England då såg.

51. Med glädje vi passerade England förbi,
Den femte Maj om morgonen vi Dover fingo si.
En fregatt där oss präja alt med ett skarpt skott,
Men vände strax tillbaka och från oss segla bort.

52. Vi Dover passera och lots vi fingo då,
Strax vinden sig fogat, som med oss vara må;
Den lots måst oss följa öfver de engelska grund,
Han fick sin betalning, som var af hundra pund.

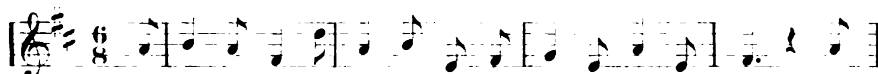
53. Vi måste Nordsjön plöja förutan löf och gräs,
Den tolfte Maj helt tidigt vi sågo Lindesnäs,
Och dagen därefter vi sågo Skagens grund,
Och samma eftermiddag vi ankrade i Kalfsund.

54 De utländska höjder och gränser så mång,
Som jag har beskådat den tiden så lång,
Kan jag ej beskrifva, jag säger försann —
Jag kastar därför pennan och går uti land.

135.

Pärnå och Strömfors.

Strömfors.

1. Adjö farväl, för sista gång Jag afsked från dig tar. Jag

måste fara bort min kos, Men du får stanna kvar.

2. Min glädje nu en ända tar
Och sorgen ökar sig.
Gud vet, om jag i världen mer
Din ögon kan få se.

3. Men kom och följ mig ner till strand,
Där står min lilla båt!
Så ger jag dig min högra hand —
Och sen så skiljs vi åt.

4. Men kom och följ mig ner till strand,
Där skall du skåda få
Likkistan min, svart som den står,
Med flagg och vimpel på!

5. När ankaret lättas och hifvas upp
Och det för bogen står,
Då några man till brassen går,
När vi kommando får.

6. Nu hissas segel upp i topp
Och skeppet går från land,
Men du min lilla täcka ros
Får blifva kvar på strand.

7. En sjöman på det vida haf,
Han vandrar på sin graf,
Han lägger ner sin vandringsstaf,
När som han går i kvaf.

8. Men mina vänner, sörj ej mig,
Fast sorgeklockor hörs;
Det går så tyst och stilla till,
När vi till grafven förs.

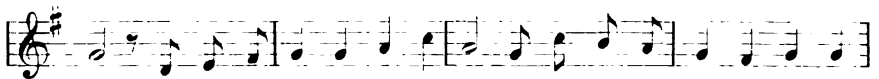
9. Men ett vill jag påminna dig,
När vädret susar hårdt:
Jag ber du ej bekymrar dig
Med tårar eller gråt!

10. Törhända jag en vän har kvar,
En maka och små barn.
Ja, makan sörjer ock sin man
Och barnen ock sin far.

136.

Ö. N.

2. När ankar lätts och katten huggits,
Strax några man till brassen gå.
Ja, en del gör en vink med hatten
Åt flickan, som på stranden står.
Ja, jag menar mina flickor små,
Som sorgsna kvar på stranden stå.

3. Tid och stund är redan kommen,
Att vi skall segla härifrån.
Gråt ej för mig, min lilla vän,
I nästa vår kommer jag igen.

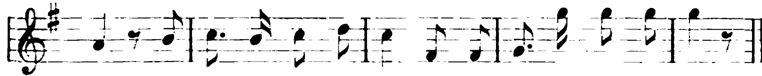
137.

Pärnå och Sibbo.

Pärnå.

2. Och när som sommaren börjar gro,
Se då få vi ett hurtigt mod;
Då så få vi fara ut och se,
Där som vi förr har varit, också vi.

3. Ni tycker att en sjöman har så bra,
När som han uppå böljorna far.
Ack nej, mina vänner, det är icke så,
En sjöman han får slita mer ondt än ni förstå.

4. Om kvällen, när vi till kojen gå,
En kamrat jag med mig då får.
Där drömmer jag om allrakärestan min —
Jag vet ej om hon mera finnes till.

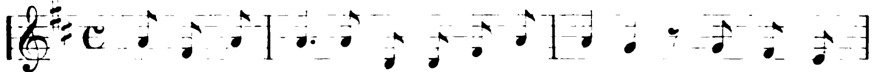
5. Molnen på himlen de syntes så klar,
Det blixtrar och dundrar så hårdt öfver oss.
Kaptenen på däcket han ropar så hårdt:
„Jag tror att vi mista både stänger och rår.“

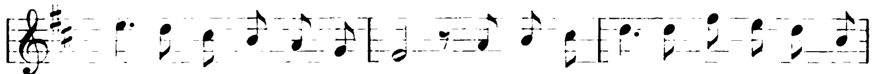
6. Hastigt vi ur kojen sprang,
Kaptenen han frågar hvad oss är befaldt.
Styrman han ropar och jagar oss i lä,
Ja, äfven så i lovart han oss hafva vill.

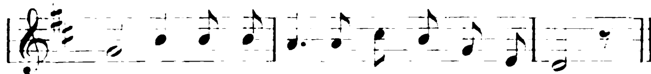
7. Adjö och farväl, min utvaldaste vän!
Nu reser jag bort, kommer aldrig mer igen.
Jag kommer väl åter när sommaren den gror,
Och liljorna de växa och bladena bli stor.

138.

Ö. N.

2. O gå ej bort, jag vill ej bli allena,
Jag vill dig se, jag vill dig äga än.
Jag hör din röst som — — — — —
O gå ej bort, min älskling och min vän!

3. Jag har för länge sedan afsked tagit
Ifrån min flicka, jag är redan klar
Att gå ombord; jag måste bort och lämna
Min älskarinna och dess glada nord.

4. Kanhända jag har mången blomma brutit
Uti min ungdomsårs förflutna dar.
Jag henne glömt och henne då förskjutit,
Ej någon som förljufvar mödans dar.

5. Vi vindar ankaret opp ifrån botten,
Och kättingen från spelet lindas rund.
Vi hissar seglen opp i toppen,
Och skeppet svingar genast ifrån land.

6. I hoppet lämnar jag ju fosterlandet,
Tils jag min resa lyckligt ändat har;
Då kommer jag att åter finna landet,
Min älskarinna och dess glada nord

7. Vid flaggan tar jag nu mitt sista afsked
Ifrån min vän och från mitt fosterland,
Ty jag skall segla medan vind är foglig —
Till sist befaller jag mig i Guds hand.

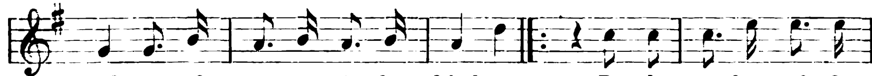
139.

Helsinge och Pärnå.

a) Pärnå.

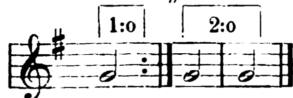
1. Aldrig jag förglömma kan Flickorna som stå på strand, De fälla

tårar på ro-sen-rö-da kinder. Ja de sucka och de

beder: „Herren vare med eder Och ledsage er på böl-jor-na de

blå! blå!“

2. Bäst vi ligga uti ro,
Kommer lotsen ombord,
För vinden fäller oss alla segel klara.
Aj gossar, spakarna i hand,
Ty tiden göres oss ej lång,
Till att skota, medan tågen löpa lätt.

3. När styrman ropar: „opp,
Friskt mod i hvar kropp",
Vi lätta ankaret lätt ifrån botten.
Och skeppet svajar ifrån land,
Och rodret tager timmerman,
Och Gud han må ledsaga med sin hand.

---

b) Helsinge.

1. Bäst vi äre uti ro,
Kommer lotsen ombord,
Vinden fogar sig och vi göre oss klara.
Vår kapten säger: „opp,
Lustigt mod i hvar kropp!"
Låt oss vinda men tåget löper lätt!

2. När vår styrman order får,
Som för oss alla går,
Han oss kallar och vi måst alla lyda.
Gossar raskt på en gång,
Tiden blir ej så lång,
Låt oss vinda men tåget löper lätt!

3. När vårt·tåg vissa steg
Några man bräcker af,
Till att göra märsseglen lösa,
Vårt stagsegel hissas opp,
Men förglöm ej vår fock,
Låt oss vinda men tåget löper lätt!

4. När vårt segel står i topp,
Uppå Gud sätt vårt hopp,
Vinda ankaret hastigt och båten

Tag er an, timmerman!
Skeppet svajar från land,
Gud ledsage oss med sin hand!

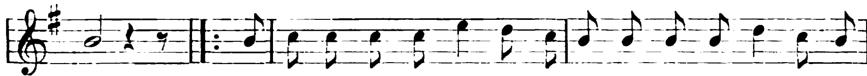
5. Ett jag ej förglömma kan,
Flickorna uppå strand,
Fälla tårar på snöhvita kinder.
De visst önskar och ber Gud:
„Han vare med er,
Han ledsage er på böljorna blå!"

140.

Lappträsk och Pojo.

Pojo.

2. I fjol så hade jag ock en vän,
I år har en annan tagit den.
Hon var mig ej så rarer,
Jag låter henne fara,
Jag tager mig en annan till vår.

3. De flickorna så är ej till att tro.
Där falskhet i deras hjärtan bor,
De håller sig till andra,
När vi går ut att vandra
På hafvet och på böljorna blå.

4. Då jag mitt afsked tog från dig min vän,
Du tog dig till en annan igen,
Då tog du dig så vida
En vän breve min sida,
Och vintern där skall blifva kall och lång.

5. En så fattiger sjöman jag är,
Hit födder till världen till besvär.
Fast världen är besvärlig,
Men vandrar jag den ärligt,
Så hoppas jag att Herren är mig när.

6. Men tänk du min lilla vän uppå,
När du engång för domen skall stå,
Då frälsaren skall komma
Och alla flickor dömma,
Hur illa de har handlat mot sin vän.

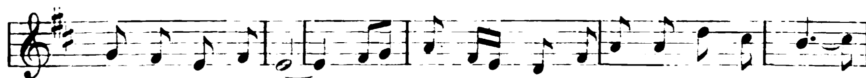
7. Men tänk uppå det evighetens land,
Då Herren skall kalla dig vid namn.
Då är ni icke värdig,
Ni har ej bröllopskläder,
Då kommer ni så oberedda fram.

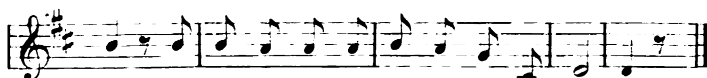
141.

Kyrkslätt och Ö. N.

Ö. N.

2. Det käraste jag äger uppå jorden,
Det är det land, som vi måst lämna kvar.
Jag res till syd, men tanken blir i norden,
Det är det land, som mig till lifvet bar.

3. Vi spänna ut vårt hvita undersegel
För vindens fläktar, som oss jaga skall,
Att styra öfver hafvets silfverspegel
Och gunga fram på vågors vattenfall.

4. När våg och svall mot bogen lindrigt stöta,
Och stormen jagas af en västlig vind,
Med sång och arbet vi vår tid förnöta,
Och friska rosor blomstra på vår kind.

5. När våg och skum alt öfver däcket spolar,
Och vi som bäst för undersegel gå,
Friskt mod och hoppet dystra minnen tjusar, (?)
Men hoppas än att hemmet skåda få.

6. Vi se ett land, hvart vi oss ren ha ämnat,
Vi hissa flaggen under gaffeln opp.
Neptunens böljor vi nu ren ha lämnat
Och styr mot stranden med ett sakta lopp.

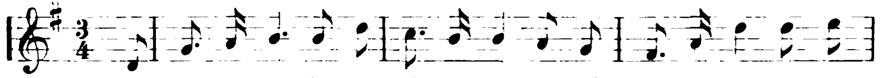
7. Nu är vi klara att gå hem tillbaka.
Vi brassa seglen för en foglig vind,
Men hvilan kan vi ej försaka,
Fast skeppet löper liksom skogens hind.

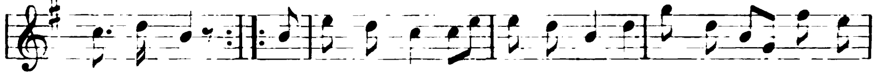
8. Adjö, du stad, med dina gröna parker!
Adjö, du konst, alt med ditt dystra lif!
Vi plöja skall Neptunus vilda marker —
Ett hurtigt mod är sjömans tidsfördrif.

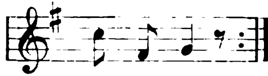
142.

Borgå, Helsinge, Lovisa, Pärnå, Tenala.

Tenala.

2. „Er begäran kan jag ej svara,
Ty jag är födder af så ringa stånd.
Er tjänarinna kan jag väl blifva,
Men allra käristan kan jag ej bli.

3. Jag har en vän, den jag har älskat,
Och han har varit sju år från mig.
Lefver han, visst har han mitt hjärta,
Men är han död, har Gud hans själ."

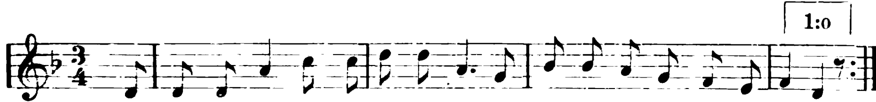
4. „Har du en vän, den du har älskat,
Och har han varit sju år från dig,
Så lofvar jag, att jag är densamma,
Densamma vännen, som har älskat dig." —

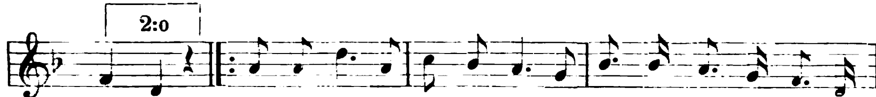
5. „Lofvar du, att du är densamma,
Så vis gullringen den jag åt dig gaf!"
Så tog han handen utaf sin ficka:
„Se här ringen, den du åt mig gaf".

6. Jungfrun skådar i denna ringen,
Strax så föll hon till jorden ner.
Sen tog han henne på sina armar
Och kyste henne en gång och fler.

143.

Helsinge.

2. Sörja måste jag som fågelen,
Som skytten hafver skjutit makan.
Hå hå hå, det månd så gå,
Jag bryter löf och bäddar, lägger mig därpå.

3. Likväl vet jag hvar min flicka bor,
Så väl som den som går att fria.
Hå hå hå, det månd så gå,
Jag bryter löf och bäddar, lägger mig därpå.

4. Det växer gräs på en torpaäng,
Så väl som uti stora byar.
Hå hå hå, det månd så gå,
Jag bryter löf och bäddar, lägger mig därpå.

144.

Afsked till bruden.

Karis. Ö. N.

Karis.

1. Det var en söndags morgon, den fjortonde dagen i maj,
„Prins Karl“ han lyfte ankar, till Portsmouth seglade han.

Vår soleglans framträdde, vi skulle till Lissabon gå. All

bärg och dalar stod klädde med fröknar och jungfrur små.

2. Ibland dem var en piga i sina blomstrande år.
Hon fälte, törs jag säga, så mången modig tår.
Hon sörjde då sin kärista, som hon då månde se
Ifrån sig vilja vandra — det gjorde henne ve.

3. Han tänkte ej afsked taga ifrån sin käraste mö,
Förrän han kom och sade: „adjö, min lilla vän!
Jag får ej längre bida, se skeppet står vid vår strand,
Jag måste ut att strida för kung och fosterland.“

4. „Ack“, sad hon, „kära, töfva“, med gråt som i ögon rann,
„Och dig med mig trolofva, min allra käraste vän!
Om du nu bortviker långt bort i främmande land,
Så är jag rädd du sviker, och jag ej får din hand.“

5. „Nej“, sade han, „min flicka, om jag trolofvar dig,
Och du sen skull få höra, att jag vill roa mig
Med någon vacker flicka, och du det såg uppå,
Så skulle ditt hjärta spricka och utaf ångest slå.“

6. „Nej, på den skam, mitt hjärta, om du nånsin kan förstå,
Om vinnas kan den smärta, om du en kyss kan få,
Abjata eller Thora, eller någon annan mö;
Hvad skada kan det göra, om jag är din fästemö.“ } ?

7. „Och efter jag nu finner din kärlek är så stor,
Du hand och hjärta vinner, kom genast med mig om bord.
Men se, hvad vill du göra, när slaget börjar gå
Och du får skotten höra och vi i blodet stå,

8. När blixt och dunder höras på blåa böljan gå,
Och kulor i luften föras alt liksom agnar och strå,
Där trummor och pipor ljuda och folket falla som hö? —
Bli himma jag dig bjuder och kom aldrig på vår sjö!“

9. „Ack säj mig ej den faran, som där plär följa på!
Med dig på sjön den klara mitt lif jag våga må.
För kärlek jag det vågar att se det stora slag,
Att ut på sjö jag vågar med dig på denna dag.“

10. „Dina ord har vunnit seger, jag dig trolofva vill.
Alt, hvad jag nånsin äger, det hörer nu dig till.
Vi skall tillsammans lefva i både lust och nöd,
På sjö och landet sträfva intill vår bleka död.“

145.

Helsinge, Kyrkslätt, Snappertuna.

Kyrkslätt.

*) Var.: sjutton, nitton.

2. Hvad är nu här på jorden
Väl skönare att se
Än stjärnor och den klara mån
Är uppå himmelen?

3. Han reste uti städerna,
Han seglade öfver sjön.
Men när han kom till sin älskade vän,
Så låg hon död på bår.

4. Jag är nu här helt ensam
Lik fågeln i ett kärr.
Borta är min endaste älskade vän
I jordens svarta mull.

5. I grafven så hvilar min älskade vän,
I jordens svarta mull.
Med rosor grafven täckas skall,
Med rosor grafven täckas skall,
Att hon får hvila i ro.

146.

Liljendal.

1. Det var en unger sjö-man, från Do-ver han kom. Det var en unger sjöman, från Dover han kom. Han fri-a--de till en jungfru, skön Seiling hette hon. Han fri-a--de till en jung-fru, skön Seiling hette hon.

2. Hennes tankar vor frimodiga, hennes hjärta var så gladt,
Hon sina ögon fästade alt vid en ung sjöman.

3. „Skön Seiling, skön Seiling, skön Seiling" sade han,
„Ditt unga falska hjärta har lagt min själ i band.

4. Ditt unga falska hjärta skall engång ångra sig,
Det skall engång ångra sig hvad ondt du gjort mot mig.

5. Tro aldrig för dig ej häller någon ann,
Tro aldrig jag ångrar mig. Jag löser min band."

6. „Res bort med din inbillning, res bort med din gestalt,
Tro aldrig jag gifter mig med någon sjömatros!"

7. Och när det var lidna sju runda år omkring,
Så föll skön Seiling i sjukdomen in.

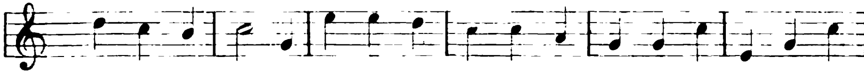
8. Skön Seiling blef döder och lades uppå bär,
Åtta ung sjömänner kring likbåren stå.

9. „Här hvilar en skön jungfru, som förr har varit min.
Sen gå vi in på källaren och dricka ett glas vin."

147.

Helsinge.

2. En slaktarmansdotter den flickan mänd vara,
En styrman från Frankrike var hennes vän.
Han låg nu på redden och skulle bortfara,
Han ämna ej mera att komma igen.
Ifrån skeppet han såg, hur på stranden hon går,
Där hon så hjärtligen gråta må.

3. I Norge vi ankra och det var på redden,
Vi båten klarera och seglen gjord fast.
Vi lossade lasten och skyndade sedan
Att träffa vår vän och vår flicka i hast.
Vi fyra man sprang ur jollen på strand
Och tänkte att vara välkomna i land.

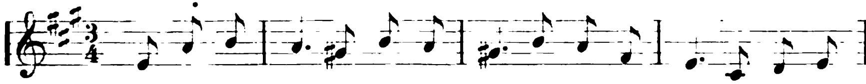
4. När jag kom på landet fick jag se en flicka,
På redden hon stanna och ensam hon var.
Mig syntes att hon var den sedsamma flicka,
Som jag uti världen så ömt hade kär.
Jag gick mig därhän och såg där min vän,
Den jag hade gifvit mitt hjärta hän.

5. Jag hälsade henne med smilande blickar,
Med smilande blickar hon hälsar igen.
En ring af mitt finger jag henne vill gifva,
Hon tackar och sade: „nu har jag en vän,
För res du din väg, jag älskar dig ej,
Jag länge har väntat, nu säger jag nej.“

6. Jag trodde väl aldrig min sötaste flicka,
Att du uti världen skull blifva förledd.
Jag trodde då aldrig min sötaste flicka,
Att du uti världen så svika skull mig.
Jag får väl en vän, den jag älskar igen,
Om lyckan i världen vill följa mig hän.

148.

Ingå.

1. En oro hvälfver i mitt bröst, Men stämmes dock med munter

röst. Min resa nu för handen är, Att segla bort från vännen kär.

2. Till afsked räcker jag min hand
Och så bortflyr till fjärran land.
Fast ödet för mig från dig hän,
Så kommer jag väl dock igen.

3. Det smärtsamt är att tänka på,
När vi skall åter träffas få.
Kanhända aldrig mer i nord,
Ser du min fot på denna jord.

4. Men haf godt hopp till vår försyn,
Han ser till oss därifrån skyn;
Han håller mig vid handen fast —
Adjö, jag flyr från dig med hast.

5. Min fot från skeppet sätter jag,
Som är mot böljan ganska svag.
Fast jag ifrån min hembygd far,
Så skall dock tanken stanna kvar.

6. Då vi märssegel hissat opp,
Då fylls vår blod med muntert hopp
Att fosterjorden åter se —
Adjö, det önskar jag må ske.

7. Ren syns det landet sjunka ner,
Där vännen ännu står och ser.
Kanhända faller någon tår,
På stranden, där min hulda står.

8. Vår resa nu till England bär,
Och tri månar blir vi där.
Till hem min längtan skulle stå,
Men till Westindien vi gå.

9. Och därifrån vi seglar sen
Till Malmön i Ostindien
Att ta in last och öfverse,
Att oss på hemresan bege.

10. Ett år och nie månars tid
Vi seglat ha på böljans stig,
Och skeppet gjorde en sådan fart,
Så att vår resa ändad var.

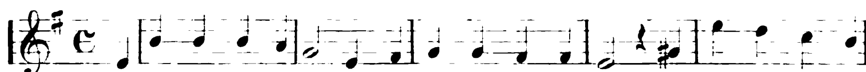
11. Till norden jag nu vänder om,
Där jag har all min egendom
Och månget älskadt minne kvar,
Samt vänner, syskon, mor och far.

12. Jag ser ett land, det höjer sig,
Där mången går och väntar mig.
Det landet heter Suomi,
Uti dess skogar vill jag bli.

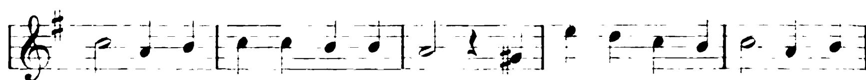
13. Kommando redan lotsen har,
Snart telegram som blixten far,
Att hinna hamnen som vi ser,
Där vi vårt ankar fälla ner.

149.

Borgå.

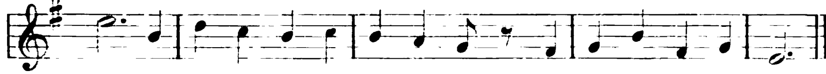

1. En sjöman i oväder Han lider ofta nöd, Han i så våta

kläder Får ofta gå till kojs. Han tänker på sin flicka: Ack

2. En landsman arbetar
På sin åker och sin äng.
När natten tillstundar,
Då hvilar han i sin säng.
Gud nåde oss, sjöfarare,
Alt uppå böljan blå!
Vi få så sällan hvila,
Men alltid redo stå.
Sjung fallirallallallallej,
Men alltid redo stå.

150.

Ö. N.

2. Helt nöjd och glad han är ändå,
Fast han så våter måste gå;
Fast himmelen den mulen är,
Han kommer ihåg sin flicka kär.

3. En gång kapten han höra får
Ett ynkligt rop ifrån en rå:
„Se nu föll en man öfver bord,
Kom hjälp i hand, du store Gud!"

4. Så ynkeligt han ropte där:
„Kom hjälp du mig, du Herre kär!
Häls' till min fader och min mor,
Häls' till min syster och min bror!"

5. Så uti denna bölja blå
Vi vår kamrat så lämna må.
Mång tapper sjöman hvilar där;
Han har en ömklig hädanfärd.

6. När sjöman kommer uti hamn,
Han skyndar till sin flickas famn
Att slå sin sorg och ängslan bort —
Då är han nöjd helt innan kort.

7. Nu slutar jag min lilla sång,
Kanske den ren är altför lång.
En landsman trygg och säker går,
Men sjöman måst på böljan gå.

151.

Borgå, Helsinge.

Helsinge.

1 En sjöman är så litet e - sti - - me-rad, Därför att han är af så ringa stånd.

(Fortsättningen på melodin icke känd.)

Han måst sitt bröd på hafvet snart förtjäna
Och slita ondt så mången, mången gång.

2. Den sjöman får på hafvets böljor plöja
Och tumla om på främmand kust och strand.
Han ser så mången flicka för sitt öga,
Men aldrig han sin vän förglömma kan.

3. „Hvar skall jag trohet bland de flickor finna,
När jag på hafvets böljor tumlar mig?
Den stadighet, en sjöman har i sinne? —
Min vän, säg vill du vara huld mot mig?

4. Här är min hand, här är mitt trogna hjärta,
Här är den ros, jag plockat har för dig.
Tänk då på mig, när stormen häftigt rasar,
Tänk då på mig — jag glömmer aldrig dig.

5. Och tänk på mig i nordens sköna sommar,
När lifvet blomstrar i sin rosenvår.
Sörj icke, du skall veta, att jag kommer,
Om himlen vill, och då vårt bröllop står.“

6. „Nåväl min vän, min sjöman skall du vara,
Min tankes och mitt hjärtas bästa skatt.
Jag väntar dig, med trohet skall jag bära
Din bild uti mitt bröst båd dag och natt.“

152.

Pojo.

1. En ung sjöman förlu - star sig uti en gröner äng, ja ja, En
ung sjöman för-lu - star sig uti en gröner äng. Han bryter löf af
fi - ko - na-träd och bäddar sig en säng, Hej, sjung opp fa - di - ral-lal-
lej, Och bäddar sig en säng.

2. När sängen den var bäddad och timmen var förbi, ja ja,
Då kom där en skön jungfru och lade sig däri,
Hej, sjung opp fadirallallej,
Och lade sig däri.

3. Ack huru de inslumrade uti den gröna äng, ja ja,
Om morgon när hon vakna, då låg hon vid en dräng.

4. „Gud nåde mig stackars flicka, ett sådant öde jag fick, ja ja,
Men tager du mig till äkta, visst är jag sorgen kvitt."

5. „Ack nej, ack nej, skön jungfru, det jag ej lofva kan, ja ja,
Mitt skepp står segelfärdigt, skall gå till Amsterdam."

6. Flickan gick till stranden alt med sin hvita hand, ja ja,
Hon vinkar där med näsduken: „adjö min fästeman!"

7. En bondeman kom ridandes alt på sin hvita häst, ja ja,
De gossar flickorna älska, det är af sjöfolk mest.

8. „Hvad tycker du nu bondeman om sådant folk vi är, ja ja,
Vi äro raska sjöfarande, gå ut för konferdi."

9. En sjöman han får slita långt mera ondt än godt, ja ja,
Att han med våta kläder får ofta gå till kojs.

10. Då tänker han på vännen sin: „ack, om hon vore här, ja ja,
Hon skulle mig uppvärma och torka mina klär".

11. En sjöman han får slita långt mera ondt än godt, ja ja,
Salt vatten får han dricka och äta gammal kost.

12. Men får han dricka vatten, så får han stundom vin, ja ja,
Och äta af de frukter, som en landsman aldrig ser.

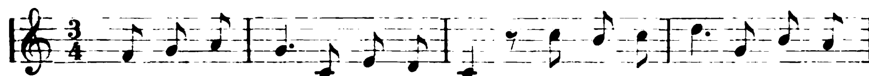
13. En sjöman måste hafva en kvick och munter kropp, ja ja,
Ej sömniger eller trötter, när andra stiger opp.

14. En sjöman uti främmand land går på ett värdshus in, ja ja,
Där befaller han glasena fyllas med rödt champagnevin,
Hej, sjung opp fadirallallej,
Med rödt champagnevin.

153.

Helsinge, Ingå, Pärnå.

Ingå.

1. En vacker vän jag mig utvalt, Den jag tänkt älska öfver-

alt. Den tänkte jag skull bli min tröst Och hvila vid mitt ömma bröst.

2. Den vännen, som jag älskat har,
Den vännen kan jag aldrig få;
Hon har en ann, en annan kär,
Och därför jag bedragen är.

3. Den vännen jag ej glömma (älska) kan,
Som ger sitt hjärta åt en ann;
Men hvarför svek du mig, min vän?
Tänk Gud i himlen lefver än!

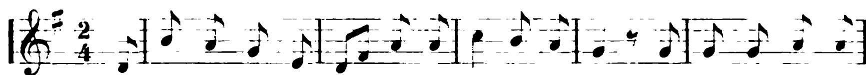
4. Jag är en fattig ung sjöman,
Som seglar böljan hurtigt fram;
Jag tar mitt bröd på böljan blå,
Där man ej rika skatter får.

5. Hvar afton jag i lunden gick,
Hvar afton jag där gråta fick;
Där fick jag höra fåglasång,
Det var vid solens nedergång.

6. Adjö, farväl, min far och mor!
Adjö, min syster och min bror!
Adjö, farväl, min hulda vän,
Vi träffas väl i himmelen!

154.

Ö. N.

2. Det var en söndags afton jag klädde mig till dans,
Spatserte jag i lunden med äran försann.
Där mötte mig några flickor, till fyra eller fem,
Det var en stor förnöjelse att få tala med dem.

3. Den yngsta och den minsta den kallar jag för min,
Hon har så fina kläder och så röder rosenkind;
Hon har så fina kläder, en så däjlig gång,
En så ljuflig stämma på visan den hon sjöng.

4. Vi hurrar och vi dansar tils klockan slagit tu,
Men de, som hemma voro, visst lade sig i ro.
Där lade jag mig neder med ett oroligt sinn,
Och tänkte uppå flickan, som förr har varit min.

5. Jag tykte att jag var uti en hage så grön,
Där alla blad och blommor de mognade så skön,
Och midt uti den hagen där ståndar en ros,
Som röder är mot söder och bladen stå mot nord.

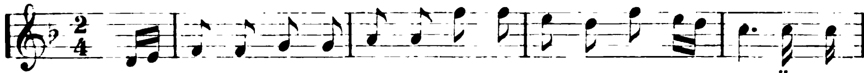
6. Jag såg först på de bladen, som fröjdar sig mot nord,
Står namn om alla flickor, som sällan hålla ord.
Sen såg jag på de röda, som fröjdar sig mot sör,
Står namn om alla gossar, de göra som sig bör.

7. Kung Salomo han lefver förnöjder och så glad,
Likt blomstren uppå marken om midsommardag.
Likt blomstren uppå marken, när vinden blåser kall,
Se då är all vår glädje förvandlad uti sorg.

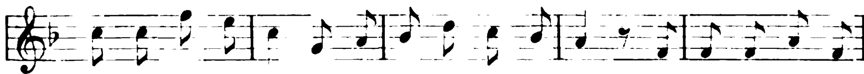
8. En visa har jag sjungit från början och till slut.
Kom alla unga sjögossar, kom låt oss gå ombord,
Kom alla unga sjögossar, kom låt oss gå ombord,
Kom alla vackra flickor och ge oss en varm hand!

155.

Pojo.

1. En visa vill jag sjunga opp på bästa sätt jag kan. Är ni

någon karl att säga, hvad kurs vi lägger an? Jag vågar ut min

kropp för kulor och för skott, Sen måste vi nu ut för kulor och för

krut. Ja mår en sjöman il -la, visst mår han stundom godt.

2. Vår kapten står på halfvan däck, han ropade som en fan:
„Hvad gör ni nu alla i fören, kom några i akter ann!“
Sen kommer där en hop, som faller i vårt storskot,
Sen kommer där en flock, som hissar segel i topp.
Ja, mår en sjöman illa, visst mår han stundom godt,

156.

Kyrkslätt, Pojo, Ö. N.

Kyrkslätt.

2. Sjöröfvaren präjar kaptenen an
Och frågar hvart han skulle gå.
Sjökaptenen han svarar: „till Ostindien jag går
Med järn och finaste stål.“

3. „Och vill du nu gifva din last åt mig,
Så skall du i fred få gå.
Men annars så gifver jag kulor och krut,
Så får jag se hvad du tål.“

4. Och första salfvan sjöröfvaren sköt,
Den tog en man om bord.
„Ack hören I svenske sjögossar, gå på
Och varen vid friskt mod!“

5. Och första salfvan sjökaptenen sköt,
Den tog både bramstänger och rår.
„Ack hören I svenske sjögossar, gå på
Och varen vid friskt mod!“

6. Och andra salfvan sjöröfvaren sköt,
Den tog tre man om bord.
„Ack hören I svenske sjögossar, gå på
Och varen vid friskt mod!“

7. Och andra salfvan sjökaptenen sköt,
Den tog alla man om bord.

„Ack hören I svenske sjögossar, gå på
Och varen vid friskt mod!“

8. Och när som vi seglat i dagarna tre
Så mötte vi en engelsk fregatt.
„Och låt oss nu alla vara glada om bord,
Att vi den sjöröfvaren slapp!“

157.

Ö. N.

1. Farväl, min egen flicka, lef väl, min hjärtans lust! Nu
Nu hän jag måste segla ut öf-ver stormig sjö. Ej

hän jag måste resa och lämna stormig kust.
vet jag om jag mera får se min trogna mö.

2. Min skuta uti viken i väntan färdig står;
Som hem, som vän min skuta jag snarligt hälsa får.
Mitt skepp min hembygd blifver, min brud blir vindens sång,
Och vågen blir min älskling — kanske ock undergång.

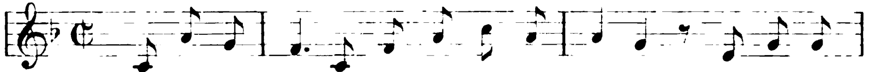
3. Förut ren mången yngling det falska haf besvek,
Sänkt mången brud i tårar och mången kind gjort blek.
Sörj ej om ock i böljan min undergång jag får,
Det skulle blott förbittra din ungdoms glada vår.

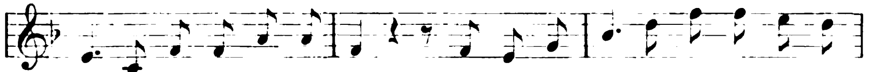
4. Om du min död får veta, då res ett kors på strand,
Med sand betäck ock benen, dem vågen vräkt i land!
Tag sen en liten blomma och den på grafven ställ,
Gå sedan att den skåda en vacker sommarkväll!

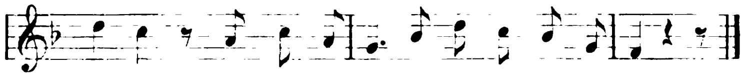
5. Tag sen en liten blomma och den på grafven ställ,
Gå sedan att den skåda en vacker sommarkväll!
Och blomman, som om sommarn du i sin fägring ser,
Utaf min trogna kärlek för dig en bild framter.

158.

Helsinge.

2. Gif mig en kyss, den första och den sista! —
Jag dina ögon ej mer skåda får, —
Och låt en tår från dina ögon brista,
Och låt din vän få torka af dig den!

3. Du far nu bort och lämnar mig på stranden;
Jag står en stund och suckar efter dig.
Ännu en gång från obekanta landen,
Ännu engång jag sorgsen saknar dig.

4. O, gå ej bort, jag vill ej bli allena,
Jag vill dig se, jag vill dig äga än,
Höra än din röst, den ljufva, rena; —
O, gå ej bort, min älskling och min vän!

5. Tala till mig, låt mig höra orden,
De som taltes uti Edens dal!
Ljufvare än kärlek finnes ej på jorden,
Och Guds rena afbild mänskan är.

159.

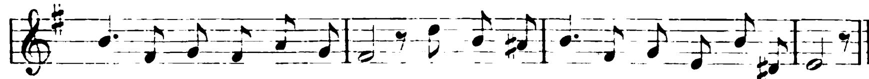
Strömfors.

1. Farväl, nu slutas våra glada dagar, Som du och jag så sälla delat

har. Du reser bort, jag sorgsen skall dig sakna Men har dock

hoppet om din trohet kvar. Men har dock hoppet om din trohet kvar

2. Vi skiljs nu åt, långt bort ifrån hvarandra —
Min lilla vän, förglöm dock aldrig mig!
O, må du städs på lifvets rosor vandra,
O, kunde jag med blomster strö din stig!

3. Vi skiljs nu åt, men aldrig våra hjärtan;
De ännu mera fast förena sig.
Vår ömma väntan skall förena smärtan,
Fast någon gång jag sorgsen saknar dig.

4.*) Adjö, behåll nu till ett afskedsminne
Den trogna vänskap jag dig svurit har.
Lef lycklig, lef med oförändradt sinne,
Och himlens Gud beskydde dina dar!

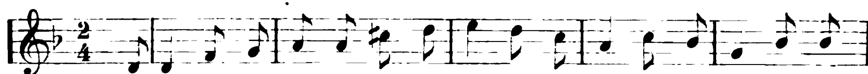
---

*) Jfr N:o 158.

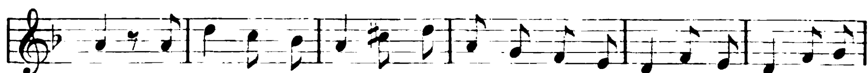
160.

Ingå, Pojo, Strömfors.

a) Pojo.

1. „God afton min käresta! Om hon är bortrester, Beklagar jag

dig.“ „Ja, hon är bortrester Och jag måst hemma vara Med sorg och be-

kymmer, Med oro i mitt sinn.“

2. „Jag räcker åt dig handen,
Jag räcker åt dig famnen,
Trolofva du mej!
Fastän trolofningstiden
Kan vara ren förliden,
Men lika väl, men lika väl
Trolofvar jag dej.

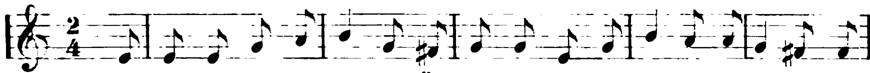
3. Jag skall kläda dej
Uti sammeten röda,
Uti silke så fin.
Gullringarna mina
Kan också blifva dina,
Ja om du vill, ja om du vill
Bli allra kärestan min.“

4. „Du må mej intet locka,
Du må mej intet narra,
Du har en annan vän.
Sjömännernas tankar,
När de på hafvet vankar,
På hafvet och på böljorna,
På flickorna de se.“

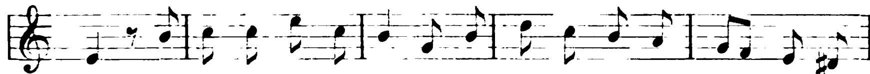
5. „Men förrän jag skall taga mej
En otrogen flicka
Alt till min äkta mö —
Ja, därför vill jag våga
Mitt lif alt under tiden,
Och gräfver mig i jorden
Bland stenar och mull.

---

b) Melodi från *Strömfors.*

1. God afton du min sköna! Är kärestan bortgången, Beklagar jag

dig. Är kärestan bortgången, Så är jag hit nu kommen, Att

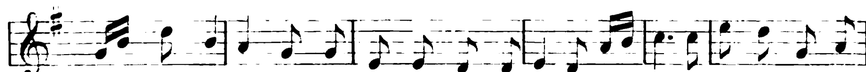
älska och hålla dig Så hjär-te - li - gen kär.

161.

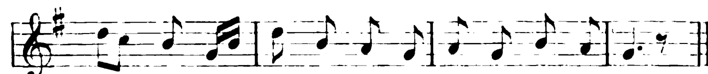
Ö. N.

1. Gossen stod på stranden, Han vinkade med handen Till sin ömma och ut-

val - da-ste vän. Flickan bör-ja - de att gråta Att hennes kinder blefvo

vå -- ta. Hon bleknade, blef hviter som en snö.

2. „Hvad skall du nu så gråta!
Jag kan ej annat lofva
Än att hemkomma innan åtta år,
Om du vill vara öm och trogen,
Alt intill bleka döden mogen,
Liksom du var i fjol, också i år."

3. „Om bärgena skull smälta
Och hela jorden stjälpa,
Så tror jag uppå dig i all min lefnadstid.
Om du än tillbaka kommer
Och om du aldrig mig förglömmer,
Så står mitt hjärta fäst vid dig."

4. „Om ingentig det hjälper,
Fast hela världen stjälper,
En sjöman vid rodet bör hållas vid friskt mod.
Kom skynda, skynda, gossar alla,
Till skeppet, som nu står och svajar,
Vårt ankar lät för bog och låt oss gå!

5. Hör du, mitt unga hjärta,
Af ingen sorg och smärta?
Du står uppå landet uppå grundfaster jord.
Hvad har jag annat att pålita
Än dessa några små träbitar,
Som svajar under molnen och på sjö?"

6. Det var en afton stilla
Vi låg ibland det villa,
Sen solen sank neder i hafvets böljor blå.
Så börja det så rysligt mulna
Och sjöarna de börja bullra,
Och stormen såg vi som en liten stràl.

7. Vår kapten han sade,
Sen vi vår kurs had lade:
„Tan ner bramstänger och rår i däck!
Ni ser ju hur stormen kommer."
Det öde vi aldrig förglömmer,
Som alltid uti sådan fara är.

8. När vi våra stänger
Och råar och segel

Har refva och bärga så hastigt som man kan,
Så blef det ett förskräckligt väder,
Att sjöarna slog på våra kläder
Och ville rätt förstöra alla man.

9. Den stormen vi bör klaga,
Den räckt i fjorton dagar,
Den skar i vårt hjärta och bittrade vår själ.
Sen börja stormen åter stillna,
Och böljorna de börja falla;
Det friskar upp vårt unga lif igen.

10. När gossen varit borta
I åtta år så korta,
Så kommer han tillbaka, liksom han lofvat har.
Han såg sin ömma flicka åter,
Som uppå stranden står och gråter,
Och han kyste henne på rosenkind.

162.

Pärnå.

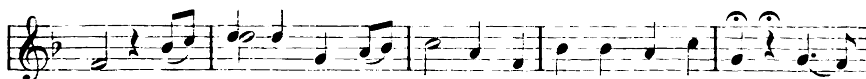
(Sången återgifves på följande sätt för att tjäna såsom exempel på den förändring i rytm, som de flesta folkvisor vid sjungandet underkastas.)

1. Ha du sitt en vilder sjö - man, som på böljan tumlar om-
4. När vi nu har seg -- lat Stockholms - tor - - net för-

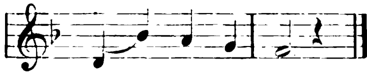
kring? Han aktar storm och ovä -- der ja rakt för ingen-
bi, Si då väntar vi den vack -- ra Katrina - - kyrkan att få

ting. Hvad möda och be - svär som en sjöman månd ut-stå! När
si. Aj där stån - dar flickor så fagra som en ros. De

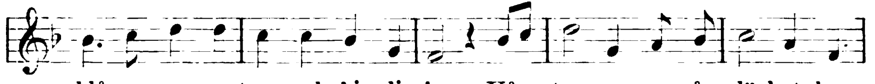
blixt och dunder böljor slå, Si då må - ste vi uppå däcket gå För att
gånga må att skåda få, Att se sin vän uppå däcket stå, För att

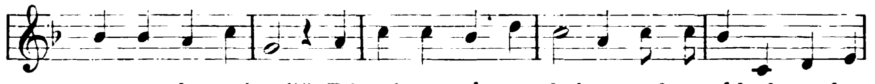
pas - - sa up - på.
kom - ma om bord.

2. När vi uti ko -- jen har litet slumrat in, Si då börjar det att

blåsa upp en storm och bi - di-vinn. Vår styrman uppå däcket han

ro - pa - de: „rej, rej!“ Då måste vi ur kojen med ett afsked ta far-

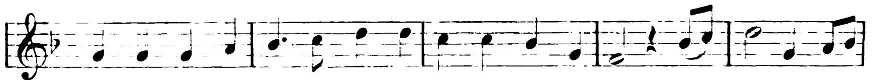
väl. Vi skynda bör, hala brassar dör, Sticka märssegelskot, hala

gigtåg för, Som raska sjömänner bör.

3. Sen äntrar vi hej lustigt opp våra märssejl att beslå. Aj
5. När vi har samsat ket - ting tre bukter kring spelets rund, Och

vår kapten fri - mo - de - lig på halfva däcket går: „Ni raska sjö-
an - ka - ret i Herrans namn har tagit en god grund: „Hafven tack, ni kam-

männer, stryk bramrå-ar-ne! Ni ser huru molnen flyga, hela
rater för mången god dag, Som vi till- - sammans hafvit mång

him-me-len är en sky."
tid och rolig stund!"

163.

Helsinge, Pärnå.

Pärnå.

1. Högt upp i norden Där är jag barndomsfödder Och min fader var en

fattig lin-ne-väf-va-re. Han upp-fo-stra-de mig så god I sin

fattigdom så stor, Tils jag fylt mina femtonde år.

2. Sen begaf jag mig till sjös
Med ett skepp därunder låg,
Första resan jag på hafvet mände vara.
En resa till Ostindien
Och sen därifrån hem igen,
Denna resan var däjelig och skön.

3. Sen begaf jag mig till sjös
Med ett skepp därunder låg,
Andra resan jag på hafvet mände vara.
Uti elfva veckors tid,
Förrn vi något land fick si —
Sen så kom vi till en holländsker hamn.

4. Men när vi kom i land,
Så kom där en holländsker man,
Och han frågte oss hvarthän vi skulle fara.
Men vi honom svarade:
„Vi äro alla rymmare
Från det turkiska fängelseband.“

5. Då satte jag mig ned
Till att skrifva några ord
Till min älskliga flicka upp i nord.
Jag skref till henne så god:
„Nu är jag på fri fot
Och jag vistas i Holland så god.“

6. Hon skref till mig tillbaka,
Att min moder hon var död
Och min fader under böljorna begrafven.
„Men ett hvad jag vill säga dig,
Res från Holland hem till mig,
Sen så ska vi älska hvarann!“

164.

Sjömannens afskedssång.

Ingå, Pärnå.

Mel.: Bekant spansk vals.

1. I dag står vårt skepp under segel på floden,
Vi hifva vårt ankar, en man går till roder,
Storsegel lösgöres, märssegel sträcks opp,
Och blodet det lifvas i sjömannens kropp.

2. Och ankaret lättas och skeppet ses falla.
Vi hurra! Farväl dem som oss älska alla,
Farväl, du min flicka, farväl, du min vän!
Jag hoppas vi en gång skall träffas igen.

3. Högt suckar då flickan, bedröfvad i hågen.
Hon ser nu sin älskling i fjärran på vågen,

Hon suckar och klagar: „må han minnas mig,
Jag tror han i fjärran ej mer minnes mig.“

4. Ack, älskade flicka, jag dig icke glömmer,
Din skål uppå hafvet jag gladeligt tömmer.
Fast flickor jag skådat i främmande land,
Du äger mitt hjärta, du äger min hand.

5. När jag uti främmande länder visst finnes,
Jag dock icke glömmer, min hembygd jag minnes.
Hur skönt uti norden, fast i enslig lund,
Jag delar mång nöjen att drifva en stund.

6. „Lef lycklig“, det önskar mig flickan i hemmet
Fast vågen mig sköljer, hon det icke känner,
Och vågorna brusa med ilande fart,
Hon går ner till stranden och suckar: „kom snart!

7. En sjöman i hågen han blef mig förtjusad,
Han vågar sitt lif, där som böljan sig brusar;
Han vågar sitt lif på den stormiga sjö,
På Södernäs där bor ju hans trognaste mö.

8. Olyckliga flicka, hvad jag måste lida!
Af sorg och af ängslan nu måste jag kvida;
Mitt hjärta jag gifvit en unger sjöman,
I hvar stad han kommer, han tar sig en ann.

9. Nu vill jag helt lugn den stunden förbida,
Då sjöman ses åter på böljan hemskrida.
Hur lycklig till Södernäs strand jag då går
Att torka med glädje bort saknadens tår.

10. Adjö, Karl Fredrik!*) Var lätt uppå böljan!
Jag vet mången våg skall dig snart öfverskölja.
Adjö, alla man, adjö, du min vän,
Jag hoppas vi engång skall träffas igen!

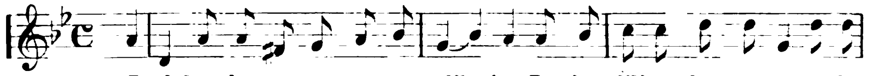
11. Ren synes mig skeppet bland böljor försvinna,
Jag är nu olycklig, jag kan dig blott minnas,
Blott sluter bland sorger och susande vind,
Då går jag till stranden med tårar på kind.

*) Skeppets namn.

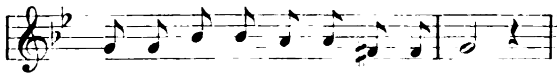
12. Då slutas mina tankar i kärlek och bäfvan,
Kanhända du glömmer din vän där i fjärran.
Mitt hjärta är såradt, min tanke är matt,
Jag ser mig omgifven af saknadens natt."

165.

Borgå.

2. Hon grät och hon suckade och sörjde,
Och hon sporde lilla vännen om tröst:
„Hvarför har du sårat mitt hjärta,
Hvarför har du ängslat mitt bröst?

3. Hvarför har du mig öfvergifvit?
För det jag så fattig är?
Så må du gå och söka dig en annan,
Ja en annan, som rikare är.

4. De rika behöfver du ej nämna
Ty de fika efter penningar och guld,
Men de få intet annat efter döden,
Än en svepeduk och trenne skoflar muld.

5. De rika de bygga sina boningar,
Men i himmelriket ha de ingen del.
Men Lazarus han var ju så fattig,
Ja så fattig som ingen kan tro.

6. Han fick ingen kostelig begrafning,
Men så att änglarna i himmelen de sjöng.
Därför vill jag eder påminna,
Att hans sköte uti himmelen är."

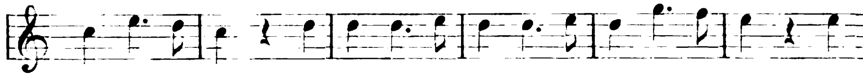
166.

Borgå, Pärnå.

Pärnå.

1. I dalen vid hafvet där blomstrar en mö, I ungdomens fägring så

ro - sen - de - röd. Hon äger mitt hjärta, det evigt skall slå, Hon

var ju den vackraste flicka jag såg.

2. I dalen vid hafvet där [1])vandrar jag vildt,
Där månen och stjärnorna tindra så [2])mildt.
Vi gåfvo hvarandra vårt hjärta och hand.
[3])O älskad! Vi knyta vårt kärlekens band.

3. Jag res från föräldrar, från syskon och vän,
Men aldrig förglömmer jag någon af dem;
Ej häller förglömmer jag eden jag svor,
Ej häller den strand, där min käresta bor.

4. Af fattig och ringaste födsel jag är,
Men trohet och ära i hjärtat jag bär.
En fattig med ära är bättre än den
Som äger stor rikdom med blygd och med skam.

I uppteckningen från Borgå: [1]) vandrade vi; [2]) blid; [3]) Så älskand vi knöto.

5 Kaptenen han bjöd mig från fäderneslaud,
Men flickan hon svor mig och gaf mig sin hand:
„Nej, fastän du seglar all jorden omkring,
Visst blir du ej annans än du blifver min.“

6. Och när jag bortreser till främmande land,
Då står där en flicka så sorgsen på strand.
Hon fäller ju tårar på kinderna små,
Hon sörjer sin älskling på böljorna blå.

I uppteckningen från Borgå lyda de två sista verserna:

Kaptenen han bjöd mig från fädernas land,
Men vännen hon gaf mig sitt hjärta och hand.
Och aldrig förglömmer jag hemortens strand,
Och där hvar min vackraste ungdom försvann.

Ej häller förglömmer jag eden jag svor,
Ej häller den stad, där min käresta bor.
Men om jag än seglar all världen omkring,
Så kan jag ej bli någon annans än din.

167.

Pärnå.

2. Och hundrade tolf sjömänner
De ligga i hafsens djup.
Hej faridirallallej, hej faralladiralladirej,
De ligga i hafsens djup.

168.

En ny och vacker styrmansvisa.

Mel. lika med den till N:o 50.

1. I Lovisa där bodde en gosse så bål,
Han ville heta styrman, men förstod sig ej uppå;
Han älska blott en flicka, så fager och så skön,
Han tänkte att få äga den flickan till mö.

2. „Den flickan du har älskat, den kan du aldrig få,
Hennes fader och moder de hindra dig så svår,
Alt för din stora kärlek får du gå hem igen
Och söka åt dig där en annan till vän“.

3. Styrman han tager sin lilla vän Ave,
Han gångar sig i kammaren in, hon följer honom med.
Så kom där några skalkar, som voro fullt i fan,
De skulle kom och skåda, när en styrman tar examn.

4. Styrman han tar examen hos sin lilla vän Ave,
Så kom där några gossar och gjorde dem förtret.
Examen den fira de så underligt och sent,
De skålade med vatten i stället för vin.

5. Nu får du taga afsked ifrån din lilla vän
Och resa till Lovisa, där du var hem ifrån,
Och säga för din moder: „nu fick jag inte ja,
Kanhända mig passar en nummerdam att ha.“

6. Styrman tar afsked ifrån sin lilla vän
Och reser till Lovisa, där han var hem ifrån.
Hon vinkar då med handen alt till sin lilla vän,
Han vinkar så tillbaka med näsduken sin.

7. När styrman han var bortrest ifrån sin lilla vän,
Så står hon kvar på trappan, hon fäller tår på kind:
„Nog kommer det kanhända en annan vän igen —
Jag har gett åt så många mitt hjärta och sinn“.

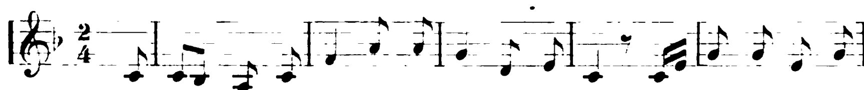
8. En resa på Ostindien den styrman ut skull gå,
Men förstod sig ej på kartan, så blef det inga å.
Men det är bra dåligt att taga sig karakt,
När minnet ej medgifver att hålla den i akt.

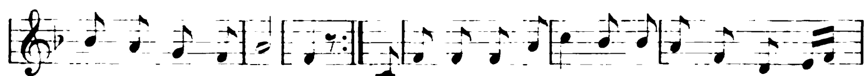
9. „Adjö, ni kusiner, nu måst jag resa bort,
Jag kan ej längre vara här alt för mitt höga mod;
Jag tänkte vara styrman, men de vill mig alls int ha,
Jag är en rundhusrensare, det passar mig så bra."

169.

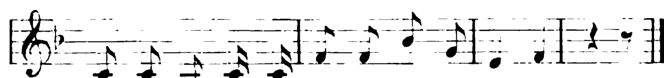
Lappträsk, Pojo, Tenala.

a) Tenala.

2. Knapt hade hon hunnit sitt adertonde år,
Sedan hon hit till världen blifvit födder,
Ett ungt sjömans hjärta till henne satte lit,
Hans namn var med segeren bekrönter.
De lofvade hvarandra sin ära och sin tro,
Men vi som här uti världen månd bo,
Ty världen bedrager så många.

3. Skeppet stod färdigt att segla sin kos,
Och seglen stod spända för vinden.
På landet han lämnade sin lilja och sin ros,

Och tårarna de runno ned på kinden:
„Men om jag nu bortreser, och Herren Gud så vill,
Så svär jag med äran du hörer mig till,
Jag älskar ingen högre på jorden“.

4. Till Engeland han seglade så lyckligt och snält.
Och skeppet det ankrade vid London.
Men hela den fägring som uti England var,
Kunde icke förtaga de banden;
Han tänkte långt mera på lilla vännen sin,
Än på engelska flickor så fager och så fin,
Han hade lilla vännen i sitt hjärta.

5. Borta så var han i årena tre,
Sin fädernes ort han åstundar.
Alt under den tiden han skrifvit tolf bref,
Och alla dem har käristan bekommit.
Men dem att besvara förgätit hon har,
Hon hade den vännen i hjärtat ej mer kvar,
Hon delade sin kärlek åt en annan.

6. Då ungersven hemkommo, han gladdes allra mest
Sin älskliga vän få besöka.
Han tänkte sig vara en välkommen gäst,
Sin kärlek ånyo att föröka.
Men aldrig var stormen på vildaste haf
Så svåra, som denna beklagliga dag,
Som han uti sitt hjärta fick erfara.

7. I Rudela socken och Vankela by
Där månde han sin kärista finna.
De firade hennes bröllop med spel och med dans,
— — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —
Men bruden hon bleknar med krona och krans,
När hon sin förra vän fick beskåda.

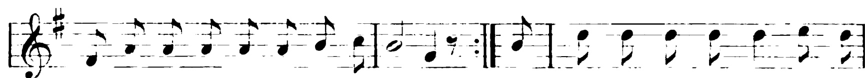
8 Ungersven går kring golfvet, vred händerna ihop,
När han det spektaklet rätt begrunda:
Hans ögon de fuktades med tårarnas flod,
Hans tal var till henne margelunda:
„O du otrogna flicka, som ryggat har din ed,
Inbillar du dig icke, att himlen är dig vred,
Å du som kärleksbandet hafver brutit!

9. Om jag än bortreste till yttersta kant
Af världen, som Gud hafver skapat,
Ett sådant kallsint hjärta jag aldrig nånsin fant
Bland grymmaste tigrar att vara.
Om natten så söka de resande hem,
De söka då kärlek hos makarna sin,
Hos dig är den alldeles försvunnen".

---

b) Melodi från *Lappträsk.*

170.

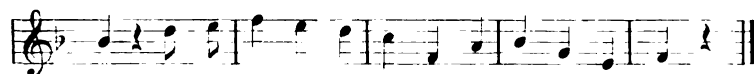
Sorgens sång. *)

Borgå, Lappträsk, Pärnå, Ö. N.

a) Borgå.

2. Den jungfru Margretha från Söderland var,
Med ängslan, stor smärta från henne jag far.
Med ängslan, stor smärta min sötaste vän,
När jag ifrån skeppet skall söka mig hem.

3. När jag ifrån skeppet var kommen i land,
Så tänkte jag få taga min flicka i hand.
Jag såg på de kinder, som förr voro röd,
Nu hade sig förändrat liksom de (hon) vore död.

4. O ve mig den dagen då jag dig fick se,
O ve mig den stunden då vi taltas ve!
Det hade varit långt bättre att du had sagt nej;
Där falskhet är inne är troheten ej.

5. När vänner skall skiljas med sorg och med gråt,
Den bör ej lefva, som dem skiljer åt.
Den bör sig ej beräkna bland kristna på jord —
Den synden är större än den som gör mord.

6. En vän utan kärlek den liknar man (jag) vid
Det trädet, som blommar och ingen frukt bär.

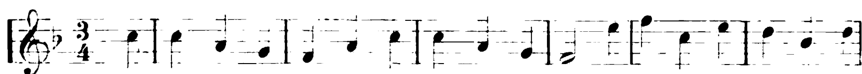
*) Jfr N:o 116.

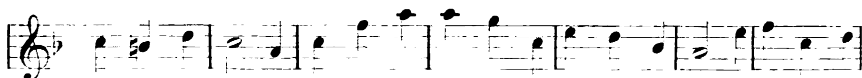
Det syntes för ögat att hjärtat var kallt,
När falskhet mot kärlek tar vännen i hand.

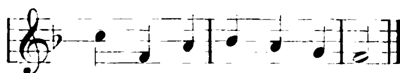
7. Jag uslaste yngling, hvad skall jag ta henn*)
Som så hafver älskat en otrogen vän,
Som så hafver älskat af hjärta och sinn? —
Men Gud skall belöna för falskheten din.

*) Bör antagligen vara: hvart skall jag ta hän?

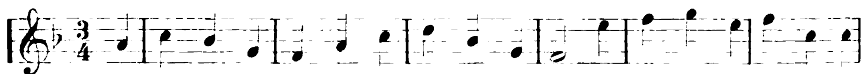
b) Melodi från *Lappträsk.*

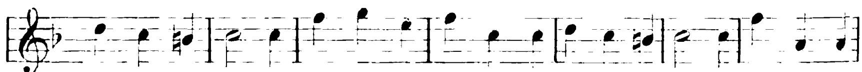

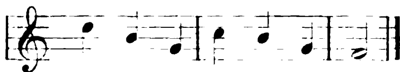

c) Melodi från *Pärnå.*

171.

Helsinge, Pojo, Pärnå, Snappertuna.

a) Pärnå.

Mel. lika med den till N:o 50.

1. I Strassburg där bodde en adelsman så rik,
På guld och på penningar fans ingen honom lik;
Han hade en dotter, som var däjelig och skön,
Hon älskar högst bland alla en sjöman till lön.

2. „Sjömänner har jag älskat, sjömänner skall jag ha,
Sjömänner skall jag älska till dess jag läggs i graf."
Så litet som hon spisade, så litet som hon drack,
Hennes hjärta det var såradt, hennes sinne det var svagt.

3. En resa på Ostindien den sjöman skulle gå,
Men hvad den stackars flickan hon sörjer nog ändå.
Hon bjuder honom lycka och mången gång farväl,
Hon sörjer så svårligen alt för sin lilla vän.

4. Sjömannens bestämmelseord, de träffa honom in;
Där satte han sig neder, skref bref till vännen sin.
Alt uti första raderna i brefvet månde stå:
„Håll upp, min vän, att sörja, nog kommer jag ändå!"

5. Maria fick brefvet om morgonen till sig,
Visst var det litet glädje för hennes unga lif.
En liten gosse obelönt från henne bort ej gick,
Han trenne speciedaler af skön Maria fick.

6. Maria las brefvet, men glömd'et på sitt bord,
Hvarpå den grymme fadren kom in och strax det tog.
„O fader, o fader, låt mig den sjöman få,
Ej större gåfva du din dotter gifva må!"

7. „Nej aldrig, om han vore den endaste sjöman!
Tro aldrig att en sjöman han hörer dig till.
Först skall jag honom dräpa och sen dig skänka bort;
En annan har mig frågat, han har mitt ja ren fått.

8. För du får aldrig göra såsom du vill;
Tro aldrig att den sjöman han hörer dig till!"

„Om jag ej honom äger, om jag ej honom får,
Visst gör det mig det samma hvart jag i världen går!“

9. Tre år därefter kom där ett skepp i land,
Hvarpå den grymme fadern han ilar ned till strand.
Han bjuder den sjöman ensam i rummet in,
Han hade ej i tanken att han mista skull sitt lif.

10. „Är du den samma sjöman, som min dotter älskat har?“ —
„Ja, visst är jag den samma, som din dotter älskat har.
Hvad vi tillsammans talade det visste ingen ann,
Men henne att förföra min afsikt aldrig var.“

11. Den grymmaste fadern han tänderna hopskar;
Han tog nu fram den knifven, som han under rocken bar.
Han tog nu den knifven och stack i sjöman god,
Han öppnade på dörren, lät'n simma i sitt blod.

12. Sen går han därifrån och till sin kära dotter in:
„Kom, älskade Maria, skall du finna vännen din!
Nu får du hålla bröllop med kärestan din,
Men du får blod i bägarn i stället för vin“.

13. Maria börjar blekna, men fattar genast mod;
Hon såg sin käresta blöda, hon såg hvar knifven stod.
Hon tog den oförfärad och lad den i sin barm,
Och hennes blod den blandades med sjömannens så varm.

14. „O fader, o fader, hör sista bönen min:
Lägg mig i sjömans kista, lägg mig i sjömans graf!
Nu slutas mina dagar, nu dör jag gladelig,
Nu sörjer jag ej mera för någon vän åt mig.“

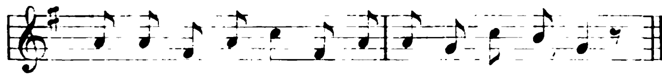
15. Till strassburgska kyrkan där förds de båda två,
Var svepta uti siden, som kungen skänka må.
Men kringom deras armar var skära silken röd,
Att ingen skull kun säga, hvaraf de voro död.

16. Men bakom deras kista där stod en kista svart,
Däri den grymma fadern han låg i sin gestalt
Med knifven uti handen, till varning åt en hvar,
Som nekar sina barn att ta den de vill ha.

b) Pojo.

2. „Sjömänner har jag älskat, sjömänner vill jag ha,
Sjömänner vill jag älska, sjömänner vill jag ha.“ —
„Den sjöman du har älskat den kan du aldrig få,
I morgon skall jag låta den sjöman ihjäl slå.“

3. Om morgonen bittida när sjöman skulle gå,
Alt utanför dörren flickans fader månde stå.
Då drog han ut sin sabbel och stack i sjömans bröst,
Altså den sköna jungfrun förlorat har sin tröst.

4. Jungfrun hon beder sin fader att få lof
I morgon klockan åtta i skogen att få gå,
„Där jag får höra de musikanters mål,
Och där jag får roa mig det minsta jag förmår.“ —

5. „Ack ja, min hjärtans dotter, det kan du väl få
I morgon klockan åtta i skogen att få gå,
Men tänk då sedan efter du är af bättre stånd,
Det passar dig lågt bättre en handlande till man.“

6. Jungfrun hon dricker med förgift ett glas vin,
Det drack hon alt för unga kärestan sin:
„Lägg mig först i en kista och sedan i hans graf,
Där hvilar vi förnöjda alt intill domedag.“

7. Gud nåde och Gud tröste föräldrar och fäder,
Som nekar sina barn att få den de har kär.
Det har jag fått erfara uti min ålderdom;
Jag nekat har min dotter att älska en sjöman.

c) Melodi från *Snapperluna.*

172.

Ö. N.

2. En resa från Bergen vi oss för hyra tog,
Vi månde till Lissabon gånga.
Med kapten Petter Hesselberg vi oss förhyra lät;

Han den „Vandrande Jacob“ månde föra.
Året sjuttonhundra och trettio tre därtill
Om våren vi vår resa begynner.

3. I Herrans namn med glädje vi vårt ankar lättar upp,
Vår resa vi månd lyckelig begynna.
Kompassen och rodet väl oss passade,
Och ingenting så månde vi förgäta.
I sju veckors tid vi seglar hit och dit,
Till dess vi fick Kap fäste i sikte.

4. Där såg vi ett skepp i sjön imot oss kom —
Låg sju mil alt utanför Kapfäste —
Som var belad med turkar och sjöröfvare så grym;
De månde oss rätt snarligen hinna.
Den stund de till oss kom, de sköt på oss så grymt,
Liksom vore vi deras gelike!

5. Vi som ej hade hvarken värja eller skott,
Hvarmed vi oss kunde försvara;
Men likaväl sköt de på oss alla skott på skott,
Så att vårt skepp ville nästan gå i grunden.
En kula de sköt att vår kapten blef död
Och därtill en jungman vid rodret.

6. Det var int ännu väl med skadan, som var skedd,
De ville vår styrman väl gästa.
Ett sår i hans hufvud så vidt och så bredt;
Men de skonte honom likväl till lifvet.
Strax måste vi där tillsammans sexton man
Ombord på det turkiska skeppet.

7. Vårt skepp blef belad med turkar igen,
I band och i bojor oss månd leda.
Helt nakna vi gingo som hästar för plog,
Vi voro af hetta marterad.
De tänkte sälja oss åt andra turkar igen
Till eviga slafvar och trälar.

8. De seglade med oss till Afrika in,
De sporde om vi ville svärja
Vår kristeliga lära och mottaga dem,
Så skulle vi få blifva stora herrar.

Vi svarte alla: „nej, ty detta gör vi ej,
Så länge vi äro i lifvet.“

9. Men Gud, som sina och alla hjälpa kan,
Vi rymde den bästa tid att våga;
Ur fängelset tillsammans vi rymde sexton man
Vi rymde den bästa undan faran.
Ett farligt välde var, om de oss funnit har,
Då visst vi hvad vårt lif hade kostat.

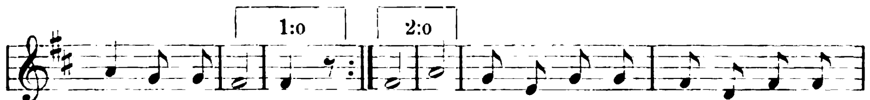
10. Vi slapp där till att tala med en holländsk kapten,
Att slippa på hans skepp för att resa.
Han låg just segelfärdig — skull segla hem igen,
Han månde oss rätt grannelig bevaka.
Att vi till Holland kom behållna sexton man
Ske pris och förutan all ända.

11. Sex år vi vandrat har sen vi på Holland var
Och holländska gränser har skådat.
Ske pris i Hollands stad, ske kvinna och ske man,
Ske pris och förutan all ända,
Att vi till Holland kommo behållna sexton man —
Ske pris och förutan all ända!

173.

Borgå, Ö. N.

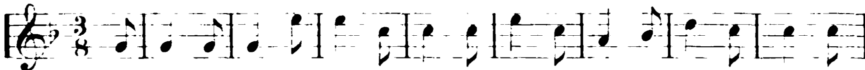
2. Dagen var kommen att hon skull stå brud,
Hennes hjärta för evigt var mitt;
Men se, o Gud, den *)turen kom och rykte henne bort —
O, min flicka hon blef rifven ifrån mig!

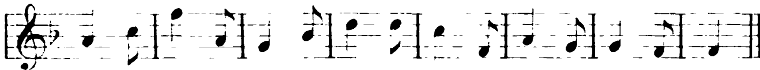
3. Slupen är borta och jag ser dig ej mer,
Jag är klar till att resa ombord.
Uppå dessa vilda böljor vill jag sväfva omkring,
Jag vill söka att lindra min nöd.

4. Jag med min möda gick uppå en väg,
Hennes bilder de stråla för mig.
Adjö, farväl, min hulda vän, jag ser dig intet mer,
Adjö, farväl, min ängel här på jord!

174.

Pärnå.

2. Jag gick till Gud, jag visste det,
Visst blef mitt sinne litet lätt.
Jag skrifva vill ännu en gång
En liten, liten kärlekssång.

3. Sen vinda vi vårt ankar opp,
Och märset sticks i högan topp.
Sen segla vi i Herrans namn
In till den lilla Köpenhamn.

*) tjufven.

4. Men när jag kom på Danmarks strand,
Där fick jag brefvet i min hand;
Det var förségladt med svart lack,
Jag det i hast nu opp mând bragt.

5. O ve, o ve! Stor sorg och nöd,
Min allra käresta är död.
Nu lefver jag på ensam strand
Alt som en ensam enkeman.

6. Nu vill jag ingen flicka ha,
Nu har jag blifvit le däraf.
Den ena har förförit mig,
Den andra ligger ren i graf.

175.

Borgå, Helsinge.

1. Jag såväl som andra på hafvet seglat har, Långt bort ifrån min
hemort på o - ce - a - nen klar. Bland främmande na - - tio - ner jag
söka skall mitt bröd, Ty här fins ingen flicka som kan trösta i min
nöd, i min nöd.

2. När jag från hemmet reste, en vän jag hade då,
Hon var i mina tankar för hvarje dag som går.
Men flickors kärlek varar ju knapt en månads tid.
Och är man längre borta, så har den ändrat sig, ändrat sig.

3. Vi reste omkring landet, altjämt i land vi gick,
Ett bref ifrån min broder så sorgeligt jag fick.
Han skrifver: „bäste broder, jag dig berätta kan,
Att nu så har din flicka fått en annan fästeman, fästeman.“

4. Jag kan det ej beskrifva hur ledsen som jag blef,
När som jag läste brefvet, som brodren till mig skref.
Jag läste alla brefven som jag af vännen fått
Och tydligt stod de orden: „mitt hjärta har du fått, har du fått.“

5. En främling vill jag vara bland engelsmänner här,
Bland afrikanska negrer, som i mitt sällskap är,
Bland alla slags spanjorer och norrmän likaså,
Bland alla slags nationer under himmelen den blå, himlen blå.

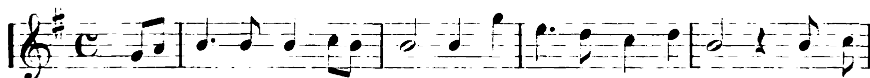
6. Jag reste emot hemmet i denna sommartid.
Kanske fins någon flicka som än behagar mig.
Jag annars tar till flykten och till Amerika far —
Hälsa då hem till min gamla mor och far, mor och far!

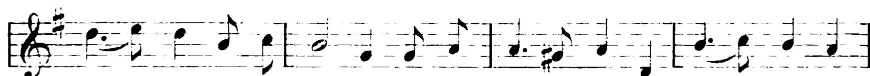
7. Nu har jag sjungit visan från början och till slut,
Nu börjar gräset grönska och jag måst åter ut
På stora oceanen och neckens vida fält,
Ty Gud han har så skickat och han har så beställt, så beställt

---

176.

Pärnå.

2. Men blifver jag bedragen
Af flickors falska ord.
Den lyckan tänker söka
Snart vilse vandra kan.

3. Min fader han är döder,
Han ej mina tårar ser.
Aj aj, mitt hjärta blöder,
När jag mitt afsked tar.

4. Adjö, min söta syster,
Adjö, min lilla bror!
Den som största sorgen känner,
Den är min lilla vän.

5. Där står han för mina ögon
Med ljusa lockars glans.
Ack om jag ägde hans bild
Så ljuf och änglamild!

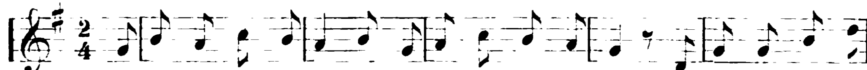
177.

Trolöshet.

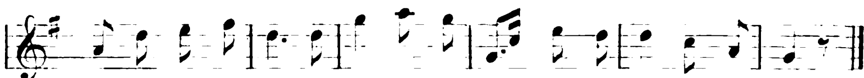
Borgå, Helsinge, Snappertuna, Ö. N.

Snappertuna.

Borgå.

2. Hon vänligt till mig [4])talade, hon räkte mig sin hand,
Hon mig de orden sade: „nu knyta vi våra band."
Sen voro vi förlofvaga i månaderna ni,
Så kom där en annan, strax var det förbi.

3. Vi stodo segelfärdiga, vi skulle gå om bord.
Vi hifva våra ankar [5])på Arenda flod.
Men bäst vi stod och hifvade, af krafterna vi sjöng,
Då kommer flickans broder med brefvet i sin hand.

4. Jag bröt det upp, jag läste det alt i samma stund,
Jag kom ihåg den afton alt uti grönan lund.
Jag tänkte på den afton, då hon sade till mig så:
„Vill du, så skola vi knyta våra band."

5. „[6])Häls nu din kära syster så vänligt ifrån mig,
Tro aldrig, att jag sörjer i Norges land och rik,
För nu är seglen sträkta, och allting är oss klart —
Farväl, ostadig pie, som bor i Arendal!"

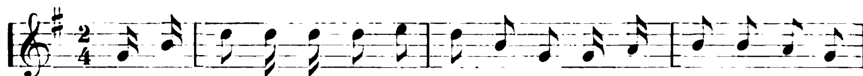
6. Ja vinden var oss [7])däjelig, hon*) var i nord nordost,
En half mil ifrån [8])landet vi lämnade vår los,
Och andra dagens morgens, när klockan den var sex,
[9])Då päilte vi Lindesnäs från nord och till väst.

I uppteckningarna från Borgå och Ö. N. finnas bl. a. följande afvikelser:
[1]) nitton; [2]) aftonsälle, afton sälle; [3]) så fin; [4]) smilade, smöjde; [5]) och fiska dem ombord;
[6]) Ja, hälsa han sin syster så vännerligt från mig,
Men säg då ej för någon i städer eller by!
Adjö, du älske Finneland, adjö, du stad i gränd!
Om se dig, om se dig, du ångrar dig visst än.
[7]) följerlig; [8]) tornet; [9]) Då fälte vi tornet från ost till väst.

*) I Snappertuna och Kimito är vind feminini generis.

178.

Kyrkslätt.

1. Jag är född vid det gamla Englands kust, Där de stolta skutor

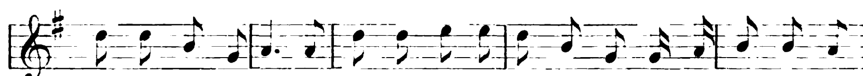
går. Till en sjömansgutt var all min lust, Från det jag var sjutton år. Och den

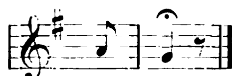
första gång jag gick om bord, Kyste han mig öm och huld. Och han

sade vänligt dessa ord: „Du är alt mitt hjärtas guld. O, Susanna, gråt

icke för din vän, Men var mig alltid huld och tro, Tils jag kommer hem

i - - gen!“

2. På de långa resor drog han bort,
Jag satt ensam och förlatt.
Men när vädret det var riktigt hårdt,
Satt jag vaken mången natt.
Men när tåren bittrast rann på kinn,
Kom en sjöman hem i hamn.
Och så sjöng han med förnöjsamt sinn
Och han trykte mig i famn:
„O, Susanna, gråt icke för din vän!
Jag har lyckligt plöjat böljans rygg,
Och här har du mig igen.“

3. Och så talte vi så månget ord,
Vi förtalte storm och blåst.
Men en dag han sad: „min vän, jag tror
Vi behöfva snart en präst.
Jag skall ta en tur på två års tid,
Men är lyckan med din vän,
Kommer jag med rikdom glad härtill,
Och vi gå till prästen hän.
O, Susanna, gråt likväl ej för mig!
Jag går till Kalifornien
Och gräfver guld åt dig."

4. I ett litet hus vid kusten bor
Vi som kärligt äkta par.
Han kom hem igen, han har hållit ord;
Fyra raska barn vi har.
Han går icke mer på resan, nej,
Men när stormen bölar vildt,
Han till barmen kärligt trycker mej,
Och då säger han så mildt:
„O, Susanna, du är all min fröjd och lust,
Där är ej en man så glad som jag
Uppå hela Englands kust."

179.

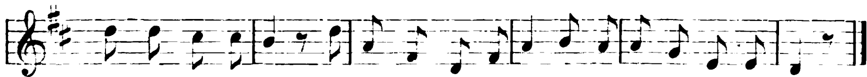
Borgå, Ö. N.

1. Kan du min vän förnimma Den allra första gång, Då vi bekanta

blefvo, Det var en sällskapsstund, Då jag dig först be - gär - de Och

du mig svarte ja, Sen tog jag mig en hyra Och skulle segla af.

2. På briggen Preciosa,
Som var från Åbo stad,
Till Rio vi seglade,
Var glad alla dar.
Men när vi hade seglat
Alt efter Guds behag,
Så kommo vi till Åbo
Den femte juni dag.

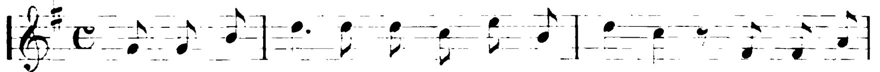
3. När ankaret var fallet
Och seglen gjorda fast,
Jag till min kapten sade:
„Jag går i land med hast.
Jag kan ej längre dröja —
Se där gå flickor små!
På bryggan där gångar sig
Min käresta också.“

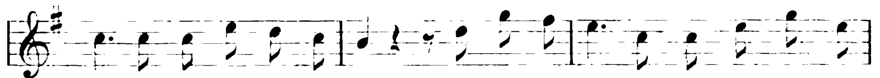
4. Men när jag kom på bryggan,
Hon talte till mig så:
„Välkommen skall du vara
Min allra bäste vän!
Välkommen skall du vara
Ifrån din resa lång!
Välkommen skall du vara
Från hafvets böljor blå!“

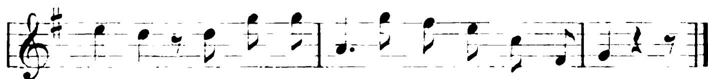
5. Men när jag varit hemma
I åtta dagars tid,
Så fick jag henne gripen,
Att hon var falsk mot mig.
Men lika lustigt skall vi dricka
Öl och bränvin, vin,
Och sedan skall vi vandra bort
Till andra flickor fin!

180.*)

Pärnå.

2. O flicka, säg din själ din otro kväljer?
Har någon ovän lockat dig från mig?
Så se dig om, när du bland gossar väljer,
Om någon är så öm som jag mot dig.

---

*) Jfr N:o 71 och 138.

3. Lys måne, lys, om någon från det höga
Utur sin dvala vaknar upp igen!
O flicka, lägg bort tankarna du hyser
Och fly tillbaka till din trogna vän!

4. Adjö, farväl, min hulda älskarinna,
Jag har ej längre tid att dröja här,
Ty skeppet ligger redan segelfärdigt
Och vår kapten han kallar oss ombord.

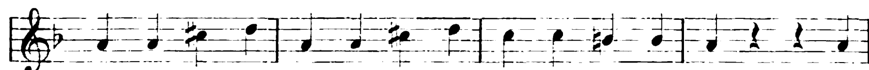
5. Nu har jag afsked tagit af min flicka,
Jag har ej längre tid, jag måst ombord.
Jag måste hän, jag måste bort och lämna
Min älskarinna och min glada nord.

181.

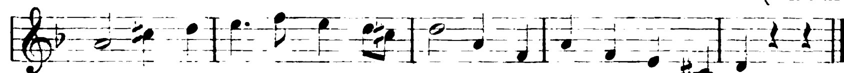
Pojo, Strömfors.

Strömfors.

2. Kapten har oss befalt
Att kabeln hala in
Ock åtta man vid spelet,
Det blåser ju god vind.

Strax seglen hissas opp,
Märsseglen göras loss;
Då lifvas hvarje ådra,
Som är i sjömans kropp.

3. När seglen var upphissade
Och ankaret för bog,
Och skeppet börjar skrida,
Strax går en man till rors.
Adjö, du vackra flicka!
Vi vända oss ifrån;
Vår längtan är till Spanien,
Gud låt alt lyckligt gå!

4. När vi den östra sjön
Passerat med grann akt,
Så kom ock där en annan
Som kallas Kattegat.
Det stora danska sundet
Det vi ock skåda vill,
Där mången hurtig sjöman
Har lagt sin ögon till.

5. När vi passerat Skagen,
Så få vi Nordsjön fast.
Där blåser gruflig storm
Så väl dag som natt.
Där kasta vi vårt lod
Och se, hvad grund vi få.
Strax vet då vår kapten,
Det stället, där vi stå.

6. När vi ha Nordsjön ändat
Och rätta kurs vi styr,
Sen få vi Dover i siktet,
Tillika Segnats fyr.
Calais och franska bukten
Dem gå vi ock förbi,
Till vi få gå éndegrund
Och spanska sjön få se.

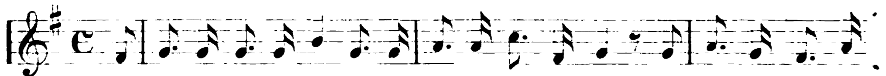
7. Vårt skepp det måste vanka
På spanska sjön den stor;
Ej tordes man fälla ankar,
Ej funnit grund, man tror.
Där sjö och böljor höga
Man jämt med märsen såg.
Den som det ej vill tro,
Han det försöka må!

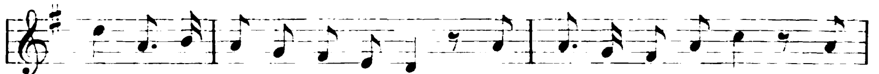

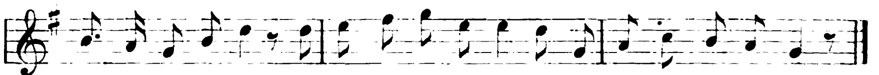
182. *)

Pärnå, Ö. N.

a) Ö. N.

*) Se N:o 103, som egentligen hör hit.

2. „Till hösten är jag åter hos dig, mitt unga vif,"
Så sade han och slöt mig förtroligt till sitt lif.
Men dagarna de gå,
Och böljorna de slå,
Och icke kommer vännen hur jag än vänta må.

3. Emellan oss är skog och sjö, ja äfven bärg och dal,
Emellan oss är frid och fröjd, ja äfven sorg och kval,
Ty långt i fjärran är o. s. v. (1:sta versen).

4. Jag suckar och jag klagar, jag tåras och jag ber,
Och späjande som falken utöfver hafvet ser.
Men dagarna de gå o. s. v. (2:dra versen).

5. Ack om jag vingar hade som fågeln högt i sky,
I denna kväll jag skulle till andra länder fly.
Ty långt i fjärran är o. s. v. (1:sta versen).

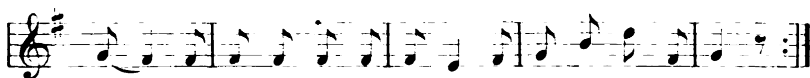
6. Ja, länge har jag väntat, nu är min enda tröst,
Att när ej hjärtat mera kan klappa i mitt bröst,
Och inga dagar gå,
Och inga-böljor slå,
Så får jag råka vännen i himmelen den blå.

---

b) Melodi från *Pärnå.*

183.

Lojo.

1. Men ack hur rysligt är när stormen ryter, Hur många ömma band den sönderbryter! Hur många tårar ökat böljans flod, Hur mången mistat vännen sin så god!

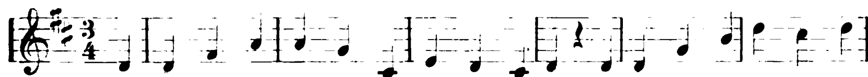
2. Jag tar mitt bröd uppå den friska böljan
Min trogna flicka kan mig icke följa,
Fast hennes tankar ständigt hos mig är,
Och hennes hjärta i mitt bröst jag bär.

3. Jag har ej någon som mitt hjärta gnager,
Jag har en vän, som aldrig mig bedrager,
Som sitter hemma ensam vid sitt bord,
Men ömma känslor i dess hjärta bor.

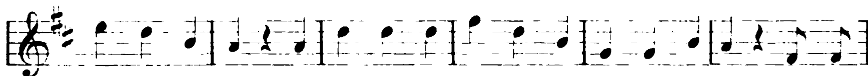
4. Men huru ljuft det är på böljan gunga,
Så gladeligt med sina bröder sjunga,
Nej, bättre är att hvila i en hamn,
När man sin trogna flicka tar i famn.

184.

Ö. N.

1. Men hören I herrar och bönder på land, Som sitta vid spiseln, fun-

dera ibland, Hur skeppena segla och hur som de gå, Jo ni

talar långt mer än en sjöman förstår.

2 I tron att sjöman förtjänar så lätt,
Med sex pund i månan han klär sig så nätt:
En blå doffeltröja och silkesväst därtill,
Blanka pengar på fickan, kom dricka hvem vill!

3. Men kommen hälst åt Nordsjön en höststormig natt,
Då det regnar och blåser som alt vor besatt,
Gå i lä om storbåten till det bäst man kan få,
Hålla fast uti ringen där storbåten står.

4. Och hören I herrar och herr inspektor,
När det regnar och blåser kryper ni bakom mor.
Jo ni p . . . . . i farstun, ni är rädd att bli våt,
Raska gossar på rånocken skrattar däråt.

5. Och kapten går på halfdäck med käppen i hand,
Han svär och förbannar det värsta han kan:
„Brassa focken, hal på aktern, visst lofvar han opp,
Passa noga uppå rodret din förbannaga kropp!“

6. Men när som en sjöman kommer i land,
Då skyndar han sig åt flickan i famn.
Med ett glas i sin hand och en flicka i sin famn
Visst lefver han bättre, än bönder på land!

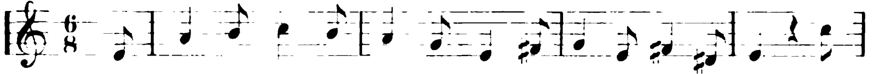
185.

En sjömans farväl.

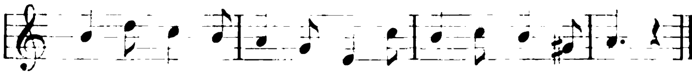
Kyrkslätt, Strömfors.

(V. 1—10 fr. Strömfors, v. 8—13 fr. Kyrkslätt.)

Kyrkslätt.

1. Min fosterbygd, du är mig kär, Du hör mitt hjärta till. Hvart-

hän min långa vandring bär, För dig jag lefva vill.

2. Till andra land jag ilar ut
På hafvets falska stig,
Men längtar åter dock till slut
Att hvila få hos dig.

3. Ty hvad jag äger du mig gaf.
Du gaf mig sorg och lust,
Du ger väl mig än ock en graf
Uppå din kära kust.

4. Bland mist och moln jag sjunka ser
Din dunkelgröna strand.
Nu går den sista skymten ner,
Nu fins ej mera land.

5. Farväl, mitt hem med bölja blå,
Min hälsning än en gång!
Hon skall i kväll till stranden gå
Och sjunga dig sin sång.

6. Farväl, du stilla, lugna däld,
Där hem min moder står!
Hon saknar mig i tystnad säll
Och offrar mig sin tår.

7. Farväl I fränder, vänner I,
Som menat mig så väl!
I himlen åter råkas vi,
Men nu farväl, farväl!

8. Nu har det glaset runnit ut,
Att vi skall skiljas åt.
Du bör nu ej bekymra dig
Med tårar eller gråt.

9. Men kom och följ mig ned till strand,
Där står min lilla båt.
Så ger du mig din högra hand,
Och därmed skiljs vi åt

10. Ja, kom och följ mig ned till strand,
Där skall du skåda få
Likkistan min, och där hon står
Med flagg och vimpel på.

11. Men du skall icke sörja, min vän,
Jag kommer väl igen.
Är vinden god och resan går bra
Så kommer jag i höst.

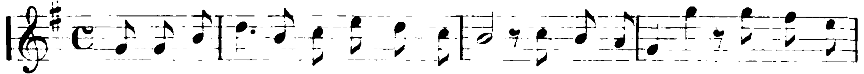
12. Då skulle vi få träffas igen,
Och då är det ganska kärt.
Men glöm mig ej, o glöm mig ej!
Håll mig ditt sinne kärt!

13. Hvar morgon och hvar afton
O, tänk då uppå mig,
Och komme det ej någon ann
Uti ditt hjärtas sinn!

186.

Borgå, Helsinge, Lappträsk, Pärnå.

a) Pärnå.

1. „Min lilla vän, du är så långt från mig. I rosenhagen vill jag dig

möta, Jag vill dig möta i rosenlund.“

2. „På mig att vänta behöfver du visst ej;
Gå till de rike, sök din gelike,
Så gör du rätt, ja, så gör du rätt.“

3. „O nej, jag söker ej guld, ej rikedom.
Ett troget hjärta det är det bästa,
Det är det bästa, det må du tro.

4. Att sjöman vara det är så lustigt lif.
Då glasen klinga, då få vi dricka,
Då få vi dricka champagnevin.

5. Champagnevin är en så sömnig (rusig) dryck.
När andra sofva, då får jag vaka,
Då får jag ensam på däcket stå.“

6. „Att ensam vara behöfver du visst ej.
Om någon frågar, så kan du svara,
Att jag är kärestan och du är min.

7. Den vän jag söker, den finner jag ej här,
Han plöjer hafvets hvita vågor,
Han fruktar Gud och sin hulda vän.“

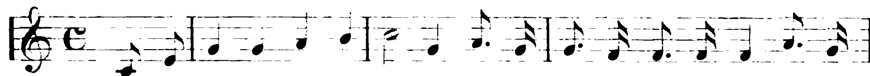
b) Melodi från *Lappträsk.*

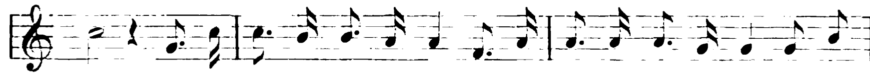

187.

Ingå.

2. Stormen är hans vän och broder
På de vida böljor blå,
Stundom måst han gå till roder,
Stundom upp i toppen gå.
La la la o. s. v.

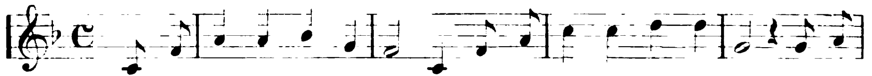
3. Flickan sin bör han ej glömma,
Om han också borta är,

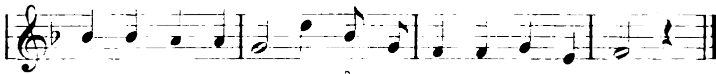
Henne ständigt i hjärtat gömma,
Om han henne värkligt håller kär.
La la la o. s. v.

4. När han efter slutad resa
Kommer sen i lugner hamn,
Bör han alltid munter vara
Med sin flicka uti famn.
La la la o. s. v.

188.

Ö. N.

2. När jag ut på böljan vandrar,
Mången våter skjorta får,
Sitter du förnöjd bland andra —
Kanske du bland gossar går.

3. När du uti sängen hvilar
Sött och roligt natten ut,
Månd jag då på däcket ila,
Att förbida vaktens slut.

4. När jag ändtligt vakten slutat,
Våt och stel i hvarje klut,
Knapt jag mig i kojen lutat,
Förrn det ropas: „hvar man ut!“

5. Om en flicka vet värdera,
Hvad en sjöman slita får,
Dag och natt på däck spasera;
Oviss om sitt lif han går.

6. Många mörka, kalla nätter
Göra mig en stor oro;
Alt jag då å sido sätter,
Blott du är mig huld och tro.

7. Nu får jag, som alla andra,
Hvila lugn uti din famn
Och med glädje dig omfamna,
Ty du är i säker hamn.

189.

Ö. N.

1. När stormen öfver hafvet flyger
Och vi för underseglen går,
När i märsseglens rundning smyger
En sakta bris från himlen blå:
På drillen och kompassen hvilar
Min säkra, aldrig störda blick;
Jag suckar: ack! Och tanken ilar
Till henne, som mitt hjärta fick.

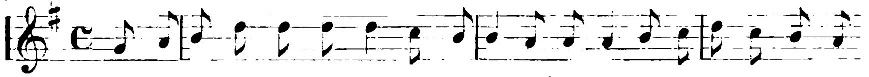
2. När trolöst vind sig börjar skrotta
Imot det streck, vi ämna gå,
Och bidevind vi dikt anskota,
Att prässa för att hamnen nå:
Då tänker jag, hur ödet kastar
I hoppets segel ofta back,
Oemotståndligt tanken hastar
Till henne och jag suckar: ack!

3. Men se, hur härligt vinden rymmer —
Att brassa fyrkant upp hvar man!
Läseglens massa himlen skymmer,
Stolt gungar skeppet af och an.
Hur skönt det är att framåt gunga
Från afdrift fri, i lyckans hamn! —
Förtjust jag blir och börjar sjunga
Vid minnet af den huldas namn.

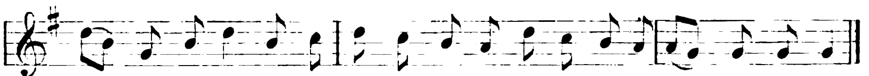
190.

Helsinge, Lappträsk.

Lappträsk.

2. Ankaret det lättas opp, seglen sträckas opp i topp,
Och en man tar rodret, när de andra klara opp.
Nu med hattarna i hand stå vi glada alle man,
Och ett ömt farväl vi bjuda åt vårt kära fosterland.

3. Allting synes vara klart, skeppet börjar göra fart,
Våra flickor stå på stranden, se oss långsamt ila bort;
Och en rinnande tår uppå deras kinder går,
Och med klappande hjärta emot hemmet de gå.

4. Dagen lider mot slut, natten ser förfärlig ut,
Då det stormar, då det tjuter i hvar endaste vrå (klut).
Månen redan gått ner, stjärnor synas ej mer,
Svåra skyar och byar till öfverflöd han ger.

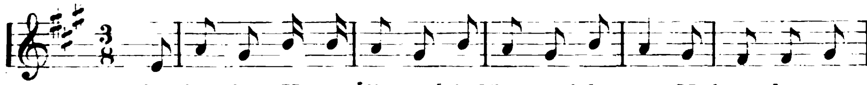
5. Storm och brusande haf — skeppet lider ej däraf,
Och den stolte sjömannen står på brädden af sin graf.
Men han tröstar sig därmed, att han lider ingen nöd,
Fast hans öde kunde göra, att han låg i hafvet död.

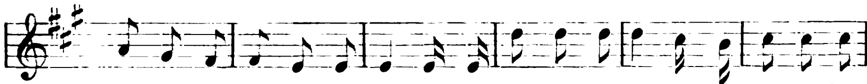
6. När vi råkas i hamn, i ett främmande land,
Står det tusentals med flickor med en vid och öppen famn.
„Var välkommen i land, o du glade sjöman,
Var välkommen, var välkommen, kom och slut mig i din famn!“

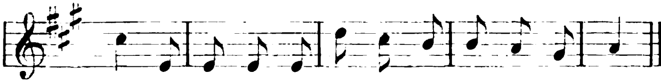
7. Denna tiden är så kort, snart så skall vi segla bort,
Hemåt norden vi skynda med en däjeliger fart.
Och en gynnelig vind skall oss snart föra hem
Till föräldrar och syskon och en öm och trogen vän.

191.

Pärnå, Ö. N

2. Och lybeckska flickor de äro så fin,
De hafva båd silfver och guld uti skrin.
Fallerallallalla, fallerallallalla,
De hafva båd silfver och guld uti skrin.

3. Och Amsterdams flickor de dansa på strand
Med fyra sjömänner hvar en i sin hand.

4. Men när som vi foro från Amsterdam bort,
Så var nu den glädjen förbannade kort.

5. Så har jag nu seglat från strand och till strand,
Spenderat min ungdom i främmande land.

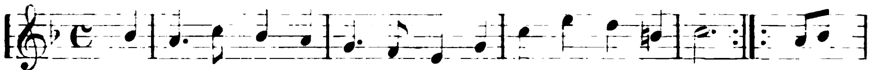
6. De kinder, som förr voro rosenderöd,
De hafva förbleknat, som vore de snö.

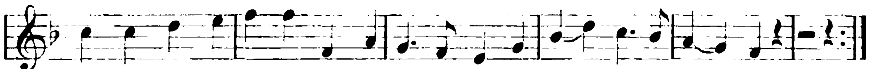
7. Och såsom sjöfågeln på villande sjö,
Så måste sjömännerna söka sig bröd.

8. Men när som vår skuta väl kommit i hamn,
Så får man väl taga sin flicka i famn.
Fallerallallalla, fallerallallalla,
Så får man väl taga sin flicka i famn.

192.

Borgå, Pärnå, Ö. N.

2. „Väl har jag tänkt att äkta mig men aldrig med dig;
Jag har en vän på böljorna, som längtar efter mig.“
Uti rosor.

3. „Har du en vän på böljorna, lit aldrig uppå den,
Ty när de komma till främmande land, där ha de mången ann.“
(Borgå: I hvarje stad han kommer där, så har han mången vän.“)

4. „Ja där så må de hafva så många som de vill,
Men aldrig så blir du allrakärestan min!“

5. Och jungfrun skådar flaggorna, de gula och de blå,
Där fick hon se sin käresta alt uppå däcket stå.

6. „God dag, du min hulda och fagra fästemö!
Jag har nu redan höra fått att du har varit död.“

7. „Af hvem har du det höra fått att jag har varit död?“
„Jo, det var en vacker ungersven berättade åt mig.“
Uti rosor.

Borgå.

8. „Och efter han har sådant sagt, skall han belönad bli,
Och sedan skall han svälta få alt uti dagar tri.

9. Och du, min hulda, ömma, du är min trogna vän,
Och du skall vara vännen min alt intill din död."

10. Nu slutar hon sin visa, den hon själf diktat har,
Och den skall hon sjunga alt till sin bröllopsdag
Uti rosor.

193.

Strömfors.

2. Nu ligger briggen på floden klar.
Vi gå ombord för att hissa flagg,
När ankaren lättas och seglen sträcks opp
Och vimplarne svaja „farväl" uti topp.

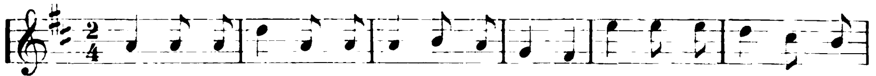
3. Farväl, I hyddor, farväl, I salar!
Som bröder vi skiljas från Finneland.
Adjö, du min ängel, jag dej har så kär,
Lef väl till min hemkomst — adjö, farväl!

4. Om morgondagen, då solen står opp,
Och solen hon gnistrar i briggens topp,
Och vinden han veiftar i segel och rå,
Du bölja, du bölja, skjut på, skjut på!

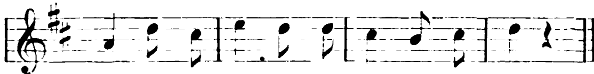
5. När saltvattnet flyger på backen opp,
Och briggen den ilar med flagga i topp,
Och sjön som man prässar mot Finneland,
Där möta oss flickor med öppen famn.

194.

Pojo.

2. Skutan den seglar till Sörnäs från Lovisa;
Där voro sjögossar dem man kunde prisa,
Och en utaf dem mitt hjärta fick han,
Han bor uppå skutan som andra styrman.

3. Den fjärde dags morgon den tjugunde oktober
De lättade ankar på Helsingfors floder.
De for ju så långt, att de kom ej i land,
Och flickorna stodo så sorgsna på strand.

4. O, stackars flicka, hur rysligt jag lider,
Men tåligt jag lider fast hjärtat mitt svider,

Ty jag har mig fäst alt vid en sjöman,
I hvar stad han kommer han tar sig en ann.

5. Jag har en vän, som mitt hjärta förtjuser,
Han bor ju där ute, där böljorna brusar,
Han vågar sitt lif på den skummiga sjö,
I Sörnäs där bor ju hans älskade mö.

195.

Pärnå, Snappertuna, Ö. N.

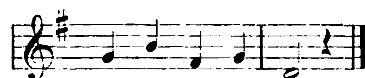
a) Pärnå.

2. När gossarne ta hyra med skepp, som ut skall gå,
Så ta de sig en rolig dag med sina flickor små.
De gå med dem spatserande och tala med dem så,
Hur de om dan spatsera må och om natten sofva få.
Sjung o. s. v.
Och om natten sofva må.

3. Om morgon klockan fyra, när skeppet skjuter segelskott,
Då ligger sjömansgossen på flickans arm för godt;
Då är det ännu tider att foga sig ombord,
Att afsked ta af flickan sin och stryka på sin fot.

4. Gud ger oss en foglig vind och resan den går fort,
Vi lyckeligen segla alt till en annan ort;
Vi lyckeligen komma och träffa i god hamn,
Och skeppet det förtöja vi och sen gå vi i land.

5. Vi gå där kring på orten och se oss litet om,
Hvad deras klädemoder vi meran tycka om.
Var vi för dem okända, vi gå ändå på dans,
Ehvad de vore engelsmän, ja holländsk eller fransk.
Sjung o. s. v.
Hvad tyska eller dansk.

6. *)En landsman han plöjer sin åker och sin äng,
Om natten så ligger han i sängen med sin vän.
Vi unga sjömansgossar, som ut på böljan gå,
Vi få så sällan sofva, men alltid klara stå.

7. *)En sjöman i oväder han lider ofta nöd,
Ty han med våta kläder får ofta gå till kojs.
Då tänker han på flickan sin: „ack, om hon vore här,
Hvad hon då skulle värma mej och torka mina klär!"

8. Och denna visan gjorde vi på resan vi kom hem,
I Engelska kanalen vi låg för bidevid;
Det var ett vackert väder att roa tiden bort,
Och denna visan gjorde vi och hon blef ganska kort.

9. Viljen I nu veta hvem visan diktat har,
Så står hans namn så skrifvit med bokstäfver C och A.
Det var den yngsta jungman, som uppå skeppet var,
(Det var en hurtig sjöman, som segla på salt vand,)
Och denna visan lämna han åt den som sjunga kan.
Sjung o. s. v.
Åt den som sjunga kan.

---

*) Se N:o 149.

b) Melodi från *Ö. N.*

1. Se på de sjömansgossar, hur raska som de gå, fal-le-ra, Se på de sjömans-gos-sar, hur raska som de gå, Och alla vackra flickor de tycka om dem så. Hej, fa-ra-di-ra-di-ral-lal-lej, Hej fa-ra-di-ra-di-ral-lal-lej.

196.

Pärnå.

1. Sju år de var för-flut-na, sen vi skådade vårt land Och den vackraste flic-ka, som jag omnämna kan. Där stå här-li-ga fjällar under himmelen den blå Och det grönskar i vår fäderne-

1:o bygd. 2:o bygd.

2. Vi seglade en afton för en förliger vind,
Sen kom där ett skepp för en stark bidevind.
Akter på halfdäcket stod en flicka som var skön,
Och hon var ju den däjligaste mö.

3. Jag skådade den flickan med förtjusande behag,
Mina ögon förändrads hvar endaste en dag.
Jag kan ej henne glömma, om det kostar så mitt lif —
Jag vill se, jag vill se henne blott.

4. Så kastade jag mig ibland böljorna de blå,
För att jag om bord uppå skeppet komma må.
Så lyckades det mig uti fällrepstrappan få
Att ombord uppå skeppet komma må.

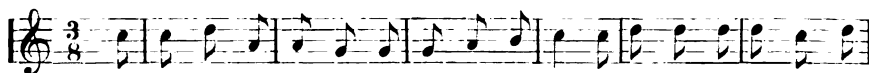
5. Så hälsade hon mig: „hvarifrån kommer du,
Du, som kommer ifrån böljorna och upptages nu?"
„Jag föll ifrån bramrån, när seglen gjordes fast,
Och jag föll ibland böljorna med hast."

6. Så seglade vi sen uti månaderna ni,
Förrän vi ändteligen vårt fosterland fick si.
Jag gick till flickans fader och jag bad mig att få lof,
Att få äga hans dotter till gemål.

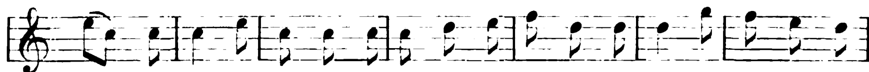
7. Ändteligen svara han mig dessa ljufva ord:
„Är du en redlig sjöman, visst är du henne värd,
Och Gud han må välsigna er i alla edra dar,
Och ert bröllop skall firas med stor fröjd."

197.

Liljendal.

1. Sjöfarten han är ett för-nö--jeligt ting, När lyckan och vinden oss

föl--ja vill. Med bramsegl och läsegl vi segla galant Till främmande

städer, där flickor I fant.

2. Landsmannen bör tänka hvad vi ha probert
Alt under den tiden vi lidit stor nöd.
Det var uti julen vi lefde galant
Vid spel och vid dans vid punschbålens rand.

3. Men andra dags morgon en bräcksjö vi fick,
Våra mäster och segel och alt från oss gick.
Vår kapten han var käck, upplifvad vårt mod,
Tog vinflaskan upp att förstärka vårt mod.

4. Sen ser jag kanalen till rödaste haf.
Jag seglar där inne, men hvad blir däraf?
Jag seglar försant på en piasant,
Min bräckskepp därefter en kolspringa fant.

5. Och hvem vill nu veta hvem visan har gjort?
Tre raske bröder som nyligen fort bort.
Ja, de va raska och frisk, de va seglaren lik,
De tala så vackert om öländska rik.

198.

Borgå.

1. Snart är förbi de bästa ungdomsår, Jag mins det än, då jag for hemi-

från. Det är min lott, som jag har fått, att plöja hafvet blott. Det är min

lott, som jag har fått, att plöja hafvet blott.

2. En sjöman uti sina ungdomsår
Han far till sjös och lämnar flickan då.
I lunden grön likt blomman skön
Där klagar hon sin bön.

3. Vi segla ut på stormigt öde haf,
Där mången sjöman redan fått sin graf.
Visst är det nöd, när man ser död
Och ingen kan ge stöd.

4. Men skull ej stormen gjort ett raseri,
Så had ej mången sjöman mist sitt lif.
Den storm så hård gör natten svår,
När seglen sönderslå.

5. Ack, om jag hade lärkevingar små
Och kunde flyga genom böljan blå
Hän till den strand i flickans famn,
Om hon ej had en ann!

6. Vi segla ut långt fjärran ifrån syd
Till nordens mö, nu är det sommartid.
Men hennes blad var plockad af
De bleka kinder kvar.

7. Adjö, farväl! Från dina bleka kind
Håll den du har alt intill döden din!
Mitt hjärta brann, när jag försvann
Och du dig tog en ann.

8. Adjö, farväl! Nu slutar jag min sång.
Min resa genom världen den blir ganska lång.
Jag aldrig mer den dagen ser,
Då jag om norden ber.

199.

Pojo.

2. En stark motvind oss öfverhöljde,
Falirali o. s. v.
Vågorna öfver skeppet sköljde.
Falirali o. s. v.
Gissa hvad som hände nu:
Stormärssegle sprack midt i tu.
Falirali o. s. v.

3. Sjömanslifvet är så härligt,
Fast det stundom käns besvärligt.
När stormen öfver hafvet går,
Stundom vi arbeta får.

4. Vår kapten sad: „det är en regel,
Vi få lägga ett nytt märssegel.“
När vi detta had gjort klart,
Fick vi bränvin och sen mat.

5. Snart en god vind till oss vände,
Hvita seglen vi uppspände.
Efter några veckors tid
Kommo vi i Kadix in.

6. I Kadix fick vi litet rasta,
Först att lossa, sen att lasta,
Sedan vända hem igen
Och jula med vår lilla vän.

7. Gossar, gossar, gicken klara!
Vår kapten i land skall fara
För att hämta visitation
Uppå stora Hilda John.

8. Vår kapten vill oss till sig kalla,
Han vill oss på rådstugan kalla
För att där få mönstras å,
Sedan vår afräkning få.

9. Men vår kapten vill vi prisa,
Faliralilej, sjung faliralilej.
Han oss mycket godt bevisat,
Faliralilej, sjung faliralilej,
För provianten som var skön
Och för vår förtjänta lön.
Faliralilej, sjung falirali falirali,
Fallajrej, sjung farallallej!

200.

Pärnå.

2. När vinden fyller våra segel
Och skeppat skjuter sakta fram,
Vi skåda ut åt hafvets spegel
Och lämnar lätt vårt fosterland.

3. Flickan står med bleka kinder,
Hon räcker oss sin hvita hand.
Men vi, som segla ut från norden,
Vi se ej mer vårt fosterland.

4. Sommaren den är ej länger;
Den kulna hösten kommer på,
När stormen trycker på med ifver,
Att vi vår segel minska må.

5. När stormen uppå hafvet lugnar,
Och akterdyning rullar fram,
Vi ligga här ibland de vilda
Och önska oss att gå i land.

6. Där är en stad, som skeppet dröjer
Kanske en månad eller två.
Vi gossar gå i land, ha nöjen
Och spela med de flickor små.

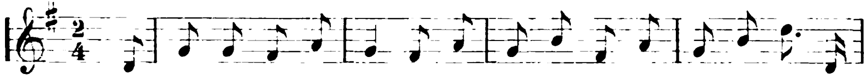
7. Visst har en sjöman våta kläder,
Men han har ock ett sorglöst bröd.
De torkas väl i vackert väder
Och då det går en stilla sjö.

201.

Helsinge, Pojo, Pärnå, Ö. N.

a) Helsinge.

Pojo.

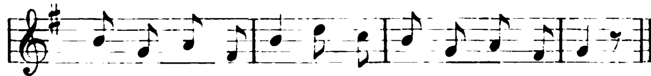
1. Vi, som på hafvet vida, I storm, o - vä-der vandrom kring, Vi

får ej längre bida, Si flickor i en ring. Hur de oss kransar

binda Och sätta oss up - - på, När vi vårt ankar vinda Och

tåg om spelen linda, Vi strax till sjös då gå.

2. Då vi med mod och nöje
Vårt ankar lyckligt vindat opp,
Så hissa vi med löje
Märssegel opp i topp.
När segelflaggan svajar,
Då säga vi adjö,
Se vimplar, hur de vajar,
Vi vår i fyrkant kajar —
Lef väl, hvar svensker mö!

3. Vi låte focken falla,
En man vid springet färdig står.
Ja, klara äro vi alla,
När vi kommando får.
Vårt skepp i låga blänker
Af snälla styckeskott.
Jag på min flicka tänker,
All sorg i hafvet sänker
Och lyckligt seglar bort.

4. Med täcka kinder våta
Min flicka uppå stranden står.
Adjö, farväl min såta,
Jag afsked af dig tar.
Jag dig i mörkret gömmer,
Till dess jag dig får se,
Hvar natt jag om dig drömmer
Och aldrig dig förglömmer,
Förrän jag med dig dör.

5. Då himlen blifver mulen
Och solen under molnen går,
Ja natten kall och kulen,
Då kostar det väl på.
När regn och snö sig blandar,
Och hafsens böljor rörs,
Då måste jag som andra
På stolta böljan vandra
När blixt och dunder hörs.

6. Ack, se hur sjöman snäller
Han uti märsen svingar sig!
Han aktar ej hvad gäller,
Han är så gladelig.
Han stundom vin får dricka,
Vid vatten mest är van.
Ja, lycklig är den flicka,
Som sjömans skål får dricka
Och säga: „skål min man!“

7. Nu varen då välkomna,
I sjömän ifrån utländsk ort!
Ja, alla ä vi glada,
Att resan gått så fort.
Välkommen till din flicka,
Hon längtat efter dig.
Så vill vi din skål dricka
Och önskar dig all lycka —
Ja, hurra hvar för sig!

8. Blås upp, I musikanter,
För sjömansgossar friskt låt gå,
Ty alla ha de hjärtan
Liksom af järn och stål.
Ja, alla ä di klara
Att våga lif och blod
För fosterlandets ära
Och våra flickor kära
Och slåss med hurtigt mod.

9. Vi ärans kransar knyta
Och sätta på de svenska mör;
Vi sedan hjärtan byta,
Så länge, tils vi dör.
Ack, täcka, kära själar,
Byt aldrig bort er vän,
Som för sin flicka trälar
Mot världens falskhet sträfvar!
Gif hjärtat ert igen!

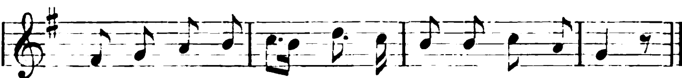
---

b) Fragment från *Pärnå*.

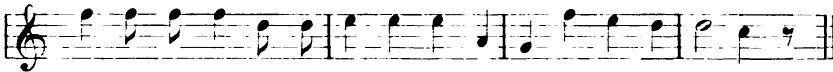
2. — — — — — — — — —
— — — — — — — —

Hur de oss kransar binder
Och sätter dem oss på,
Hur vi vårt ankar vindar,
Så tåg om spelet lindar,
Och sen ti sjös vi gå.

202.

Ö. N.

2. Och fast vi äta sorglöst bröd
I våra våta kläder,
Se, så hastigt kommer ock vår död,
När som det blir oväder.

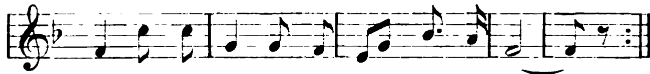
3. Aj, hissa seglen opp i topp,
Aj, fyra, fem och fyrti!
Och skutan vänder sitt värs opp
Och står mot vinden präktig.

203.

Helsinge.

2. När skeppet det svajar ifrån stranden,
Står där en med en vinkande hand.
Det är endast den lilla unga sjömannens hand,
Som vinkar till jungfrunen på strand.

3. En sjöman han hafver ingen glädje,
När han skall på det stormiga haf.
Se, då brinna hans blickar som solen så klar
Uppå vännen, den han älskat har.

4. „Farväl, du min vän, men ej så länge
Får jag dröja här hos dig,
Förrän jag från dig måste resa bort,
Men jag kommer väl dock inom kort.“

5. „Farväl, du min älskade sjöman
Och farväl, du min älskade vän!
Jag hoppas vi engång skall träffas igen
Om ej förr, så hos Gud i himmelen.“

6. När jungfrun hon gångar ifrån stranden,
I sitt hjärta hon tänkte så här:
„Nu får jag visst aldrig mer skåda dig, min vän,
Ty du kommer väl aldrig mer igen.“

7. Och det dröjde ej håller så länge,
Förrän jungfrun utvalde sig en ann;
Utvalde en och annan till sin älskade vän,
Som i ungdomen så lätt kan ske.

8. När tre år de voro förlidna,
Kom sjömannen hem igen,
Ty han ville så gärna beskåda sin vän,
Den han i ungdomen älskat så ömt.

9. När sjömannen stiger uppå stranden,
Fick han genast beskåda sin vän,
Som i sällskap spatsera med en annan sjöman.
Han ej tror, att det kan vara sant.

10. „O, du grymma och skamlösa flicka,
Hvarför hafver du detta gjort?
Det är endast för de falska brefven,
Som skrifna voro ifrån dig.

11. Mins du ej på den blommiga stranden,
Där vi knöto kärlekens band,
Och en brinnande kyss från din rosenröda mun
Den var vittne därtill i samma stund."

12. Sjömannen han drager sitt förgyllande svärd,
Det han uppå sidan bar:
„Det är endast för dig, min otrogna vän,
Som jag i ungdomen offrar mitt lif."

204.

Rönns och Sandstens visa.

(Diktad 1871 af dessa Lovisa sjömän.)

1. Vid Södernäs brygga där låg en bark så rar;
Den var ifrån Lovisa, ifrån den vackra stan.
Och barken hette Argo och det var hans namn,
Från Finneland till Engeland och Spanien gick fram.

2. Och Argo var den ene, och Balder var den ann,
De gjorde sig så färdiga vid Helsingfors hamn.
De gjorde sig så färdiga, fick lotsen om bord.
Då vi sträkte våra märssäjl, gick timmerman till rors.

3. Föräldrarna och syskonen de afsked af oss tog;
De önskade god hälsa alt uppå denna flod.
Vi tänkte också alla komma hem igen,
Men döden har skilt oss från vår kapten.

4. Den första november från Helsingfors vi for,
Vi lättade vårt ankar på Sveaborgens flod
Vi seglade så glada öfver Östersjön den blå,
Den femte om natten vi Falsterbo såg.

5. Kattegatt och Skagerrack och Nordsjön den blå,
Det gick där lika lustigt; vi fröjdades däråt.
Den nittonde november det var en olycksstund,
Vi törnade på Gudvigssand med skutan på grund.

6. Däckslasten den smitades, kryssmasten kapades af,
Och alla man de sågo för sig en öppen graf.
Därmed ock några Engelsmän, som kommit oss till hands,
Som hjälpte att föra vår skuta till lands.

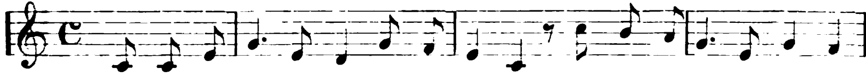
7. Den fjortonde på dagen till Ramskett vi kom.
Vi anade ej det öde, som oss då förestod.
Vår gode kapten Bengelsdorff insjuknade så hårdt,
Den sjätte december på båren han låg.

8. Den åttonde dagen, då klockan slagit tolf,
Till kyrkan han ledsagades och det med mycken sorg.
En hederlig begrafning ju denna mannen fick.
Han var så mycket saknad om bord uppå vårt skepp.

9. Vi vistades i Ramskett i tre månars tid.
Där var så ljuft att lefva, där var ett härligt lif.
Sen skutan gjordes klar för att plöja fradgig våg,
Att först gå till Spanien och så hem igen i vår.

205.

Ö. N.

1. Välkomna, hafvets raska sjömänner! Välkomna till er hembygds

strand! Där maka, barn och trogna vänner De räcka oss en trofast

hand. De räcka oss en trofast hand.

2. Välkomna, seglare, ur striden,
Ur oceanens grymma hot,
Där hvalarna i djupa ilen,
Där sjömannens makt tas imot.

3. Skål för vår finska flaggas heder!
Skål för de män, som svurit den!
Hon sig i vida rymden breder
Sin dubbla duk mot ögat än.

4. Ej skola hennes färger vissna
Så länge ära fins på jord;
Ej skola hennes männer svika,
Så länge kraft bor i vår nord!

206.

Ö. N.

1. Vår längtan står till nordens kalla strand. Där är vårt hem, där är vårt fosterland. Sen vill vi vända oss tillbaka Från vilda öar och Au-stra-li--en.

2. Det är vår lott att plöja böljan blå,
Få sällan hvila, men alltid redo stå.
Vi sjömansgossar, som ä ifrån norden,
Bör alltid ha ett friskt humör.

3. Vårt skepp det löper lätt på böljans stig.
Hvar dag och natt jag längtar hem till dig,
Men vi ä nöjda med hvad oss händer,
Blott vi ha vind och det går bra.

4 Nu vänder skeppet alt i en god hamn.
Vi sjömansgossar ämnat gå i land.
Se där står flickor en hel stor skara,
Som ämnat räcka åt oss sin hand.

5. „God dag, god dag, nu träffas vi igen!
Har du din kärlek icke ändrat än?“
„Nej, jag har ej hunnit tänka sådant,
Fast du har varit så länge bort.“

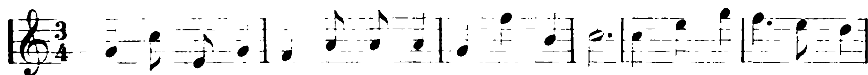
6. Sen binder vi åt oss en blomsterkrans,
Sen gå vi där hvar som de hålla dans.
En vals vi valsa och så vi tömmer
Ett glas och skål för flickor all.

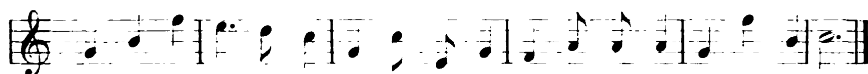
IV. Skämtsamma visor.

207.

Helsinge, Pojo, Strömfors.

a) Strömfors.

2. E F G H,
Kunde jag få,
Kunde jag få!
Kunde jag få dig, min vän,
Blott utaf kärleken!
E F G H,
Kunde jag få,
Kunde jag få!

3. I K L M,
Hjärtat i kläm,
Klämmer för dig, min vän,
Blott utaf kärleken.
I K L M,
Hjärtat i kläm.

4. N O P Q,
Hjärtat i tu.
I tu för dig, min vän,
Blott utaf kärleken.
N O P Q,
Hjärtat i tu.

5. S T U V,
Hjärtat i sve.
Svider för dig, min vän,
Blott utaf kärleken.
S T U V,
Hjärtat i sve.

6. Z Å Ä Ö,
Skall jag nu dö,
Skall jag nu dö?
Dö bort från dig, min vän,
Blott utaf kärleken?
Z Å Ä Ö,
Skall jag nu dö,
Skall jag nu dö?

b) Pojo.

1. A B C D,
Där fick jag se
Min älskade.
Älska du mig, min vän,
Blott utaf kärleken.
A B C D,
Där fick jag se
Min älskade.

2. E F G H,
Kunde jag få
Hjärtat af dig, min vän,
Blott utaf kärleken?
E F G H,
Kunde jag få?

3. I K L M,
Hjärtat i kläm.
Klämmer du hjärtat mitt,
Så gör jag ock med ditt.
I K L M,
Hjärtat i kläm.

4. N O P Q,
Hjärtat i tu.
Hjärtat mitt brista må,
Om jag dig ej kan få.
N O P Q,
Hjärtat i tu.

5. R S T V,
Där fick jag se
Min älskade.
Högt upp i dalarna,
Djupt ned i salarna,
Där bor min själ,
Där trifs jag väl,
Där trifs jag väl.

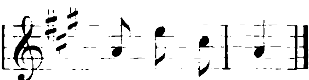
6. Z Å Ä Ö,
Skall jag nu dö,
Skall jag nu dö?
Dör jag från dig, min vän,
Snart tar du dej en ann igen.
Z Å Ä Ö,
Snart skall jag dö,
Snart skall jag dö.

208.

Strömfors.

2. Adjö, ni spinnhusmästare med er!
Karbasen min hänger nu där.
Pisken på den hvem som vill,
Aldrig kommer den mera på mitt skinn, aj, aj, aj.

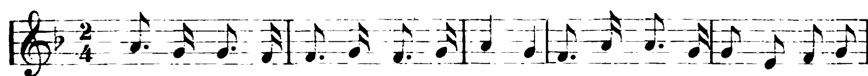
3. Adjö, ni kokerska med er!
Soppkrukan min står nu där.
Ätin soppan hvem som vill,
Köttbiten lägger jag därtill, aj, aj, aj.

4. Adjö, ni vaktmästare med er!
Portnyckeln hänger nu där.
Vakten porten hvem som kan,
Jag går nu min väg åt stan, aj, aj, aj.

5. Där kom en, där kom två, där kom tre,
Där kom en, som min vän sku bli, aj, aj, aj, aj, aj, aj, aj, aj!

209.

Ö. N.

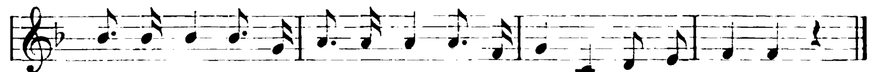
210.

Helsinge.

2. Andras männer drogo ut i fält,
Men min man blef hemma.
Andras männer hade nya rockar,
Men min man hade ingen.
Då tog jag mig en gammal bock
Och laga min man nyer rock.
Och gamla bocken blef nya rocken,
Och bock-rock hade min man.

3. Andras männer drogo ut i fält
Men min man blef hemma,

Andras männer hade nya västar,
Men min man hade ingen.
Då tog jag mig en gammal häst
Och laga min man nyer väst.
Och gamla hästen blef nya västen,
Och häst-väst hade min man.

4. Andras männer drogo ut i fält,
Men min man blef hemma.
Andras männer hade nya byxor,
Men min man hade inga.
Då tog jag mig en gammal yxa
Och laga min man nya byxor.
Och gamla yxan blef nya byxan,
Och yx-byxa hade min man.

5. Andras männer drogo ut i fält,
Men min man blef hemma.
Andras männer hade nya stöflar,
Men min man hade inga.
Då tog jag mig en gammal höfvel
Och laga min man nyer stöfvel.
Och gamla höfveln blef nya stöfveln,
Och höfvel-stöfvel hade min man.

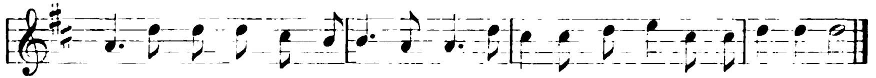
6. Andras männer drogo ut i fält,
Men min man blef hemma.
Andras männer hade nya strumpor,
Men min man hade inga.
Då tog jag mig en kalfverumpa
Och laga min man nyer strumpa.
Och kalfverumpan blef nya strumpan,
Och rumpe-strumpa hade min man.

211.

Pojo, Pärnå, Ö. N.

a) Pojo.

2. Och bonden gjord vändning, körd hem igen,
Feikom fikom fallallallala:
„Det var ju så nära, att kråkan bitit mej."
Det dundrar för bonde i dalarna.

3. Och käringen hon svart na med krokigan tand:
„När har du hört kråkan bitit man?"

4. Bonden han körde till timmerskog,
Så fick han höra hvar kråkan gol.

5. Bonden satt bössan för sitt bröst,
Så sköt han den kråkan så att hon blef töst.

6. Bonden satt bössan för sitt knä,
Så sköt han den kråkan i högsta trä.

7. Bonden satt bössan för sin fot,
Så sköt han den kråkan att hon dansa till jord.

8. Bonden satt kråkan på sitt lass,
Så körd han den kråkan till slaktarplass.

9. Med dunen så täkte han all sin tak,
Ändå så blef det mera dun kvar.

10. Af huden så gjorde di femton par skor,
Ändå så blef det tofflor åt mor.

11. Köttet salta de i tunnor och kar,
Och ändå så blef det mera kött kvar.

12. Af talgen gjorde di femti pund ljus,
Och ändå så blef det mera talg kvar.

13. Tarmarne gjorde de till tackel och rep,
Och benen gjorde de till dyngegrep.

14. Och hufvu så gjorde de till kyrkoknopp,
Och näbben gjorde di till tunnetopp.

15. Och skrofvet gjord di till linjeskepp,
Det bästa som då på hafvet gick.

16. Den kråkan var nyttig till mångt go ting,
Feikom fikom fallallallala!
Af räva'åle gjord di åt skräddaren ring.
Det dundrar för bonde i dalarna.

b) En annan melodi från *Pojo.*

Bonden han körde till timmerskog, Frallalla, frallalla! Då
fick han höra, hvar kråkan gol. Fradi - ral - lal - la, la la lal - lal - la.

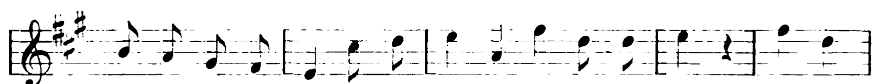
c) Melodi från *Ö. N.*

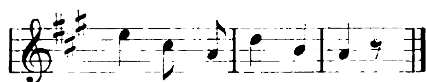
Bonden han körde till timmerskog, Feikom fikom fallal - lal-la! Så
fick han höra hur kråkan gol. Det dundrar för bonde i dalarna.

d) Fragment från *Pärnå.*

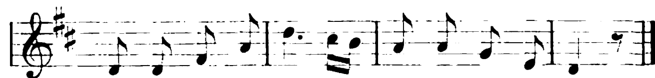

212.

Pärnå, Ö. N.

a) Ö. N.

2. Han tycker han är så grann, fallera,
Men svart som självfva fan, fallera,
Han tycker han är grann,
Men svart som självfva fan.

3 Den andra jag fick se,
Det var en sotig smed.

4. Han sätter sitt förstånd
Uppå hammare och tång.

5. Den tredje jag fick se,
Det var en skomakare.

6. Han kläder sig i hatt
Med stöflar utan klack.

7. Den fjärde jag fick se,
Det var en skräddare.

8. Han kläder sig i blus
Med rocken full af lus.

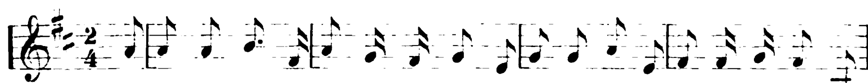
9. Den femte jag fick se,
Det var en klockare.

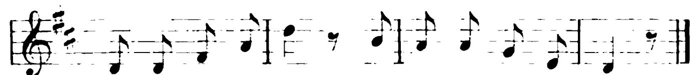
10. Han sjunger dag och natt,
Men skriker som en katt.

11. Den sista jag fick se,
Det var en ung sjöman.

12. Han kläder sig så grann, fallera,
För hvar gång han går i land, fallera.
Han kläder sig så grann,
För hvar gång han går i land.

b) Fragment från *Pärna.*

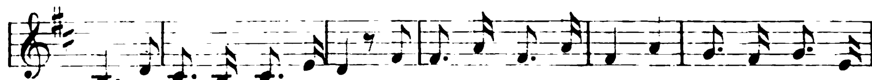

213.

Borgå.

214.

Pojo.

1. Det bodde femton finnar uppå en ö,
För junta å för järfva.
Den ena af dem önska sig en vacker fästemö,
Men ni ska tro, hvad finnarna fick ärfva.
Ärfva funta, junta, maridant,
Hon heter ack, de — Kon Konstenaja,
Från dan och från daji,
Från felida och från Norge.

2. De ledde den bruden om kyrkan fram,
På henne så undra båd kvinna och man.

3. Den bruden hon för altaret står,
Med röder gullklädning och utslaget hår.

4. De ledde den bruden i brudahuset in,
Femton finnar de tänder upp ljus.

5. Den bruden hon drack en liten drick,
Femton tunnor och därtill ett stop.

6. Och bruden hon åt ett litet mål,
Femton skinkor och sju fat kål.

(Resten grof.)

215.

Esbo, Pärnå.

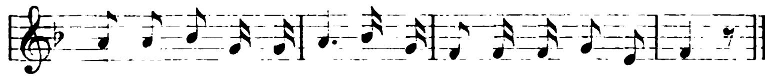
1. Det bodde två finnar uppå vår gård, Hej snelle - ri -- o. De

talte så ljufligt om gif - ter - mål. För en lau - lau - lau, för en

kosi fi - si man, För si hej kom snel-le - ri laulaulau, Och

hej kom snelle - ri -- o, Ja, sjung snelleri hoppsan jo!

(Resten grof.)

216.

Borgå, Tenala.

Borgå.

Tenala.

1. „Det kommer en båtsman lunkandist," Sade bonden. „Låt honom

komma, låt honom komma," Svarade bondens hustru.

2. „Hvad skall båtsman äta få?"
Sade bonden.
„Kött och fläsk smakar bäst,"
Svarade bondens hustru.

3. „Hvad skall jag då äta få?"
Sade bonden.
„Rutiger ål, surer kål,"
Svarade bondens hustru.

4. „Hvad skall båtsman dricka få?"
Sade bonden.
„Öl och vin ur karafin,"
Svarade bondens hustru.

5. „Hvad skall jag då dricka få?"
Sade bonden.
— — — — — — —
Svarade bondens hustru.

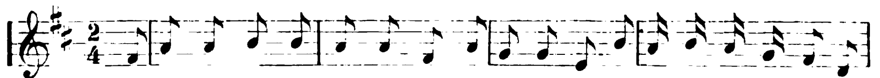
6. „Hvar skall båtsman ligga få?"
Sade bonden.
„På min arm, vid min barm,"
Svarade bondens hustru.

7. „Hvar skall jag då ligga få?"
Sade bonden.
„Uti min spis, breve min gris,"
Svarade bondens hustru.

8. „Jag tror att maran rider dej,"
Sade bonden.
— — — — — — —
Svarade bondens hustru.

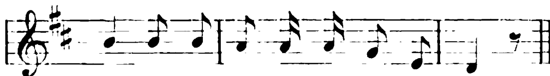
217.

Pärnå.

1. Det var en gång en svensker mö, Som bodde på en niku niku nack, Det

var en gång en svensker mö, Som bodde på en ö. Så kom det henne i för-

lusta, Pa-tin-tji-lo-vej, pa-tin-tji-lo-vej, Så kom det henne i för-

lusta, Att hon ville gifta sej.

2. Med tiden så kom där en gammal man,
En gammal gubbe niku niku nack,
Med tiden o. s. v.
En gammal gubbe fram.
Med krokiga ben och hasor,
Patintjilovej, o. s. v.
Och föttren va lindade med trasor,
En förbankade vacker man.

3. Men jag viste ej hvad jag tänkte på,
Som gaf den gubben niku niku nack,
Jag viste ej o. s. v.
Som gaf den gubben ja.
Jag tror att jag var galen,
Patintjilovej, o. s. v.
Jag tror o. s. v.
Som gaf den gubben ja.

4. Jag tänkte på hans penningar
Och på hans korta niku niku nack,
Jag tänkte o. s. v.
Och på hans korta tid.
Men det tog sent till ända,
Patintjilovej, o. s. v.
Men det tog sent till ända:
Han lefde i hundra år.

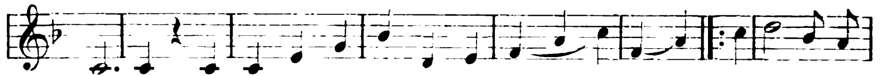
5. Jag önskar den gubben vore döder
Och lagder på en niku niku nack,
Jag önskar den gubben vore döder
Och lagder på en bår.
Med en pistol i näfven,
Patintjilovej, patintjilovej,
Sju skålpund krut i — — —
Och jag fick lunta på.

218.

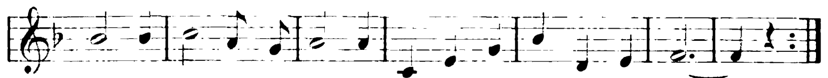
Helsinge.

1. Det var en gång en unger bondman, Som hölte sin hustru så

kär. Som hölte sin hustru så kär, kär, Aj rudladi-

ru, Sjung fradla - di - ra, Som hölte sin hustru så kär.

2. Men hustrun hon sade till mannen sin:
„Ja du kan ju res efter hö.
Ja du kan ju res efter höidi, höidi,
Aj rudladiru, sjung fradladira,
Ja, du kan ju res efter hö."

3. Där inne kom en unger herrman,
Han var så finer och grann.
Men mannen var rest efter hö,
Men mannen var rest efter höidi, höidi,
Aj rudladiru, sjung fradladira,
Men mannen var rest efter hö.

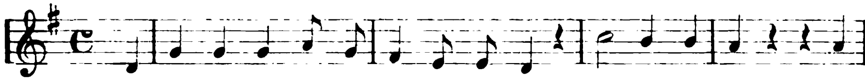
4. „Tio riksdaler så gifver jag dig,
Om du vill kyssa mig."
Men mannen var rest efter hö,
Men mannen var rest efter höidi, höidi,
Aj rudladiru, sjung fradladira,
Men mannen var rest efter hö.

5. Men mannen, som bakom dörren stod,
Han undrade hvad det var.
Hon trodd han var rest efter hö,
De trodd han var rest efter höidi, höidi,
Aj rudladiru, sjung fradladira,
De trodd han var rest efter hö.

6. „Om jag en gång, kanhända två,
Skulle res efter hö,
Så kunde du göra mig samma harm
Och taga en annan till vän.
Nej, själf må du res efter hö,
Nej, själf må du res efter höidi, höidi,
Aj rudladiru, sjung fradladira,
Nej, själf kan du res efter hö!“

219.

Ingå.

2. Så kom där en flicka med rosor på kind,
Luff, möllä luff.
Och gossen han frågade: „vill du bli min?“
För en haus meri laus, för en kurimirimaj,
För en skilivili kurimiri luff luff luff,
Maj liber möllä luff.

3. „Så följ med mig i lunden grön,
Så skall du få en ring till lön.“

4. Så tog han en ring af guld så röd:
„Tag den, o tag den, jungfru skön!

5. Tag denna ringen af din vän
Och gif mig din hand och ditt hjärta igen!

6. Tag denna ringen som en pant,
För det du är med en sjöman bekant.

7. Och nu så äro vi hustru och man,
Luff, möllä luff.
Nu få vi sköta oss som vi kan."
För en haus o. s. v.

220.

Lappträsk.

1. Där kom en flicka in till stan, in till stan, in till stan. Hon hade äppel i en korg, hon hade äppel i en korg. Sjung fa-di-ri-di ra-di-ri-di ral-lal-lej, ral-lal-lej, ral-lal-lej, Hon hade äppel i en korg.

2. Flickans klädning den var vid, den var vid, den var vid,
Där var nio vårdar i, vårdar i, vårdar i.
Sjung o. s. v.
Där var nio vårdar i.

Resten grof.

221.

Borgå.

2. „Hundra på hundra
Så drager han fram.“
„Lät på dörren, bed stig in,
Min dotter Juliann.“

3. „Där kommer den andra friarn,
Mor lilla, just nu.“
„Många pengar hafver han,
Min dotter Juliann?“

4. „Tusen på tusen
Så drager han fram.“
„Lät på dörren, bed stig in,
Min dotter Juliann.“

5. Där kommer den tredje friarn,
Mor lilla, just nu.“
„Många pengar hafver han,
Min dotter Juliann?“

6. „Tusen på tusen
Så drager han fram.“
„Lät på dörren, bed stig in,
Min dotter Juliann.“

7. „Hvad skall friarn få att äta,
Mor lilla, just nu?“
„Kött och fläsk smakar bäst,
Min dotter Juliann.“

8. „Hvad skall friarn få att dricka,
Mor lilla, just nu?“
„Mjölk och vin ur karafin,
Min dotter Juliann “

9. „Hvar ska friarn få ti ligga,
Mor lilla, just nu?“
„I din säng, på din arm,
Min dotter Juliann.“

10. „Å friaren vill bortrymma,
Mor lilla, just nu.“
„Låt de rymma, så fins det andra,
Min dotter Juliann.“

222.

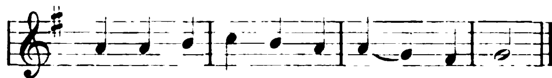
Borgå, Helsinge, Ö. N.

1. Där stodo två jungfrur, plante-ra-de kål, De talte så ljufligt om

gif--termål. Fa-di-ral-lal-lal-lej, fa-di--ral-lal-lal--lej, De

talte så ljufligt om gif-ter-mål.

2. Där stodo två sjömännner och lyddes däruppå:
„I afton vi skola till flickorna gå.
Fadi o. s. v.
I afton vi skola till flickorna gå."

3. De bundo sin dörr med stickor och strån,
Att inga sjömänner till dem fick gå.

4. Sen blåste det upp en nordvästelig vind,
Att dörren sprang upp och sjömännen steg in.

(Resten simpel.)

251.

Soldatvisa.

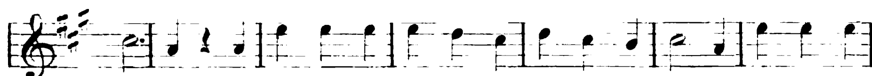
Borgå.

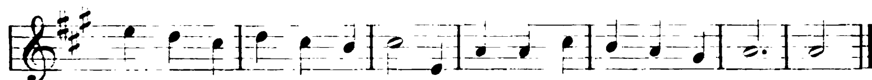
1. När bonden han tänker att lega soldat, Så är han i talet så

mjuker. Han visar sig då uti tankarne god, Liksom han vor litet

sjuker; Han sitter vid bordet och lofvar alt väl, Han svärjer så

häftigt till lif och till själ, Han aldrig sol-da-ten skall svi - - ka.

2. Men när han sen honom i klorna månd få,
Så glömmer han bort hvad han lofvat.
„Sex daler att gifva — det är nog starkt,
Kanske det spisar åt honom sex mark,
Därmed han länge sig bärgar."

223.

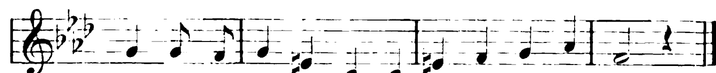
Degerby.

1. Där stod en bonde in-un-der ett skjul, Han borra-de ett hjul, ja hjul.

Han borrade det hjulet sju dagar fö - - re jul. Sjung hopp fadi-

ral - la - di - ral-lal - lej, Sju dagar före jul.

2. Till honom så kom en bondedräng,
Som ville ta sej tjänst, ja tjänst.
„Å ja ska tjäna er troget

Å följa er dotter i säng.
Sjung hopp o. s. v.
Å följa er dotter i säng."

3. „Nej tack, min goda gosse,
Den saken går ej an, ej an.
Får min dotter hör talas om giftas,
Så får hon på flätjin slag."

4. „Gud nåde mej stackars gosse,
Jag har ock samma lag, ja lag.
När jag får hör talas om giftas,
Så blir jag på flätjin död."

5. Till dåm så kom där en gammal käring,
Hon va både kloker å vis, å vis.
— — — — — — — —
— — — — — — — —

(Resten kan ej publiceras.)

224.

Borgå, Helsinge, Kyrkslätt, Pojo, Pärnå, Ö. N.

a) Kyrkslätt.

1. En jä - ga - re gick ut till att ja - - ga, En jä - ga - re gick ut till att ja - - ga, Alt uti sko - gen grön, ja, ja, Alt uti sko - gen grön. *)Halli och hallå, halli och hallå, Till stranden vi

*) Refrängen är från Pojo, där den ofta sjunges.

2. Där mötte han på vägen,
Där mötte han på vägen
En jungfru, som var skön, ja, ja,
En jungfru, som var skön.
Halli o. s. v.

3. „Hvarthän, hvarthän skön jungfru,
Hvarthän du stolta mö, ja, ja.
Hvarthän du stolta mö?"

4. „Jag skall gå hem till min fader,
Som bor i skogen grön, ja, ja,
Som bor i skogen grön."

5. „Hvad skall du gör till din fader,
Som bor i skogen grön, ja, ja,
Som bor i skogen grön?"

6. „Där skall jag blommorna plocka
Och binda kransar däraf, ja, ja,
Och binda kransar däraf."

7. „Hvem skall den kransen få äga?"
„Det skall min fästeman, ja, ja,
Det skall min fästeman."

8. Då tog han af sitt finger
En ring af guld så röd, ja, ja,
En ring af guld så röd.

9. „Tag den, tag den, skön jungfru,
Tag den du stolta mö, ja, ja,
Tag den du stolta mö."

10. „Den kan jag aldrig taga,
För jag har en ann så kär, ja, ja,
För jag har en ann så kär.

11. En sjöman äger mitt hjärta,
Och honom sviker jag ej, ja, ja,
Och honom sviker jag ej.“

12. „Ja, äger en sjöman ditt hjärta,
Så svik då honom ej, ej, ej,
Så svik då honom ej!“

I Pärnå brukar visan sjungas sålunda: V. 1—8 äro lika som i föregående, hvarpå följer.

9. „Se här, se här, min flicka,
Den ringen så gifver jag dej, ja ja.“

10. „Behåll, behåll din gåfva,
Den ringen mottager jag ej, ja, ja.

11. En sjöman han hafver mitt hjärta,
Och honom så sviker jag ej, ja ja.“

12. „Och hafver en sjöman ditt hjärta,
Så svik då honom ej, ja ja!“

13. Och blommorna hafver vi plockat,
Men bladen hafva vi glömt, ja ja.

14. Och flickorna hafva vi lockat
Trehundra sjuttifem, ja ja.

15. Nu hafver den jägaren jagat
Och fått sin vilja fram, ja ja. – eller ock:
Så had nu den jägaren jagat
Alt i en lund så grön, ja, ja,
Men man törs inte säga,
Hvad slutligt blef hans lön.

b) Melodi från *Borgå.*

1. En jä - ga - re gick ut att jaga, En jä - ga - re gick ut att

ja - - ga Uti en lund så grön, ja ja, Uti en lund så grön.

Och jänka du och jänka jag och jänka trallallej, Och jänka du och

jänka jag och jänka tral - lal - lej.

c) Melodi från *Ö. N.*

1. En jä - ga - re gick ut att jaga, att ja - - ga, att jaga, Alt

i en lund så grön, fallera, Alt i en lund så grön. Sen sjungom vi alla

fal - le - ral - le - ra, Hej fal - le - ral - le - ra, hej fal - le - ral - le - ra, Hej

hurra för A - me - ri - ka, för Norda - me - ri - ka.

225.

1. En sjömans högsta nöje är, fa - di - ri - di - ri - di - ri - di-
Att hållas af en flicka kär, fa - di o. s. v.
ral-lal-la, Aj Ju - li - a, Ju - li - a, Ju - li - a, Ju - li - a
hoppsassa, Aj Ju - li - a, Ju - li - a, Ju - li - a hoppsassa. Men
om hon falsk bevisar sig, Hon ingen ro skall få för mig. Aj Julia,
Ju - li - a, Ju - li - a, Ju - li - a hoppsassa, Aj Ju - li - a,
Ju - li - a, Ju - li - a hoppsassa!

2. De brefven, jag till henne skref,
Fadiridiridiridirallalla,
Hon alla dem i stycken ref,
Fadi o. s. v.
Aj Julia o. s. v.
Hon vecklade dem uti sitt hår,
Och detta gjorde mitt hjärta sår.
Aj Julia o. s. v.

3. En sjöman seglar jorden rund,
Fadi o. s. v.
Hans hemkomst är en glädjestund,
Fadi o. s. v.
Aj Julia o. s. v.
Och hissa vi så hala vi,
Och supa vi så betala vi.
Aj Julia o. s. v.

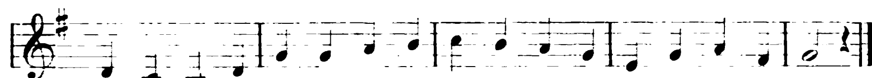
226.

*) Snakarvisa.

Ingå, Pojo.

Pojo.

2. För mig att sitta i en vrå,
En pipa tobak för mig få,
Och så en flaska öl därnäst,
Så mår jag allra bäst.

3. Här är ett sedigt brudahus.
Här kan en ärlig karl få rus.
Kom, källarsven, och tag min hatt,
Här vill jag bli i natt.

4. Brudgummen är en vacker man,
Brudtärnorna gå också an,
Och bruden skönt och nätt sig för,
Hur vacker som hon är.

5. Men ta mej katten, då jag var
På ett sånt kalas för några dar,
Brudfolket såg mig onda ut,
De mante mej strax ut.

6. Men här är glädje och här är fröjd,
Vid skänket sitter jag förnöjd.
Jag hör, jag hör, min källarsven,
Att tunnan rinner än.

---

*) *Snakare* är en som objuden infinner sig på kalas.

7. Ungkarlar, lag er upp till dans,
Och bjuden upp en mö till mans!
Låt inga flickor sitta still,
Som gärna dansa vill!

8. Spelmänner, rusten eder till,
Vi brudens skål nu dricka vill.
Sen tar jag bruden i min hand
Och svingar lustigt fram.

9. När han had svingat engång ell två,
Till skänket snart han återgår.
Jag är förnöjd vid godt kalas
Och dricker ut mitt glas.

10. I värdar, lagen er att slå i
Och fyller glasen med godt vin!
Vi hurrar som husbonden vill
Och dricker bruden till.

11. De kom med glas och brickor fram,
Då klockor i min öron sang.
Jag hörd ett rop uti hvar knut:
„Drick ut, drick ut, drick ut!"

12. Jag gick in och jag gick ut,
Jag sökt mig säng uti en knut.
Där hvila jag till dager ljus,
Då var jag kvitt mitt rus.

13. Sen gick jag mej till nästa by,
Och grannen bjöd mig in till sig
Och i ett hyggligt rum införd
Och bjöd mig sitta ner.

14. Husbonden var luskelig och god,
Och öl och brännvin had han nog.
Där friska jag mitt muntra sinn,
Och gick sen lustigt him.

15. Sjung nu visan hvem som vill,
Tag ej ifrån, sätt mera till!
Det pryder den som diktat har,
Jag tror den låter bra!

227.

Helsinge, Pojo.

Pojo.

1. Flicka lilla, släpp mig in, Jag vill på armen sofva, Hej ickumsa, hej

oppsan - sa, Jag vill med dig tro-lof-va!

2. Söndagsnatten är så lång,
Man orkar intet sofva.
Hej ickumsa, hej oppsansa,
Man orkar intet sofva.

3. „Hvem är det, som knapprar på min dörr,
Sen klockan är åtta slagen?
Hej o. s. v.

4. Den som har något att tala med mej,
Så kan han komma om dagen.
Hej o. s. v.

5. Ett uppriktigt frieri skall man om dagen bruka.
Den som fålas nattetid, han har en annan sjuka.“

6. „Släpper inte du mig in,
Jag låsena sönderbryter.
Hej o. s. v.

7 Sen tager jag då äran din,
Hvad hafver du för du skryter!“
Hej o. s. v.

8. „Kommer du härin karbasen hänger uppå väggen,
Tar jag den så ger jag dig rapp på rapp,
Så länge karbasen räcker.“

9. „Intet skrämmer din karbas
Ej häller dina tankar,

För jag hafver varit i kamp och krig,
Där kulor och krut har vankats."

10. „Och hafver du varit i kamp och krig
Med någon vacker flicka,
Men aldrig har du varit i kamp och krig,
Där kulor och krut har vankats."

228.

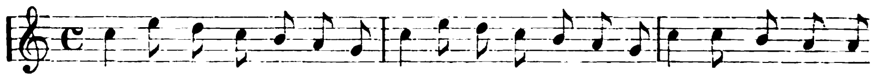
Borgå.

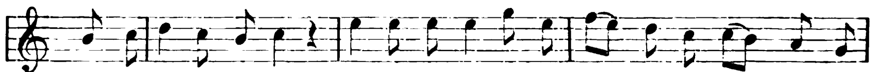
Förr i svenska tiden, då ryssen ej var här,
Då höllo svenska ungdomen hvarannan så kär.
Men när som ryssen kom i land,
Då blefvo svenska flickorna uti ferbann.

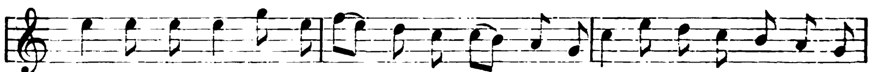
229.

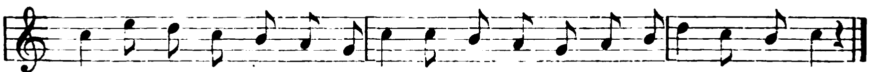
Lappträsk, V. N.

a) Lappträsk.

2. Och flickorna vackra, vackra, flickorna vackra, vackra, flickorna bära en förgyllande krans
Kring sina kängor med krusiga kanter,
Kamba i håret, ser ut som drabanter.
Och flickorna vackra, vackra, o s. v.

3. Och gubbarna gubla, gubla, gubbarna gubla, gubla, gubbarna duga till ingenting.
När det börjar lida åt ålderdomens sida,
Då orka de ej mera på — — — — —
Och gubbarna gubla, gubla, o. s. v.

4. Och kälingarna käpla, käpla, kälingarna käpla, käpla, kälingarna ha en förskräckelig trut.
När det börjar lida åt ålderdomens sida,
Då orka de ej mera med gubbarna strida.
Kälingarna käpla, käpla, kälingarna käpla, käpla, kälingarna ha en förskräckelig trut.

---

b) V. N.

1. Gossarna, dura dura,
Gossarna, dura dura,
Gossarna ä en hederskrans.
Uppå sina hattar sätter di galoner,
Lockar i håret, se ut som baroner.
Gossarna, dura dura,
Gossarna, dura dura,
Gossarna ä en hederskrans.

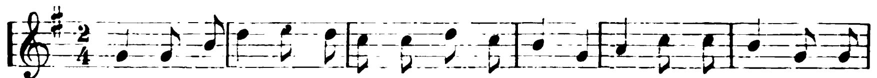
2. Flickorna, dura dura,
Flickorna ä en förgyllande krans
När som den ena vill gossen hafva,
Börjar den andra honom till sej draga.
Flickorna, o. s. v.

3. Kärngarna, djäfli djäfli,
Kärngarna ä ett förargeligt ting.
När som de gamla börjar att blifva,
Ha de så rasande svårt ti att tiga.
Kärngarna o. s. v.

4. Gubbarna, gubbli gubbli,
Gubbarna, gubbli gubbli,
Gubbarna duga rakt te ingenting.
När som de gamla börja att blifva,
Gör dem int annat än me käringarna kifva.
Gubbarna, gubbli gubbli,
Gubbarna, gubbli gubbli,
Gubbarna duga rakt te ingenting.

230.

Lappträsk.

1. Gumman hon satt sig i vagnen till att åka, Gubben sprang efter, han

snoppa och han grät.

2. „Hålls himma, hålls himma du gubbe du,
Ty jag skall res ensam till bröllopet nu."

3. Men strax som hon kom i bröllopssalen in,
Då fråga de af henne: „hvar har du lämnat gubben din?"

4. „Jo hemma ligger han så later som en stock,
Med ögon åt väggen, och aldrig ser han opp."

5. Men gubben kom strax i bröllopssalen in,
Han stälde till en visa om gumman sin.

6. „Vi ha varit gifta i årena sju,
Men aldrig har hon tvättat min skjorta ännu.

7. Den skjortan jag har på mig är svart som bäck,
Men aldrig har hon henne tvättat, sen jag henne fick."

8. Men gubben han gick sig till sitt rividakast,
Där tog han sig två käppar, som aldrig brast,

9. Den ena var af ek, den andra af en,
Med bägge piskade han gumman sin.

10. „Och kära min gubbe, håll upp till att slå,
För dit du ber mej löpa, dit måste jag gå.

11. Aj hur skall jag få bud till grannhustrun min,
Att hon aldrig bryter mot mannen sin.

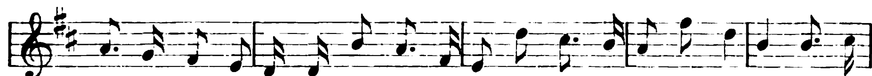
12. Ty midt på golfvet höllo vi till,
Så att spillror slogo väggarna omkring.“

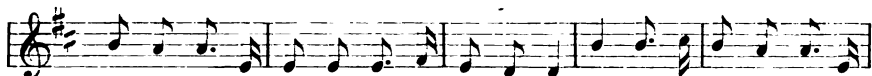
13. „Ha du varit hemma och spunnit på din rock,
Aldrig sku du haft en sönderslagen kropp.“

231.

Ekenäs.

2. Haf tack nu käringar för ert besvär,
Vi icke mer af er begär.
Ett hvad vi vill fråga er,
Hvad vi nu är skyldig er.

3. Käringarnas taxa är ej så stor,
En kopp kaffe räcker nog.
När vi går ut att slåss,
Käringarna se på oss.

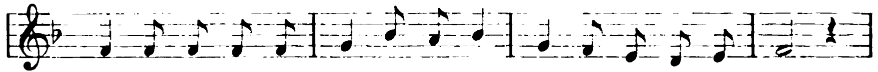
4. Men glada och muntra flickor vi är,
Så länge vi i lifvet är.
Tror ni vi kan sitta still,
När det åter blir kadrill?

232.

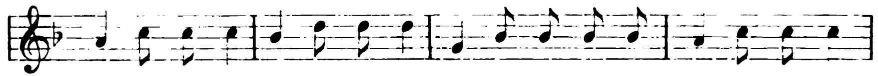
Helsinge.

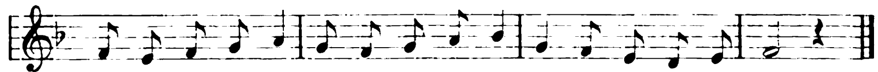
1. „Hvart skall jag köra hästar och vagn, Skönaste flicka, fina Sofi?

Hvart skall jag köra hästar och vagn, Skönaste flicka fin?“

„Uppå min gård där är ett stall, Dit kan du köra hästar och vagn,

Fral-lal-lal-lal-lej, fral-lal-lal-lal-lej, Skönaste gosse fin.“

2. „Hur skall jag slipp i kammaren in,
Skönaste flicka, fina Sofi?
Hur skall jag slipp i kammaren in.
Skönaste flicka fin?“
„Ofvanför min dörr där är en ring,
Knappra på den, så slipper du in.
Frallallallallej, frallallallallej,
Skönaste gosse fin.“

3. „Hvart skall jag hänga handskar och hatt,
Skönaste flicka, fina Sofi?
Hvart skall jag hänga handskar och hatt,
Skönaste flicka fin?" —
„Uppå min vägg där är en knagg,
Dit kan du hänga hanskar och hatt.
Frallallallallej, frallallallallej,
Skönaste gosse fin."

4. „Hvart skall jag hänga rocken så lång,
Skönaste flicka, fina Sofi?
Hvart skall jag hänga rocken så lång,
Skönaste flicka fin " —
„Ofvanför min dörr, där är en stång,
Dit kan du hänga rocken så lång.
Frallallallallej, frallallallallej,
Skönaste gosse fin."

5. „Nu är jag glad och nu är jag nöjd,
Skönaste flicka, fina Sofi.
Nu är jag glad och nu är jag nöjd,
Skönaste flicka fin.
Jag älskar dig och du älskar mig,
Aldrig i världen glömmer jag dig.
Frallallallallej, frallallallallej,
Skönaste flicka fin."

233. *)

1. Hä va en gaang ja sku reisa heim,
Stod rägne af himmelen rätt som en rejm,**)
Bruna märra, för kärra,
Hon joka å tjoka,
Å jola va så hal å våt
Som en sleim.

2. Men rätt som bäst jag koxte åt mån,
Ja damp uta kärron, ett faseligt dån;

*) Aftrykt från „Bilder ur folklifvet", I, af O. Höijer, „på den gamla nyländska språkdialekten."
**) Reim eller riimare kallas grundprickarna i sjön.

Men om i dess like
Ha dött uti dike,
Ja aldrig had nånsin fått ärfva Guds rike,
Hä va ingen vån.

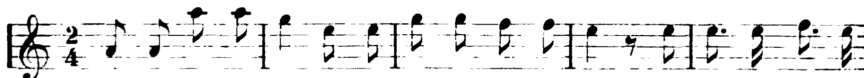
3. Ja vomla å tomla mej rondt omkring,
Ja vomla å tomla mej likt ett svin;
Men då ja sku reisa opp näson min,
Gick sola mä jola
Mej rondter omkring. —

4. Matsäckjin i bäckjin stod rätt i pass:
Som Neckjin i bäckjin, ha hålli kalas.
Bland trasor å vantar,
Pannkakor å paltor
Stryk ut mä en hast.

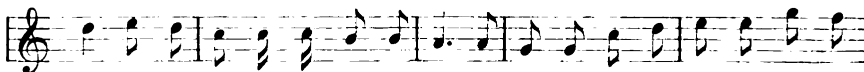
234.

Pojo, Strömfors.

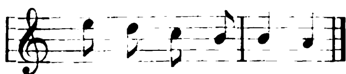
a) Pojo.

1. Intet var jag liten och intet var jag stor, Jag köpte mig ett

bälte, det glimmade som en sol, Men likväl kväder jag så att det

låmmar uti skogen.

2. Det var alt om en lördagskväll jag skulle ut och fria,
Så mötte jag en gammal käring imellan bastun och rian.
Men likväl kväder jag så att det låmmar uti skogen.

3. Det var alt en söndagsmorgon jag skulle till kyrkan rida,
Och alla de som mitt gullbälte såg, så ville de till mig fria.

4. När folket ut till kyrkan kom och skulle på knä falla,
När de mitt bälte fingo se, så glömde de Gud befalla.

5. Prästen som framför altaret stod alt med en fröjdefull tunga,
När han fick mitt bälte se, glömde han läsa och sjunga.

6. Prästen bjöd mig stutar tolf, och alla voro de hvita,
Det ville han ge för gullbältet mitt, men jag tykte det var för lite.

7. Konungen bjöd mig dottern sin och halfvan af sitt rike,
Det ville han ge för gullbältet mitt, men jag tykte det var för lite.

8. Om morgon när jag vaknade, så hade jag andra tankar,
Sålde jag bort gullbältet mitt för ett par gamla vantar.
Men likväl kväder jag så att det låmmar uti skogen.

---

b) Fragment från *Strömfors.*

1. Och prosten inför al - ta-ret stod Och sjöng med rarer tunga, Men
när som han gullbältet fick se, Så sluta han båd läsa och sjunga.
Hej, ro i land! Hej, ro i land! Visst roar det mej och mina.

2. Det är ej något gulleband,
Fastän det nu så blänker,
Det är af bara gäddeskinn
Och vridet af videlänker.
Hej, ro i land! Hej, ro i land!
Visst roar det mej och mina.

235.

Helsinge.

2. Så hälsade hon: „god afton lilla,
Hur gångar du så sent allena?
Hur gångar du så sent allen,
Kom och följ mig till mitt hem!"

3. Jag gjorde sällskap till hennes hus,
Där tände hon opp de två vaxljusen.
Så hämtade hon förgyllend stol
Och bad mig sitta vid sitt bord.

4. Så frågte hon, om jag var törstig,
Så fick jag dricka om jag lyster;
Så hämtade hon fram flaskan sin
Och bad mig släcka törsten min.

5. När jag druckit, så blef jag fuller,
Och gumman tykte, att det var roligt.
Hon spatserade med golfvet fram
Och kom och satt sig i min famn.

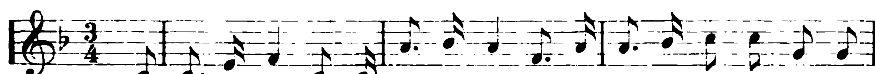
6. „Ni är ju gifter, det har jag funnit,
Ni har ju man uppå denna stunden.
Om eder man det veta får,
Att vi hvarann nu älskat så!" —

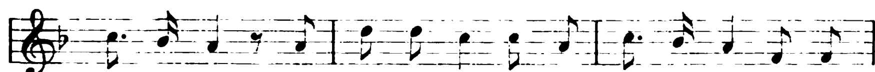
7. „Tjufvegubben han är ej hemma,
Ej häller har han så elakt sinne,
Ej häller passar han uppå,
Hvad lilla vännen göra må."

236.

Ö. N.

a)

2. Hur skall jag till henne komma,
Säg, skall jag rida eller gå? —
Nej, jag vill vänta till nästa sommar,
Då får jag segla uppå böljan blå.

3. Och inte hafver jag supit brännvin,
Ej häller har jag spelat kort. —
Hos en vacker flicka har jag sofvit,
Det är den enda synd jag gjort.

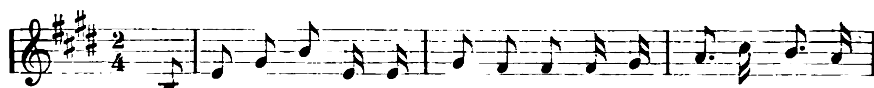
4. En flicka har jag så väl som andra;
Till henne går jag hvarenda kväll,
Och lyster mig någon därför klandra,
Så säger jag: „hon är min vän!“

5. Jag kan spinna, jag kan väfva,
Jag kan sy skjorta åt min fästemö;
Det kan jag göra med egna händer,
Och sätta därpå hennes lilla namn.

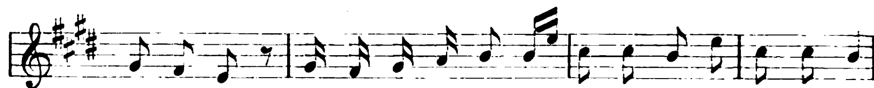
6. Ni kan tänka, att jag går här och friar,
Fast denna vägen går här förbi.
Nej, tanken ligger långt åt andra byar,
Där jag får träffa min lilla vän.

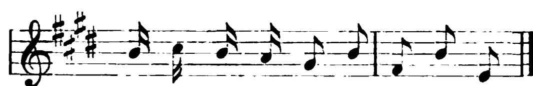
b) En annan melodi från *Ö. N.*

1. Jag såg i öster, jag såg i väster, Jag såg i söder

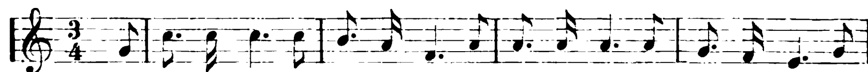
och i norr, Fa - di - ra - di - rej, hej hurra så, hej hurra så,

Fa - di - ra - di - rej. hej hurra så!

237.

Helsinge.

1. Jag tänkte stolt vid femton år: „För mig hvart manligt hjärta slår, Jag

har så tid att välja.“ Jag fick så mången kärleksblick, Så mången kurti-

sör jag fick, Jag kunde dem ej tälja. Men hvarje gosse, trodde jag, Be-

ror utaf mitt välbehag, Beror utaf mitt välbehag.

2. Vid sjutton år så glad jag var,
Stundom i mitt hjärta bar
Ett litet hemligt tycke.
Än för en ung och rask dansör,
Än för en hurtig kavaljer,
Som smickrade så mycket.
Men hvarje tycke blef så kort
Och af ett annat blåste bort,
Och af ett annat blåste bort.

3. Vid tjugu år jag märkte nu,
Att en och annan ren var fru
Af mina barndomsvänner.
Jag undrade och tänkte då:
„Nog skall jag gifta mig också,
Här är så godt om vänner.
Men blott en grefve, ung och skön,
Ger jag min hand som trohetslön.“

4. Jag fyller tjugusju nu snart:
Kurtis och smicker blir så rart;
Jag börjar nu och vänta,
Åt alla sidor se mig om,
Om någon gammal ungkarl kom,
Som hade gård och ränta.
På grefvar trodde jag ej mer,
Men hoppades på en sekter.

5. Vid tretti år jag ensam stod:
Sjunket var alt öfvermod,
Jag börjar nu att tänka:
„Jag skulle gärna blifva fru
Åt någon gammal gubbe nu
I hopp att snart bli enka.“
Men hvart jag lade krokar då,
Så fick jag ingen fisk därpå.

6. Jag fyrti somrar räknat har:
Mitt öde nu som afgjordt var,
Ty man var mig ej ämnadt.
Jag säger nu att giftermål
Och karlar jag platt intet tål,
Och med förakt jag hämnas.
Men får jag något anbud än,
Så tar jag mina ord igen,
Så tar jag mina ord igen.

238.*)

Pojo.

1. Jungfrun hon gångar sig på hö - gan bärg, för att skåda det brusande haf. Där fick hon se ett seg - lan - de skepp, Uti tri tral - le - ra, uti oppsingsa, Där de elfva ma-tro - ser - na var.

---

*) Jfr N:o 13.

2. „Ack hören I min moder, kan jag få en af dem?
Jag menar den med de svartbruna lockarna.
Uti tri trallera, uti oppsingsa,
Gif mig den till min utvalda vän.“

3. „Ack nej, min hjärtans dotter, tag ingen sjömatros,
Utan låt sjömännen bortsegla, och du skull bli mig hos!“

4. „Och hören I min moder, får jag min arfvedel?
Det består i tolf tusen dukater, jag begärer ej mera af er.“

5. „Ack nej, min hjärtans dotter, slätt ingen arfvedel,
Det hafver din fader bortslösat genom kort och i tärningsspel.“

6. „Hafver min fader det bortslösat genom kort och i tärningsspel,
Då plockar jag hop mina trasor,
Uti tri trallera, uti oppsingsa,
Och följer med kärestan min.“

239.

Pojo.

2. Käringen satte sin fåle på stall,
Eja!
Bar för den både vippor och halm,
För tillerinosa och neja.

3. Vippan fastna i nosen fast,
Käringen bakefter med kräkleskaft.

4. Käringen fick tag i båd ämbar och stång,
Med den hon hastigt till käldan språng.

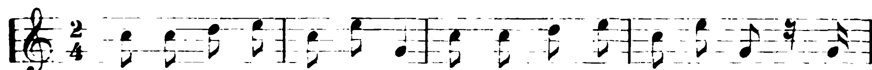
5. Käringen vitjade knifvarna två,
Den ena att fläcka, den andra att slå.

6. Käringen klädde sig i fålaskrud,
Dansa på gatan som en brud.

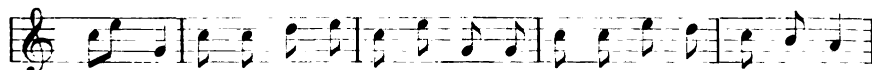
7. Käringen reste till kyrkoback,
Eja!
Korpar och kråkor till mycken hack.
För tillerinosa och neja.

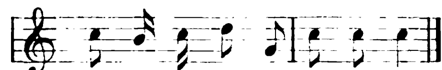
240.

Pojo.

1. Mellan jul och nyårsdag, Då den kalla vintern var, Gick

bon till kolaskog. Fick han se hvar räfven stod: „Hör du Mickil

go -- da, Vill du ge mej mys-se - fo-der, Vill du ge mej huden din,

Foder åt mej i lufvan min?“

2 Räfven stod och tänkte sig fram,
Ja, fram kom räfvens syster:
„Hör du nu Mickil,
Är du nu tokig,
Är du nu galen?
Skall du ge huden din
Foder åt bon i lufvan sin?“

3. Räfven lacka opp till skogs:
„Inte får du myssefoder,
Inte får du huden min,
Foder åt dej i lufvan din.“

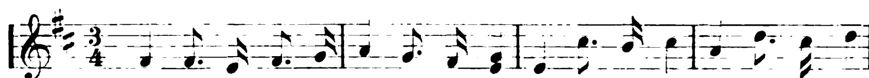
4. En dag sig hände,
Räfven kom på bondens gål.

Bon tog i bössan,
Sköt Mickil i mössan:
„Se nu Mickil goda,
Se nu har jag myssefoder,
Se nu har jag huden din
Foder åt mej i lufvan min.“

241.

Hela veckans masurka.

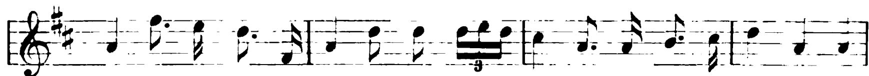
Helsinge, Mörskom.

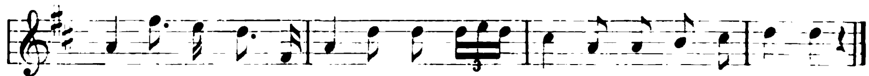
1. Måndagen är en sparselig dag, Trallal - la - la, tral-lal - la - la,

Tisdagen ä vi alt i samma lag, Trallal - la -- lal - la -- la!

Trallal - la - lal - la - la, lalla la - - la lalla lalla lallalla,

Tra-lal - la - lal - la - la, lal - la - - la - - - la - lal - la lalla lalla!

2. Onsdagen gör vi alls ingenting.
Trallallala, trallallala,
Torsdan betalar krögareskuld,
Trallallalallala.
(Refräng).

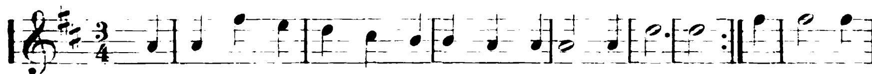
3. Fredagen tror jag flickan är min,
Trallallala, trallallala,
Lördagen faller sabbaten in,
Trallallalallala.
(Refräng).

4. Söndagen är en *)hedelig dag,
Trallallala, trallallala,
Då ska vi dricka bröder i lag.
Trallallalallala.
(Refräng).

*) heliger

242.

Borgå.

1. Och sjömannen gick uppå värdshuset in, Hur - ra! De söpo

där och drucko där öl, Värdinnan gick längs med golfvet och grät. Hur-

ra, hurra, hur - - - ra!

2. „Och hör ni värdinna, hvad gråter ni för?
Hurra!
Gråter ni för ölet, som på bordet står?
Ni tror väl att ni inga pengar får!“
Hurra, hurra, hurra!

3. „Inte sörjer jag för ölet, på bordet står:
Jag hade en vän för femton år,
Jag tror det är densamma som framför mig står.“

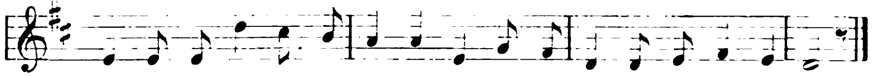
4. „Hvarifrån kommo de barnen små?
När jag for bort, så var det blott ett,
Men nu är de fyra; hur har det gått till?“

5. „Men hur ska vi skifta de barnen små?
Hurra!
Den älsta sonen den tager jag med mig,
Jag reser till Preussen, tager afsked af dig.“
Hurra, hurra, hurra!

243.

Pojo, Ö. N.

2. Jag gick mig ut i en rosenlund,
Och Maja var vännen min;
Och ack, hvad hon had för en söter mun,
Som den raraste apelsin (äppelsin).

3. Och hvar gång jag tänker på Maja min,
Så skenar min hjärteknopp,
Och bikitrån han flyger i högan sky,
Och jag har ett så fagert hopp.

244.

Bromarf.

Petri bror slakta en ko.
Kon va int fet,
Slaktar han en get.
Geten hadd pattar,
Slaktar han en tacka.
Tackan hadd jur,
Slaktar han en tjur.
Tjuren hadd pungar,
Slaktar han gåsungar.
Gåsungana va gröna,
Slaktar han en höna.
Hönan va grå,

Slaktar han två;
Mer hadd int Petri bror att slakta i detta år.
Alla tjänliga, kärliga, vänliga, villiga,
Modiga, frodiga, tuktiga, hitsliga,
Kitsliga och till älskog benägna,
Damos och Flamos, Juntos och Stentos
Och flickors skål, som lofva godt och hålla godt.
De skola vara gladelig, dem behaglige,
Som af himmelen önskas kan.
Fars skål, mors skål samt flickornas skål i Rumpekulla,
Och gossarnas skål i Hammarkulla!
Den som icke rimmar så, skall dricka skål,
Anna två, godt nytt år!

245.

Borgå.

Reka tobak är ett bruk,
Som från Indien vi lärde.
Mången blir af lukten sjuk,
Mången sätter därpå värde.
Men att reka och att supa
Jag det aldrig vill ferseka.
Hällre jag min kassa sparar
Och min hälsa hafver kvar.

246.

Fiku-Gretas kråkvisa.*)

Borgå, Pärnå.

Borgå.

1. Sjunges om en stackars kråka, Som var lik en ljuflighet, Då hon o - för-

mod - ligt råka Ibland fåglars myckenhet.

*) „*Fiku Greta*" var en gammal tjänarinna på Pirlax gård i Borgå socken; hon dog omkring år 1820.

2. Korpen allvarsam framträdde,
Sade: „syster, kom till gäst,
Dig till brud vi skola kläda
Till den stora örnafest.“

3. Hennes fjädrar de utrykte,
Skjåron stack det hvita in;
Alla fåglar sitt intrykte
I det sega kråkeskinn.

4. Kråkan såg sig fram och baka,
Skåda sin kläbonad rar,
Tykte, att bland fåglar alla
Ingen emot henne var.

5. Dufvan och te vipun nätta
För brudpigor ge sig an;
Ugglan valdes till brudsätta,
Örnahanen han blef man.

6. Hök och ufva bruden ledde,
Orren spela som en karl,
Alla fåglar sig utbredde,
Följde henne par om par.

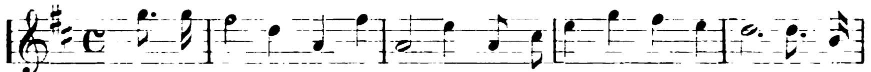
7. Örnen koxar på sin maka,
Skådar henne en god stund.
Då fick han se den näbben raka,
Och han skämdes som en hund.

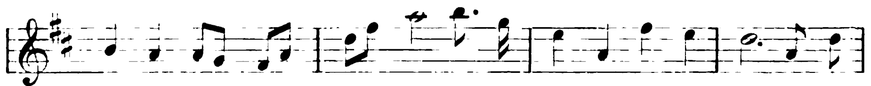
8. Strax den hela fåglatroppen
Klädde henne af alt prål,
Och den arma kråkekroppen
Blef stå naken, som en nål.

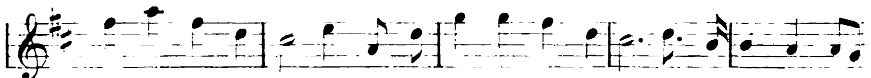
9. Så går med den som sig upphöjer:
Får gement sitt nederfall.
Säll den med sin lott sig nöjer,
Aldrig hålles han för narr.

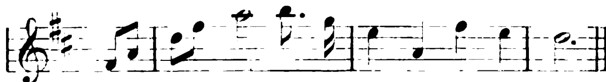
247.

Borgå, Pojo.

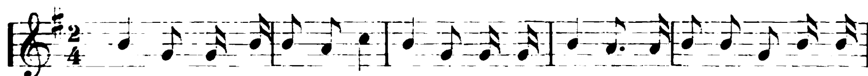
2. Som en ek på klippan rotad,
Som en jude i sin tro,
Som en vall af böljan hotad,
Som en tärna på en bro,
Som en lönn som riset sparar,
Och som Noack i sin ark,
Så är kärleken hos karlar:
Tändes sent, men brinner starkt.

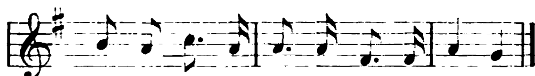
3. Som ett skepp förutan segel,
Som en brandvakt utan sax,
Som en penning utan regel,
Som en bistack utan vax,
Som en krog, där ej fins dricka,
Som en fästmö utan ring,
Så är gossen utan flicka:
Uselt och ett ömkligt ting.

4. Som en herre utan pengar,
Som en trädgård utan frukt,
Som fiolen utan strängar,
Som en blomma utan lukt,
Som en väg, som hvar man känner,
Där som intet färdas fås,
Så är flickor utan männer:
Svaga käril, ja gunås!

248.

Pojo.

2. Mödhumlan, som hans talman var,
Tramtredelin trumba:
„Vi skulle ju segla öfver Ålands haf!“
Min rosa och min blomma.

3. Och när de kommo på Ålands haf,
Så blåste det väder och det gick bra.

4. Och när de kommo till konungens gål,
Då såg flugan ut och kamma sitt hår.

5. „Vi skulle ju passa till äkta par,
Den ena den andra den ena vill ha“

6. „Hur skulle dess varda lik,
Du är fattig och jag är rik!

7. När jag sitter på konungens bord,
Så ligger du i lorten och gror.

8. Och när jag sitter på konungens disk,
Så ligger du och dricker — — —.“

9. Tordyfveln blef vred uppå dessa ord,
Han snurra till flugan, hon föll till jord.

10. Flugan steg opp och snoppa och gråt:
„När skall vårt bröllop ske?“

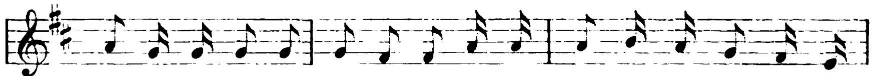
11. „I sommar och i sommartid,
Flugor och mygg församla sig dit.“

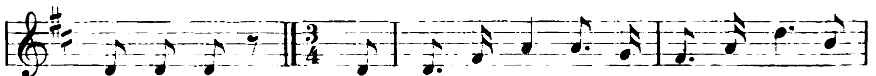
12. De spelte uti bröllopshus,
Tramtredelin trumba,
Där spelte en loppa, där dansa en lus,
Min rosa och min blomma.

249.

Ö. N.

3. „Och kära mjölnare, var mig huld,
Och mala min säck förutan tull!“

4. „Hvad har du då uti säcken din,
Då du förnekar mig tullen min?“

5. „Litet malt och rutten råg,
Som råttor och möss — — —“

6. „För den då in i min dotters hus,
Där är den fredad för råtta och mus.“

7. Och skälmen tog säcken på nacken sin
Och bar den så till mjölnarens in.

8. Men när som mörkret nu kom uppå,
Så börja säcken båd krypa och gå.

9. „Och kära mjölnare, tänd upp ljus,
Ty här är röfvare i vårt hus!“

10. „Och kära mjölnare, släck ut ljus,
Det var blott katten, som tog en mus!“

11. Men käringen, som på ugnen låg,
Sad: „hur kan vår katt uti stöflar gå?“

12 „Du gamla käring, du skall få skam,
I morgon skall du ligga i mjölnarens dam.“

13. Och käringen vände sin näsa mot norr
Och sank i botten, så vattnet sa porr.

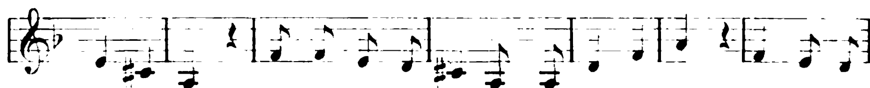
14. Och käringen sjönk och pälsen flöt,
Och mjölnaren stod på stranden och tjöt

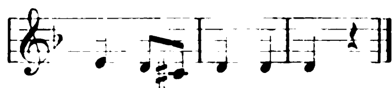
250.

Lappträsk.

a)

2. Uppå den grenen där växte en kvist
   Aj aj aj, så vacker en kvist!
   Alla mina dagar jag lefva må,
   Aldrig så vacker kvist jag såg.

3. Uppå den kvisten där växte ett bo,
   Aj aj aj o. s. v.

4. Uti det boet där växte ett ägg,
   Aj aj aj o. s. v.

5. Uti det ägget där växte en unge,
   Aj aj aj o. s. v.

6. Uppå den ungen där växte ett fjäder,
   Aj aj aj o. s. v.

7. Uppå det fjädret där växte en dyna,
   Aj aj aj o. s. v.

8. Uppå den dynan där växte ett bolster,
   Aj aj aj o. s. v

9. Uppå det bolstret där växte en flicka,
Aj aj aj, så vacker flicka!
Alla mina dagar jag lefva må,
Aldrig så vacker flicka jag såg.

(Visan ej alldeles fullständig.)

---

b) Fragment från *Lappträsk.*

1. Uppå den lindan där väx - te ett träd, Aj aj aj, så vackert träd!
2. Uppå det trädet där väx - te en kvist, Aj aj aj, så vacker kvist!

1. Trädet på lindan, Lindan på bärget Och bärget ligger långt upp mot nord.

2. Kvisten på trädet, Trädet på lindan, Och lindan på bärget, Och

bärget ligger långt upp mot nord.

För hvarje ny vers upprepas takterna en gång mer.

Tryckfel.

a) I noterna.

N:o 5, b, tionde takten står läs

N:o 15, b, 2, nionde takten står „

N:o 23, a, femte „ „ „

N:o 23, b, andra „ „ „

N:o 39, b, tolfte „ „ „

N:o 42, a, har förteckningen „

N:o 78, b, sextonde takten står „

N:o 87, tredje „ „ „

N:o 98 saknar förteckningen

N:o 99 har förteckningen „

N:o 99, sista takten står „

N:o 106, nästsista takten står „

N:o 110, sista „ „ „

N:o 122, andra „ „ „

N:o 139, tredje takten står [music notation] läs [music notation]

N:o 142, andra „ „ [music notation] „ [music notation]

N:o 195, a, sista „ „ [music notation] „ [music notation]

b) I texten.

N:o 4, under titeln tillägges Kyrkslätt.
N:o 6, v. 12 står: Kära, läs: „Kära
N:o 9, v. 17 „ Ty konungens var nu död, läs: Ty konungens dotter var nu död,
N:o 11 under titeln står: Pärnå läs: Pojo
N:o 19 under titeln bör *a)* utgå framför *Snappertuna.*
N:o 32 under titeln tillägges Pyttis.
N:o 69 framför orden under noterna står: 7 läs: 1.
N:o 171, b, v. 5, står: lågt, läs: långt.

Dessutom förekomma några interpunktionsfel samt ortografiska oegentligheter, nämligen: värs för vers, pänningar för penningar, tills för tils, finns för fins, speja för späja, fanns för fans och afsigt för afsikt, hvilka läsaren själf behagade rätta.

Innehållsförteckning.

I. Kämpavisor och Romanser.

II. Kärleksvisor.

III. Sjömanssånger.

IV. Skämtsamma visor.

Under den gemensamma rubriken NYLAND har nyländska studentafdelningen för afsikt att utgifva de samlingar från fosterbygden,hvilka, hufvudsakligen med understöd ur Kiseleffska donationsfondens räntemedel, sammanbragts af hennes medlemmar och hvilkas offentliggörande hon trott kunna gagna forskningen på det ena eller andra området. År 1884 utkom:

I. Samlingar af ord ur nyländska allmogemålet ordnade af H. Vendell. Pris: 6 mark.

På våren detta år utkom:

II. Nyländska Folksagor, ordnade af G. A. Åberg. Pris: 7 mark.

De närmast följande häftena, till hvilka material redan förefinnes och af särskilda afdelningsmedlemmar också till stor del är ordnadt, skola innehålla:

IV. Seder och bruk, vidskepelse m. m.

V. Sagor, sägner, gåtor och ordstäf.

VI. Nyländska Folkvisor, andra delen.

UNIVERSITY OF CHICAGO
096 495 510